

**Interreg**



UNIÓN EUROPEA  
UNION EUROPÉENNE

**POCTEFA**

**COOPEREM** Aquest projecte està cofinançat pel Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER)

Ce projet est cofinancé par le Fonds européen de Développement Regional (FEDER)



## GUIA DE PIROJARDINERIA

Guia pràctica de **jardineria**  
adaptada a la **prevenció d'incendis forestals**



Diputació de Girona

**bombers**  
■ ■ ■ ■



EDICIÓ:



Diputació de Girona

Pujada de Sant Martí, 5, 17004 Girona ISBN: 978-84-09-25133-9

ELABORACIÓ:

Oficina tècnica Medi XXI GSA ([www.medixxi.com](http://www.medixxi.com))



COORDINACIÓ DE LA GUIA

*Maria Pipió Adroher*

Enginyera de forests. Diputació de Girona

*Lluís Regincós Juanola*

Sotsinspector de l'Àrea d'Operacions dels Bombers de la Generalitat de Catalunya a Girona.

DIRECCIÓ TÈCNICA

*Emma Gorgonio Bonet*

Enginyera forestal. Llicenciada en ciències ambientals

EQUIP REDACTOR

*Ferran Dalmau Rovira*

Enginyer forestal. Tècnic d'emergències i protecció civil. Màster en incendis forestals. Ciència i gestió integral. MASTERFUEGO

*Francisco Quinto Peris*

Enginyer de forests

*Eric Belenguer Peris*

Graduat en enginyeria forestal i del medi natural. Màster en geomàtica i teledetecció

IL·LUSTRACIÓ

*Lydia Puchol Rodríguez*

Enginyera agrícola

FOTOGRAFIES DE PORTADA I CONTRAPORTADA

Imatge de portada: *Grau d'afectació diferenciada segons la jardineria interior preexistent en un parcel·lari privat d'una interfície urbano-forestal.*

*Torrent, València, 2014. (Font: Medi XXI GSA)*

Imatge de contraportada: *Danys en un habitatge derivats de la propagació interior parcel·lària de la jardineria.*

*El Boalo, Madrid, 2013. (Font: Consorci SIDEINFO)*

COL·LABORACIÓ:



Gremi de  
Jardineria  
de Catalunya



ASSOCIACIÓ DE  
VIVERISTES  
DE GIRONA

<b>CAPÍTOL I. PER QUÈ UNA GUIA DE PIROJARDINERIA?</b> .....	<b>1</b>
1. INTRODUCCIÓ .....	1
2. OBJECTIUS DE LA GUIA .....	5
3. APLICACIÓ DE LA GUIA: ESPAIS ENJARDINATS EN INTERFÍCIE URBANO-FORESTAL.....	9
4. EL RISC D' INCENDI FORESTAL A LA INTERFÍCIE URBANO-FORESTAL.....	10
La interfície urbano-forestal i el seu risc a la província de Girona.....	10
5. MESURES LEGISLATIVES DE PROTECCIÓ ENFRONT D' INCENDIS FORESTALS .....	12
Quines lleis hi ha relacionades amb la protecció enfront d' incendis forestals a les zones habitades 12	
Què diu la llei en aquesta matèria? .....	12
A quines especificacions tècniques obliga la llei sobre els tractaments de la vegetació? .....	15
Croquis preventiu .....	17
6. FUNCIONS D' UN JARDÍ .....	19
Funcions ambientals .....	19
Funcions socials i de salut.....	20
Funcions econòmiques .....	21
Funcions de privacitat.....	22
<b>CAPÍTOL II. ELEMENTS DE RISC EN ELS HABITATGES.....</b>	<b>23</b>
Factors que influeixen en el risc d' incendi forestal .....	24
Mecanismes de propagació d' un incendi forestal.....	26
7. ELEMENTS ESTRUCTURALS DE L' HABITATGE .....	31
Teulades i canalons i baixants de desguàs.....	31
Xemeneies .....	33
Revestiment exterior .....	34
Portes i finestres .....	35
Voladissos, ràfecs i altres elements sobresortints; balcons, terrasses i porxos .....	35
Reixetes de ventilació i obertures.....	36
Tancaments perimetrals .....	37
8. VEGETACIÓ: JARDÍ INTERIOR I TANQUES VEGETALS.....	39
El risc segons la zonificació de la parcel·la .....	39
El risc segons els estrats vegetals .....	41
El risc segons els elements del jardí.....	43
El risc segons les espècies vegetals.....	51
El risc segons les parts d' una planta .....	52
9. ALTRES ELEMENTS CIRCUMDANTS A L' HABITATGE.....	54
Acumulació de llenyes .....	54
Punts de foc i sortides de fum .....	58
Entapissats exteriors i malles de cobriment .....	59

<b>CAPÍTOL III. TANCA VEGETAL PARCEL·LÀRIA.....</b>	<b>61</b>
10. RISC PER INCENDI FORESTAL.....	57
11. TIPUS DE TANQUES VEGETALS .....	61
12. CONSELLS I ALTERNATIVES PER AL DISSENY DE TANQUES VEGETALS.....	63
<b>CAPÍTOL IV. ESPÈCIES VEGETALS AMB RELACIÓ AL RISC D' INCENDI FORESTAL .....</b>	<b>68</b>
13. CARACTERITZACIÓ DE LES ESPÈCIES CONSIDERADES DE JARDINERIA .....	72
14. FITXES DE LES ESPÈCIES CONSIDERADES DE JARDINERIA .....	73
<b>CAPÍTOL V. VALORACIÓ DE LA IDONEÏTAT DE LA VEGETACIÓ.....</b>	<b>74</b>
15. LA VEGETACIÓ IDÒNIA PER A UN JARDÍ EN UNA INTERFÍCIE URBANO-FORESTAL.....	220
16. QUADRE RESUM D' IDONEÏTAT DE LES ESPÈCIES CONSIDERADES DE JARDINERIA.....	223
<b>CAPÍTOL VI. ALTERNATIVES A ESPÈCIES MÉS PIRÒFITES EMPRADES EN JARDINERIA .....</b>	<b>241</b>
17. ARBRES .....	242
18. ARBUSTOS I PLANTES ENFILADISSES.....	245
19. PLANTES HERBÀCIES.....	248
<b>CAPÍTOL VII. TRACTAMENTS DE VEGETACIÓ PER REDUIR EL RISC.....</b>	<b>250</b>
20. ANÀLISI DE VULNERABILITAT: PARCEL·LA I ENTORN .....	253
21. ORGANITZACIÓ I ESPAIAMENT PREVENTIU .....	254
Objectiu.....	254
Directrius de maneig de la vegetació.....	258
22. SELECCIÓ D' ESPÈCIES.....	262
Objectiu.....	262
Conèixer el nostre jardí: dades prèvies a la selecció .....	262
Espècies idònies per a un jardí d' interfície urbano-forestal.....	266
23. ACLARIDA, DESBROSSAMENT I PODA.....	267
Aclarida i desbrossament.....	267
Poda .....	268
24. ADQUISICIÓ.....	273
Objectiu.....	273
Llavors, bulbs i corms.....	273
Planta cultivada en un contenidor o test.....	273
Safates o cubetes .....	274
Planta amb les arrels nues o empaquetades .....	274
Planta amb les arrels cobertes.....	274

<b>25. BINATGE, DESHERBATGE I ESCAPÇAT .....</b>	<b>276</b>
Objectius .....	276
Binatge .....	276
Desherbatge .....	276
Escapçat .....	276
<b>26. CONDICIONAMENT DEL SÒL: ESMENES .....</b>	<b>277</b>
Objectiu .....	277
Característiques del sòl .....	277
Substrats .....	277
Adobament .....	278
<b>27. CONDICIONAMENT DE LA PLANTA .....</b>	<b>279</b>
Objectiu .....	279
Planta cultivada en un contenidor o test .....	279
Planta amb les arrels nues o empaquetades .....	279
Planta amb les arrels cobertes .....	279
<b>28. PLANTACIÓ I TRASPLANTAMENT .....</b>	<b>280</b>
Objectiu .....	280
Època .....	280
Moment .....	280
Procediment .....	280
<b>29. ENCOIXINAMENT O MULCHING .....</b>	<b>282</b>
Objectius .....	282
Tipus .....	282
Procediment d' instal·lació .....	283
<b>30. REGS PREVENTIUS .....</b>	<b>284</b>
Els regs preventius .....	284
El curs de l' aigua de reg en el complex sòl-planta .....	286
Control del reg .....	287
Elecció del sistema de reg .....	289
Jardí de pluja, un estalvi d' aigua de reg .....	290
<b>31. MALALTIES I PLAGUES .....</b>	<b>292</b>
<b>32. NETEJA DE LA FULLARACA I GESTIÓ DE LES RESTES VEGETALS .....</b>	<b>293</b>
<b>CAPÍTOL VIII. AVALUACIÓ DEL JARDÍ POST- INCENDI .....</b>	<b>295</b>
<b>33. ACTUACIONS DESPRÉS DE L' INCENDI .....</b>	<b>296</b>
<b>CAPÍTOL IX. CONCLUSIONS .....</b>	<b>297</b>
<b>CAPÍTOL X. ANNEXOS .....</b>	<b>301</b>
<b>ANNEX 1. MODELS DE JARDÍ: INTERIOR I LITORAL .....</b>	<b>302</b>
<b>ANNEX 2. TEST D' AUTOAVALUACIÓ DE LA VULNERABILITAT DEL JARDÍ .....</b>	<b>304</b>
Estic autoprotegit enfront dels incendis forestals? .....	304
Puntuació .....	307
Valoració .....	307
<b>REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES .....</b>	<b>308</b>



## CAPÍTOL I. PER QUÈ UNA GUIA DE PIROJARDINERIA?

- 1 INTRODUCCIÓ
- 2 OBJECTIUS DE LA GUIA
- 3 ESPAIS ENJARDINATS
- 4 EL RISC D'INCENDI FORESTAL A LES INTERFÍCIES URBANO-FORESTALS
- 5 MESURES LEGISLATIVES DE PROTECCIÓ ENFRONT DELS INCENDIS FORESTALS
- 6 FUNCIONS D'UN JARDÍ

## 1. INTRODUCCIÓ

L'evolució dels assentaments humans de mitjan segle XX ençà ha generat un escenari molt particular pel que fa a la gestió d'emergències per incendi forestal.

La pèrdua de sòl agrícola en producció i la desvaloració de productes forestals causada per un canvi social profund basat en una desruralització generalitzada deriven en un contacte directe més freqüent entre les zones urbanitzades del món rural i les masses forestals confrontants. Aquesta manca de discontinuïtat barreja zones habitades, zones agrícoles abandonades i zones amb vegetació forestal, que generen territoris complexos i que són molt vulnerables a patir danys per incendi forestal, atès que a més de formar-se una continuïtat de material combustible, s'entremesclen un seguit d'infraestructures que doten d'habitabilitat aquestes zones (línies elèctriques, antenes de comunicació, dipòsits de combustible, etc.), i no fan més que afegir complexitat i variabilitat a la situació. Aquestes zones de contacte entre el marge urbanitzat del món rural i la massa forestal adjacent reben el nom de *interfície urbano-forestal* (en endavant IUF), i n'hi ha de diversos tipus, des d'habitatges o edificacions aïllades en la massa forestal, fins a urbanitzacions que hi estan en contacte.

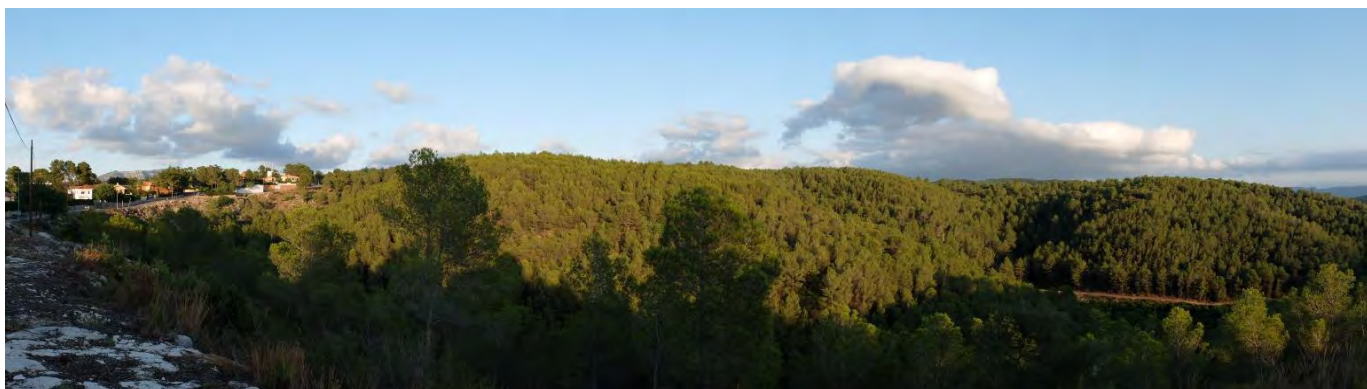


**Imatge 1.** *Interfície urbano-forestal: urbanització immersa en la massa forestal i jardins entremesclats amb vegetació forestal. (Font: Medi XXI)*



**Imatge 2.** *Interfície urbano-forestal: habitatge en contacte amb la massa forestal.* (Font: Medi XXI)

Les emergències per incendi forestal en aquests espais generen situacions molt complexes de gestionar, atès que a la dificultat inherent de l'extinció d'incendis forestals s'hi suma la necessitat de defensar poblacions, habitatges, infraestructures i serveis, amb l'afegit de l'aparició d'altres emergències dins de l'emergència (el que s'anomena *simultaneïtat d'emergències*). Aquestes situacions representen un veritable repte per als dispositius i els agents desplegats, que han d'estar perfectament coordinats.



**Imatge 3.** *Desenvolupament de la massa forestal als voltants d'un marge urbà. La desruralització generalitzada i la ubicació de trama urbana en un mateix punt del territori generen un risc elevat de danys per l'impacte d'un incendi forestal.* (Font: Medi XXI)



De l'escenari anterior es desprèn la importància que té fer una gestió anticipada a l'esdeveniment de l'emergència —això és la prevenció—, així com mantenir espais de discontinuïtat entre el marge urbà i el forestal i generar-ne de nous. Les urbanitzacions haurien de ser una zona segura, en què els residents s'haurien de poder confinar sense problemes, i no és així, sinó tot al contrari.

En aquest sentit, en la majoria de casos, els jardins són l'única zona de transició entre tots dos espais, atès que el desenvolupament urbà consolidat és incombustible. Així doncs, la jardineria, com a eina de transformació del territori a les zones d'IUF, té un paper primordial en la prevenció i la preparació d'escenaris de risc controlat.

Per tant, la jardineria hauria de plantejar-se de manera multifuncional; d'una banda, hauria d'integrar les comunitats humanes dins del paisatge (integració paisatgística) i, de l'altra, hauria de constituir un element de protecció enfront d'incendis forestals (pirojardineria) en la transició urbana i forestal, de manera que es protegeixi el patrimoni forestal si l'incendi es genera des del marge urbà, i es protegeixi també aquest darrer si es genera des de la massa forestal.



**Imatge 4.** *Desenvolupament d'un incendi conduït pel vent en una interfície urbano-forestal. Cada parcel·la disposa d'un jardí particular i el propietari hi té una responsabilitat. (Font: Consorci SIDEINFO. Medi XXI.)*

En resum, els jardins, degudament dissenyats i gestionats, es constitueixen com a llocs d'oportunitat per defensar els habitatges en la interfície, però si no es gestionen de manera adequada, poden afegir molta complexitat en cas d'emergència, ja que dificulten l'extinció del foc i actuen com a transmissors seus. És el doble vessant de la jardineria en zones d'IUF. Per tant, la gestió de la jardineria particular en aquestes zones a efectes de prevenció de danys i minimització de l'impacte per incendi forestal (pirojardineria) és a hores d'ara desconeguda a grans trets entre la població, i això genera un problema que la Diputació de Girona pretén abordar en el marc del projecte EFA 169/16/COOPEREM amb aquesta guia de jardineria preventiva adaptada als incendis forestals.



**Imatge 5.** *Generació d'un incendi forestal a la muntanya. El foc es propaga per la interfície urbano-forestal a les parcel·les urbanes i crema els jardins, de vegades de manera sobtada per l'alta inflamabilitat de la vegetació de què es componen.* (Font: Bombers de la Generalitat de Catalunya)

LA PIROJARDINERIA (*ΠΥΡ* ΠΥΡ SIGNIFICA 'FOC' EN GREC ANTIC) ÉS UNA TÈCNICA QUE CALIBRA EL DISSENY I EL MANTENIMENT DELS JARDINS PÚBLICS I PRIVATS DE MANERA ADAPTADA AL FOC.

## 2. OBJECTIUS DE LA GUIA

La Diputació de Girona treballa des de fa anys en la prevenció d'incendis forestals a les comarques de Girona, especialment en el compliment de les obligacions municipals derivades de la normativa de prevenció d'incendis, sobretot pel que fa a les zones d'IUF.

L'objectiu principal que es pretén amb aquesta guia és contribuir a la consecució d'aquest acompliment tot oferint als propietaris obligats coneixement i visió tècnica específica sobre pirojardineria, tant si deriven la gestió dels jardins a serveis professionals com si l'aborden personalment.

LA PIROJARDINERIA PRETÉN REDUIR EL RISC DE DANYS PER UN INCENDI EVENTUAL, QUE ÉS INHERENT DE QUALSEVOL ZONA D'INTERFÍCIE URBANO-FORESTAL EN UN ESPAI HABITAT, I ALHORA EVITAR-NE LA GENERACIÓ I DIFICULTAR-NE LA PROPAGACIÓ, PERÒ MAI ELIMINAR-LO, ATÉS QUE NO HI HA PLANTES IGNÍFUGUES, SIMPLEMENT ESTRUCTURES VEGETALS MÉS RESISTENTS AL FOC.



**Imatge 6.** *Inici d'un incendi amb risc sobre les vides humanes, les propietats i els béns, amb una resposta d'extinció immediata seguint unes prioritats. En aquest cas, possiblement s'han incomplert les obligacions en matèria de prevenció d'incendis en parcel·les privades, ja que, contrastades amb altres parcel·les, presenten un maneig nul de la vegetació. (Font: Lluís Regincós. Bombers de la Generalitat de Catalunya.)*

L'adaptació al foc davant d'un incendi forestal eventual es concreta en l'objectiu principal de la pirojardineria: contribuir a crear un espai defensable i autoprotegit al costat d'edificacions vulnerables que assimili el jardí a un tallafocs verd. D'aquesta manera els habitatges estan autoprotegits i, en cas que un incendi forestal afecti la IUF, els mitjans d'extinció poden centrar-se a sufocar el foc forestal en si, i no s'han de centrar en les propietats urbanes. Això reverteix en benefici directe de la conservació de les nostres masses forestals i la lluita contra el canvi climàtic, atès que permet concentrar l'esforç pròpiament en l'extinció.



**Imatge 7. Habitatge autoprotegit dalt d'un turó que ha resistit l'impacte d'un foc. La discontinuïtat que hi ha amb la massa forestal que l'envoltava, juntament amb una escassa vegetació al jardí i una elecció adequada de materials de construcció resistents, n'asseguren el manteniment, la qual cosa pot ser la recepta fins i tot per a ubicacions desfavorables d'habitatges. (Font: Medi XXI)**

Amb la pirojardineria s'intenta reduir el dany o l'afectació sobre les edificacions i garantir a l'operatiu unes condicions de seguretat més bones en cas d'extinció, tot conjugant els objectius específics següents:

- Reduir la continuïtat del combustible, de manera que el foc es propagui menys cap a altres indrets.
- Reduir la quantitat de combustible, de manera que es limiti l'emissió d'energia.
- Controlar la quantitat d'elements vegetals fins morts (herbes, bardisses, pinassa, etc.) per reduir l'aparició de focus secundaris.
- Evitar el contacte directe entre la vegetació i les edificacions.
- Controlar la humitat de la vegetació viva (verda) i del sòl.

LA PIROJARDINERIA PROPORCIONARÀ A LA NOSTRA PROPIETAT, EN LA MESURA MÉS GRAN POSSIBLE, PREVENCIÓ I AUTOPROTECCIÓ DE DANYS PER L'IMPACTE D'UN INCENDI FORESTAL.

AQUESTA GUIA VOL CONSCIENCIAR DEL FET QUE, EN LA MESURA QUE S'APLIQUIN LES RECOMANACIONS TÈCNiques QUE CONTÉ, PROPORCIONARÀ UNES CONDICIONS DE SEGURETAT MÉS BONES A L'OPERATIU D'EXTINCIÓ DURANT LA SEVA INTERVENCIÓ I MÉS TEMPS DE RESPOSTA PERQUÈ OPERI, I AL SEU TORN GARANTIRÀ UNA AFECCIÓ MÉS LLEU I UNA PROTECCIÓ MÉS GRAN DEL PATRIMONI FORESTAL.



**Imatge 8.** Danys en un habitatge: el foc ha vençut els tancaments (finestres i portes) i n'ha cremat l'interior. Hi ha vegetació a la façana (plantes enfiladisses) i també al sostre (vol aeri d'arbrat). (Font: Medi XXI)

A més del que s'ha dit més amunt, la pirojardineria ha d'integrar el principi de sostenibilitat en tots els seus termes: sostenibilitat econòmica, sostenibilitat social i sostenibilitat ambiental. Respecte d'aquesta qüestió, a partir d'una base senzilla i fonamentada en paràmetres qualitius i identificables, es pretén oferir als propietaris coneixement i visió tècnica sobre la gestió de la jardineria amb les finalitats següents:

- Que els impliqui menys esforç de manteniment de jardineria (eficiència econòmica) tot assegurant el compliment normatiu i el desgast de recursos i temps del propietari responsable.
- Que els resolgui necessitats socials i estètiques de les funcions del jardí (eficiència social), com per exemple preservar la intimitat de l'interior de la parcel·la, diferents colors segons l'estació de l'any, etc.
- Que sigui coherent amb el territori en què s'ubica, proper a massa forestal (eficiència ambiental).
- Que sigui sostenible i contribueixi a l'adaptació al canvi climàtic.

EN LA MESURA QUE EL NOSTRE JARDÍ REQUEREIXI MENYS MANTENIMENT (QUE SIGUI AUTOSUFICIENT) I DISPOSI DE MÉS RESISTÈNCIA AL PAS D'UN INCENDI EVENTUAL (QUE SIGUI PIRORESILIENT), LA PROPIETAT ESTARÀ MÉS AUTOPROTEGIDA I, PER TANT, CONTRIBUIRÀ MÉS I MILLOR AL COMPLIMENT DE LA NORMATIVA VIGENT, DE LA QUAL SOM CORRESPONSABLES.



**Imatge 9.** Parcel·la amb herbes seques que, en cas d'incendi, cremaran amb més facilitat. De vegades, sobretot quan la parcel·la es troba al marge urbà, el jardí és l'espai de transició amb la massa forestal. En aquesta ubicació cal ser especialment coherents amb l'entorn i el risc, incrementar la seguretat i complir la normativa. A més, cal evitar espècies invasores i erradicar-les del jardí (preferentment les al·lòctones, com algunes espècies de cactus), i plantar o respectar les espècies forestals autòctones poc inflamables. (Font: Medi XXI)

### 3. APLICACIÓ DE LA GUIA: ESPAIS ENJARDINATS EN INTERFÍCIES URBANO-FORESTALS

L'aplicació d'aquesta GUIA DE PIROJARDINERIA es recomana per a tot tipus d'espais enjardinats en qualsevol IUF.

En concret, nuclis de població, urbanitzacions, edificacions i instal·lacions situades en terreny forestal o a menys de 500 metres de terrenys forestals.

Aquesta GUIA DE PIROJARDINERIA, senzillament fonamentada en ciència forestal, concretament en paràmetres fàcilment identificables i qualificables de les espècies de jardí, està específicament adreçada a:

- ◆ Propietaris de jardins privats en parcel·les construïdes o en parcel·les per construir a IUF.
- ◆ Propietaris de zones verdes o jardins públics en IUF.
- ◆ Professionals de l'arquitectura i de la jardineria dels quals derivin serveis de disseny, gestió i manteniment de jardins en IUF.

AQUESTA GUIA DE PIROJARDINERIA ES CONSIDERA UN RECURS ESTRATÈGIC D'APLICACIÓ PER A ESPAIS ENJARDINATS SITUATS EN LA INTERFÍCIE URBANO-FORESTAL, AIXÒ ÉS, EN TERRENYS FORESTALS O A 500 METRES DE DISTÀNCIA D'AQUESTS.



**Imatge 10.** *Diferència de l'impacte rebut entre dos habitatges iguals, excepte pel jardí. En l'habitatge esquerre gairebé no hi ha impacte, només danys per radiació als peus de diversos exemplars de Yucca spp., amb contingut alt d'humitat. En l'habitatge dret s'observen danys per la caiguda d'una coberta propera al peu d'una conífera, escalabornat fins a mostrar-ne la resta estructural. (Font: Medi XXI)*

## 4. EL RISC D'INCENDI FORESTAL A LA INTERFÍCIE URBANO-FORESTAL

### La interfície urbano-forestal i el seu risc a la província de Girona

El risc d'incendi forestal no està centralitzat a Catalunya, ni tan sols en el clima ni en l'arc de la mar Mediterrània, sinó que és present allà on hi hagi una ignició en condicions atmosfèriques adequades i masses forestals disponibles per cremar i propagar el foc.

La combinació més perillosa per a un incendi forestal es produeix en condicions de sequera prolongada, clima sec i calorós, inestabilitat atmosfèrica elevada, vent, continuïtat del combustible vegetal i terreny en pendent.

En el cas de Girona, el clima mediterrani es caracteritza bàsicament per un dèficit hídric durant la part càlida de l'any, però amb pluges estacionals i absència de pluja a l'estiu, amb unes dades mitjanes entre 250-800 mm. Els mesos d'hivern (l'estiu austral) pot arribar a glaçar, llevat de les zones costaneres més suaus. El règim de vents està dominat principalment per la tramuntana i el mestral, vents secs que assoten la vegetació i redueixen la humitat del sòl i del peu de les plantes. Pel que fa al vent de ponent, sec i ben conegut per la seva perillositat en aquesta matèria, no és un vent habitual a Catalunya, però pot bufar amb intensitat forta a l'alta muntanya i en cims de la serralada prelitoral, a la serralada Transversal —especialment a la Garrotxa—, en relleus del prelitoral com les Guilleries, o en punts del litoral central i sud.

Pel que fa a la vegetació, segons l'eina VulneMap, desenvolupada pel Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF) amb la col·laboració de la Diputació, Girona és la província més boscosa de Catalunya i la que recentment s'ha determinat com a més vulnerable davant el canvi climàtic. Això és degut al fet que els boscos estan formats majoritàriament per faigs i roures, espècies molt sensibles a la sequera lleu o moderada.

La superfície forestal de les comarques gironines és del 72,4 %, el *Mapa de cobertes del sòl de Catalunya* (4a edició). El desenvolupament arbustiu perennifoli i escleròfil sota l'arbrat també contribueix a fer-la vulnerable enfront d'incendis forestals. A més d'això, està afectada per un canvi de rendibilitat dels cultius i de les masses forestals, que provoca l'abandó de la seva gestió i la pèrdua del mosaic agroforestal (conreus i boscos barrejats).

Si als factors anteriors se sumen els canvis en l'ordenació del territori, amb l'augment de residents en zones d'IUF coincidint amb el període estival, en què la vegetació per manca de pluges està més exposada al pas de foc, el risc és manifestament alt.



ELS INCENDIS QUE AFECTEN LA INTERFÍCIE URBANO-FORESTAL COMPORTEN UNA COMPLEXITAT EXTRA EN MATÈRIA D'EXTINCIÓ RESPECTE D'UN INCENDI PURAMENT FORESTAL. ES PRIORITZA LA SALVAGUARDA DE LES VIDES HUMANES, ELS BÉNS I LES PROPIETATS, I FINALMENT EL MEDI FORESTAL. A MÉS, DE VEGADES PRESENTEN VIES D'ACCÉS ESTRETES I DE SENTIT ÚNIC, O FINS I TOT SENSE SORTIDA, AMB VEGETACIÓ COMBUSTIBLE CIRCUMDANT DURANT EL RECORREGUT, O MAL ESTAT DEL FERM, I SENSE ÀREES ESTRATÈGIQUES DE SUPORT DE BAIXA COMBUSTIBILITAT.

En concret, a l'hora d'avaluar la magnitud del problema dels incendis d'IUF a Catalunya, i en particular a Girona, s'han tingut en compte, a partir d'una anàlisi cartogràfica bàsica i oficial, les dades estimatives següents:

- A Catalunya, 13.000 km de longitud i 32.000 km<sup>2</sup> l'any 2016.
- A la província de Girona, unes 364 urbanitzacions i aproximadament 565 nuclis de població que estan en terreny forestal o a menys de 500 metres, amb una superfície de 9.678 hectàrees per a les urbanitzacions i unes 14.120 hectàrees per als nuclis de població.

Les dades anteriors permeten fer-se una idea de la dimensió del problema a escala autonòmica i provincial, prou important com per prendre consciència de la necessitat actual d'assumir la corresponsabilitat en matèria d'incendis forestals entre l'Administració pública i els propietaris particulars (com a propietaris del risc), el desconeixement de la qual mai eximeix de complir-la.



**Imatge 11.** *Interfície urbano-forestal que rep l'impacte d'un incendi forestal durant la nit. Els veïns, desconcertats, han sortit dels habitatges. (Font: Medi XXI)*

## 5. MESURES LEGISLATIVES DE PROTECCIÓ ENFRONT D'INCENDIS FORESTALS

### Quines lleis hi ha relacionades amb la protecció enfront d'incendis forestals a les zones habitades?

Les lleis principals en la matèria són les següents:

- **Decret 64/1995**, de 7 de març, pel qual s'estableixen mesures de prevenció d'incendis forestals.
- **Llei 5/2003**, de 22 d'abril, de mesures de prevenció dels incendis forestals en les urbanitzacions, els nuclis de població, les edificacions i les instal·lacions situats en terrenys forestals.
- **Decret 123/2005**, de 14 de juny, de mesures de prevenció dels incendis forestals en les urbanitzacions sense continuïtat immediata amb la trama urbana.
- **Llei 3/2010**, de 18 de febrer, de prevenció i seguretat en matèria d'incendis en establiments, activitats, infraestructures i edificis.
- **Llei 2/2014**, de 27 de gener, de mesures fiscals, administratives, financeres i del sector públic.
- **Llei 5/2017**, de 28 de març, de mesures fiscals, administratives, financeres i del sector públic, i de creació i regulació dels impostos sobre grans establiments comercials, sobre estades en establiments turístics, sobre elements radiotòxics, sobre begudes ensucrades envasades i sobre emissions de diòxid de carboni.

### Què diu la llei en aquesta matèria?

Les obligacions dels propietaris de les urbanitzacions, els nuclis de població, les instal·lacions i les edificacions aïllades situades en terrenys forestals o en la franja de 500 metres que els envolta són, entre d'altres:

- Garantir la presència d'una franja exterior de protecció d'almenys 25 metres d'amplada al voltant que estigui lliure de vegetació seca i amb la massa arbòria aclarida i que compleixi les característiques que s'estableixen per reglament.
- Mantenir el terreny de totes les parcel·les i les zones verdes interiors a la franja de protecció en les mateixes condicions que s'estableixen per a les franges de protecció.
- Mantenir nets de vegetació seca els vials de titularitat privada, tant els interns com els d'accés, i els vials.



**Imatge 12.** *Estat final de la franja de protecció, amb el sotabosc desbrossat, l'arbrat separat i podat i arbustos escassos i distanciats.* (Font: Maria Pipió. Diputació de Girona.)

Els propietaris forestals dels terrenys contigus afectats per aquesta franja estan obligats a permetre l'execució de les tasques esmentades. Tot i això, els treballs forestals necessaris s'han de fer de manera que causin el mínim perjudici al propietari dels terrenys, el qual té dret a una indemnització consistent en el valor de la part afectada de la finca servent i a la reparació dels perjudicis que pugui ocasionar-li el pas.



**Imatge 13.** *Estat final de la franja de protecció de la urbanització. En aquest cas, la carretera ja actua per si mateixa com a franja. Per tant, els treballs de reducció del material combustible són menors.* (Autoria: Maria Pipió. Diputació de Girona.)

#### Qui ha de complir, doncs, l'obligació de construir i mantenir les franges de protecció?

- ◆ En el cas de nuclis urbans i d'urbanitzacions, ha d'executar aquestes obligacions la comunitat de propietaris de la urbanització o l'entitat urbanística col·laboradora. Altrament, són els propietaris de les finques els qui responen solidàriament del compliment de les obligacions.
- ◆ Finalment, si els treballs no els han fet els subjectes obligats, correspon al municipi fer-los i el municipi pot establir una taxa per la prestació d'aquests serveis.
- ◆ Els propietaris respectius han de complir les obligacions establertes en relació amb les edificacions i les instal·lacions aïllades.

## A quines especificacions tècniques obliga la llei sobre els tractaments de la vegetació?

### Tractament de la vegetació: franja de protecció perimetral

- Amplada mínima de 25 metres, ampliable si es disposa d'un informe tècnic de caràcter forestal.
- En sòl urbà la franja es mesura des del límit exterior de les parcel·les situades en el perímetre de les urbanitzacions, els nuclis de població i els polígons industrials. Les zones verdes o els vials perimetrals que hi pugui haver a partir del límit esmentat es poden computar com a part de la franja exterior de protecció.
- En el cas d'edificacions o instal·lacions situades en terreny rústic, la franja es mesura des de la façana de la construcció.
- Masses d'arbrat adult (ocupen un 20 % o més de la parcel·la i tenen un diàmetre de més de 15 cm): s'ha d'eliminar l'arbrat de manera que no superi el 35 % de la parcel·la; els peus s'han d'aïllar un mínim de 6 metres, s'ha d'evitar sempre la continuïtat horitzontal entre capçades, i les branques baixes s'han de mantenir esporgades a un terç de la seva alçària fins a un màxim de 5 metres. S'ha d'estassar l'estrat arbustiu de manera que ocupi un màxim del 15 % de la superfície, i s'hi han de deixar mates aïllades separades com a mínim 3 metres entre elles.
- Zones amb matoll, garriga i arbrat jove: s'ha d'estassar de manera que la cobertura vegetal màxima admesa del total de matoll, garriga i arbrat jove sigui del 35 % de la superfície, i s'hi han de deixar peus aïllats separats com a mínim 3 metres entre ells.
- S'ha de prioritzar la permanència d'espècies de baixa inflamabilitat que dificultin l'inici i la propagació del foc, com ara: *Olea europaea* (olivera), *Prunus avium* (cirerer), *Buxus sempervirens* (boix), *Pistacia lentiscus* (mata), *Pistacia terebinthus* (noguerola), *Rhamnus alaternus* (aladern). *Hedera helix* (heura), *Daphne gnidium* (matapoll), *Ruscus aculeatus* (galzeran), *Rubia peregrina* (roja), *Smilax aspera* (aritjol), *Viburnum tinus* (llorer bord), *Quercus sp.* (garric, carrasca, surera, roure), *Juniperus communis* (ginebre), *Arbutus unedo* (arboç), *Rhamnus lycioides* (arçot), *Rubus sp.* (esbarzer), *Ononis tridentata* (ruac), *Osyris alba* (ginestó), *Halimium sp.* (esteperola), *Atriplex halimus* (salat blanc) i *Tamarix sp.* (tamariu).



**Imatge 14.** *Atriplex halimus* o *salat blanc*, espècie que viu en terrenys salins o nitrogenats. Les fulles secreten sal i la protegeixen del foc, ja que la sal crema malament. En aquest sentit, és prou conegut el truc de rebaixar les flames amb sal a la barbacoa. (Font: Medi XXI)

**Tractament de la vegetació: parcel·les interiors i zones verdes**

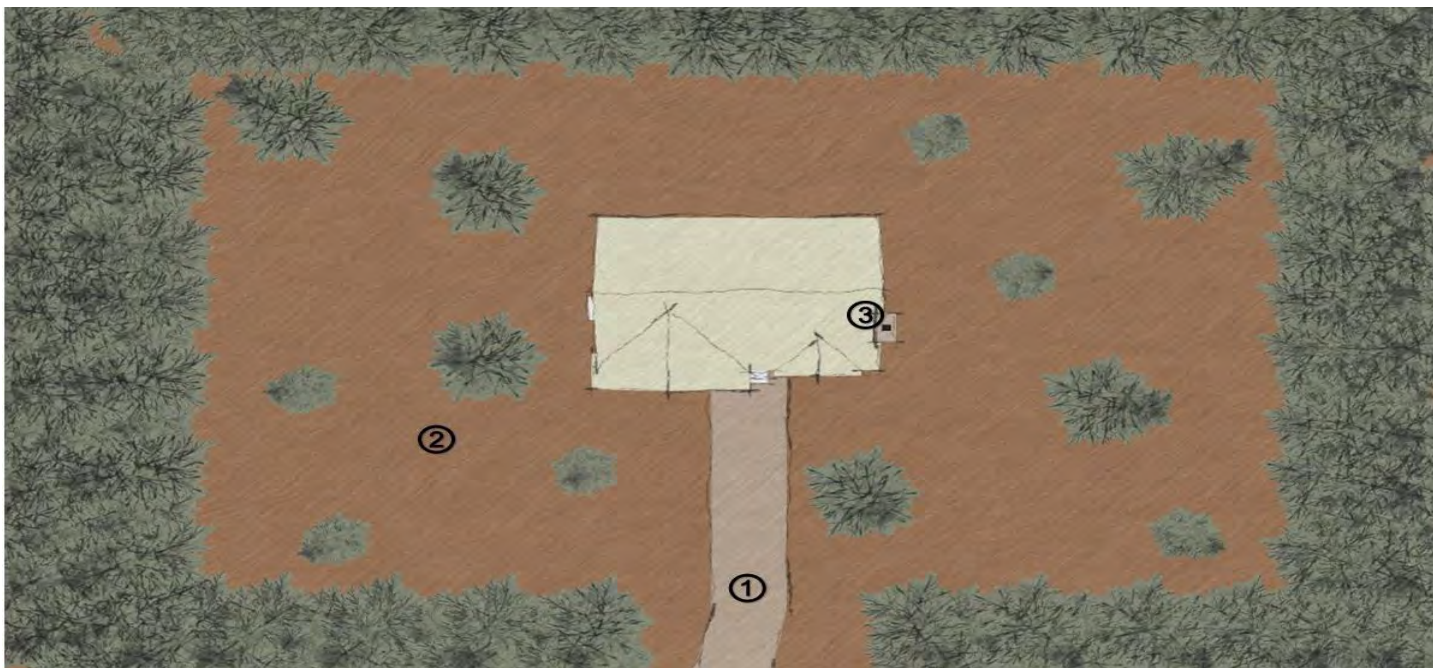
- Amb l'objectiu d'evitar un incendi de capçades que es propagui per l'interior de la urbanització, cal tallar els arbres adults (de més de 15 cm de diàmetre normal) les capçades dels quals sobrepassin el límit de les parcel·les. L'aclarida de plançonedes s'ha de fer de manera que la cobertura vegetal màxima admesa de coníferes i espècies mediterrànies del total de matoll, garriga i arbrat sigui del 35 % de la superfície de la parcel·la, i cal evitar la continuïtat vertical entre l'arbrat adult i el matollar i amb una separació mínima de 3 metres entre peus.

## Croquis preventiu



Imatge 15. Croquis preventiu del marge d'una urbanització en contacte amb la massa forestal en una interfície urbano-forestal. (Font: Medi XXI)

- ◆ 1. Franja de protecció perimetral mínima de 25 metres. Hi ha peus arboris en menys del 35 % de la parcel·la, separats un mínim de 6 metres, i també arbusts en menys del 15 % de la parcel·la i separats 3 metres com a mínim. No hi ha sotabosc.
- ◆ 2. Jardí adaptat a la prevenció d'incendis forestals en un habitatge de la urbanització. Hi ha baixa densitat de vegetació i separació ampla entre els elements.
- ◆ 3. Zona verda de la urbanització. Hi ha separació entre els peus arbrats, no hi ha sotabosc i les mates d'alçària baixa estan espacialment aïllades. Els espais d'estada pública estan més lliures de vegetació.
- ◆ 4. Parcel·la sense construir. S'observa el mateix tractament sobre la vegetació, amb escassos peus arboris aïllats i absència de sotabosc.
- ◆ 5. Les hortes socials i les zones d'equipament esportiu de la urbanització es computen com a franja de protecció perimetral de la urbanització.



Imatge 16. Croquis preventiu d'un habitatge aïllat en la massa forestal. (Font: Medi XXI)

- ◆ 1. Via d'accés lliure de vegetació herbàcia seca i de restes vegetals mortes, així com d'arbres amb continuïtat de capçades, la qual cosa garanteix la distància d'1 metre comptada a partir de l'extrem exterior.
- ◆ 2. Franja de protecció perimetral mínima de 25 metres. Els peus arboris estan separats com a mínim 6 metres, i els arbustos, 3 metres. No hi ha sotabosc. Els arbres romanents estan podats, amb una alçària màxima de 5 metres.
- ◆ 3. La sortida de fums ha de disposar d'un sistema mataespurnes i estar lliure de vegetació o comptar amb una projecció de 3 metres com a mínim.



## 6. FUNCIONS D'UN JARDÍ

Els jardins establerts en una IUF disposen de més funcionalitat ecosistèmica que els jardins eminentment urbans, atès que representen un espai de transició entre el teixit urbanitzat i les masses forestals.



**Imatge 17.** Els jardins són en molts casos l'únic espai de transició a la massa forestal, sobretot en les interfícies urbano-forestals o en el cas d'un habitatge aïllat. (Font: Medi XXI)

A continuació en presentem les funcions i subratllem el gran valor que tenen:

### Funcions ambientals

- Minimització de la contaminació acústica que arriba a les llars, tant real com perceptiva, per l'efecte de barrera que exerceix la capçada dels arbres.
- Regulació microclimàtica. L'ombra que ofereix l'arbrat i la humitat que allibera la vegetació refreden l'ambient i disminueixen la temperatura durant els mesos calorosos.
- Retenció de l'aigua de pluja. L'arbrat afavoreix la retenció de l'aigua de pluja en el subsol i l'aprovisionament com a recurs hídric subterrani, i compensa així els problemes de drenatge associats a l'increment de sòls impermeables en l'espai urbà.

- Increment de la biodiversitat. La vegetació representa per a la fauna un hàbitat on viure, un recer o refugi, una font d'alimentació, un espai de nidificació, etc. Com més autòctona sigui una espècie, més gran serà la interacció amb la fauna local.
- Corredor verd. La trama enjardinada constitueix un espai de transferència entre la trama urbanitzada i la massa forestal, que afavoreix el flux d'interconnexions entre els dos recintes de vegetació i fauna.



**Imatge 18.** *La fauna associada a les masses forestals interacciona amb la vegetació dels jardins i crea un seguit de connexions entre tots dos espais. (Font: Medi XXI)*

- Mitigació dels efectes en cas d'incendi forestal. Un jardí autosuficient i autoprotegit pot representar una discontinuïtat combustible en el cas eventual d'un incendi que minimitzi el progrés del foc i permeti la capitalització dels recursos d'extinció en altres zones més eminentment forestals, de manera que es redueixi la superfície d'afecció.

### Funcions socials i de salut

- Millores en la salut de les persones, que incideixen en l'augment de l'esperança de vida gràcies als beneficis psíquics i motrius derivats de l'activitat física, i la reducció de riscos en salut mental, afectacions

circulatòries, obesitat, etcètera, amb l'estalvi consegüent en la despesa sanitària pública.

- Milliores en la salut relacional. L'ombra que ofereix l'arbrat propicia indrets confortables per a l'activitat humana que afavoreixen espais de socialització i cohesió social de gran valor per a la població.

### Funcions econòmiques

- Valor de la propietat. El valor de les propietats en venda reflecteix el benefici que els compradors assignen als atributs d'aquestes, inclosa la presència de vegetació en l'habitatge o a prop seu. La integració paisatgística aporta variació de colors i formes, millora la percepció estètica de la urbanització i n'augmenta l'habitabilitat.



**Imatge 19. Paisatge postincendi. La depreciació del valor dels habitatges després del pas del foc és immediata. La propietària de l'habitatge groc havia substituït una bardissa d'heura (menys inflamable) per una altra de xiprer (més inflamable). L'habitatge va resultar afectat parcialment pel foc. (Font: Medi XXI)**

- Estalvi energètic. A l'hivern les espècies caducifòlies alineades amb la façana permeten l'entrada dels raigs del sol, i això evita un consum energètic en calefacció durant el dia. En el cas de les espècies perennifòlies, ajuden a

reduir la velocitat del vent, que atenua la davallada de la temperatura i rebaixa notablement la necessitat de consum energètic de les llars per calefacció. A l'estiu els arbres alineats amb la façana permeten un ombratge i una reducció en el consum energètic de les llars per refrigeració.

### **Funcions de privacitat**

- Moltes vegades s'utilitzen com a límits parcel·lars pantalles vegetals o bardisses prou altes i opaques com per aconseguir la privacitat i la intimitat desitjades sense renunciar al valor ornamental i estètic que ofereix la vegetació respecte de les superfícies inertes.



## CAPÍTOL II. ELEMENTS DE RISC EN ELS HABITATGES

- 7 ELEMENTS ESTRUCTURALS DE L'HABITATGE
- 8 VEGETACIÓ INTERIOR I TANQUES VEGETALS
- 9 ALTRES ELEMENTS CIRCUMDANTS A L'HABITATGE

La corresponsabilitat que tenim i que emana de la normativa vigent només es pot abordar des de la gestió de la nostra propietat.

Abans d'aprofundir en el risc d'incendi forestal que hi ha sobre diferents punts de la nostra propietat i en la manera de reduir-lo, cal conèixer diferents aspectes bàsics d'aquest problema.

### Factors que influeixen en el risc d'incendi forestal

Entendre com es comporten els incendis forestals i com destrueixen els habitatges és important per planificar, dissenyar i seleccionar la vegetació adequada d'un jardí en una interfície urbano-forestal (IUF).

Hi ha tres factors principals que influeixen en el comportament dels incendis forestals: la topografia, les condicions climàtiques i els elements combustibles, atès que un foc es genera en aplicar calor a un cos combustible en presència d'aire (oxigen) i la calor que genera la combustió proporciona l'energia necessària perquè el procés continuï.



**Imatge 20.** *Triangle de foc a la interfície urbano-forestal. D'una banda, cal calor per iniciar un incendi. També hi ha d'haver un comburent o aire (amb oxigen). Finalment, es necessita material combustible. En un jardí n'hi pot haver una gran variabilitat: mobiliari, finestres, portes, vegetació.* (Font: Medi XXI)

A més a més, l'habitatge presenta més risc d'incendi forestal segons la seva ubicació en una escala d'anàlisi més gran que la parcel·lària. Respecte d'aquest aspecte, s'han de considerar els factors següents:

- **Orografia:** El foc crema més ràpid costa amunt. A mesura que el pendent augmenta, també ho fan la velocitat del foc i la longitud de la flama. Les flames i la calor radiant preescalfen la vegetació que hi ha davant del foc. Això l'asseca i fa que cremi amb més facilitat.

UN INCENDIO ADQUIERE MAYOR VELOCIDAD DE PROPAGACIÓN A MAYOR PENDIENTE O DESNIVEL DEL TERRENO, EN LADERAS EXPUESTAS A VIENTOS Y A SOLANA (MAYOR NÚMERO DE HORAS DE LUZ Y POR TANTO MÁS SECAS), ASÍ MISMO, ADQUIERE MAYOR INTENSIDAD CUANDO HAY MÁS VIENTO, POR AUMENTAR EL OXÍGENO Y CUANTO MAYOR CONTINUIDAD DE COMBUSTIBLE EXISTA PARA ALIMENTAR EL FUEGO.

- **Altura:** l'altimetria és el factor menys rellevant, però cal recordar que en un vessant hi ha una franja coneguda com a cinturó tèrmic (entre 200-500 m), en què la temperatura mitjana és més alta, especialment a la nit, i per tant l'amplitud tèrmica i la humitat relativa són més baixes, i el foc crema més ràpidament.
- **Radiació solar:** orientació de l'habitatge. Vessant d'obaga o de solana. En general, el foc es propaga amb més velocitat en exposicions de sud a oest perquè rep més llum i la vegetació està més seca i té menys aigua.
- **Punts d'ubicació especials:** habitatges en una carena, a dos terços del vessant, a la sortida d'un barranc o en un coll estan en una zona de risc alt. Són punts culminants de l'avanç d'un incendi ascendent, en què el foc és molt ràpid i intens per l'efecte del vent.



**Imatge 21.** *Diferències quant a la intensitat del foc segons els vessants i la càrrega de combustible prèvia (vegetació). El temps de permanència d'un incendi no és gaire elevat. Es queda cremant i és més intens en la mesura que el vent l'alimenta i que augmenta l'oxigen, i segons la quantitat i la continuïtat de combustible que hi ha per cremar. (Font: Medi XXI)*

### Mecanismes de propagació d'un incendi forestal

Els mecanismes pels quals els incendis forestals es propaguen per la superfície del terreny són assimilables a les formes de transmissió de la calor. Hem de recordar que la calor forma part del triangle de foc exposat abans.

El grau de resistència a la propagació d'un incendi és una conseqüència de l'estructura de la vegetació, que es defineix analitzant-ne la continuïtat horitzontal i vertical. Les interrupcions de continuïtat, o discontinuïtats, es defineixen com a elements clau en matèria de propagació d'un incendi forestal, com ara un tallafocs. Un altre factor que cal tenir en compte en la propagació és el vent, atès que, com ja s'ha indicat, en indrets en què hi ha un canvi de règim del vent, com ara en crestes o tàlvegs per on es canalitza, s'intensifica; i en indrets que n'estan refugiats, la propagació d'un foc disminueix.

A continuació presentem les diferents formes de transmissió de calor adaptades als incendis forestals.

### CONDUCCIÓ

La conducció és el mecanisme de transferència de calor més conegut habitualment perquè és el que s'aprecia més visualment.





**Imatge 22.** *Transferència per contacte directe de la flama amb el material combustible. La calor es transmet de partícula a partícula, en cadena, per contacte directe.* (Font: Medi XXI)

## CONVECCIÓ I RADIACIÓ

La convecció i la radiació són altres mecanismes molt oblidats però perillosos perquè actuen a distància del front de flames. En la radiació, la transferència de calor s'esdevé a través de l'aire calent, i en la convecció, a través dels gasos i els fums calents procedents de la combustió. Totes dues formes comparteixen l'aire com a mitjà de transferència i preescalfen elements combustibles amb anterioritat al pas del foc. Depenen de la intensitat de les flames, de la superfície que presenta l'element combustible, del temps d'exposició a aquesta calor i de la distància que hi ha entre l'element combustible i el front de flames.

El factor topogràfic també representa un paper molt important, perquè la progressió del foc durant els incendis es canalitza per gasos, de manera que sempre circulen en sentit ascendent, vessant amunt, des de zones baixes.



**Imatge 23.** *Transferència a través del moviment de l'aire calent en ascensió durant l'incendi. La massa d'aire calent tendeix a anar cap amunt, i els gasos calents que hi ha, també. Això fa que es preescalfi el material combustible de les zones situades més amunt del front de l'incendi.* (Font: Medi XXI)

## **PARTÍCULES DE CENDRA**

Les partícules de cendra o el material fi incandescent transportat pel vent són molt perillosos, atès que generen focus secundaris avançats del front de l'incendi. En descendir-ne l'energia de transport poden caure sobre material combustible, i si la partícula de cendra conté prou calor, quan hi contacti produirà un focus secundari. Segons les espècies de vegetació o el material combustible de l'incendi, es generarà més o menys quantitat de partícules de cendra.



**Imatge 24.** *Transmissió per convecció agreujada per la possibilitat que durant l'incendi es generin partícules de material incandescent (cendra o espurnes), perquè la columna de fum convectiva de gasos les transporta fins i tot a grans distàncies. (Font: Medi XXI)*

A continuació es grafien tots els elements en risc d'una propietat i es concreten recomanacions preventives per disminuir-ne la vulnerabilitat enfront d'incendis forestals.



Imatge 25. Elements que influeixen en la vulnerabilitat d'una parcel·la enfront d'un incendi forestal. (Font: Medi XXI)

1. Tancament.
2. Punts d'aigua.
3. Jardí.
4. Finestres i porticons i persianes.
5. Portes.
6. Canalons i baixants de desguàs.
7. Teulada.
8. Sortida de fums.
9. Revestiment exterior.
10. Punts de foc (barbacoa, càmping gas, paellera, etc.).
11. Dipòsits de GLP/combustible.
12. Mobiliari d'exterior (para-sols, casetes infantils, gandules, cadires, taules, caseta del gos, acumulació de llenya, etc.).
13. Reixetes de ventilació i obertures.
14. Porxo.

## 7. ELEMENTS ESTRUCTURALS DE L'HABITATGE

L'atac d'un incendi forestal a l'habitatge es produeix per les flames que hi entren en contacte directe o a distància; per la radiació a distància, superant la resistència de materials com ara el vidre, i per convecció o preescalfament de materials i partícules de cendra, originats, entre d'altres, per espècies de jardineria no adequades i amb formes i estructures no desitjades (branquillons, fulles, trossos incandescents d'escorça).



*Imatge 26. Diferents atacs pel foc a què un habitatge està exposat. El vent pot transportar des de branquillons fins –verds o no– fins a trossos d'escorça, que es poden infiltrar per les obertures de l'habitatge. En aquest cas, la vegetació del jardí no està distanciada preventivament, fins i tot hi ha arbusts a prop de les finestres i vol arbori sobre la teulada. Per això es recomana encaridament que es compleixin les distàncies de seguretat establertes entre la vegetació i l'habitatge, i que no hi hagi ni arbres que es projectin per sobre de la teulada ni cap altra vegetació als tancaments. (Font: Medi XXI)*

Hi ha un seguit d'elements vulnerables en un habitatge per als quals disposem d'un recull de recomanacions. Si a aquestes actuacions sobre l'edificació s'afegeixen les de la parcel·la, es redueix considerablement la probabilitat d'una afecció greu que acabi amb la destrucció total o parcial de l'edificació.

### Teulades i canalons i baixants de desguàs

La teulada és el component més vulnerable de l'edificació. S'assimila a un captador horitzontal de partícules incandescentes (durant l'incendi) o de material vegetal (abans de l'incendi).

Durant la instal·lació es recomana tenir en compte el material de fabricació, la rugositat i els buits (que impliquen més o menys partícules de cendra), i també les caigudes d'aigües (com més elevades millor). Alhora resulta igualment estratègic mantenir-la lliure de residus vegetals, com ara acícules en el cas de coníferes, o fulles en caducifolis.

#### RECOMANACIONS PER A LES TEULADES

(ÉS IMPRESCINDIBLE QUE CAP ARBRE O BRANCA ESTIGUIN EN CONTACTE AMB LA TEULADA)

- UTILITZAR EXCLUSIVAMENT MATERIALS NO COMBUSTIBLES O, SI HO SÓN, QUE ESTIGUIN TRACTATS ESPECÍFICAMENT. EL METALL, LA PISSARRA, LA TEULA (DE TERRISSA O DE FORMIGÓ), L'ASFALT, LA FIBRA DE VIDRE O LA FUSTA TRACTADA OFEREIXEN MÉS RESISTÈNCIA AL FOC.
- NETEJAR LES TEULADES I ELS CANALONS I ELS BAIXANTS DE BRANQUES, FULLES O RESTES COMBUSTIBLES PERQUÈ, EN CAS D'INCENDI, LA PRESENCIA D'AQUESTS MATERIALS POT PROVOCAR QUE FINS I TOT ELS MATERIALS RESISTENTS AL FOC S'INCENDIÏN.
- ELS CANALONS I ELS BAIXANTS ES PODEN TANCAR O COBRIR AMB UNA MALLA SI SÓN TOTALMENT OBERTS. HAN DE SER RESISTENTS AL FOC.



**Imatge 27.** Casa amb teulada de teula de terrissa. Encara que l'edificació sigui de pedra, l'acumulació de restes vegetals a sobre l'exposa a la calor. (Font: Medi XXI)



**Imatge 28.** *Canaleta d'obra oberta. La caiguda de material incandescent (partícules de cendra) a sobre d'aquesta acumulació de fullaraca pot transmetre el foc a la teulada. És tan important la qualitat i el tipus de materials com el treball de manteniment que requereix un jardí. (Font: Medi XXI)*

### Xemeneies

Les xemeneies, a més de constituir un punt possible d'entrada de partícules de cendra, emeten material incandescent per l'ús de la llenya com a sistema de calefacció.

#### RECOMANACIONS PER A LES XEMENEIES

- HAN DE COMPTAR AMB SISTEMES DE CONTROL D'ESPURNES, FIXATS AMB FERMESA I AMB UNA LLUM INFERIOR A 12 MM.
- LA SORTIDA DE FUMS DE LA XEMENEIA HA D'ESTAR ALMENYS A 3 METRES DE DISTÀNCIA DE QUALSEVOL VEGETACIÓ, SIGUI QUINA SIGUI.



**Imatge 29.** *Vegetació propera a una sortida de fums (xemeneia). No es compleix la distància mínima preventiva de 3 metres. (Font: Medi XXI)*

### Revestiment exterior

Després de la teulada, dels materials exteriors els revestiments exteriors són els components estructurals més vulnerables a l'incendi. El revestiment exterior i la seva resistència al foc condicionen notablement la resposta de l'habitatge enfront del pas d'un incendi.

#### RECOMANACIONS PER AL REVESTIMENT EXTERIOR

- UTILITZAR MATERIALS DE FABRICACIÓ RESISTENTS AL FOC COM L'ESTUC, EL METALL, EL TOTXO, LA PEDRA I ELS BLOCS DE CIMENT I FORMIGÓ. LA FUSTA OFEREIX MENYS RESISTÈNCIA, DE MANERA QUE ÉS MÉS BAIXA SI NO ESTÀ TRACTADA I SI ES COMPON DE LÀMINES EN COMPTES DE TRONCS. EL REVESTIMENT DE VINIL ES FON AMB LA CALOR.
- HA DE TENIR ALMENYS 12 MM DE GRUIX.

El material de fabricació és molt important, com també la presència o no d'elements decoratius exteriors i de rugositat, que poden captar partícules de cendra i brases candents de l'aire.



**Imatge 30.** *Combinació de revestiment de pedra, molt resistent, amb làmines de fusta, molt combustible, en un entorn eminentment forestal. (Font: Medi XXI)*



## Portes i finestres

Com en el cas de les xemeneies, són punts d'entrada directa si estan obertes, i un dels punts més febles de l'habitatge, a banda del revestiment exterior.

El material de fabricació torna a ser un element clau, i n'estan contraindicats materials fàcilment combustibles com ara la fusta no tractada. A més, els vidres que hi estan inserits es poden trencar per radiació i deixar l'entrada lliure al foc, de manera que es recomana utilitzar vidres més gruixuts. Les contraportes i els porticons, com també les persianes, poden aportar o restar resistència a l'incendi, segons el material de què estiguin constituïts.

### RECOMANACIONS PER A PORTES I FINESTRES

- UTILITZAR FINESTRES RETICULADES, FORMADES PER VIDRES DE MIDA MÉS PETITA, SÓN MÉS RESISTENTS PERQUÈ SÓN MENYS FRÀGILS QUE LES FORMADES PER UN SOL VIDRE EXTENS. PER A UNA RESISTÈNCIA MÉS GRAN, S'ACONSELLA DISPOSAR DE DIVERSES FULLES DE VIDRE, I QUE SIGUI VIDRE TREMPAT.
- ELIMINAR ACUMULACIONS DE COMBUSTIBLE SITUADES A MENYS DE 10 METRES.
- UTILITZAR PORTICONS I CONTRAPORTES DE MATERIAL NO INFLAMABLE, O CONTRAPLACAT DE 12 MM EN CAS QUE ES COMPONGUIN DE MATERIALS COMBUSTIBLES.
- EN CAS QUE NO SE'N VULGUI DISPOSAR DE MANERA PERMANENT, ES PODEN EMMAGATZEMAR EN UN LLOC ACCESSIBLE EN CAS D'INCENDI.



Imatge 31. *Habitatge després del pas del foc, amb una persiana plàstica en combustió a la finestra superior dreta. (Font: Medi XXI)*

## Voladissos, ràfecs i altres elements sobresortints; balcons, terrasses i porxos

Els elements sobresortints emprats per a la construcció de terrasses, balcons i porxos resulten difícils d'eliminar si no són accessoris a l'habitatge original. Aquests elements

incrementen el risc d'incendi, perquè augmenten la superfície de contacte i afavoreixen la concentració de la calor durant més temps i la transmissió de calor al revestiment extern. A més, permeten l'acumulació de residus o d'altres combustibles (elements auxiliars).

Les reixetes de ventilació per evacuar la humitat d'àtics, golfes i soterranis i qualsevol altra obertura present són en si mateixes punts d'entrada a l'habitatge de calor i de partícules de cendra.

RECOMANACIONS PER ALS SORTINTS I ELS RÀFECES DE LA FAÇANA

- CONSTRUÏR SUPERFÍCIES I PILARS DE TERRASSES O BALCONS AMB MATERIALS NO COMBUSTIBLES I AMB RECOBRIMENT DE 12 MM
- ELIMINAR LES ACUMULACIONS DE COMBUSTIBLE DE BALCONS, TERRASSES I PORXOS, TANT A SOBRE COM A SOTA DE LA COBERTA.



**Imatge 32.** *Combustibles de les interfícies urbano-forestals. A la vegetació forestal o dels jardins s'afegeixen plàstics, gomes, cautxús, fibres i diversos productes químics sintètics que incrementen la toxicitat de les emissions de gas. (Font: Medi XXI)*

### Reixetes de ventilació i obertures

Tots els respiradors de la façana (de la teulada, de seguretat per al gas, etc.) han d'estar protegits per evitar l'entrada de partícules de cendra, fum i aire calent.

RECOMANACIONS PER A LES REIXES DE VENTILACIÓ I LES OBERTURES

- PROTEGIR-LES AMB UNA TELA METÀL·LICA I DEFLECTORS O AMB TANCAMENT HERMÈTIC.

**Tancaments perimetrals**

Els tancats i les tanques es consideren elements especialment estratègics en matèria de prevenció d'incendis forestals, atès que encerclen les propietats i, a més, entren en connexió amb les propietats veïnes.

Sobre aquesta qüestió, en el capítol III d'aquesta GUIA DE PIROJARDINERIA (Tanca vegetal parcel·lària) s'aprofundeix en el risc generat per l'ús de les tanques perimetrals amb vegetació.

RECOMANACIONS PER ALS TANCAMENTS PERIMETRALS

- ES RECOMANEN PREFERENTMENT ELS TANCAMENTS ARTIFICIALS, SENSE VEGETACIÓ I DE MATERIALS NO INFLAMABLES, COM ELS MURS DE PEDRA INTEGRALS. NO SERVEIX DE RES COMBINAR-LOS AMB PLÀSTICS. LES MALLS DE PLÀSTIC ACTUEN COM A CAPTADORS DE PARTÍCULES DE CENDRA.
- CAL ANALITZAR L'ENTORN SI S'OPTA PER INCORPORAR VEGETACIÓ; INTENTAR REDUIR-LA I COMBINAR-LA AMB TANCAMENT ARTIFICIAL NO INFLAMABLE; SELECCIONAR VEGETACIÓ POC INFLAMABLE AMB MOLT DE CONTINGUT D'AIGUA, I EVITAR ESPÈCIES RESINOSES I AMB MOLTA VEGETACIÓ SECA A L'INTERIOR, COM ARA EL XIPRER O EL BRUC.
- S'HAN D'UTILITZAR EXCLUSIVAMENT MATERIALS NO COMBUSTIBLES O, SI HO SÓN, QUE ESTIGUIN TRACTATS ESPECÍFICAMENT.



Imatge 33. Tancaments combinats de mur de pedra i vegetació enfiladissa, en aquest cas heura (*Hedera helix*) i buguenvíl·lea (*Bougainvillea* spp.). (Font: Medi XXI)



**Imatge 34.** *A la dreta, tancament de xiprer (Cupressus sempervirens), desaconsellat del tot. A l'esquerra, heura (Hedera helix), aconsellada totalment per l'alt contingut en aigua d'aquesta espècie i la condició de perennifòlia, sempre que se'n faci un manteniment correcte. (Font: Medi XXI)*

## 8. VEGETACIÓ: JARDÍ INTERIOR I TANQUES VEGETALS

La vegetació a l'interior de les parcel·les té un paper fonamental en la propagació dels incendis i en l'afectació dels habitatges, ja sigui el propi o el dels veïns.

Recordem que la vegetació està formada per elements innegablement combustibles, fins i tot si es tracta d'espècies amb una quantitat elevada d'aigua.

No hi ha vegetació resistent al foc al cent per cent, però sí vegetació amb menys disposició a cremar (amb retardants de foc com ara aigua, sals, etc., i sense components volàtils), més espaiada (separada espacialment, amb salts o discontinuïtats per al foc), amb un manteniment més adequat (per poda, reg, adob) i en menys quantitat (per aclarida de la superfície parcel·lària).

QUAN EL NOSTRE JARDÍ ESTÀ EXPOSAT DESFAVORABLEMENT AL FOC PER LA TOPOGRAFIA DE LA PARCEL·LA (PENDENT) I HI HA UNA METEOROLOGIA ADVERSA (VENT, SEQUEDAT I CALOR), LA VEGETACIÓ QUE CONTÉ (COMBUSTIBLE) TÉ UN PAPER CRUCIAL, JA QUE CONSTITUEIX UN ESPAI DE TRANSICIÓ AMB LA MASSA FORESTAL CIRCUMDANT.

La continuïtat i la càrrega de combustible condicionen la propagació del foc i l'exposició de les edificacions a l'emissió d'energia esperada descomptant-ne el grau d'humitat. La propagació d'un incendi forestal depèn del contingut d'humitat en el combustible vegetal i de la seva estructura.

A mesura que el front de foc avança, les espècies s'escalfen, absorbeixen la calor, que evapora l'aigua, i entren en inflamació. La inflamació s'inicia en els gasos que desprèn el vegetal i continua en la matèria seca de la planta.

### El risc segons la zonificació de la parcel·la

#### Vegetació circumdant a l'habitatge

La vegetació immediata a l'habitatge, la que hi ha entre aproximadament 3 i 10 metres respecte de la façana, resulta la més determinant per la vulnerabilitat a patir danys en cas d'incendi forestal. Es considera la més crítica.

#### RECOMANACIONS PER A LA VEGETACIÓ CIRCUMDANT A L'HABITATGE

- VEGETACIÓ A 0-3 METRES: ES RECOMANA ELIMINAR-LA TOTALMENT O REDUIR-LA FINS A DEIXAR-HI NOMÉS ESPÈCIES AMB UN CONTINGUT ALT D'HUMITAT I D'ALÇÀRIA BAIXA, COM PLANTES HERBÀCIES SUCULENTES, D'INFLAMABILITAT MOLT DIFÍCIL. L'OBJECTIU ÉS EVITAR QUALSEVOL VOL AERI DE VEGETACIÓ PER SOBRE DE LA FAÇANA I BRANQUES D'ARBRES I ARBUSTOS A MENYS DE 3 METRES.
- VEGETACIÓ ENTRE 3-10 METRES: ES RECOMANA ELIMINAR-LA TOTALMENT O REDUIR-LA FINS A DEIXAR-HI ARBRES I ARBUSTOS DISTANCIATS I PODATS D'ALTURA I, PER DESCOMPTAT, D'INFLAMABILITAT BAIXA. PEL QUE FA A LES PLANTES HERBÀCIES, ES RECOMANEN ESPÈCIES PERENNES (AMB UNA LONGEVITAT DE MÉS DE DOS ANYS) I DE CONTINGUT ALT EN HUMITAT O ADAPTABLES A LA SEQUERA, QUE NO AGOSTEGIN SI NO ES PERPETUA EL REG.



**Imatge 35. Habitatge envoltat i sobrevolat per pi blanc (*Pinus halepensis*), una espècie molt inflamable (resinosa) que, tot i podada d'altura més enllà de 4 metres, hi representa un risc. Forma part de la vegetació preexistent de la parcel·la. (Font: Medi XXI)**

#### Vegetació circumdant a l'accés de l'habitatge

La vegetació que hi ha als voltants de l'accés a l'habitatge és igualment important, atès que si no és l'adequada o no s'ha gestionat correctament augmenta la vulnerabilitat de patir danys, tant dels residents davant d'una ordre d'evacuació, com de l'estructura mateixa, ja que la quantitat parcel·lària de combustible és més gran. Així doncs, en una zona d'IUF no es poden veure compromesos de cap manera ni l'accés i ni la sortida, perquè això incrementa amb escreix la situació de risc enfront d'un incendi forestal eventual.

#### RECOMANACIONS PER A LA VEGETACIÓ CIRCUMDANT A L'HABITATGE

- ES RECOMANA L'EXECUCIÓ I EL MANTENIMENT DE DUES BANDES DE SEGURETAT D'1 METRE D'AMPLADA A CADA COSTAT DEL VIAL, COMPTAT DES DE L'EXTREM EXTERIOR.
- LES BANDES HAN D'ESTAR NETES DE VEGETACIÓ ARBUSTIVA I HERBÀCIA I DE RESTES VEGETALS MORTES. HI POT HAVER VEGETACIÓ ARBÒRIA SEMPRE QUE ESTIGUI CONTROLADA I NO HI HAGI CONTINUITAT DE CAPÇADES.



**Imatge 36.** *Habitatge envoltat de pi blanc (Pinus halepensis), la qual cosa incrementa el risc, ja que hi ha continuïtat horitzontal entre capçades malgrat que els primers peus des del vial estan podats d'altura. (Font: Medi XXI)*

### El risc segons els estrats vegetals

Abans de descriure en línies generals el risc per incendi forestal en diferents nivells de la vegetació interior o del jardí d'una parcel·la, cal aclarir els conceptes següents:

- ◆ **Arbre:** planta generalment amb un sol tronc llenyós que emergeix del terra. Segons l'espècie, pot assolir els 30 metres o més a partir de mig metre el més petit.
- ◆ **Arbust:** planta formada generalment per diversos troncs llenyosos de forma natural que emergeixen del terra. Segons l'espècie, pot assolir els 6 metres aproximadament a partir de mig metre el més petit.
- ◆ **Enfiladissa:** se'n diu de la planta herbàcia (planta enfiladissa) o arbust (arbust enfiladís) que pot aferrar-se o enrotllar-se sobre una estructura vertical.
- ◆ **Herbàcia:** se'n diu de la planta formada per una o diverses tiges no llenyoses. Segons l'espècie, la longitud varia, però no supera el metre com a norma general.

Segons els estrats, també hi ha una distinció de risc associat:

### ◆ **Estrat arbori**

Des del punt de vista de la pirojardineria, l'estrat arbori es considera la vegetació ideal d'un jardí en una IUF sempre que es presenti amb forma d'elements singulars sense continuïtat amb més vegetació, atès que en estats madurs constitueix un combustible pesant o dens que ofereix resistència tant a la ignició com a la propagació en focs ràpids, que són els habituals. En aquest sentit cal recordar que l'estrat arbori, una vegada inflammat, contribueix molt més a la generació de calor i als danys que els estrats esmentats a continuació —d'això deriva que els arbres s'utilitzin àmpliament per fer-ne llenya.

Els arbres propers a l'habitatge s'haurien de disposar en peus aïllats i en bosquets fora de la zona de risc (a un mínim de 25 metres de la façana). A més d'això, cal tenir en compte especialment les seves característiques pirofítiques, atès que, com s'ha esmentat, constitueixen la font principal de calor generada.

### ◆ **Estrat arbustiu**

Com a terme mitjà, l'estrat arbustiu en pirojardineria es considera un combustible lleuger ni pesant. En aquest sentit, es recomana tenir-ne una representació al jardí, però amb moderació, segons l'espècie, i òbviament de manera aïllada per peus separats en una zona de risc (a un mínim de 25 metres de la façana) i formant platabandes o grups a fora.

### ◆ **Estrat lianoide**

En relació amb els incendis, dins l'estrat lianoide convé diferenciar entre arbustos enfiladissos (llenyosos) i plantes enfiladisses (no llenyoses). En tot cas, està desaconsellat utilitzar-los gairebé totalment en una zona de risc (a un mínim de 25 metres de la façana en general), perquè això contravé un dels principis preventius en pirojardineria més estratègics: permetre la continuïtat vertical del foc. Només poden ser recomanades les espècies amb més contingut d'humitat i segons l'entorn de l'habitatge.

### ◆ **Estrat herbaci**

En aquest estrat s'inclouen també les mates d'alçària baixa, fins i tot les llenyoses. En general, des del punt de vista de la pirojardineria, l'estrat herbaci comporta més quantitat d'elements fins, que s'inflamen amb més facilitat, i en molts casos també requereixen més esforç de manteniment preventiu (amb menys longevitat).



Tan sols es recomanen plantes herbàcies perennes amb contingut alt d'humitat estructural o plantes suculentes (crasses, cactus en segons quins llocs, etc.), sal o d'altres amb característiques de resistència natural al foc. A diferència de les plantes anuals i bianuals, les perennes floreixen i donen llavor diverses vegades al llarg de la vida. Aquestes plantes solen perdre la part aèria en períodes de parada vegetativa (a l'hivern), però les arrels sobreviuen. En arribar la primavera rebroten i floreixen, i el cicle vegetatiu es repeteix.

Les herbàcies perennes s'haurien d'ubicar en indrets puntuals del jardí, tant aïlladament com en massissos o platabandes, segons l'espècie i el contingut d'humitat que retinguin.

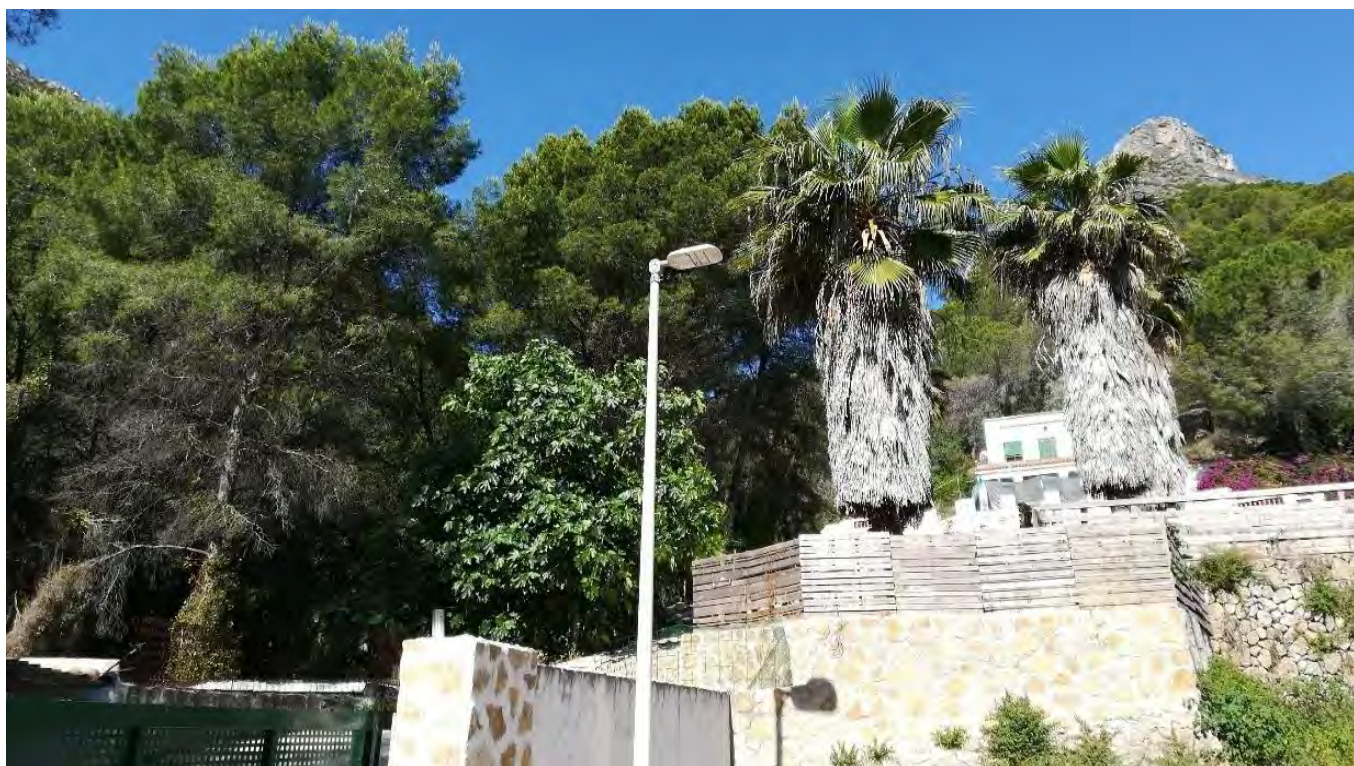
### El risc segons els elements del jardí

Pel que fa als elements del jardí, també es pot diferenciar el risc segons l'estructura.

#### Elements singulars

Els elements singulars del jardí són aquelles plantes que s'hi cultiven de manera aïllada i característica. Hi aporten distinció i personalitat i el seu objectiu és actuar de focus, afegir interès a l'escena i desviar l'atenció d'altres elements menys atractius.

DES DEL PUNT DE VISTA DE LA PIROJARDINERIA, ELS ELEMENTS SINGULARS, MENTRE NO ES TRACTI D'UNA ESPÈCIE GAIRE INFLAMABLE (CAPÍTOL IV), SÓN LA VEGETACIÓ IDEAL DINS DE LA ZONA DE RISC (ÉS A DIR, SEGONS LA NORMATIVA, A UN MÍNIM DE 25 METRES A PARTIR DE L'HABITATGE) PERQUÈ ESTAN AÏLLATS ESPACIALMENT.



**Imatge 37.** Palmeres de *Washingtonia robusta* amb palmes seques acumulades al peu. Constitueixen elements singulars de jardí a banda i banda de l'habitatge. Això no obstant, són un element de risc altíssim davant d'un incendi forestal. (Font: Medi XXI)

### Elements de cobertura

Els elements de cobertura són plantes de port baix i escampat que formen una estora de fullam espessa. El seu objectiu és cobrir el terreny com una catifa, tant estèticament com funcionalment, que representi una competència per a les herbes espontànies.

DES DEL PUNT DE VISTA DE LA PIROJARDINERIA, LES PLANTES DE COBERTURA ES CONSIDEREN UN COMBUSTIBLE LLEUGER O FI QUE EN UN INCENDI AUGMENTA LA VELOCITAT DE PROPAGACIÓ DEL FOC PERÒ NO CONTRIBUEIX GAIRE A INCREMENTAR L'EMISSIÓ DE CALOR. L'ELECCIÓ DE L'ESPÈCIE ÉS FONAMENTAL EN AQUEST ASPECTE: NO HA DE SER GAIRE INFLAMABLE, ATÉS QUE RECOBRIRÀ UNA SUPERFÍCIE DEL TERRENY MÉS O MENYS EXTENSA; SI HO ÉS, HAURIA D'ESTAR MOLT MANTINGUDA I HUMECTADA. HI HA ESPÈCIES D'INFLAMABILITAT BAIXA RECOMANADES EN AQUESTA GUIA.



Imatge 38. Gespa natural de jardí en què s'ha utilitzat grama (*Cynodon dactylon*), també coneguda com gram fi o agram. (Font: Medi XXI)

### Elements de test o jardineria d'obra

Les plantes disposades en contenidors, tant en un test com en jardineres d'obra, també tenen cabuda en un jardí, però amb l'avantatge que estan aïllades del terreny natural o en discontinuïtat pel que fa als incendis forestals. El seu objectiu és afegir interès a superfícies artificials i dures com ara patis, balcons o les parets de la façana, les finestres, etc.

DES DEL PUNT DE VISTA DE LA PIROJARDINERIA, LES PLANTES DE TEST, MALGRAT L'AÏLLAMENT, CONTINUEN APORTANT COMBUSTIBLE A UN INCENDI EVENTUAL, I, PER TANT, ES CONSIDEREN IGUALMENT IMPORTANTS L'ELECCIÓ DE L'ESPÈCIE CONCRETA, QUE NO HAURIA DE SER GAIRE INFLAMABLE, I LA UBICACIÓ DEL TEST AMB LA PLANTA RESPECTE DE L'HABITATGE.

A LES JARDINERES D'OBRA PROPERES A LES FINESTRES, QUE SÓN UN PUNT VULNERABLE DE L'HABITATGE, CAL TENIR UNA CURA ESPECIAL EN ELEGIR L'ESPÈCIE. NOMÉS ES RECOMANA L'ÚS DE PLANTES SUCULENTES AMB MOLTA QUANTITAT D'AIGUA ESTRUCTURAL, QUE LES FA DIFÍCILMENT INFLAMABLES.

TAMBÉ ES DESACONSELLEN LES JARDINERES O TESTOS DE PLÀSTIC O PVC, ATÈS QUE ES TRACTA D'UN MATERIAL ALTAMENT INFLAMABLE.



**Imatge 39.** *Planta suculenta a l'ampit d'una finestra, amb una inflamabilitat baixa assegurada per l'alt contingut en humitat. (Font: Medi XXI)*

#### Elements per al jardí rocós o rocalla

La rocalla o jardí rocós és constituït per un seguit de plantes ubicades específicament entre pedres, en què també es barregen espècies de coloració diferent i altura escassa, i que afegeixen interès al jardí com a zona singular. Per norma general, no acostumen a requerir gaire consum hídric i són molt freqüents en ambients mediterranis.

DES DEL PUNT DE VISTA DE LA PIROJARDINERIA, LA ROCALLA IMPLICA UNA BARREJA DE PEDRES (NO COMBUSTIBLES) AMB VEGETACIÓ (COMBUSTIBLE), QUE A MÉS REPRESENTA UN BENEFICI EXTRA SI ES COMPON D'ESPÈCIES POC INFLAMABLES. ES DESACONSELLEN LES CONÍFERES ROCLOSES PER LA INFLAMABILITAT ELEVADA QUE SE'N DERIVA. D'ALTRA BANDA, ES COMERCIALIZTEN ESPÈCIES JUVENILS AMB VARIETAT D'ALÇÀRIES NORMALS.



Imatge 40. *Plantes herbàcies de rocalla.* (Font: Medi XXI)

#### Elements en platabandes

Les platabandes constitueixen grups vegetals espacialment aïllats dins el jardí, que se situen generalment confrontats als límits parcel·lars i a prop seu, formats per diferents espècies d'arbustos i plantes herbàcies, i amb la presència d'algun arbre si es considera escaient. Les plantes disposades en platabandes no es poden contemplar des de tots els punts de jardí, ja que estan arrezerades en algun límit. El seu objectiu és decoratiu, amb varietat de tons i colors, i segons les zones també serveixen de tallavent o de pantalles per preservar la intimitat.

LA PLATABANDA ARBUSTIVA, SEMPRE QUE AGRUPI ESPÈCIES POC INFLAMABLES I ESTIGUI A UNA DISTÀNCIA PRUDENCIAL DE L'HABITATGE, ES CONSIDERA BENEFICIOSA, SOBRETOT SI NO HI HA GAIRE CÀRREGA DE COMBUSTIBLE I ESTÀ ORIENTADA SEGONS ELS VENTS DOMINANTS.



Imatge 41. *Espècies disposades en grup, en una platabanda de jardí.* (Font: Medi XXI)

#### Elements en massissos en illa o elevats de la superfície

Els massissos, com les platabandes, estan constituïts per grups vegetals d'espècies diferents d'arbustos baixos o mates i plantes herbàcies, aïllats espacialment al jardí, però a diferència de les platabandes es poden contemplar des de tots els punts del jardí, ja que n'ocupen posicions centrals que es poden rodejar completament. El seu objectiu és decoratiu, són de tons i colors variats, i també serveixen de tallavent o de pantalla per preservar la intimitat.



Imatge 42. *Espècies disposades en illes de vegetació. (Font: Medi XXI)*

#### Elements disposats en bardisses

Una bardissa té la finalitat d'aïllar, separar o segregar espais, dirigir mirades, etc. Acostumen a ser alineacions d'arbustos, tot i que també poden estar formades per superfícies artificials i enfiladisses, o per arbres. A diferència de les plantes de revestiment, disposades a continuació, les bardisses no necessiten suport, o en necessiten molt poc, per la seva verticalitat.

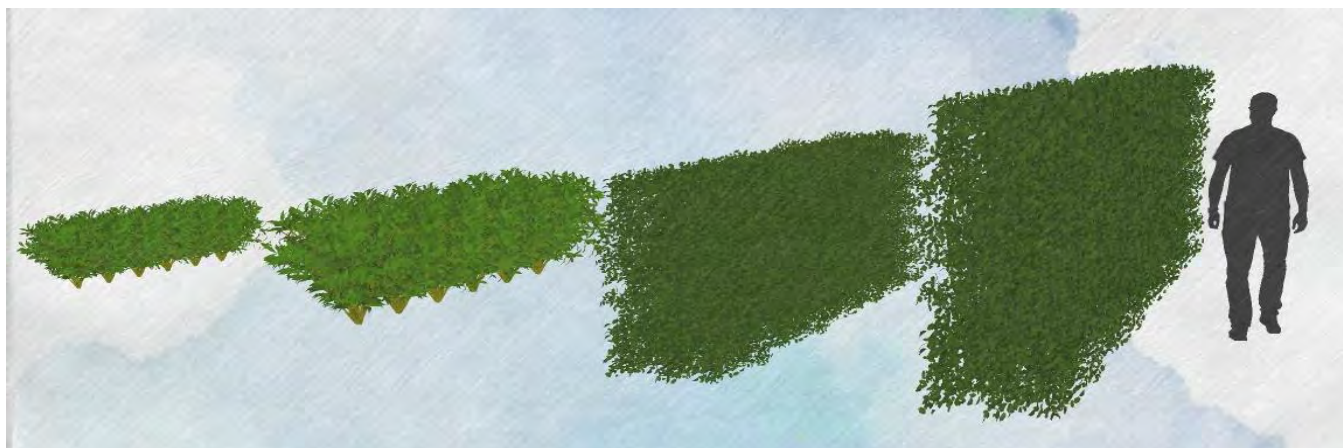
En aquesta guia s'hi dedica un capítol específic a causa del risc que comporten actualment en les IUF.

Hi ha una variabilitat elevada pel que fa a bardisses, que es classifiquen segons les característiques següents:

➔ Segons l'alçària:

- ◆ **Bardissa baixa.** Serveix per delimitar espais i permetre'n la visibilitat. S'acostuma a usar en jardineria per dividir parts d'un jardí o per delimitar camins, entre d'altres. Se solen utilitzar mates o subarbustos, o arbustos de varietats petites. L'alçària és entre 0,3 m i 1 m.

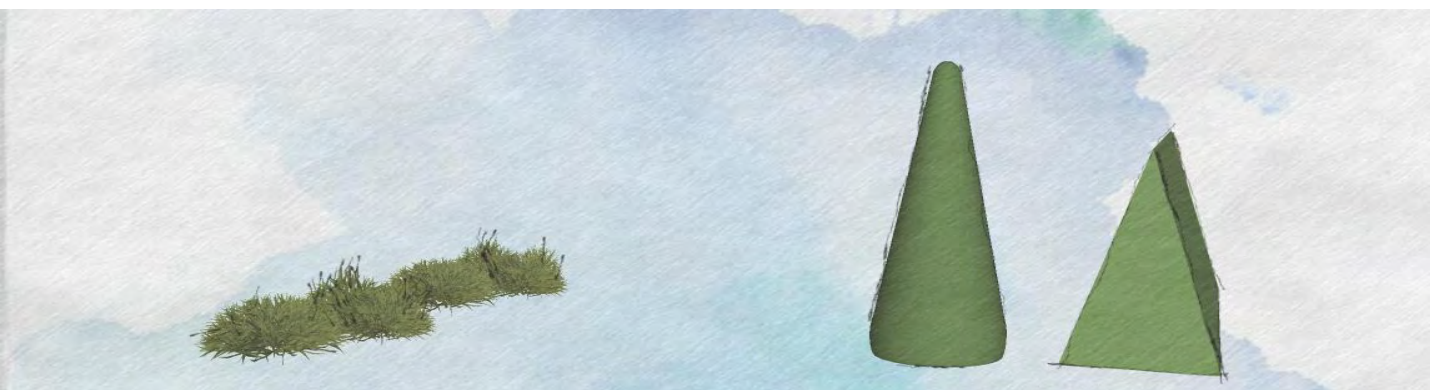
- ◆ **Bardissa mitjana.** Serveix per delimitar espais i permetre'n la visibilitat. S'acostuma a usar en jardineria per dividir parts d'un jardí o per delimitar camins, entre d'altres. L'alçària és de fins a 2 m.
- ◆ **Bardissa alta.** Serveix per delimitar espais i impedir-ne la visibilitat. S'acostuma a usar en jardineria per a la protecció acústica o del vent o com a tanca vegetal perimetral de la parcel·la. L'alçària és a partir de 2 metres fins a la màxima de l'espècie.



Imatge 43. Diferents alçàries de bardissa de jardí respecte de l'alçada d'una persona. (Font: Medi XXI)

➔ Segons el tractament en jardineria:

- ◆ **Bardissa formal.** Està constituïda per una filera contínua de peus en què es fa una gestió amb poda de cada planta perquè en desapareguin la forma natural i la individualitat i aconseguir una pantalla o mur vegetal.
- ◆ **Bardissa informal.** Està constituïda per una filera contínua de peus en què es conserva, del tot o en part, la forma natural i la individualitat de la planta.



Imatge 44. Diferència gràfica entre bardissa informal (esquerra) i bardissa formal (dreta). (Font: Medi XXI)

➔ Segons la distribució i el nombre de fileres de plantes utilitzades per formar-les:

- ◆ **Bardissa composta:** distribució no lineal i formació en diverses fileres.
- ◆ **Bardissa uniforme:** distribució lineal i formació en una única filera.

➔ Segons les espècies que la componen:

- ◆ **Bardissa monoespecífica:** una espècie.
- ◆ **Bardissa pluriespecífica:** diverses espècies combinades.



**Imatge 45.** *Bardissa pluriespecífica, composta per diverses espècies en formació de filera única i distribució lineal.* (Font: Medi XXI)

➔ Segons la funcionalitat:

En general l'objectiu és protegir el jardí d'alguna cosa indesitjada, com pot ser el vent, una vista o un soroll desagradables, preservar la intimitat, o limitar i reconduir camins. Segons l'objectiu concret, cal seleccionar-ne unes espècies o unes altres. Per exemple, per preservar la intimitat: espècies de creixement ràpid, perennifòlies i d'alçària alta; per al soroll: espècies que assoleixen una formació ampla; per al vent: espècies de constitució menys compacta, que evitin turbulències a l'altre costat.



**Imatge 46.** *Bardissa vegetal perimetral, combinada amb un muret de pedra.* (Font: Lluís Regincós. Bombers de la Generalitat de Catalunya.)



### Elements de revestiment

Els elements de revestiment estan constituïts per plantes cultivades arran d'una estructura o paret plana amb un objectiu ornamental. Són plantes enfiladisses que no requereixen suports ni filferros. D'altres enfiladisses requereixen suports per agafar-s'hi. També hi figuren espècies arbustives de branques laxes, plantades a prop de parets, que s'han de subjectar per mitjà de filferros, estaques o cintes.

Les espècies utilitzades per revestir estructures s'han de triar segons l'orientació solar, i n'hi ha d'indicades per a obaga (nord) i d'altres per a solana (sud, est).



**Imatge 47. Recobrint d'una façana amb planta enfiladissa. (Font: Medi XXI)**

### El risc segons les espècies vegetals

El grau d'inflamabilitat i, per tant, de facilitat de propagació d'un foc eventual difereix molt si les espècies vegetals estan en continuïtat o en contacte. Hi influeixen factors com l'acumulació de biomassa seca al peu, el contingut de resines o olis essencials, la humitat o l'aigua estructural a l'interior, les adaptacions especials al foc, etc.

En aquesta GUIA DE PIROJARDINERIA s'analitza la variabilitat anterior, en concret en el capítol IV (Espècies vegetals en relació amb el risc d'incendi forestal).



**Imatge 48.** *Afectació selectiva del foc després d'una pluja de cendres a llarga distància ocasionada per un incendi. En aquest cas el peu del xiprer (Cupressus spp.), situat a molta distància del front de l'incendi, va cremar per escalfament i per la pluja de cendres. La resta d'espècies vegetals van resistir, entre elles els conreus, espècies caducifòlies i pins ben humectats pel regadiu. (Font: Medi XXI)*

### El risc segons les parts d'una planta

Si s'analitza una planta singularment, s'observa que hi ha multitud de parts que conformen la seva naturalesa combustible, tant d'elements vius com morts.

- ◆ **Arrels:** No acostumen a contribuir a l'incendi si estan vives o carregades d'aigua i nutrients, però certament poden cremar del tot sota terra si estan mortes (peus morts).
- ◆ **Humus o terra vegetal:** No contribueix a l'incendi de manera important, però es pot consumir totalment en períodes secs.
- ◆ **Fullaraca:** Contribueix en gran mesura a l'incendi, tant en la mateixa planta com quan es desprèn estacionalment a terra.
- ◆ **Branquillons i llenya prima:** Juntament amb la fullaraca, formen la major part del combustible disponible a la superfície.
- ◆ **Soques, troncs i branques gruixudes morts i caiguts a terra:** Al principi contribueixen molt lentament a l'incendi, perquè el foc passa ràpidament; els crema exteriorment, però no els consumeix, o triga molt de temps a fer-ho. Un cop dessecats per l'incendi, contribueixen a l'incendi de manera rellevant, ja que aporten gran quantitat de calor.
- ◆ **Herba seca:** Com les plantes anuals quan agostegen, igual que la fullaraca, contribueixen de forma molt ràpida a l'incendi. Es consumeixen a gran velocitat i faciliten l'augment de la velocitat d'avanç del foc.

- **Matollar baix o mates (de menys d'1 m):** Solen formar un tot de combustible disponible amb la fullaraca i la llenya prima, molt inflamable en períodes secs, tot i que la humitat de les plantes vives pot retardar una mica la propagació del foc en comparació amb la superfície coberta només per fullaraca o herba seca.
- **Matoll alt (entre 1-2 m):** La seva inflamabilitat depèn molt de l'espècie que es tracti i del fet que acumuli o no al peu matèria seca, l'estructura, etc.
- **Troncs, branques i fullatge dels arbres:** Combustibles vius, amb més humitat que els situats a terra. Generalment els troncs i les branques gruixudes no contribueixen al combustible disponible, tant pel seu contingut d'humitat com per la baixa conductivitat de la fusta, que redueixen fortament la inflamabilitat. Les fulles, en canvi, pel seu gruix petit (elevada relació superfície/volum), s'assequen ràpidament i poden inflamar-se. En els focs de superfície, les fulles no contribueixen al combustible disponible, però es dessequen i cauen posteriorment per la calor de convecció que puja des del terra. En els focs de copes, per contra, les fulles cremen i es consumeixen per complet juntament amb les branques primes.
- **Arbres secs en peu:** Combustible disponible íntegrament pel seu baix contingut d'humitat i perquè el foc, en embolicar-los, els pot fer esclatar i llançar-ne trossos inflamats que contribueixen a crear focus secundaris.

## 9. ALTRES ELEMENTS CIRCUMDANTS A L'HABITATGE

### Acumulació de llenyes

L'acumulació de llenyes en els jardins és un fet habitual, malgrat que no tota la llenya es pot acumular durant molt de temps; la llenya lleugera en condicions d'humiditat tendeix a podrir-se.

Els punts per emmagatzemar llenya són diversos, generalment en localitzacions a prop d'on s'utilitza, per comoditat i logística. Aquests punts d'emmagatzematge, segons si es troben protegits o no mitjançant teulades o murs, per la seva grandària o la seva ubicació a prop d'elements o parts vulnerables de l'habitatge, etc., contribueixen en menys o més grau a la propagació de l'incendi.

La llenya gruixuda és menys fàcil d'inflamar però emet més calor un cop s'ha iniciat la combustió; en canvi, la llenya fina és més fàcil d'inflamar però emet menys calor.

#### RECOMANACIONS PER A PUNTS D'EMMAGATZEMATGE DE LLENYA

- SELECCIONAR ARBRES DE BAIXA INFLAMABILITAT, JA QUE PER USAR-LOS COM A LLENYA TAMBÉ SÓN MÉS EFICIENTS I ES PRODUÏX MÉS CALOR PER PES. PER INICIAR EL FOC ES PODEN UTILITZAR ALTRES ELEMENTS O MATERIALS. D'EXEMPLES QUE APORTEN BONA LLENYA PER LA SEVA POCA INFLAMABILITAT, EN SÓN ELS ROURES (*QUERCUS SP.*), ELS FREIXES (*FRAXINUS SP.*) I ELS AURONS (*ACER SP.*).
- PROTEGIR LES RESTES AÈRIAMENT I, MALGRAT LES MOLÈSTIES PER TRANSPORTAR-LES, ALLUNYAR-LES DE LES PARTS VULNERABLES DE L'HABITATGE (PORTES I FINESTRES) PRUDENCIALMENT.
- TRIAR LLOCS VENTILATS I SECS.



**Imatge 49.** D'esquerra a dreta, punt d'aplegament de llenya incorrecte, tot i ser a prop d'un muret i de cultius; punt d'emmagatzematge incorrecte típic en una cambra, sota l'habitatge, amb el risc que això comporta, i punt d'aplegament incorrecte, sense coberta, tot i que allunyat de l'habitatge principal. (Font: Medi XXI)



**Imatge 50.** *Punt d'aplegament incorrecte, sense cobertai prop d'una finestra (part vulnerable de l'habitatge).* (Font: Medi XXI)



**Imatge 51.** *D'esquerra a dreta, punt d'aplegament incorrecte per excés d'acumulació, i punt d'aplegament incorrecte prop d'una porta de fusta.* (Font: Medi XXI)

### Dipòsits de combustibles

També és força habitual en una IUF la instal·lació de dipòsits combustibles a l'exterior dels habitatges, com poden ser tancs de gas líquid del petroli (GLP) o bombones de butà per a escalfadors o punts de cuina.

Cal prestar una atenció especial als dipòsits de combustible, ja que si un foc arriba a afectar-los pot desencadenar-se una explosió amb conseqüències imprevisibles.

RECOMANACIONS PER ALS DIPÒSITS DE COMBUSTIBLE

- DIPÒSITS DE GLP: COL·LOCAR-LOS EN ZONES DESPROVEÏDES D'ALTRES ELEMENTS I DE VEGETACIÓ I, PREFERIBLEMENT, PROTEGITS I/O SOTERRATS.
- BOMBONES DE GAS: EMMAGATZEMAR-LES EN LLOGS VENTILATS I PROTEGITS.



**Imatge 52.** *Dipòsit de combustible annex a l'habitatge i sense unes mesures d'aïllament correctes. En cas d'explosió, les conseqüències són imprevisibles i catastròfiques. (Font: Medi XXI)*



**Imatge 53.** *D'esquerra a dreta, bombona tancada a l'interior de l'habitatge i bombona parcialment tancada amb una contraporta combustible. (Font: Medi XXI)*

### Mobiliari de jardins, porxos o coberts

El material de fabricació d'aquests elements resulta clau per evitar la propagació d'un incendi a la parcel·la o contribuir a evitar-lo, així com l'existència o no de restes vegetals mortes. En el cas de porxos o coberts, és important recordar que moltes vegades s'hi aparquen vehicles carregats de combustible, que en cas d'incendi poden desembocar en conseqüències imprevisibles per explosió.

#### RECOMANACIONS PER AL MOBILIARI DE JARDINS, PORXOS I COBERTS

- EVITAR MATERIALS COMBUSTIBLES, COM ARA FUSTA NO TRACTADA I PRODUCTES SINTÈTICS, ALTAMENT INFLAMABLES.
- MANTENIR-LO NET DE RESTES DE VEGETACIÓ VIVA O MORTA.



**Imatge 54.** *Mobiliari de jardí metàl·lic però cobert de fusta de bruc, altament combustible, i a prop de l'habitatge principal. (Font: Medi XXI)*



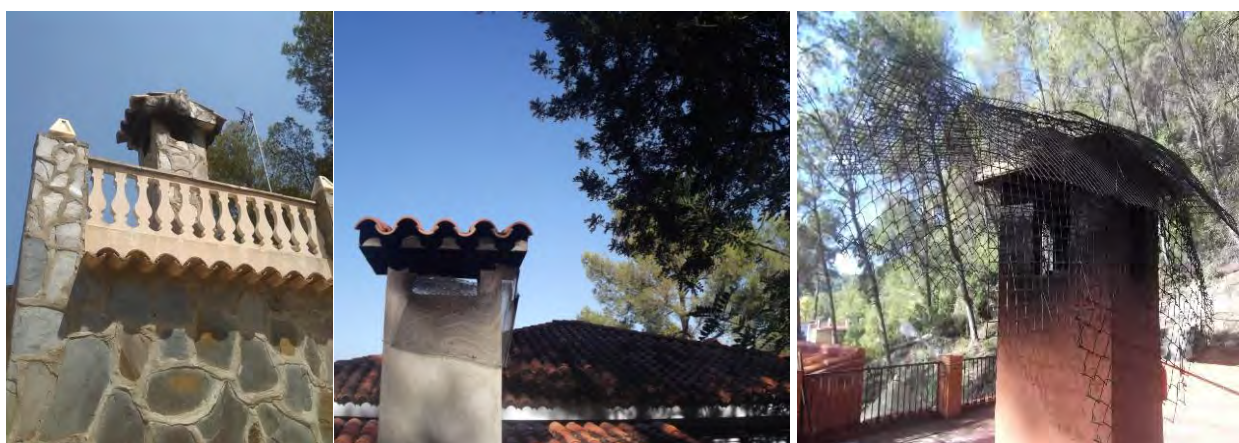
**Imatge 55.** *Coberta de vinya (Vitis vinifera) morta i seca, altament combustible i als voltants de la finestra, part vulnerable de l'habitatge. (Font: Medi XXI)*



**Imatge 56.** *Cotxera fabricada amb fusta i plàstic sota una pineda i coberta d'acícules mortes.* (Font: Medi XXI)

### Punts de foc i sortides de fum

Dins dels límits parcel·laris pot haver-hi diferents punts de foc, segons si hi funciona un cremador agrícola o una barbacoa. També hi ha punts de sortida de fums com les xemeneies. Tots aquests elements constitueixen, en matèria de prevenció d'incendis, punts estratègics, ja que poden generar incendis forestals des de la part urbana a la forestal, com també, per al cas de sortides dels fums, punts d'obertura d'habitatges on pot entrar material cremant a l'interior.



**Imatge 57.** *Sortides de fums incorrectes: sense reixeta mataespurnes, amb reixeta mal col·locada i amb malla de trama massa àmplia.* (Font: Medi XXI).





**Imatge 58.** *D'esquerra a dreta, cremador agrícola incorrecte, massa baix i proper a uns pins, i cremador agrícola correcte. (Font: Medi XXI)*

### Entapissats exteriors i malles de cobriment

El recobriment de superfície amb materials artificials com els tapissos verds també s'ha de considerar, ja que moltes vegades es tracta de mescles plàstiques d'alta inflamabilitat.



**Imatge 59.** *Entapissat verd que simula gespa. Cal evitar aquest tipus de recobriments artificials en ubicacions d'interfície urbano-forestal per la seva inflamabilitat. (Font: Medi XXI)*



**Imatge 60.** Exemple d'una tanca perimetral de malla de plàstic, que simula una tanca viva, disposada sobre filferro i a prop d'un peu de margalló (*Chamaerops humilis*), una espècie molt inflamable, malgrat que rebrota després de l'incendi. Es troba alineat amb l'entrada a l'habitatge. (Font: Medi XXI)



## CAPÍTOL III. TANCA VEGETAL PARCEL·LÀRIA

- |    |                                                            |
|----|------------------------------------------------------------|
| 10 | RISC PER INCENDI FORESTAL                                  |
| 11 | TIPUS DE TANQUES VEGETALS                                  |
| 12 | CONSELLS I ALTERNATIVES PER AL DISSENY DE TANQUES VEGETALS |

## 10. RISC PER INCENDI FORESTAL

La delimitació parcel·lària es considera molt estratègica en matèria de prevenció d'incendis. A grans trets constitueix una línia perimetral a la residència que podria envoltar-la i comprometre-la en cas d'incendi i, a més, està interconnectada amb parcel·les veïnes.

La seva condició de molt inflamable, poc inflamable o gens inflamable és, per tant, clau en la gestió d'un incendi eventual. Referent a això, si es tracta de tancaments vius, compostos de vegetació a manera de tanques exclusivament, caldrà avaluar la inflamabilitat i la combustibilitat de les espècies vegetals usades. En canvi, si es tracta de tancaments no vius, com ara sintètics o artificials, l'avaluació se centrarà en les característiques constructives (material, estructura, etc.).

ELS TANCAMENTS EXTERIORS QUE DELIMITEN LES DIFERENTS PARCEL·LES ES CONSIDEREN UN DELS PRINCIPALS VECTORS DE PROPAGACIÓ DINS DE LES URBANITZACIONS. AIXÍ DONCS, EN FUNCIÓ DE LA SEVA COMPOSICIÓ, PODEN CONTRIBUÏR EN MENYS O MÉS MESURA A LA PROPAGACIÓ DEL FOC.

Cal tenir en compte que, a casa nostra, molt sovint les parcel·les d'alguns veïns estan delimitades per estructures vegetals que de vegades són molt inflamables i combustibles, com les tanques de cupressàcies; també per arbres, arbusts i altres elements ornamentals el vol dels quals pot envair la parcel·la del veí, amb la qual cosa en aquests casos s'està compartint una font potencial de perill (emissió de calor). Així mateix, cal tenir en compte la presència de terrenys forestals o de conreus en contacte amb les parcel·les perimetrals, ja que, per la seva composició vegetal, solen desenvolupar més emissió d'energia.



**Imatge 63.** *Permeabilització d'una crema agrícola a una industrial per l'existència d'una tanca vegetal d'espècie inflamable.* (Font: Lluís Regincós. Bombers de la Generalitat de Catalunya.)

En habitatges aïllats, la inflamabilitat de les tanques vegetals, que s'usen habitualment per aconseguir la integració amb l'entorn, pot generar una situació greu de risc, sobretot si hi ha mala accessibilitat i hi ha molta distància en relació amb el nucli urbà i es troben fora de l'entorn forestal.



**Imatge 64.** *El material de construcció emprat en l'habitatge ha resistit una alta intensitat de foc i l'afectació parcel·lària es resumeix en la crema de la tanca vegetal de xiprer, malgrat les discontinuïtats amb la massa forestal existents (vies de comunicació). Les palmes seques acumulades per manca de poda a les palmeres s'han cremat, i la part viva roman en el paisatge. (Font: Medi XXI)*



**Imatge 65.** *Detall de la foto anterior. S'observa la crema de la tanca vegetal perimetral de xiprer, que ha perdut del tot la funcionalitat d'ocultació parcel·lària. (Font: Medi XXI)*

Si elevem l'escala d'anàlisi de la parcel·la a nucli o urbanització, es pot observar com les tanques perimetrals constitueixen un veritable entramat interconnectat, similar als carrers, que en el cas de ser molt inflamables esdevenen camins de foc i fum clarament definits. Es disposen alineats respecte dels carrers, els quals poden fer de corredors de vent pels estrenyiments i accelerar la propagació d'un incendi en nuclis. En la mesura que siguin més o menys combustibles, contribuiran o complicaran la gestió d'un incendi eventual i hipotecaran més o menys recursos en la seva extinció.



**Imatge 66.** *Pas del foc encara fumejant per les tanques vegetals de xiprer d'una urbanització.* (Font: Bombers de la Generalitat de Catalunya)

Finalment, cal puntualitzar que el risc sobre les propietats s'incrementa quan les tanques vegetals es disposen a les proximitats d'una massa forestal o d'una tanca sintètica molt inflamable. Aquests últims elements poden originar situacions de conseqüències imprevisibles i ràpides, ja que exposen les parcel·les a envoltar-se de foc i fum completament i impedeixen una evacuació segura davant d'un incendi eventual.



**Imatge 67.** *Franja perimetral dimensionada i executada insuficientment, en combinació amb la immediatesa de la massa forestal i dos tipus de tanca parcel·lària molt inflamables; d'una banda, la vegetal parcial de xiprer, i de l'altra, una malla de plàstic d'ocultació. (Font: Medi XXI)*

## 11. TIPUS DE TANQUES VEGETALS

La tanca vegetal utilitzada per delimitar la nostra propietat sol respondre a una tanca espessa i densa que resulta opaca per preservar la intimitat, oculta l'interior de la propietat i segrega dos espais, dins i fora de la parcel·la.

Hi ha una gran variabilitat de tanques vegetals segons els aspectes següents:

Taula 1. Tipus de tanques vegetals

Alçària	Alta, mitjana, baixa
Tractament de poda	Formal o regular i informal o natural/irregular
Nombre de fileres de la formació	Simple (1 filera), doble (2 fileres), triple (3 fileres), etc.
Distribució	Alineació contínua o discontinua
Nombre d'espècies de la formació	Monoespècífica (una espècie) o pluriespècífica (diverses espècies)



Imatge 68. Tanca vegetal alta i monoespècífica de xiprer (*Cupressus sempervirens*), a excepció d'un tram de buguenvíl·lea (*Bougainvillea sp.*), de tipus formal. (Font: Medi XXI)





**Imatge 69.** *Tanca vegetal alta i monoespecífica de xiprer (*Cupressus sempervirens*), de tipus formal. Un cop passat l'incendi, s'observa que, tractant-se d'una filera de formació amb alineació contínua, ha perdut totalment la funcionalitat per la seva alta inflamabilitat. (Font: Medi XXI)*

## 12. CONSELLS I ALTERNATIVES PER AL DISSENY DE TANQUES VEGETALS

Preventivament, amb l'objectiu de reduir el risc en els tancaments perimetrals i havent analitzat primer l'entorn del nostre habitatge pel que fa als vents dominants, la proximitat a la massa forestal i l'estat de les propietats veïnes, cal establir l'ordre de preferències següent:

- 1. Tanca perimetral artificial no inflamable, sense vegetació. Conveni amb propietats veïnes.
- 2. Tanca artificial revegetada amb espècies de baixa inflamabilitat de cobertura o enfiladisses i amb el compromís d'un manteniment preventiu adequat. Conveni amb propietats veïnes.
- 3. Tanca vegetal composta per una espècie o espècies de baixa inflamabilitat, amb discontinuïtats artificials sense vegetació, localitzades estratègicament i amb el compromís d'un manteniment preventiu adequat. Conveni amb propietats veïnes.

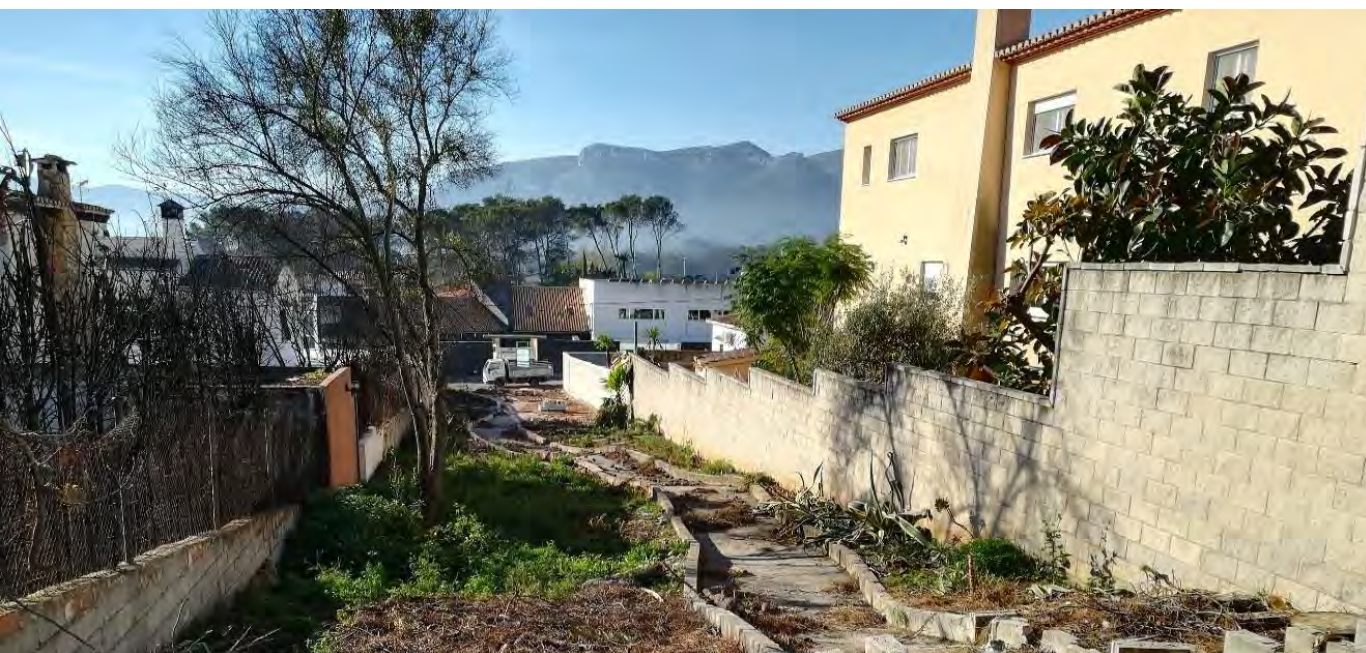
**Opció preventiva núm. 1: Si teniu o voleu instal·lar una tanca vegetal de forma integral, desistiu de la idea i canvieu-la per una tanca artificial no inflamable. A més, cal convenir amb els veïns la implementació de les mateixes condicions preventives en totes les tanques circumdants.**

En matèria de prevenció d'incendis, utilitzar vegetació per a la tanca parcel·laria és perillós, comporta un risc, sigui quina sigui l'espècie, atès que depèn d'on s'ubiqui, de la bona o mala elecció, del nivell de compromís del propietari per al manteniment i, finalment, d'una darrera qüestió fora del nostre abast, de les tanques veïnes (tipus i manteniment).

La vegetació sempre és un combustible i com a tal pot estar més o menys disposat al pas del foc, però sempre crema. Les restes mortes, sobretot les fines, inicien i propaguen extraordinàriament bé els incendis, especialment si estan molt seques. Aquest material vegetal fi mort és el causant, moltes vegades, de l'inici i el progrés de focus secundaris per partícules de cendra a les parcel·les, fins i tot estant aquestes molt separades del front principal de l'incendi. El material fi mort és present en moltes estructures de jardineria, especialment en les tanques i les plantes ornamentals que admeten poders intenses, que trenen les seves branques i fulles i que no deixen passar la llum a l'interior. A més, cal tenir en compte que les tanques no deixen de ser alineacions que, a la manera d'unes metxes, traslladen el foc d'una parcel·la a una altra al llarg de grans distàncies dins de les urbanitzacions i, a més, actuen com pantalles receptores de partícules de cendra davant un incendi eventual.

Per tant, us aconsellem que recorreu a tanques perimetrals de matèries no inflamables com pedra, acer, ceràmica, etc. Mai s'han d'utilitzar malles plàstiques

(policarbonats, metacrilats, PVC, etc.) ni estructures de bruc, ja que són altament inflamables. Tingueu en compte el manteniment que suposen i analitzeu el temps i l'esforç que requereixen.



**Imatge 70.** *Diferència d'intensitat de foc rebuda entre una parcel·la amb tanca vegetal de xiprer sobre muret de pedra i reixa respecte a un mur de pedra íntegre. Cal observar la regeneració postincendi de la vegetació herbàcia en el camí entre parcel·les. (Font: Medi XXI)*

Tal com s'ha indicat anteriorment, és fonamentalment estratègic establir un conveni pel que fa a la tanca perimetral amb les parcel·les circumdants en pro de la seguretat i la bona gestió de l'emergència.



**Imatge 71.** *Mur de pedra en propietats, en conveni per seguretat. Indiscutiblement és l'opció més segura, encara que també la menys estètica i menys sostenible en termes de circulació de vent, temperatura i humitat. (Font: Medi XXI)*



**Imatge 72.** *Detall de com la malla plàstica ha actuat de pantalla receptora de les partícules de cendra. S'hi aprecien els forats. La vegetació posterior a la malla no es va considerar prou opaca i es va optar per aquesta combinació tan perillosa. (Font: Medi XXI)*

**Opcions preventives núm. 2 i 3:** Analitzem bé el nostre entorn i les mesures de protecció que existeixen. Si tot i així vam decidir triar una tanca vegetal per perimetrar la nostra parcel·la, cal que utilitzem espècies poc inflamables i de manera responsable per autoprotegir-nos.

Si observem el nostre entorn i ens trobem lluny de la massa forestal o comptem amb la franja de protecció perimetral que exigeix la normativa, no cal que desistim de la idea de comptar amb una tanca vegetal. Això sí, si ho decidim així, hem de ser responsables i triar una o diverses espècies diferents poc inflamables, comprometre'ns amb el manteniment i la cura (poda, reg, adobament) i, en la mesura que puguem, incorporar a l'alineació discontinuïtats o trams no combustibles de pedra o acer.

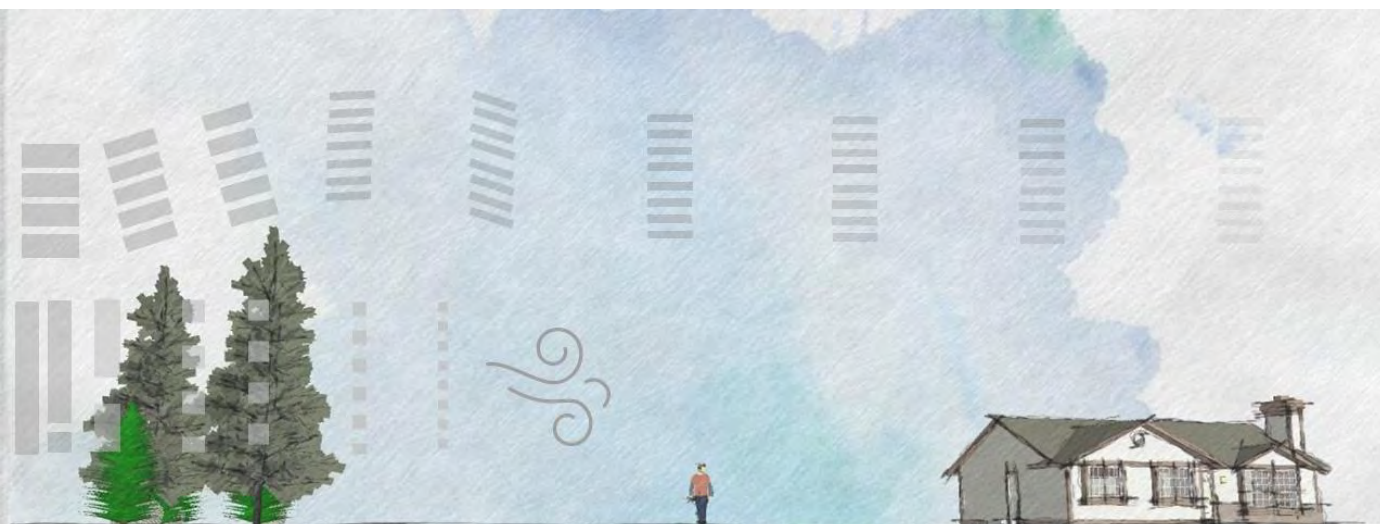
A més, dins d'aquesta opció sobre l'ús de vegetació, tenint en compte tan sols la quantitat de vegetació que quedaria exposada a un possible foc, és preferible que primer considerem l'opció intermèdia a l'anterior i incorporem a aquest altre tancat artificial no inflamable una revegetació amb espècies poc inflamables enfiladisses o entapissants.



**Imatge 73.** *L'entorn de la nostra propietat és fonamental a l'hora de triar una tanca vegetal o totalment artificial. Encara que hi hagi discontinuïtats com les d'aquest habitatge, en les proximitats d'una massa forestal sense l'existència d'una franja perimetral, la vegetació cremarà i això comprometrà la seguretat dels mitjans d'extinció per treballar, la nostra pròpia seguretat i la de la nostra família. (Font: Medi XXI)*

Com ja s'ha enunciat, la selecció de les espècies és fonamental per dotar el nostre tancat perimetral d'unes mínimes condicions de seguretat en incendis forestals. Per a més informació consulteu el capítol IV (Espècies vegetals amb relació al risc d'incendi forestal) i el capítol VI (Alternatives a les espècies més piròfites emprades en jardineria).

Hem de tenir especial cura amb la disposició i l'orientació de les tanques vegetals pel que fa als vents dominants, ja que fan que la propagació i la captació de partícules de cendra sigui molt més efectiva i la intensitat de foc més alta, cosa que genera molts problemes. Al respecte, pel que fa a l'alçària de la tanca, cal saber que les tanques vegetals molt espesses, tot i que exerceixen de pantalles paravent, tenen un efecte secundari negatiu inesperat pel que fa als incendis; immediatament darrere seu el vent disminueix molt la velocitat, però en qüestió d'uns metres, depenent de l'altura, el vent tendeix a fer un remolí i s'accelera, amb el risc consegüent si hi ha material combustible allà present.



**Imatge 74.** Representació de la intensitat del vent en una tanca vegetal de pantalla. Cal observar l'efecte de turbulència que experimenta a uns metres de distància. (Font: Medi XXI)

En aquest sentit, la nostra recomanació és, en primer lloc, escollir espècies menys espesses sempre que ho permeti la intensitat del vent a la zona i, en segon lloc, no disposar material combustible als voltants a sotavent de la pantalla paravent.

Pel que fa al disseny de discontinuïtats, s'han de prioritzar i projectar en els punts de connexió amb els nostres veïns, en les proximitats d'elements vulnerables com les finestres i a les parts més immediates i accessibles al trànsit de persones o de proximitat de massa forestal.



**Imatge 75.** Punts prioritaris per a la ubicació de discontinuïtats incombustibles. 1. Màxima accessibilitat. 2. Proximitat a finestres. 3. Creu de connexió entre diferents parcel·les. (Font: Medi XXI)



## CAPÍTOL IV. ESPÈCIES VEGETALS AMB RELACIÓ AL RISC D'INCENDI FORESTAL

- |    |                                                                |
|----|----------------------------------------------------------------|
| 13 | CARACTERITZACIÓ DE LES ESPÈCIES CONSIDERADES DE JARDINERIA     |
| 14 | FITXES DESCRIPTIVES DE LES ESPÈCIES CONSIDERADES DE JARDINERIA |

El risc d'incendi forestal sobre les espècies vegetals està relacionat amb dos conceptes, que en un sentit ampli són: la inflamabilitat (o la facilitat de cremar davant un foc) i la combustibilitat (o la facilitat de propagació del foc mateix).



IGNICIÓ



PROPAGACIÓ

UN INCENDI FORESTAL FUNCIONA COM UNA GRAN FOGUERA. PER ENCENDRE-LA CAL TENIR LLENYA, QUE HA DE SER SECA, DE DIFERENTS MIDES (FINA I GRUIXUDA) I, FINALMENT, DISPOSADA ESPACIALMENT DE FORMA CONCRETA.

Amb relació al risc, no s'ha d'obviar que, a més de la ubicació topogràfica en què es troben les espècies vegetals, hi influeixen l'estat fisiològic i de desenvolupament de la planta, l'època de l'any i, sobretot, les condicions meteorològiques que es donin:

- La temperatura, que té un efecte múltiple, ja que provoca un increment de biomassa verda i morta, augmenta l'estrès hídric, així com la distribució de vents locals, i fa proporcional la temperatura amb la inflamabilitat.
- La pluviometria (incloent-hi boira i altres fenòmens no registrats de vegades), especialment el temps transcorregut des de l'última pluja.
- La humitat atmosfèrica relativa, relacionada amb la humitat del combustible fi mort.
- El vent, la direcció i la velocitat del qual influeixen en la propagació de l'incendi, fent que vagi més ràpid si el vent és a favor o frenant-lo si el vent va en contra de la direcció d'avanç del foc. Els dies calorosos, secs i ventosos proporcionen condicions ideals per a un incendi forestal. A l'estiu, aquestes condicions meteorològiques augmenten la inflamabilitat de la vegetació. A més, si la baixa humitat i les altes temperatures són alimentades per vents calents, això fa que s'assequi la vegetació i que s'encengui fàcilment.
- Les tempestes elèctriques seques a la zona.





**Imatge 76.** *Exemplars de *Cyca revoluta* consumits davant d'una alta intensitat de foc derivada de la massa forestal de l'entorn. (Font: Medi XXI)*

### 13. CARACTERITZACIÓ DE LES ESPÈCIES CONSIDERADES DE JARDINERIA

La caracterització de les espècies de jardineria pretén aproximar la seva reacció al foc per intentar reduir-la i preveure'n els efectes, així com aportar dades bàsiques sobre la seva possible implantació en un jardí.

Donat que hi ha multitud de característiques reunides en una mateixa espècie que són susceptibles d'anàlisi, en aquesta GUIA DE PIROJARDINERIA analitzem tan sols les que estan basades en el coneixement empíricament científic sobre el comportament del foc forestal, les que aporten dades sobre l'esforç del propietari per garantir-los un bon estat fisiològic i per tant protecció davant un foc i, finalment, les que garanteixen la implantació correcta en un jardí (a la zona temperada, no és únicament l'estació correcta el que cal tenir en compte, sinó el fred mateix, responsable de la mort de plantes per congelació, i la sequera fisiològica per la falta d'aigua).

A continuació, es relacionen les característiques vegetals considerades en cada espècie pel que fa a la prevenció d'incendis forestals, i en el punt següent s'analitza cadascuna específicament.

- **Nom i autor:** nom en llatí, en castellà i en català de l'espècie o el gènere. Autor associat.
- **Família:** família a la qual pertany l'espècie o el gènere.
- **Aplicació més comuna en jardineria:** arbre, arbust, planta herbàcia o planta enfiladissa.
- **Procedència o origen:** pot ser autòctona, exòtica o exòtica i invasora (prohibida per regulació normativa).
- **Mida:** envergadura a què sol arribar l'espècie.
- **Zona climàtica:** pot ser interior, litoral o de muntanya, en funció de l'altitud.
- **Exposició solar:** solana, ombra o estats intermedis.
- **Resistència a gelades:** alta, mitjana o baixa.
- **Freqüència de reg:** segons requeriments hídrics de l'espècie.
- **Freqüència de poda:** segons la velocitat de creixement de l'espècie, alta, mitjana o baixa.
- **Freqüència de neteja de les fulles a terra:** segons si es tracta d'una espècie caducifòlia (perd la fulla), perennifòlia (sempre verda) o d'estat intermedi.
- **Susceptibilitat a plagues o malalties:** segons la predisposició de l'espècie.
- **Veredict:** molt recomanada, recomanada, desaconsellada o molt desaconsellada per a un jardí en una zona d'interfície urbano-forestal (IUF).
- **Zona recomanada de jardí:** segons si es recomana dins o fora de la zona de màxim risc (25 metres des de l'habitatge).
- **Fotografies:** detall i aspecte en el jardí.

## 14. FITXES DE LES ESPÈCIES CONSIDERADES DE JARDINERIA

A continuació, es relacionen les espècies considerades de jardineria, les quals han estat analitzades des del punt de vista de la prevenció d'incendis.

La llista d'espècies reuneix:

- **Espècies forestals potencialment preexistents en parcel·les periurbanes de Girona.** S'hi inclouen les espècies de les regions forestals de l'Inventari ecològic i forestal de Catalunya a la província de Girona: regió forestal II (Cerdanya, Garrotxa, Osona, Ripollès) i regió forestal III (Alt Empordà, Baix Empordà, Gironès, Pla de l'Estany i Selva).
- **Espècies de jardineria més comercialitzades i produïdes per vivers a la província.** S'hi inclouen les espècies consultades al Gremi de Jardineria de Catalunya i l'Associació de Viveristes de Girona, així com les recollides en els catàlegs dels vivers.
- **Espècies exòtiques invasores (EEI) més probables en jardineria** (d'acord amb la normativa vigent, que intenta minimitzar el problema). S'entén per *espècie invasora* l'espècie exòtica, no autòctona, pròpia d'altres hàbitats o regions, que és capaç d'expandir-se en un nou territori en un temps relativament curt, amb efectes nocius (biodiversitat autòctona, agricultura, turisme, salut). Es té en compte la legislació específica de l'Estat (Reial decret 630/2013) així com de la Unió Europea (Reglament 1143/2014), però cal considerar que no totes les espècies invasores estan incloses (catalogades) a la legislació i que hi figuren espècies que no poden ser considerades invasores a Catalunya. Tampoc s'especifiquen prohibicions d'àmbit local per ordenances municipals.
- **Espècies amb potencial invasor més probables en jardineria.** El potencial invasor de les espècies no és constant i aquesta categorització s'ha realitzat en el moment d'elaborar aquesta GUIA DE PIROJARDINERIA. Per tant, s'hauria d'anar revisant en funció de l'evolució.

# Abelia floribunda

Decne.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Abelia

Nom comú en català:

Abèlia

<b>Família:</b>	Caprifoliaceae
<b>Típus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 3 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Molt baixa
<b>Frec. de reg:</b>	Alta
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Típus de fulla:</b>	Perenne
<b>Típus de sòl:</b>	Rics no calcaris
<b>Patologies:</b>	Resistent a malalties

# Abelia x grandiflora

Rovelli ex André) Rehder.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Abelia

Nom comú en català:

Abèlia

<b>Família:</b>	Caprifoliaceae
<b>Típus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	1-3 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Baixa
<b>Frec. de reg:</b>	Alta
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Típus de fulla:</b>	Semicaduca
<b>Típus de sòl:</b>	Sòl tou, permeable, ben adobat i no calcarí
<b>Patologies:</b>	Molt resistent a plagues.

# Acacia dealbata

Link.



Nom comú en castellà:

Mimosa

Nom comú en català:

Mimosa

<b>Família:</b>	Leguminosae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Invasora
<b>Grandària:</b>	3-10 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Mitjana
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Una mica silicis
<b>Patologies:</b>	Si l'ambient és massa càlid i humit, es veu atacada per cotxinilla cotonosa

# Acanthus mollis

L.



Nom comú en castellà:

Acanto

Nom comú en català:

Acant

<b>Família:</b>	Acanthaceae
<b>Tipus:</b>	Planta
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 1 metre
<b>Ambient:</b>	Litoral
<b>Exposició solar:</b>	Ombra o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Baixa
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Prefereix sòls humits i frescos.
<b>Patologies:</b>	Oïdi, cargols i llimacs.

# Acanthus spinosus

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Acanto espinoso

Nom comú en català:

Acant espinòs

<i>Família:</i>	Acanthaceae
<i>Tipus:</i>	Planta
<i>Origen:</i>	Autòctona
<i>Grandària:</i>	Fins a 1,5 metres
<i>Ambient:</i>	Litoral
<i>Exposició solar:</i>	Semiombra
<i>Resistència al fred:</i>	Baixa
<i>Frec. de reg:</i>	Alta
<i>Frec. de poda:</i>	Baixa
<i>Tipus de fulla:</i>	Perenne
<i>Tipus de sòl:</i>	Sòl profund, ben drenat i fèrtil.
<i>Patologies:</i>	No sol ser atacada per malalties o plagues de jardí.

# Acer campestre

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Arce campestre

Nom comú en català:

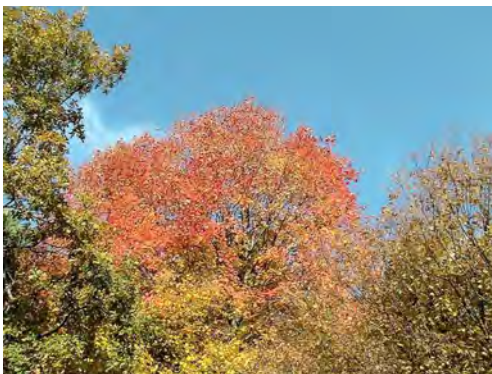
Auró blanc

<i>Família:</i>	Aceraceae
<i>Tipus:</i>	Arbre
<i>Origen:</i>	Autòctona
<i>Grandària:</i>	Fins a 15 metres
<i>Ambient:</i>	Indiferent
<i>Exposició solar:</i>	Solana o semiombra
<i>Resistència al fred:</i>	Mitjana
<i>Frec. de reg:</i>	Mitjana
<i>Frec. de poda:</i>	Alta
<i>Tipus de fulla:</i>	Caduca
<i>Tipus de sòl:</i>	Qualsevol sòl, encara que prefereix els calcaris.
<i>Patologies:</i>	No sol ser atacada per malalties o plagues de jardí.

# Acer opalus

Mill.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Acirón

Nom comú en català:

Auró

<b>Família:</b>	Aceraceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	10-15 metres
<b>Ambient:</b>	Interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Molt alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Calcaris
<b>Patologies:</b>	No sol ser atacada per malalties o plagues de jardí.

# Aesculus hippocastanum

L.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Castaño de Indias

Nom comú en català:

Castanyer bord

<b>Família:</b>	Hippocastanaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 30 metres
<b>Ambient:</b>	Interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Molt alta
<b>Frec. de reg:</b>	Alta
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Ric en matèria orgànica, profund i humit
<b>Patologies:</b>	Es pot veure atacat per plagues, com erugues que poden devorar les seves fulles o pugons. També poden afectar-li fongs, sobretot a través de les ferides de la poda.

# Agapanthus africanus

(L.) Hoffmanns

DESACONSELLADA



Nom comú en castellà:

Agapanto

Nom comú en català:

Agapant

<b>Família:</b>	Amaryllidaceae
<b>Tipus:</b>	Planta
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	1-1,5 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Semiombra o solana
<b>Resistència al fred:</b>	Mitjana
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Qualsevol sòl fèrtil i ben dragat
<b>Patologies:</b>	Resisteix plagues i malalties excepte cargols.

# Agapanthus praecox

Willd.

DESACONSELLADA



Nom comú en castellà:

Agapanto

Nom comú en català:

Clívia blava

<b>Família:</b>	Amaryllidaceae
<b>Tipus:</b>	Planta
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	0,8-1 metre
<b>Ambient:</b>	Litoral
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Mitjana
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Indiferent al tipus de sòl (calcarí o silícic). Prefereix els sòls drenants i relativament fèrtils.
<b>Patologies:</b>	Resisteix plagues i malalties excepte cargols.



# Agave americana

L.



PROHIBIDA



Nom comú en castellà:

Pita

Nom comú en català:

Pitrassa

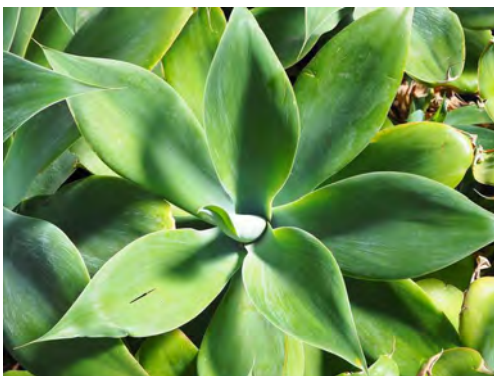
<b>Família:</b>	Agavaceae
<b>Tipus:</b>	Planta
<b>Origen:</b>	Invasora
<b>Grandària:</b>	Fins a 2 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Baix
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Una mica argilós i amb sorra
<b>Patologies:</b>	Resisteix plagues i malalties.

# Agave attenuata

Salm-Dyck



RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Cuello de cisne

Nom comú en català:

Col

<b>Família:</b>	Agavaceae
<b>Tipus:</b>	Planta
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	0,5-1 metre
<b>Ambient:</b>	Litoral
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Baixa
<b>Frec. de reg:</b>	No és necessari
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Indiferent
<b>Patologies:</b>	Potser alguna cotxinilla, cargols i llimacs.

# Ailanthus altissima

(Mill.) Swingle.



Nom comú en castellà:

Ailanto

Nom comú en català:

Ailant

<i>Família:</i>	Simaroubaceae
<i>Tipus:</i>	Arbre
<i>Origen:</i>	Invasora
<i>Grandària:</i>	Fins a 20 metres
<i>Ambient:</i>	Indiferent
<i>Exposició solar:</i>	Solana
<i>Resistència al fred:</i>	Alta
<i>Frec. de reg:</i>	Mitjana
<i>Frec. de poda:</i>	Alta
<i>Tipus de fulla:</i>	Caduca
<i>Tipus de sòl:</i>	Indiferent
<i>Patologies:</i>	Sense plagues ni malalties destacables

# Albizia julibrissin

(Willd.) Durazz.



Nom comú en castellà:

Acacia de Constantinopla

Nom comú en català:

Àcacia de Constantinoble

<i>Família:</i>	Leguminosae
<i>Tipus:</i>	Arbre
<i>Origen:</i>	Al·lòctona
<i>Grandària:</i>	8-12 metres
<i>Ambient:</i>	Litoral
<i>Exposició solar:</i>	Solana
<i>Resistència al fred:</i>	Alta
<i>Frec. de reg:</i>	Alta
<i>Frec. de poda:</i>	Alta
<i>Tipus de fulla:</i>	Caduca
<i>Tipus de sòl:</i>	Naturalesa alcalina i poc humit
<i>Patologies:</i>	Sense plagues ni malalties destacables

# Alnus glutinosa

(L.) Gaertn.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Aliso

Nom comú en català:

Vern

<b>Família:</b>	Betulaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 25 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Indiferent
<b>Resistència al fred:</b>	Molt alta
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Indiferent a la naturalesa àcida, bàsica o neutra del substrat. Requereix sòls molt humits permanentment, i fins i tot entollats.
<b>Patologies:</b>	Sense plagues ni malalties destacables

# Amelanchier ovalis

Medik.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Cornijuelo

Nom comú en català:

Pomerola

<b>Família:</b>	Rosaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	1-4 metres
<b>Ambient:</b>	Interior i alta muntanya
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjà
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Indiferent a la naturalesa àcida, neutra o bàsica del substrat, tot i que manifesta una tendència pels sòls calcaris.
<b>Patologies:</b>	Molt resistent a plagues i malalties

# Araucaria araucana

(Mol.) Koch.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Araucana

Nom comú en català:

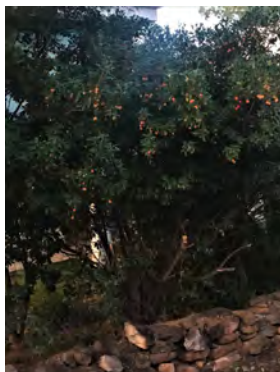
Araucària de Xile

<b>Família:</b>	Araucariaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 20 metres
<b>Ambient:</b>	Alta muntanya
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Alt
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòls humits i lleugerament àcids
<b>Patologies:</b>	Molt resistent a plagues i malalties

# Arbutus unedo

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Madroño

Nom comú en català:

Arboç

<b>Família:</b>	Ericaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	8-10 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Baixa
<b>Frec. de reg:</b>	Baix
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Mostra preferència pels sòls silícics, solts, una mica frescos i profunds.
<b>Patologies:</b>	Sensible a fongs (rovells i clapejats)

# Arctostaphylos uva-ursi

(L.) Spreng.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Gayuba

Nom comú en català:

Boixerola

<b>Família:</b>	Ericaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust reptant
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 0,20 metres
<b>Ambient:</b>	Interior i alta muntanya
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Mitjana
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Indiferent
<b>Patologies:</b>	Es pot veure afectada per plagues de còccids i afidoïdeus, i a més, pot desenvolupar malalties causades per la presència de fongs.

# Aristida purpurea

Nutt.

DESACONSELLADA



Nom comú en castellà:

Aristida

Nom comú en català:

Aristida

<b>Família:</b>	Poaceae
<b>Tipus:</b>	Planta
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	1-3 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	No és necessari
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Indiferent
<b>Patologies:</b>	No sol ser atacada per malalties o plagues de jardí.

# Asparagus acutifolius

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Esparraguera silvestre

Nom comú en català:

Esparreguera borda

<b>Família:</b>	Liliaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 1,5 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Baixa
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Indiferent a la naturalesa àcida, neutra o bàsica del substrat però prefereix sòls amb textura sorrenca o franca.
<b>Patologies:</b>	Pot ser atacada per plagues d'afidoïdeus, còccids i tisanòpters. Pel que fa a malalties, es pot veure afectada per fongs.

# Asteriscus maritimus

(L.) Less.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Estrella de mar

Nom comú en català:

Pare-i-fill

<b>Família:</b>	Compositae
<b>Tipus:</b>	Planta
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	0,2-0,3 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Mitjana
<b>Frec. de reg:</b>	No és necessari
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Indiferent
<b>Patologies:</b>	Es pot veure afectada per llimacs, àcars i pugons.

# Atriplex halimus

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Orgaza

Nom comú en català:

Salat blanc

<b>Família:</b>	Chenopodiaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	0,5-2 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Baixa
<b>Frec. de reg:</b>	
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Suporta molt bé els sòls salins, guixencs i els que són pobres en matèria orgànica.
<b>Patologies:</b>	Molt resistent a plagues i malalties

# Aucuba japonica

Thunb.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Aucuba

Nom comú en català:

Aucuba

<b>Família:</b>	Solanaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 3 metres
<b>Ambient:</b>	Interior
<b>Exposició solar:</b>	Semiombra - ombra
<b>Resistència al fred:</b>	Baixa
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Lleugerament àcid i fresc.
<b>Patologies:</b>	La malaltia més habitual és la cotxinilla que pot aparèixer en èpoques caloroses. Pot tenir aranya roja en èpoques de molta calor i sequera.

# Azalea hybrida

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Azalea

Nom comú en català:

Azalea

<b>Família:</b>	Ericaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	1-1,5 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Obac
<b>Resistència al fred:</b>	Baixa
<b>Frec. de reg:</b>	Alta
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Lleugerament àcid amb bon drenatge.
<b>Patologies:</b>	Sol ser atacada per trips i aranya roja.

# Bambusa vulgaris

Schrad. ex J.C.Wendl.

IOLT DESACONSELLADA



Nom comú en castellà:

Bambú

Nom comú en català:

Bambú

<b>Família:</b>	Poaceae
<b>Tipus:</b>	Planta
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 15 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Molt baixa
<b>Frec. de reg:</b>	Alta
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Fresc i profund. Tem l'excés de calcària.
<b>Patologies:</b>	Resistent a plagues i malalties.



## Begonia spp.



Nom comú en castellà:

Begonia

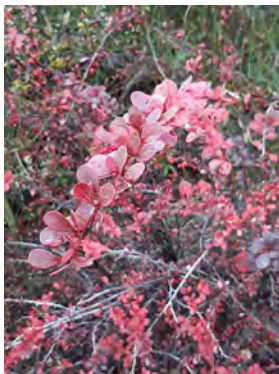
Nom comú en català:

Begònia

<b>Família:</b>	Begoniaceae
<b>Tipus:</b>	Herba
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	0,2-0,4 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Obac
<b>Resistència al fred:</b>	Molt baixa
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòl lleuger i humit
<b>Patologies:</b>	Sensible als pugons i a l'oidi.

## Berberis thunbergii

DC.



Nom comú en castellà:

Agracejo rojo

Nom comú en català:

Coralets del Japó

<b>Família:</b>	Berberidaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 2 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Molt alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Admet tot tipus de sòls, preferentment els calcaris, i ambients frescos i poc calorosos a l'estiu.
<b>Patologies:</b>	Malalties: Rovell, antracnosi, bacteriosi, pansiment parasític, virus de mosaic...; plagues: Falses erugues i pugons.

# Berberis vulgaris

L.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Agracejo común

Nom comú en català:

Coralet

<b>Família:</b>	Berberidaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	0,7-3 metres
<b>Ambient:</b>	Interior i alta muntanya
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòls calcaris.
<b>Patologies:</b>	Molt resistent però es pot veure afectada per pugons i rovell.

# Beschorneria yuccoides

K.Koch

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Lirio mexicano

Nom comú en català:

-

<b>Família:</b>	Asparagaceae
<b>Tipus:</b>	Planta
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	1-2 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Mitjana
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòl ben drenat (tou i sorrenc).
<b>Patologies:</b>	Susceptible a plagues i malalties.

## Betula alba

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Aliso blanco

Nom comú en català:

Bedoll

<b>Família:</b>	Betulaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Pot sobrepassar els 20 metres
<b>Ambient:</b>	Interior i alta muntanya
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Alta
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Prefereix els sòls àcids i amb certa humitat, i suporta entollaments temporals.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a plagues (lepidòpters, pugons...) i malalties (malaltia del negre, rovell, empelt de bruixa...).

## Betula pendula

Roth.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Abedul

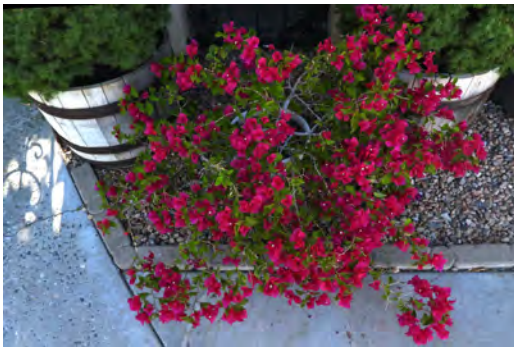
Nom comú en català:

Bedoll

<b>Família:</b>	Betulaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 30 metres
<b>Ambient:</b>	Interior i alta muntanya
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Alta
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Prefereix els sòls àcids i amb certa humitat, i suporta entollaments temporals.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a plagues (lepidòpters, pugons...) i malalties (malaltia del negre, rovell, empelt de bruixa...).

## Bouganvillea spp.

DESACONSELLADA



Nom comú en castellà:

Buganvilla

Nom comú en català:

Buganvilla

<b>Família:</b>	Nyctaginaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust enfiladís
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	-
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Baixa
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	S'adapta a qualsevol tipus de sòl, sempre que no sigui argilós, encara que prefereix els fèrtils i ben drenats.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a l'atac de pugons, àcars, cotxinilles, mosca blanca i vespes.

## Brugmansia x candida

Persoon

DESACONSELLADA



Nom comú en castellà:

Trompetillas

Nom comú en català:

Trompetera

<b>Família:</b>	Solanaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	2-4 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Baixa
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòl ric, fresc però sec a l'hivern.
<b>Patologies:</b>	Sensible als atacs d'aranyes, mosca blanca i cargols.

# Buddleja davidii

Franch.



Nom comú en castellà:

**Budelia**

Nom comú en català:

**Budleia**

<b>Família:</b>	Buddlejaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Invasora
<b>Grandària:</b>	Fins a 5 metres.
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Alta
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Admet tot tipus de sòls, amb bon drenatge. Creixen molt bé en sòls calcaris.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a l'atac d'aranya roja i pugons.

# Buxus sempervirens

L.



Nom comú en castellà:

**Boj**

Nom comú en català:

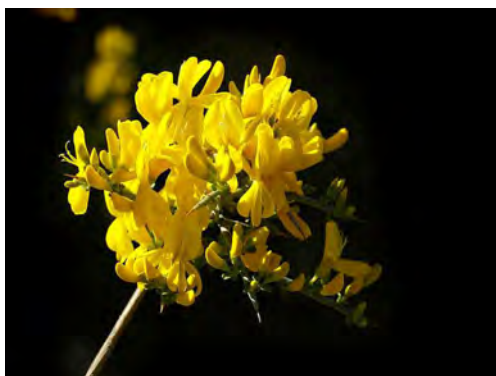
**Boix**

<b>Família:</b>	Buxaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 5 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Admet tot tipus de sòls, amb bon drenatge
<b>Patologies:</b>	Planta molt resistent però que pot ser atacada per l'eruga del boix (Cydalima perspectalis), mosquits, cotxinilles o malalties com la podridura o el xancre.

# Calicotome spinosa

(L.) Link

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Aliaga

Nom comú en català:

Argelaga

<b>Família:</b>	Leguminosae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 3 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Mitjana
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Semicaduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòl porós i sorrenc.
<b>Patologies:</b>	Resisteix plagues i malalties.

# Callicarpa dichotoma

(Lour.) K.Koch

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Callicarpa

Nom comú en català:

-

<b>Família:</b>	Lamiaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 1,2 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòl fèrtil, solt i ben drenat
<b>Patologies:</b>	No sol ser atacada per malalties o plagues de jardí.

# Callistemon citrinus

(Curtis) Skeels

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Árbol del cepillo

Nom comú en català:

Cal·listèmon

<b>Família:</b>	Myrtaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 4 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Baixa
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòl àcid, fèrtil i ben drenat.
<b>Patologies:</b>	Aranya roja, pugó, cotxinilla cotonosa.

# Calluna vulgaris

(L.) Hull

DESACONSELLADA



Nom comú en castellà:

Brezo

Nom comú en català:

Bruguerola

<b>Família:</b>	Ericaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	1-1,5 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Mitjana
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòl àcid amb molt bon drenatge.
<b>Patologies:</b>	No sol ser atacada per malalties o plagues de jardí.

# Calocedrus decurrens

(J.Torr.) Florin

DESACONSELLADA



Nom comú en castellà:

Libocedro

Nom comú en català:

Calocedre

<b>Família:</b>	Cupressaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 35 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòls profunds.
<b>Patologies:</b>	Molt resistent a plagues i malalties.

# Caltha palustris

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Calta

Nom comú en català:

Calta

<b>Família:</b>	Ranunculaceae
<b>Tipus:</b>	Planta
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins 0,4 metres
<b>Ambient:</b>	Alta muntanya
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Alta
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòls rics i humits.
<b>Patologies:</b>	No sol ser atacada per malalties o plagues de jardí.



# Camellia japonica

L.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Camelia

Nom comú en català:

Camèlia

<b>Família:</b>	Teaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	1,5-6 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Mitjana
<b>Frec. de reg:</b>	Alta
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòl àcid, porós i amb gran quantitat de matèria orgànica.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a plagues (pugons, àcars, cotxinilles...) i malalties (Botrytis, Cescospora...).

# Campsis grandiflora

(Thunb) K. Schum

DESACONSELLADA



Nom comú en castellà:

Trompeta china

Nom comú en català:

-

<b>Família:</b>	Bignoniaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust enfiladís
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	5-6 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Baixa
<b>Frec. de reg:</b>	Alta
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòl ben drenat, ric i fresc.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a plagues i malalties.

# Carex pendula

Huds.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Junca

Nom comú en català:

Càrex pèndul

<b>Família:</b>	Cyperaceae
<b>Tipus:</b>	Planta
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	1,5-1,8 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Semiombra o ombra
<b>Resistència al fred:</b>	Mitjana
<b>Frec. de reg:</b>	Alta
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòl humit.
<b>Patologies:</b>	No sol ser atacada per malalties o plagues de jardí.

# Carpinus betulus

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Carpe

Nom comú en català:

Carpí

<b>Família:</b>	Betulaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	15-20 metres
<b>Ambient:</b>	Interior i alta muntanya
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	S'adapta a tot tipus de sòl, encara que prefereix lleugers, frescos, profunds i rics en matèria orgànica.
<b>Patologies:</b>	No sol ser atacada per malalties o plagues de jardí.

# Carpobrotus edulis

(L.) N. E. Br.



PROHIBIDA



Nom comú en castellà:

Uña de gato

Nom comú en català:

Bàlsam

<b>Família:</b>	Aizoaceae
<b>Tipus:</b>	Planta reptant
<b>Origen:</b>	Invasora
<b>Grandària:</b>	Fins a 0,15 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Mitjana
<b>Frec. de reg:</b>	No és necessari
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Creix en sòls pobres i secs. Tolera sòls salins.
<b>Patologies:</b>	No sol ser atacada per malalties o plagues de jardí.

# Carya illinoensis

(Wangenh.) K. Koch.



DESACONSELLADA



Nom comú en castellà:

Pecán

Nom comú en català:

Pacaner

<b>Família:</b>	Juglandaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 45 metres
<b>Ambient:</b>	Interior i alta muntanya
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòls argilosos, profunds i frescos.
<b>Patologies:</b>	No sol ser atacada per malalties o plagues de jardí.

# Castanea sativa

Mill.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Castaño de Indias

Nom comú en català:

Castanyer

<b>Família:</b>	Fagaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 35 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòls frescos i solts de climes humits. Tem els sòls calcaris i compactes o molt argilosos.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a plagues (Lymantria dispar, Euproctis chrysorrhoeas...) i malalties (xancre del castanyer, l'antracnosi...).

# Catalpa bignonioides

Walt.

DESACONSELLADA



Nom comú en castellà:

Catalpa

Nom comú en català:

Catalpa

<b>Família:</b>	Bignoniaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 15 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Alta
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòl profund, amb bon drenatge, amb una fertilitat mitjana i un pH mitjà o lleugerament àcid.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a plagues (pugons, cotxinilles...) i malalties (oïdi, càries del tronc...).

## Ceanothus griseus

(Trel. ex B.L.Rob.) McMinn

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Ceanoto

Nom comú en català:

Ceanot

<b>Família:</b>	Rhamnaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 3 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Baixa
<b>Frec. de reg:</b>	Baix
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Sense preferència, només que presentin un bon drenatge.
<b>Patologies:</b>	Susceptible principalment a fongs.

## Cedrus atlantica

(Endl.) Carrière

IOLT DESACONSELLADA



Nom comú en castellà:

Cedro del atlas

Nom comú en català:

Cedre de l'atles

<b>Família:</b>	Pinaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 45 metres
<b>Ambient:</b>	Interior i alta muntanya
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Qualsevol classe de sòl profund, ben drenat i sec
<b>Patologies:</b>	Susceptible a plagues (processionària) i malalties (Armillaria mellea, Trametes pini o Polyporus officinalis).

# Cedrus deodara

(D. Don) G. Don.

IOLT DESACONSELLADA



Nom comú en castellà:

Cedro del Himalaya

Nom comú en català:

Cedre de l'Himalaia

<b>Família:</b>	Pinaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 60 metres
<b>Ambient:</b>	Interior i alta muntanya
<b>Exposició solar:</b>	Indiferent
<b>Resistència al fred:</b>	Mitjana
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Es dona bé en tot tipus de sòls, encara que no aguanta els molt humits.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a plagues (cotxinilles i pugons).

# Celtis australis

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Almez

Nom comú en català:

Lledoner

<b>Família:</b>	Ulmaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 25 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Baixa
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòl solt, fresc, indiferent al pH, aguanta la calcària.
<b>Patologies:</b>	Resistent a plagues i malalties però poden ser víctimes ocasionals dels pugons.

# Centranthus ruber

(L.) DC.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Hierba de San Jorge

Nom comú en català:

Herba de Sant Jordi

<b>Família:</b>	Valerianaceae
<b>Tipus:</b>	Planta
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 0,6 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Mitjana
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Terrenys calcaris.
<b>Patologies:</b>	Resistent a plagues i malalties.

# Ceratonia siliqua

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Algarrobo

Nom comú en català:

Garrofer

<b>Família:</b>	Leguminosae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	5-10 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Molt baixa
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	S'adapta a tot tipus de sòl, encara que prefereix els calcaris.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a plagues (cuc de la fusta) i malalties (Aspidiotus sulphureus, Oidio ceratonia, Dematoptora necatrix).

# Cercis siliquastrum

L.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Árbol del amor

Nom comú en català:

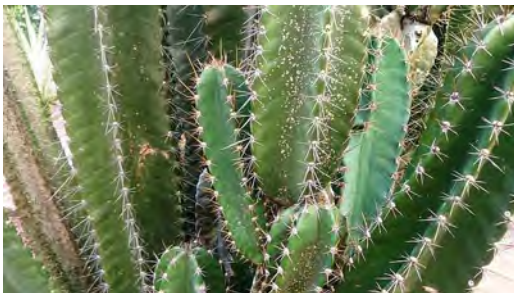
Arbre de l'amor

<b>Família:</b>	Leguminosae
<b>Típus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 10 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Mitjana
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Típus de fulla:</b>	Caduca
<b>Típus de sòl:</b>	Tolera tant sòls àcids com alcalins.
<b>Patologies:</b>	Molt sensible a pugons i cotxinilles.

# Cereus hildmannianus

K. Schum.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Cactus espinoso

Nom comú en català:

-

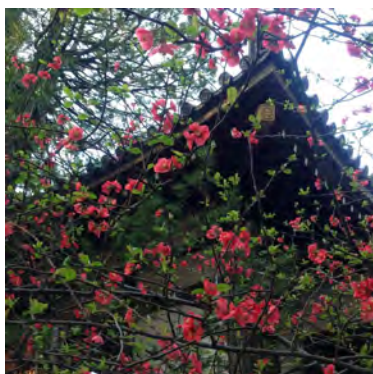
<b>Família:</b>	Cactaceae
<b>Típus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 9 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Molt baixa
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Típus de fulla:</b>	Perenne
<b>Típus de sòl:</b>	Indiferent.
<b>Patologies:</b>	Resistents a plagues i malalties.



# Chaenomeles speciosa

(Sweet) Nak.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Membrillero japonés

Nom comú en català:

Arç del Japó

<b>Família:</b>	Rosaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	2-3 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Molt alta
<b>Frec. de reg:</b>	Alta
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Qualsevol tipus de sòl de jardí, encara que prefereix els mitjanament fèrtils i ben drenats.
<b>Patologies:</b>	Resistents a plagues i malalties.

# Chamaecyparis lawsoniana

(A. Murray) Parl.

DESACONSELLADA



Nom comú en castellà:

Falso ciprés

Nom comú en català:

Fals xiprer de Lawson

<b>Família:</b>	Cupressaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 60 metres.
<b>Ambient:</b>	Interior i alta muntanya
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Alta
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòls frescos i profunds.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a plagues (cotxinilla cotonosa, barrenetes) i malalties (Phytophthora).

# *Chamaerops humilis*

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Palmito

Nom comú en català:

Margalló

<b>Família:</b>	Arecaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 2 metres.
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Mitjana
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Qualsevol tipus de sòl amb preferència a sòls rics, calcaris i ben drenats.
<b>Patologies:</b>	No sol ser atacada per malalties o plagues de jardí.

# *Cistus spp.*

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Jaras

Nom comú en català:

Estepas

<b>Família:</b>	Cistaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	0,5-0,7 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Baixa
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòl ben drenat, lleuger i amb sorra silícia.
<b>Patologies:</b>	Molt resistent a plagues i malalties.

## Citrus spp.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

-

Nom comú en català:

-

<b>Família:</b>	Rutaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	5-15 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Molt baixa
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Tolera una àmplia gamma de sòls, però prosperen en aquells fèrtils, ben drenats i lleugerament àcids.
<b>Patologies:</b>	Mosca blanca, pugons, minador dels cítrics i cotxinilles cotonoses.

## Clematis flammula

L.

DESACONSELLADA



Nom comú en castellà:

Vidriera

Nom comú en català:

Vidriella

<b>Família:</b>	Ranunculaceae
<b>Tipus:</b>	Planta enfiladissa
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Més de 5 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Mitjana
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòls pobres o erosionats. Calcària.
<b>Patologies:</b>	No sol ser atacada per malalties o plagues de jardí.

## Clematis vitalba

L.

DESACONSELLADA



Nom comú en castellà:

Vidalba

Nom comú en català:

Vidauba

<b>Família:</b>	Ranunculaceae
<b>Tipus:</b>	Planta enfiladissa
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	4 - 5 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Semiombra o solana
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Qualsevol tipus de sòl, fins i tot en terrenys pobres o argilosos però prefereixen una terra de jardí amb una mica de matèria orgànica.
<b>Patologies:</b>	Molt resistent a plagues i malalties.

## Clerodendrum trichotomum

Thunb.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Arbol del destino

Nom comú en català:

Clerodendre

<b>Família:</b>	Lamiaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	2 - 5 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Semiombra o solana
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Alta
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Terreny solt i lleuger, amb un bon grau de permeabilitat.
<b>Patologies:</b>	No sol ser atacada per malalties o plagues de jardí.

# Colutea arborescens

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Espantalobos

Nom comú en català:

Espantallops

<b>Família:</b>	Fabaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	1-3 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòls calcaris, pedregosos i en zones seques.
<b>Patologies:</b>	No sol ser atacada per malalties o plagues de jardí.

# Cordylone australis

(G. Forst.) Endl.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Cordiline

Nom comú en català:

Cordilina

<b>Família:</b>	Agavaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	1 - 5 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Baixa
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòls fèrtils i ben drenats.
<b>Patologies:</b>	Molt resistent a plagues i malalties.

## Coriaria myrtifolia

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Emborrachacabras

Nom comú en català:

Emborratxacabres

<b>Família:</b>	Coriaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 2 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Semicaduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Indiferent a el substrat (calcarí o silícic). Viu bé en sòls argilosos si disposa de drenatge. Suporta sòls pobres en nutrients i matèria orgànica.
<b>Patologies:</b>	No sol ser atacada per malalties o plagues de jardí.

## Cornus sanguinea

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Cornejo

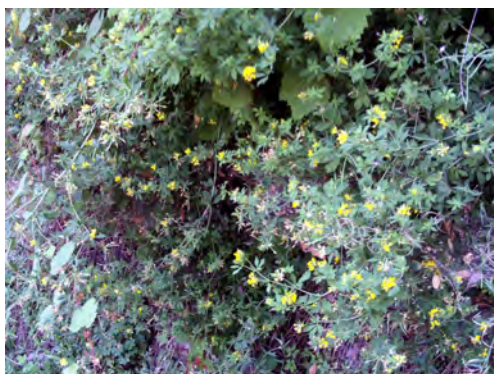
Nom comú en català:

Sanguinyol

<b>Família:</b>	Cornaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 5 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Mitjana
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòls humits, fèrtils i lleugerament àcids
<b>Patologies:</b>	Resistents a plagues i malalties.

## Coronilla spp.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Coronilla

Nom comú en català:

Coronil·la

<b>Família:</b>	Fabaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	1,5 - 2 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Baixa
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòl pobre, calcari, sec.
<b>Patologies:</b>	Resistents a plagues i malalties.

## Cortaderia selloana

(Schult. & Schult.f.) Asch. & Graebn.

PROHIBIDA



Nom comú en castellà:

Cortadera

Nom comú en català:

Gineri

<b>Família:</b>	Poaceae (Poaceae)
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Invasora
<b>Grandària:</b>	Fins a 3 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Molt baixa
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Tot tipus de sòls.
<b>Patologies:</b>	No sol ser atacada per malalties o plagues de jardí.

# Corylus avellana

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Nom comú en català:

Avellano

Avellaner

<b>Família:</b>	Betulaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 6 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Mitjana
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòl profund, fresc, tou, de naturalesa silici-calcari-argilosa o calcari-silici-argilosa i de subsol permeable.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a plagues (banyarriquer, diabló, haplidia de l'avellaner...) i malalties (borró sec de l'avellaner, oïdi, podridura d'arrels...).

# Cotinus coggygria

Scop.

DESACONSELLADA



Nom comú en castellà:

Nom comú en català:

Árbol de las pelucas

Arbre de les perruques

<b>Família:</b>	Anacardiaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	5 - 7 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Indiferent al tipus de sòl. Prefereix terrenys profunds i amb bon drenatge, i no excessivament rics.
<b>Patologies:</b>	Es pot veure afectat ocasionalment de necrosi foliar, rovell o verticil·liosi.



## Cotoneaster spp.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Cotoneaster

Nom comú en català:

Cotoneàster

<b>Família:</b>	Rosaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	0,3 - 1 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòl fèrtil i profund.
<b>Patologies:</b>	No sol ser atacada per malalties o plagues de jardí.

## Crataegus monogyna

Jacq.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Espino albar

Nom comú en català:

Arç blanc

<b>Família:</b>	Rosaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	4 - 6 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòl calcari-argilós, fresc i humit.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a plagues (cotxinilles, erugues...) i malalties (rovell).

# Cryptomeria japonica

(Thunb. Ex L.F.) D. Don

DESACONSELLADA



Nom comú en castellà:

Cedro japonés

Nom comú en català:

Cedre japonès

<b>Família:</b>	Taxodiaceae
<b>Típus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 70 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Baixa
<b>Frec. de reg:</b>	Alta
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Típus de fulla:</b>	Perenne
<b>Típus de sòl:</b>	Sòl ben drenat, una mica calcari o lleugerament àcid.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a plagues (aranya roja i cotxinilles) i malalties (dessecament de coníferes).

# Cupressocyparis Leylandii

A.B. Jacks. & Dallim

DESACONSELLADA



Nom comú en castellà:

Leylandi

Nom comú en català:

Leylandi

<b>Família:</b>	Cupressaceae
<b>Típus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	20 - 25 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjà
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Típus de fulla:</b>	Perenne
<b>Típus de sòl:</b>	Indiferent
<b>Patologies:</b>	Es pot veure afectat per cotxinilles i fongs.

# Cupressus sempervirens

L.

DESACONSELLADA



Nom comú en castellà:

Ciprés

Nom comú en català:

Xiprer

<b>Família:</b>	Cupressaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 30 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòls calcaris però viuen bé en qualsevol sempre que no estigui entollat.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a plagues (barretenes) i malalties (assecada del xiprer).

# Cycas revoluta

Thunb.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Cicas

Nom comú en català:

Cicas

<b>Família:</b>	Cycadaceae
<b>Tipus:</b>	Planta llenyosa
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 2 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Semiombra o ombra
<b>Resistència al fred:</b>	Mitjana
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòl profund i ben drenat.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a plagues (cotxinilla) i malalties (fongs per excés d'aigua).

# Cynara scolymus

L.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Alcachofa

Nom comú en català:

Carxofera

<b>Família:</b>	Compositae
<b>Tipus:</b>	Planta
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	1,4 - 2 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Baixa
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòls profunds, sorrencs, fèrtils i ben drenats.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a plagues i malalties.

# Cyperus papyrus

L.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Papiro

Nom comú en català:

Papir

<b>Família:</b>	Cyperaceae
<b>Tipus:</b>	Planta
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	3 - 5 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Molt baixa
<b>Frec. de reg:</b>	Alta
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Un sòl apropiat per a aquestes plantes seria una barreja d'un 25% de sorra gruixuda, un 25% de terra de jardí i un 50% de torba.
<b>Patologies:</b>	No sol ser atacada per malalties o plagues de jardí.

# Cyrtomium falcatum

(L. fil.) C. Presl

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Helecho acebo

Nom comú en català:

Falzia murera

<b>Família:</b>	Dryopteridaceae
<b>Tipus:</b>	Falguera
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	0,4 - 0,6 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Semiombra o ombra
<b>Resistència al fred:</b>	Baixa
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòls humits i rics en humus.
<b>Patologies:</b>	Atac de cotxinilles.

# Cytisus spp.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Retama

Nom comú en català:

Bàlec

<b>Família:</b>	Fabaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 2 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Mitjana
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	No toleren els sòls àcids i granítics per tant necessitaran un sòl molt ben drenat i d'un pH alcalí.
<b>Patologies:</b>	No sol ser atacada per malalties o plagues de jardí.

# Daphne gnidium

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Torvisco

Nom comú en català:

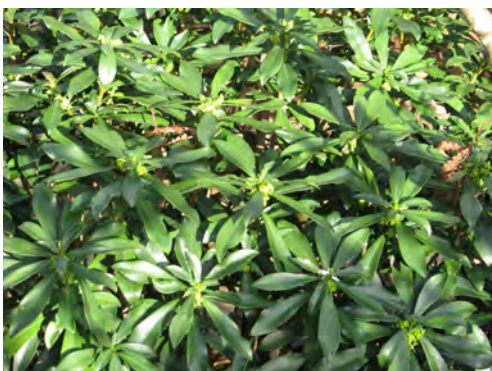
Baladre

<b>Família:</b>	Thymeleaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 2 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Mitjana
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Indiferent
<b>Patologies:</b>	No sol ser atacada per malalties o plagues de jardí.

# Daphne laureola

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Adelfilla

Nom comú en català:

Llorer petit

<b>Família:</b>	Thymeleaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 1,5 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòls calcaris amb una mica d'humitat i una mica nitrificats.
<b>Patologies:</b>	Resistents a plagues i malalties.

# *Delairea odorata*

Lem.

DESACONSELLADA



Nom comú en castellà:

Hiedra alemana

Nom comú en català:

Heura alemana

<b>Família:</b>	Compositae
<b>Tipus:</b>	Planta enfiladissa
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 5 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Indiferent
<b>Resistència al fred:</b>	Mitjana
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòl fèrtil, drenable i enriquit amb matèria orgànica
<b>Patologies:</b>	Mosca blanca.

# *Dermatophyllum secundiflorum*

(Ortega) Gandhi et.al.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Frijolito de Texas

Nom comú en català:

-

<b>Família:</b>	Fabaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 5 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Mitjana
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Indiferent
<b>Patologies:</b>	No sol ser atacada per malalties o plagues de jardí.

## Dianthus rupicola

L.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Clavel marino

Nom comú en català:

Clavell marí

<b>Família:</b>	Caryophyllaceae
<b>Tipus:</b>	Planta
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins 0,4 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Mitjana
<b>Frec. de reg:</b>	Molt baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Indiferent al tipus de sòl però prefereix terrenys calcaris i pedregosos.
<b>Patologies:</b>	No sol ser atacada per malalties o plagues de jardí.

## Dichondra repens

J.R.Forst & G.Forst

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Oreja de ratón

Nom comú en català:

Dicondra

<b>Família:</b>	Convolvulaceae
<b>Tipus:</b>	Planta reptant
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 0,1 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Indiferent
<b>Resistència al fred:</b>	Mitjana
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	No és exigent en sòls.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a atacs fúngics sota condicions que generin estrès (excés d'humitat, tall baix...)



# Dorycnium pentaphyllum

Scop.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Bocha blanca

Nom comú en català:

Botja blanca

<b>Família:</b>	Leguminosae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	0,5-1 metre
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	No és necessari
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Poc dependent del tipus de sòl; suporta bé els terrenys pedregosos, sorrencs i argilosos, i tolera els que són moderadament salins.
<b>Patologies:</b>	No sol ser atacada per malalties o plagues de jardí.

# Eleagnus angustifolia

L.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Árbol del paraíso

Nom comú en català:

Arbre argentat

<b>Família:</b>	Elaeagnaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 10 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Mitjana
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Indiferent a terra, però creix molt bé en els bàsics, guixencs i una mica salins
<b>Patologies:</b>	Pot ser atacat per pugons.

# Eleagnus ebbingei

Boom.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Eleagnus

Nom comú en català:

-

<b>Família:</b>	Elaeagnaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 5 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Indiferent
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Qualsevol tipus de sòl però ben drenat.
<b>Patologies:</b>	No presenta problemes greus de malalties ni plagues, excepte els llimacs, que poden atacar les fulles tendres i l'aranya roja.

# Erica spp.

DESACONSELLADA



Nom comú en castellà:

Brezo

Nom comú en català:

Bruc

<b>Família:</b>	Ericaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 2 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Mitjana
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Prefereix sòls calcaris i ben drenats i evita terrenys àcids amb abundant matèria orgànica.
<b>Patologies:</b>	Són plantes resistents a les plagues habituals però temen l'excés d'humitat.

# Erigeron karvinskianus

DC.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Hierba de burro

Nom comú en català:

Vitadínia

<b>Família:</b>	Compositae
<b>Tipus:</b>	Planta
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 0,3 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior.
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Mitjana
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Qualsevol tipus de sòl ben drenat. Admet sòls pobres i àrids, i fins i tot calcaris.
<b>Patologies:</b>	No sol ser atacada per malalties o plagues de jardí.

# Escallonia spp.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Escalonia

Nom comú en català:

Escal·lònia

<b>Família:</b>	Escalloniaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 2 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Qualsevol terreny que estigui ben drenat.
<b>Patologies:</b>	No sol ser atacada per malalties o plagues de jardí.

# Euonymus japonicus

Thunb.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Evónimo del Japón

Nom comú en català:

Evònim del Japó

<b>Família:</b>	Celastraceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 3 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Baixa
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòls rics en matèria orgànica i ben drenats.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a plagues (cotxinilles, pugons, erugues filadores) i malalties (oidi, Gloeosporium euonymi, Phyllosticta euonymicola).

# Euphorbia characias

L.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Lletrera

Nom comú en català:

Lletrera visquera

<b>Família:</b>	Euphorbiaceae
<b>Tipus:</b>	Planta
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 1 metre
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Baixa
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	El sòl ha d'estar molt ben drenat i ser lleuger.
<b>Patologies:</b>	No sol ser atacada per malalties o plagues de jardí.

# Euphorbia resinifera

O.Berg

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Cardón resinoso

Nom comú en català:

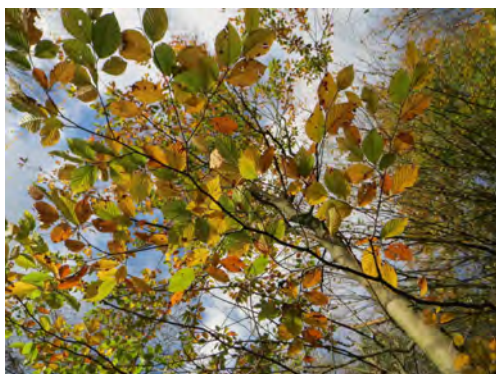
Cactus

<b>Família:</b>	Euphorbiaceae
<b>Tipus:</b>	Planta
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	0,7-1,2 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Baixa
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Requereix sòl solt i ben drenat.
<b>Patologies:</b>	No sol ser atacada per malalties o plagues de jardí.

# Fagus sylvatica

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Haya

Nom comú en català:

Faig

<b>Família:</b>	Fagaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 40 metres
<b>Ambient:</b>	Interior i alta muntanya
<b>Exposició solar:</b>	Indiferent
<b>Resistència al fred:</b>	Mitjana
<b>Frec. de reg:</b>	Alta
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòls ben drenats, lleugers i no contenir massa matèria orgànica.
<b>Patologies:</b>	No sol ser atacada per malalties o plagues de jardí.

# Festuca spp.

L.

DESACONSELLADA



Nom comú en castellà:

Festuca

Nom comú en català:

Fenàs

<b>Família:</b>	Poaceae
<b>Tipus:</b>	Planta
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 0,3 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Indiferent.
<b>Patologies:</b>	Sensible a malalties.

# Forsythia x intermedia

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Forsítia

Nom comú en català:

Forsítia

<b>Família:</b>	Oleaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 2 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Alta
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Necessita un sòl permeable i amb un bon drenatge.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a plagues (xinxes) i malalties (Phyllosticta, Sclerotinia...).

## Frankenia laevis

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Brezo marino

Nom comú en català:

Franquènia

<b>Família:</b>	Frankeniaceae
<b>Tipus:</b>	Planta reptant
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 0,1 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Qualsevol terreny que estigui ben drenat.
<b>Patologies:</b>	No sol ser atacada per malalties o plagues de jardí.

## Fraxinus angustifolia

Vahl

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Fresno común

Nom comú en català:

Freixe de fulla petita

<b>Família:</b>	Oleaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 25 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Alta
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Qualsevol tipus de sòls, encara que prefereix els que tenen bon drenatge i són rics en matèria orgànica.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a l'atac de cotxinilles i pugons.

# Fraxinus excelsior

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Fresno de hoja ancha

Nom comú en català:

Freixe de fulla gran

<b>Família:</b>	Oleaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 40 metres
<b>Ambient:</b>	Interior i alta muntanya
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Molt alta
<b>Frec. de reg:</b>	Alta
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòls profunds, rics en bases, amb pH des lleugerament àcid a bàsic.
<b>Patologies:</b>	No sol ser atacada per malalties o plagues de jardí.

# Furcraea selloa

K. Koch.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Falso ágave

Nom comú en català:

-

<b>Família:</b>	Agavaceae
<b>Tipus:</b>	Planta llenyosa
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 2 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Baixa
<b>Frec. de reg:</b>	Molt baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòl lleuger i ben drenat
<b>Patologies:</b>	No sol ser atacada per malalties o plagues de jardí.



## Gaura lindheimeri

Engelm. & A.Gray

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Gaura

Nom comú en català:

Gaura

<b>Família:</b>	Onagraceae
<b>Tipus:</b>	Planta herbàcia
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 1 metre
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Baixa
<b>Frec. de reg:</b>	Molt baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	S'adapta a qualssevol tipus excepte els entollats.
<b>Patologies:</b>	No sol ser atacada per malalties o plagues de jardí.

## Genista scorpius

(L.) DC.

DESACONSELLADA



Nom comú en castellà:

Aliaga

Nom comú en català:

Argelaga

<b>Família:</b>	Leguminosae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 2 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Molt baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Prefereix sòls calcaris drenants o terrenys pedregosos.
<b>Patologies:</b>	No sol ser atacada per malalties o plagues de jardí.

# Ginkgo biloba

L.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Gingo

Nom comú en català:

Ginkgo

<b>Família:</b>	Ginkgoaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 40 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	No exigent encara que prefereix que siguin profunds i frescos, rics en matèria orgànica i amb un bon drenatge.
<b>Patologies:</b>	Molt resistent a plagues i malalties.

# Gleditsia triacanthos

L.

DESACONSELLADA



Nom comú en castellà:

Acacia de tres espinas

Nom comú en català:

Acàcia de tres punxes

<b>Família:</b>	Leguminosae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	12 - 15 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Indiferent encara que prefereix els no massa humits i tolera la salinitat.
<b>Patologies:</b>	No sol ser atacada per malalties o plagues de jardí.

# Grevillea juniperina

R. Br.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Grevillea

Nom comú en català:

Greví·lea

<b>Família:</b>	Proteaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	0,2 - 3 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Indiferent sempre que presentin bon drenatge.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a l'atac de fongs.

# Halimium halimifolium

(L.) Willk.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Jaguarzo blanco

Nom comú en català:

Estepa d'arenal

<b>Família:</b>	Cistaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 2 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Mitjana
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Habita en tot tipus de sòls, però preferentment en silicis
<b>Patologies:</b>	No sol ser atacada per malalties o plagues de jardí.

# Hedera helix

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Hiedra

Nom comú en català:

Heura

<b>Família:</b>	Araliaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust enfiladís
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 20 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Ombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjà
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	El terreny més indicat serà el alcalí amb bon drenatge ric en matèria orgànica.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a plagues (cotxinilles, pugons, aranya roja) i malalties (bacteriosi, antracnosi, oïdi, podridures...).

# Helleborus spp.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

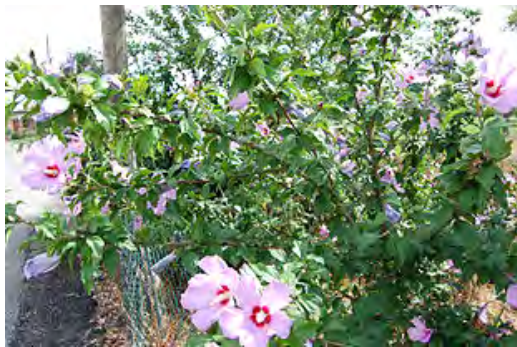
Heléboro

Nom comú en català:

El·lèbor

<b>Família:</b>	Ranunculaceae
<b>Tipus:</b>	Planta
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 0,8 metres
<b>Ambient:</b>	Interior i alta muntanya
<b>Exposició solar:</b>	Ombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Molt alta
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòls rics en matèria orgànica i ben drenats.
<b>Patologies:</b>	Resisteixen plagues i malalties.

# Hibiscus spp



Nom comú en castellà:

Hibiscos

Nom comú en català:

Hibisc

<b>Família:</b>	Malvaceae
<b>Tipus:</b>	Planta
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 5 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Baixa
<b>Frec. de reg:</b>	Alta
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòl fèrtil, humit, ben drenat i ric en matèria orgànica.
<b>Patologies:</b>	Sensible a pugons, cotxinilles, a l'aranya roja i la mosca blanca.

# Hosta sieboldiana

(Hook.) Engl.



Nom comú en castellà:

Hosta

Nom comú en català:

Hosta

<b>Família:</b>	Asparagaceae
<b>Tipus:</b>	Planta
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	1-1,5 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Indiferent
<b>Resistència al fred:</b>	Baixa
<b>Frec. de reg:</b>	Alta
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	No són exigents, però creixeran millor si el sòl està humit.
<b>Patologies:</b>	No sol ser atacada per malalties o plagues de jardí.

# Hydrangea macrophylla

(Thunb.) Ser.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Hortensia

Nom comú en català:

Hortència de fulla gran

<b>Família:</b>	Hydrangeaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	2 - 1,5 metres
<b>Ambient:</b>	Interior i alta muntanya
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Molt alta
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòl fresc, permeable, ben adobat i de naturalesa àcida.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a plagues (pugons, trips, mosca blanca, cargols...) i malalties (nematodes, fongs...).

# Hyparrhenia hirta

(L.) Stapf in Oliver

DESACONSELLADA



Nom comú en castellà:

Cerrillo

Nom comú en català:

Albellatge

<b>Família:</b>	Poaceae
<b>Tipus:</b>	Planta
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	1 - 1,2 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Molt baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Indiferent a el tipus de sòl (calcarí o silícic). Viu bé en terrenys poc profunds o pedregosos.
<b>Patologies:</b>	No sol ser atacada per malalties o plagues de jardí.

## Iberis sempervirens

L.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Carraspique

Nom comú en català:

Carraspic sempreverd

<b>Família:</b>	Brassicaceae
<b>Tipus:</b>	Planta
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	0,3 - 0,4 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòls ben drenats.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a plagues (trips, etc.) i malalties (fong mildiu, etc.).

## Ilex aquifolium

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Acebo

Nom comú en català:

Grèvol

<b>Família:</b>	Aquifoliaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 10 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Ombra o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Indiferent al tipus de sòl.
<b>Patologies:</b>	No sol ser atacada per malalties o plagues de jardí.

## *Ilex crenata*

Thunb.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Acebo japonés

Nom comú en català:

Grèvol japonès

<b>Família:</b>	Aquifoliaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 5 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Prefereix sòls àcid i ben drenats.
<b>Patologies:</b>	No sol ser atacada per malalties o plagues de jardí.

## *Iris germanica*

Lam.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Lirio azul

Nom comú en català:

Lliri blau

<b>Família:</b>	Iridaceae
<b>Tipus:</b>	Planta
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	0,6-0,9 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòl fèrtil, calcari i sense estancament d'aigua.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a plagues (pugons, trips...) i malalties (heterosporiosi, septoriosi, rovell, podriments...).



# Iris pseudacorus

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Lirio amarillo

Nom comú en català:

Lliri groc

<b>Família:</b>	Iridaceae
<b>Tipus:</b>	Planta
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 1,2 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Molt alta
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	No és exigent amb el tipus de sòl mentre disposi de matèria orgànica.
<b>Patologies:</b>	No sol ser atacada per malalties o plagues de jardí.

# Jacaranda mimosifolia

D. Don.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Jacaranda

Nom comú en català:

Xicranda

<b>Família:</b>	Bignoniaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	12 - 15 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Baixa
<b>Frec. de reg:</b>	Alta
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Semicaduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Prefereix terrenys areno-argilosos que mantinguin la humitat.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a l'atac de pugsos.

# Jasminum officinale

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Jazmín común

Nom comú en català:

Gessamí

<b>Família:</b>	Oleaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust enfiladís
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 4 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Mitjana
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Tot tipus de sòls.
<b>Patologies:</b>	Es pot veure afectat per barrenetes, cotxinilles, corcs, gales i mildiu entre d'altres

# Jubaea chilensis

(Molina) Baill.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Palma de Chile

Nom comú en català:

Palmera de Xile

<b>Família:</b>	Arecaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 20 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Prefereix sòls profunds i rics en matèria orgànica, ben drenats i amb regs abundants.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a l'atac de cotxinilles i fongs.

## Juncus acutus

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Junco

Nom comú en català:

Jonc

<b>Família:</b>	Juncaceae
<b>Tipus:</b>	Planta
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	1,5 - 2 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Alta
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	No exigent però necessita humitat.
<b>Patologies:</b>	Molt resistent a plagues i malalties.

## Junglans regia

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Nogal

Nom comú en català:

Noguera

<b>Família:</b>	Juglandaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Més de 20 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Indiferent
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Alta
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòls profunds i ben drenats, rics en nutrients i protegits contra gelades tardanes.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a plagues (carpocapsa, barrinador de la fusta, pugons...) i malalties (tinta de la noguera, podridura, bacteriosi, antracnosi...).

# Juniperus communis

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Enebro común

Nom comú en català:

Ginebre

<b>Família:</b>	Cupressaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	1-6 metres
<b>Ambient:</b>	Interior i alta muntanya
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Alta
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Indiferent al tipus de sòl.
<b>Patologies:</b>	Molt resistents a plagues.

# Juniperus horizontalis

Moench

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Enebro rastrero

Nom comú en català:

Ginebre rastrer

<b>Família:</b>	Cupressaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust reptant
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 0,6 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Indiferent al tipus de sòl.
<b>Patologies:</b>	Resistent a plagues i malalties.

# Juniperus oxycedrus

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Enebro

Nom comú en català:

Ginebró

<b>Família:</b>	Cupressaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	4 - 5 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Indiferent
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	El terra mai ha de ser àcid, però pot prosperar en terreny calcari, pobre o pedregós.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a plagues i malalties.

# Koelreuteria paniculata

Laxm.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Jabonero de china

Nom comú en català:

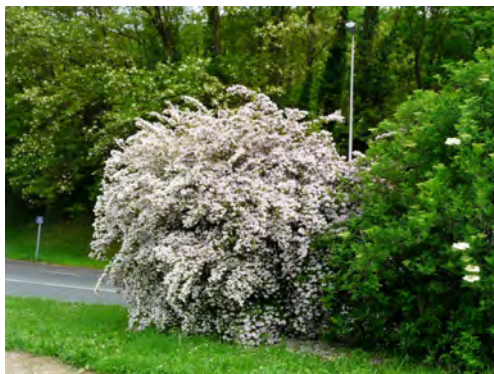
Saboner de xina

<b>Família:</b>	Sapindaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	5-10 metres
<b>Ambient:</b>	Interior i alta muntanya
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòls fèrtils amb bon drenatge.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a l'atac de la mosca blanca i del cuc capgròs.

# Kolkwitzia amabilis

Graebn.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

-

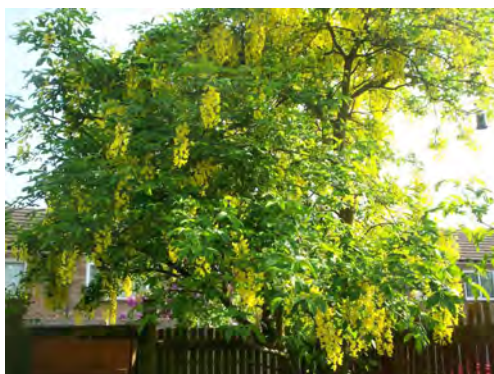
Nom comú en català:

-

<b>Família:</b>	Caprifoliaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	1,5 - 3 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Molt alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Indiferent al tipus de sòl però amb bon drenatge.
<b>Patologies:</b>	No sol ser atacada per malalties o plagues de jardí.

# Laburnum x watereri

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Laburno

Nom comú en català:

Laburn

<b>Família:</b>	Fabaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 5 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Molt alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Substrats mitjans, fins i tot calcaris, no gaire humífers i amb bon drenatge.
<b>Patologies:</b>	Resisteixen les plagues

## Lagerstroemia indica

L.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Árbol de Júpiter

Nom comú en català:

Arbre de Jupiter

<b>Família:</b>	Lythraceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	2 - 8 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Mitjana
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	No tolera bé els sòls alcalins. Prefereix sòls ben drenats, de naturalesa fèrtil i lleugerament humits.
<b>Patologies:</b>	Resistent a plagues però pot ser atacat per pugons.

## Lantana camara

L.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Lantana

Nom comú en català:

Lantana

<b>Família:</b>	Verbenaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	0,5 - 1,5 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Molt baixa
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	S'adapta a qualsevol tipus de sòl però viu millor en un terreny ben abonat.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a plagues (pugons, cotxinilles, mosca blanca...) i malalties (negre, alternariosi, rovell...).

# Larix decidua

Mill.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Alerce

Nom comú en català:

Aler ç

<b>Família:</b>	Pinaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 35 metres
<b>Ambient:</b>	Interior i alta muntanya
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Molt alta
<b>Frec. de reg:</b>	Alta
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòls fèrtils, lleugerament àcids, i amb molt bon drenatge.
<b>Patologies:</b>	Resistent a plagues i malalties.

# Laurus nobilis

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Laruel

Nom comú en català:

Llorer

<b>Família:</b>	Lauraceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 15 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Indiferent
<b>Resistència al fred:</b>	Baixa
<b>Frec. de reg:</b>	Alta
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Indiferent al tipus de sòl.
<b>Patologies:</b>	Encara que és una planta bastant resistent pot ser atacada per aranyes roges i cotxinilles.



## Lavandula spp.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Espliego

Nom comú en català:

Espígol

<b>Família:</b>	Lamiaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 1 metre
<b>Ambient:</b>	Litoral
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Molt baixa
<b>Frec. de reg:</b>	Molt baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Prefereixen sòls calcaris, més aviat sorrencs i secs.
<b>Patologies:</b>	Molt resistents a plagues i malalties.

## Ligustrum japonica

Thunb.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Aligustre del Japón

Nom comú en català:

Olivereta

<b>Família:</b>	Oleaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 4 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	S'adapta a qualsevol tipus de sòl però prefereix els frescos i sorrencs.
<b>Patologies:</b>	No sol ser atacada per malalties o plagues de jardí.

# Ligustrum lucidum

Aiton f.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Aligustre de China

Nom comú en català:

Troana

<b>Família:</b>	Oleaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	12 - 15 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior.
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Baixa
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Indiferent però amb bon drenatge.
<b>Patologies:</b>	Susceptibles a l'atac de cotxinilles, pugons i aranyes roges.

# Ligustrum ovalifolium

Hassk.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Aligustre de Califòrnia

Nom comú en català:

Troanella

<b>Família:</b>	Oleaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	1,5 - 2 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Semiperenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Indiferent al tipus de sòl.
<b>Patologies:</b>	No sol ser atacada per malalties o plagues de jardí.

## Ligustrum vulgare

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Aligustre

Nom comú en català:

Albena

<b>Família:</b>	Oleaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	1,5 - 4 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Alta
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Semiperenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Prefereix sòls profunds, principalment calcaris i relativament fèrtils.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a l'atac de cotxinilles i pugons.

## Lippia nodiflora

L.

DESACONSELLADA



Nom comú en castellà:

Lipia

Nom comú en català:

Berbena de nucs florits

<b>Família:</b>	Verbenaceae
<b>Tipus:</b>	Planta reptant
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 0,1 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Molt baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Indiferent al tipus de sòl.
<b>Patologies:</b>	No sol ser atacada per malalties o plagues de jardí.

# Liquidambar styraciflua

L.

DESACONSELLADA



Nom comú en castellà:

Liquidambar

Nom comú en català:

Liquidàmbar

<b>Família:</b>	Altingiaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 30 metres
<b>Ambient:</b>	Interior i alta muntanya
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Molt alta
<b>Frec. de reg:</b>	Alta
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòls ben drenats, rics en matèria orgànica i molt humits.
<b>Patologies:</b>	No sol ser afectat per les malalties i plagues habituals en els jardins.

# Liriodendron tulipifera

L.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Árbol de las tulipas

Nom comú en català:

Tuliper de Virgínia

<b>Família:</b>	Magnoliaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 30 metres
<b>Ambient:</b>	Interior i alta muntanya
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Alta
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòl ben drenat, profund, humit i lleugerament àcid encara que tolera els alcalins.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a l'atac d'afidoïdeus, pugons i cotxinilles.

## Liriope muscari

(Decne.) L.H.Bailey

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Serpentina

Nom comú en català:

-

<b>Família:</b>	Asparagaceae
<b>Tipus:</b>	Planta
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 0,3 metres
<b>Ambient:</b>	Interior i alta muntanya
<b>Exposició solar:</b>	Indiferent
<b>Resistència al fred:</b>	Mitjana
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Accepta tots els terrenys, però prefereix els poc calcaris.
<b>Patologies:</b>	No sol ser atacada per plagues o malalties típiques dels jardins.

## Lonicera etrusca

Santi

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Madreselva etrusca

Nom comú en català:

Lligabosc etrusc

<b>Família:</b>	Caprifoliaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust enfiladís
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 4 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	No exigent però prefereix sòls ben drenats i una mica alcalins.
<b>Patologies:</b>	Són plantes bastant resistents a les típiques plagues i malalties.

# Lonicera implexa

Ait.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Madreselva

Nom comú en català:

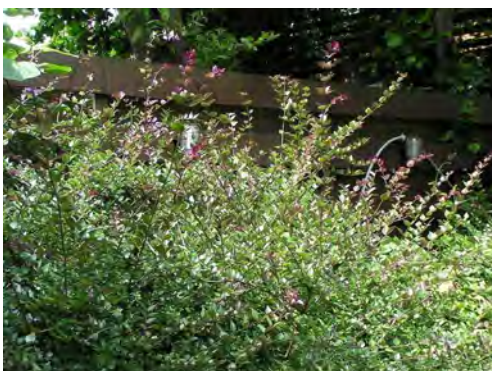
Lligabosc

<b>Família:</b>	Caprifoliaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust enfiladís
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 4 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Mitjana
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Prefereix sòls una mica calcaris però poden viure en qualsevol tipus de sòl que dreni bé i contingui una mica de matèria orgànica.
<b>Patologies:</b>	Aquestes plantes no solen presentar greus problemes de plagues i malalties.

# Lonicera nitida

E.H.Wilson

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Madreselva de hoja

Nom comú en català:

Lligabosc de fulla

<b>Família:</b>	Caprifoliaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust enfiladís
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 2 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Prefereix sòl calcarí
<b>Patologies:</b>	Aquestes plantes no solen presentar greus problemes de plagues i malalties.

# Lonicera periclymenum

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Madreselva de los bosques

Nom comú en català:

Lligabosc atlàntic

<b>Família:</b>	Caprifoliaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust enfiladís
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 5 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Indiferent, però agraeix la humitat.
<b>Patologies:</b>	Aquestes plantes no solen presentar greus problemes de plagues i malalties.

# Lonicera xylosteum

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Sanjueña

Nom comú en català:

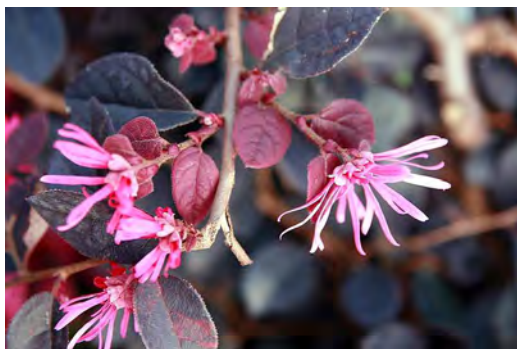
Xuclamel

<b>Família:</b>	Caprifoliaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 3 metres
<b>Ambient:</b>	Interior i alta muntanya
<b>Exposició solar:</b>	Semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòls calcaris, rics i frescos.
<b>Patologies:</b>	Aquestes plantes no solen presentar greus problemes de plagues i malalties.

## Loropetalum chinense

(R.Br.) Oliv.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Loropetálo

Nom comú en català:

-

<b>Família:</b>	Hamamelidaceae
<b>Típus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	4 - 5 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Típus de fulla:</b>	Perenne
<b>Típus de sòl:</b>	Sòl una mica àcid (no tolera la calcària).
<b>Patologies:</b>	Aquestes plantes no solen presentar greus problemes de plagues i malalties.

## Lotus citysoides

(L.) Arcang.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Cuernecillo de mar

Nom comú en català:

Trèvol femella

<b>Família:</b>	Leguminosae
<b>Típus:</b>	Planta
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 0,3 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Mitjana
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Típus de fulla:</b>	Perenne
<b>Típus de sòl:</b>	Sòls calcaris.
<b>Patologies:</b>	Aquestes plantes no solen presentar greus problemes de plagues i malalties.



# *Lycium europaeum*

L.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Cambrón

Nom comú en català:

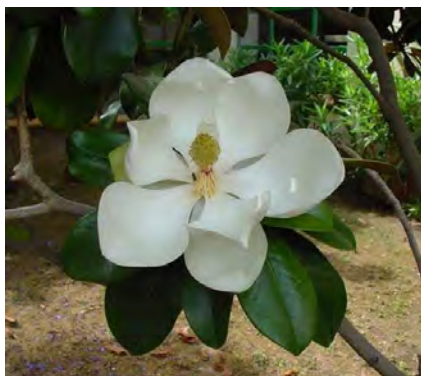
Arcer

<b>Família:</b>	Solanaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	1-3 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòls calcaris, amb preferència a guixos.
<b>Patologies:</b>	Aquestes plantes no solen presentar greus problemes de plagues i malalties.

# *Magnolia grandiflora*

L.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Magnolia

Nom comú en català:

Magnòlia

<b>Família:</b>	Magnoliaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 30 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Mitjana
<b>Frec. de reg:</b>	Alta
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòls frescos, profunds i humits, baixos en calcària (té preferències pels sòls silicis).
<b>Patologies:</b>	No sol tenir problemes de plagues ni malalties.

## Mahonia x media

Brickell

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Mahonia

Nom comú en català:

Mahònia

<b>Família:</b>	Berberidaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 4,5 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Indiferent
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Indiferent al tipus de sòl.
<b>Patologies:</b>	Aquestes plantes no solen presentar greus problemes de plagues i malalties.

## Malus domestica

Borkh.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Manzano

Nom comú en català:

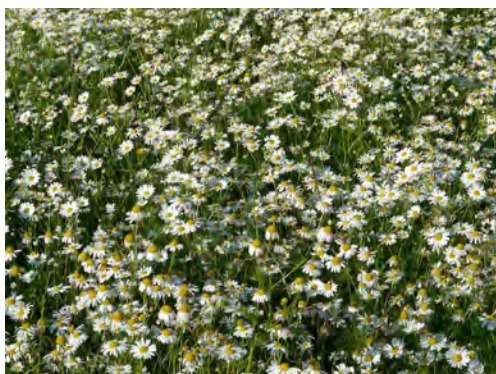
Pomera

<b>Família:</b>	Rosaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 10 metres
<b>Ambient:</b>	Interior i alta muntanya
<b>Exposició solar:</b>	Indiferent
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Alta
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Prefereix sòls d'al·luvió, siliciargilosos, de regadiu o molt frescos.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a plagues (corc, aranyeta, pugó...) i malalties (oïdi, ronya, xancre, virosi...)

# Matricaria tchihatchewii

(Boiss.) Voss

DESACONSELLADA



Nom comú en castellà:

Manzanilla

Nom comú en català:

Matricària

<b>Família:</b>	Compositae
<b>Tipus:</b>	Planta reptant
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 0,2 metres
<b>Ambient:</b>	Interior i alta muntanya
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Indiferent al tipus de sòl però no excessivament pobres.
<b>Patologies:</b>	Aquestes plantes no solen presentar greus problemes de plagues i malalties.

# Medicago arborea

L.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Alfalfa arbórea

Nom comú en català:

Alfals arbori

<b>Família:</b>	Fabaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	1-3 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Molt baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Semicaduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòl alcalí i pot prosperar en terreny rocós.
<b>Patologies:</b>	Molt resistent a plagues i malalties.

# Melia azedarach

L.

DESACONSELLADA



Nom comú en castellà:

Cinamono

Nom comú en català:

Cinamon

<b>Família:</b>	Meliaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins als 15 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Mitjana
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Indiferent a el tipus de sòl sempre que presenti bon drenatge.
<b>Patologies:</b>	El principal risc és l'excés de reg.

# Metasequoia glyptostroboides

Hu & W.C.Cheng

DESACONSELLADA



Nom comú en castellà:

Metasecuoya

Nom comú en català:

Metasequoia

<b>Família:</b>	Taxodiaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins als 40 metres
<b>Ambient:</b>	Interior i alta muntanya
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòl humit.
<b>Patologies:</b>	No sol tenir problemes de plagues ni malalties.

# Mimosa pudica

L.

DESACONSELLADA



Nom comú en castellà:

Mimosa sensitiva

Nom comú en català:

Sensitiva

<b>Família:</b>	Fabaceae
<b>Tipus:</b>	Planta
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	0,5-1 metre
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Molt baixa
<b>Frec. de reg:</b>	Alta
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòl amb bon drenatge i una mica de matèria orgànica.
<b>Patologies:</b>	No sol tenir problemes de plagues ni malalties.

# Miscanthus sinensis

Anderss.

DESACONSELLADA



Nom comú en castellà:

Eulalia

Nom comú en català:

Eulalia

<b>Família:</b>	Poaceae
<b>Tipus:</b>	Planta
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	1-2 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòl ben drenat. No li convenen sòls argilosos.
<b>Patologies:</b>	Susceptibles a l'atac d'aranya vermella i pugons.

## Morus alba

L.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Morera

Nom comú en català:

Morera

<i>Família:</i>	Moraceae
<i>Tipus:</i>	Arbre
<i>Origen:</i>	Al·lòctona
<i>Grandària:</i>	4 - 15 metres
<i>Ambient:</i>	Indiferent
<i>Exposició solar:</i>	Solana
<i>Resistència al fred:</i>	Alta
<i>Frec. de reg:</i>	Baixa
<i>Frec. de poda:</i>	Alta
<i>Tipus de fulla:</i>	Caduca
<i>Tipus de sòl:</i>	Sòl resistent a la humitat i fèrtil.
<i>Patologies:</i>	Susceptible a l'atac de pugons.

## Myrtus communis

L.

DESACONSELLADA



Nom comú en castellà:

Mirto

Nom comú en català:

Murta

<i>Família:</i>	Myrtaceae
<i>Tipus:</i>	Arbust
<i>Origen:</i>	Autòctona
<i>Grandària:</i>	Fins a 3 metres
<i>Ambient:</i>	Litoral i interior
<i>Exposició solar:</i>	Solana
<i>Resistència al fred:</i>	Baixa
<i>Frec. de reg:</i>	Baixa
<i>Frec. de poda:</i>	Baixa
<i>Tipus de fulla:</i>	Perenne
<i>Tipus de sòl:</i>	Sòl ben drenat.
<i>Patologies:</i>	Susceptible a l'atac de cotxinilles.

# Nandina domestica

Thunb.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Nandina

Nom comú en català:

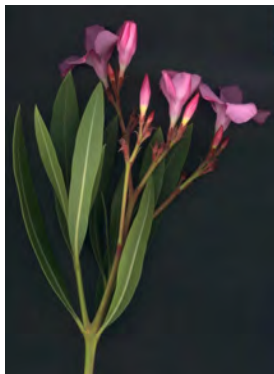
Nandina

<b>Família:</b>	Berberidaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 2 metres
<b>Ambient:</b>	Interior i alta muntanya
<b>Exposició solar:</b>	Semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Baixa
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Semiperenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòl fèrtil i ben drenat.
<b>Patologies:</b>	Molt resistent a plagues i malalties.

# Nerium oleander

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Adelfa

Nom comú en català:

Baladre

<b>Família:</b>	Apocynaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 6 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Mitjana
<b>Frec. de reg:</b>	Alta
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòl amb bon drenatge.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a plagues (pugons, cotxinilles, erugues...) i malalties (tuberculosi, necrosi, pansiment...).

# Olea europaeae

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Acebuché

Nom comú en català:

Ullastre

<b>Família:</b>	Oleaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 10 metres.
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Mitjana
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòl amb bon drenatge i prosperen amb terreny sec.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a l'atac d'arnes, cotxinilles i mosca de l'olivera.

# Ononis tridentata

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Asnallo

Nom comú en català:

Arnall

<b>Família:</b>	Fabaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 1,5 metres
<b>Ambient:</b>	Interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòls guixencs.
<b>Patologies:</b>	No sol tenir problemes de plagues ni malalties.



# Opuntia maxima

Mill.



Nom comú en castellà:

Chumbera

Nom comú en català:

Figa de pala

<b>Família:</b>	Cactaceae
<b>Tipus:</b>	Planta
<b>Origen:</b>	Invasora
<b>Grandària:</b>	5-6 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Baixa
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Qualsevol tipus de sòl ben drenat.
<b>Patologies:</b>	Susceptibles a l'atac de cotxinilles.

# Osmanthus heterophyllus

(G.Don) P.S.Green



Nom comú en castellà:

Falso acebo

Nom comú en català:

-

<b>Família:</b>	Oleaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust/arbre
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 6 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Baixa
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòls ben drenats, rics en matèria orgànica i amb capacitat de retenció d'aigua.
<b>Patologies:</b>	Resistents a plagues i malalties.

# Osyris alba

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Guardalobo

Nom comú en català:

Ginestó

<b>Família:</b>	Santalaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 1,3 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Baixa
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	No exigent en el tipus de sòl.
<b>Patologies:</b>	No sol tenir problemes de plagues ni malalties.

# Paeonia officinalis

L.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Peonia

Nom comú en català:

Peònia

<b>Família:</b>	Paeoniaceae
<b>Tipus:</b>	Planta
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 0,7 metres
<b>Ambient:</b>	Interior i alta muntanya
<b>Exposició solar:</b>	Semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòl profund i fèril.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a malalties ocasionades per l'excés d'humitat i a l'anomenada podridura grisa.

# *Paeonia suffruticosa*

Andrews

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Peonia

Nom comú en català:

Peònia

<b>Família:</b>	Paeoniaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 1,5 metres
<b>Ambient:</b>	Interior i alta muntanya
<b>Exposició solar:</b>	Semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòls ben drenats i humits
<b>Patologies:</b>	Susceptible a malalties ocasionades per l'excés d'humitat i a l'anomenada podridura grisa.

# *Parrotia persica*

(DC.) C.A.Mey.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Árbol de hierro

Nom comú en català:

-

<b>Família:</b>	Hamamelidaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	10 - 12 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòl fèrtil, ben drenat i àcids (tot i que tolera els sòls alcalins i calcaris).
<b>Patologies:</b>	No sol tenir problemes de plagues ni malalties.

## Parthenocissus spp.

DESACONSELLADA 



Nom comú en castellà:

Parra virgen

Nom comú en català:

Parra verge

<b>Família:</b>	Vitaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust enfiladís
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 15 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Indiferent
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Indiferent però prefereix els humits profunds i rics en matèria orgànica.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a plagues (puçots, mosquit verd, cotxinilles...) i malalties (míldiu, oïdi, podridures...).

## Paulownia tomentosa

(Thunb.) Steud.

RECOMANADA 



Nom comú en castellà:

Paulonia

Nom comú en català:

Paulònia

<b>Família:</b>	Paulowniaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 20 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Alta
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Prefereix sòls fèrtils, profunds i frescos.
<b>Patologies:</b>	Resistent a plagues i malalties.

## *Pelargonium* spp.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Geranio

Nom comú en català:

Gerani

<b>Família:</b>	Geraniaceae
<b>Tipus:</b>	Planta
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 2 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Molt baixa
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Substrat ric en matèria orgànica.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a plagues (mosca africana, pugons, aranya roja...) i malalties (rovell, botritis, oidi...).

## *Pennisetum setaceum*

(Forssk.) Chiov.

PROHIBIDA



Nom comú en castellà:

Hierba penacho

Nom comú en català:

Cua de rabosa

<b>Família:</b>	Poaceae
<b>Tipus:</b>	Planta
<b>Origen:</b>	Invasora
<b>Grandària:</b>	Fins a 1 metre
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòl fèrtil amb bon drenatge.
<b>Patologies:</b>	No sol tenir problemes de plagues ni malalties.

# Perovskia atriplicifolia

Benth.

DESACONSELLADA



Nom comú en castellà:

Salvia rusa

Nom comú en català:

-

<b>Família:</b>	Lamiaceae
<b>Típus:</b>	Planta
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 1,5 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Molt baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Típus de fulla:</b>	Caduca
<b>Típus de sòl:</b>	No exigent en tipus de sòl. Només ben drenats i rics en matèria orgànica.
<b>Patologies:</b>	Molt resistent a plagues i malalties.

# Philadelphus coronarius

L.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Jeringuilla

Nom comú en català:

Xeringuilla

<b>Família:</b>	Hydrangeaceae
<b>Típus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	2-3 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Típus de fulla:</b>	Caduca
<b>Típus de sòl:</b>	Sòl ben drenat.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a plagues (pugons, cotxinilles, nematodes...) i malalties (taques, oïdi, rovell...).

## Phillyrea angustifolia

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Labiérnago

Nom comú en català:

Aladern de fulla estreta

<b>Família:</b>	Oleaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	1 - 2,5 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Gens exigent en el tipus de sòl.
<b>Patologies:</b>	No sol tenir problemes de plagues ni malalties.

## Phillyrea latifolia

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Agracejo

Nom comú en català:

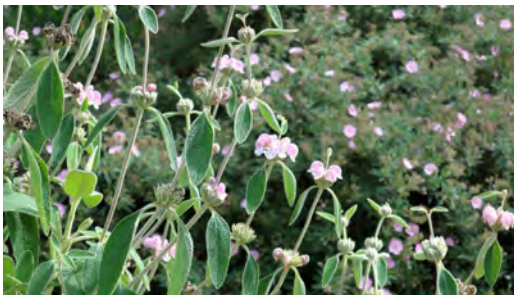
Aladern de fulla ampla

<b>Família:</b>	Oleaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 8 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Prefereix sòls argilosos (tolera calcaris), amb bon drenatge i fèrtils.
<b>Patologies:</b>	Molt resistent a plagues i malalties.

## Phlomis italica

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Matagallos

Nom comú en català:

Matagalls

<b>Família:</b>	Lamiaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	0,6 - 0,8 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Molt baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Indiferent al tipus de sòl, però prefereix els calcaris, ben drenats i lleugers.
<b>Patologies:</b>	Resistent a plagues i malalties, però delicada pel que fa a l'excés d'humitat.

## Phoenix canariensis

Chabaud

DESACONSELLADA



Nom comú en castellà:

Palmera canaria

Nom comú en català:

Palmera canària

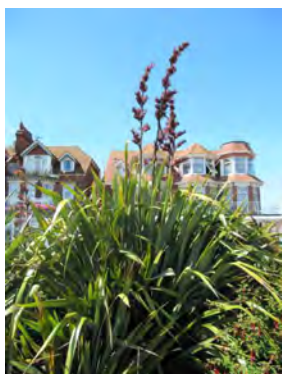
<b>Família:</b>	Arecaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 20 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Indiferent.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a l'atac de cotxinilles i del morrut roig.



## Phormium tenax

J.R.Forst & G.Forst.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Fornio

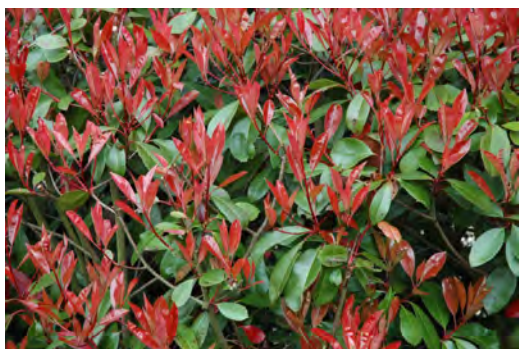
Nom comú en català:

Formi

<b>Família:</b>	Xanthorrhoeaceae
<b>Tipus:</b>	Planta
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 3 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòl sorrenc ric en matèria orgànica.
<b>Patologies:</b>	No sol tenir problemes de plagues ni malalties.

## Photinia x fraseri

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Fotinia

Nom comú en català:

Fotínia

<b>Família:</b>	Rosaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 3,5 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Mitjana
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	No exigents en el tipus de sòl.
<b>Patologies:</b>	No sol tenir problemes de plagues ni malalties.

# Phyllostachys aurea

Rivière & C. Rivière

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Bambú japonés

Nom comú en català:

Bambú groc

<b>Família:</b>	Poaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 10 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Mitjana
<b>Frec. de reg:</b>	Alta
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòls frescos i rics en humus.
<b>Patologies:</b>	No sol presentar problemes de plagues però poden ser atacades per fongs si la humitat és excessiva.

# Physocarpus opulifolius

(L.) Maxim.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Ninebark

Nom comú en català:

-

<b>Família:</b>	Rosaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 2,5 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Baixa
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòl lleugerament àcid ben drenat.
<b>Patologies:</b>	No sol tenir problemes de plagues ni malalties.

# Picea abies

(L.) Karst.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Abeto rojo

Nom comú en català:

Píceca

<b>Família:</b>	Pinaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 60 metres
<b>Ambient:</b>	Interior i alta muntanya
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Mitjana
<b>Frec. de reg:</b>	Alta
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòls profunds i humits.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a plagues (Lymantria monacha) i malalties (fong d'afecció radicular).

# Picea bicolor

Maxim

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Abeto bicolor

Nom comú en català:

Píceca bicolor

<b>Família:</b>	Pinaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 30 metres
<b>Ambient:</b>	Interior i alta muntanya
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòls profunds i humits.
<b>Patologies:</b>	No sol tenir problemes de plagues ni malalties.

# Picea glauca

(Moench) Voss.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Abeto blanco

Nom comú en català:

Píceca blanca

<b>Família:</b>	Pinaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 30 metres
<b>Ambient:</b>	Interior i alta muntanya
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòls fèrtils, humits i ben drenats.
<b>Patologies:</b>	No sol tenir problemes de plagues ni malalties.

# Picea orientalis

(L.) Peterm.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Abeto oriental

Nom comú en català:

Píceca d'orient

<b>Família:</b>	Pinaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 45 metres
<b>Ambient:</b>	Interior i alta muntanya
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòls fèrtils, humits i ben drenats.
<b>Patologies:</b>	No sol tenir problemes de plagues ni malalties.

# Picea pungens

Engelm.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Abeto azul

Nom comú en català:

Píceea pungent

<b>Família:</b>	Pinaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 15 metres
<b>Ambient:</b>	Alta muntanya
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Indiferent al tipus de sòl. Viu molt bé en terrenys pobres i pedregosos.
<b>Patologies:</b>	No sol tenir problemes de plagues ni malalties.

# Pieris japonica

(Thunb.) D.Don ex G.Don

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Andròmeda

Nom comú en català:

<b>Família:</b>	Ericaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	2-3 metres
<b>Ambient:</b>	Interior i alta muntanya
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòls amb bon drenatge, abundant matèria orgànica i que retenguin humitat.
<b>Patologies:</b>	Són bastant resistents a plagues i malalties però poden ser atacats per pugons i cotxinilles en cas de sequera prolongada.

# Pinus halepensis

Mill.

IOLT DESACONSELLADA



Nom comú en castellà:

Pino carrasco

Nom comú en català:

Pi blanc

<b>Família:</b>	Pinaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 20 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Mitjana
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Prefereix sòls calcaris. Pot viure en terrenys guixencs. S'adapta bé a sòls extremadament pobres, degradats i esquelètics.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a plagues (processionària, perforadores) i malalties (Cenangium ferruginosum, Peridermium pini...).

# Pinus nigra

Arnold

IOLT DESACONSELLADA



Nom comú en castellà:

Pino laricio

Nom comú en català:

Pinassa

<b>Família:</b>	Pinaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 45 metres
<b>Ambient:</b>	Interior i alta muntanya
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Prefereix els sòls calcaris, frescos i profunds.
<b>Patologies:</b>	Hi ha una gran quantitat de fongs que provoquen la putrefacció de la seva fusta com Armillaria mellea, Cenangium ferruginosum, Fomes annosus, Fomes pini, Fomes pinicola o Loehodermium pinastri.

# Pinus pinaster

Aiton

IOLT DESACONSELLADA



Nom comú en castellà:

Pino rodeno

Nom comú en català:

Pi marítim

<b>Família:</b>	Pinaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 40 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Mitjana
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Prefereix sòls silicis (vegeta malament en calcaris) i suporta bé els terrenys pobres.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a l'atac de Matsococcus feytaudi i altres perforadores.

# Pinus pinea

L.

IOLT DESACONSELLADA



Nom comú en castellà:

Pino piñonero

Nom comú en català:

Pi pinyer

<b>Família:</b>	Pinaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 30 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Mitjana
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Indiferent al tipus de sòl però prefereix sòls granítics i silicis lliga
<b>Patologies:</b>	Susceptible a plagues (processionària, perforadores) i malalties (Armillaria mellea, Diploidia acicola...).

# Pinus sylvestris

L.

IOLT DESACONSELLADA



Nom comú en castellà:

Pino silvestre

Nom comú en català:

Pi roig

<b>Família:</b>	Pinaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 40 metres
<b>Ambient:</b>	Interior i alta muntanya
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Indiferent
<b>Patologies:</b>	Susceptible a plagues (Lymantria monacha) i malalties (Armillaria mellea, Cenangium ferruginosum...).

# Pinus uncinata

Mill.

IOLT DESACONSELLADA



Nom comú en castellà:

Pino negro

Nom comú en català:

Pi negre

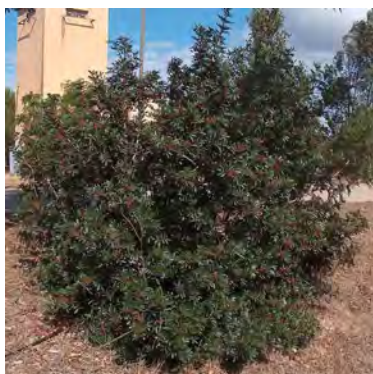
<b>Família:</b>	Pinaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 25 metres
<b>Ambient:</b>	Alta muntanya
<b>Exposició solar:</b>	Semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Molt alta
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Prefereix sòls una mica humits i sense compactar.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a l'atac de fongs com Armillaria mellea, Cenangium ferruginosum...



## *Pistacia lentiscus*

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Lentisco

Nom comú en català:

Llentiscle

<b>Família:</b>	Anacardiaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 8 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Baixa
<b>Frec. de reg:</b>	Molt baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	No exigent al tipus de sòl.
<b>Patologies:</b>	No sol tenir problemes de plagues ni malalties.

## *Pistacia terebinthus*

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Cornicabra

Nom comú en català:

Cornicabra

<b>Família:</b>	Anacardiaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	5-6 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Mitjana
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòls calcaris, pobres i pedregosos però no en terrenys argilosos i humits.
<b>Patologies:</b>	No sol tenir problemes de plagues ni malalties.

# Pittosporum tobira

(Thunb.) W.T. Aiton

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Pitòspero japonés

Nom comú en català:

Pitòspor

<b>Família:</b>	Pittosporaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 6 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Mitjana
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	No exigent al tipus de sòl.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a plagues (cotxinilles i pugons) i malalties (fongs).

# Platanus hispanica

Miller ex Münchh.

DESACONSELLADA



Nom comú en castellà:

Plátano

Nom comú en català:

Plàtan

<b>Família:</b>	Platanaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a més de 40 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Mitjana
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	No és exigent pel que fa al tipus de terreny en què es planti, però prefereix sòls profunds, frescos i poc calcaris.
<b>Patologies:</b>	Molt sensible a l'òidi i a la plaga tigre del plàtan (Corythucha ciliata).

# Plumbago auriculata

Lam.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Jazmín azul

Nom comú en català:

Jaramí blau

<b>Família:</b>	Plumbaginaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust enfiladís
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	2 - 5 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Molt baixa
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Prefereix sòls lleugers i sorrencs amb bon drenatge.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a l'atac de pugons, erugues de lepidòpters, àcars i còccids.

# Polygala myrtifolia

L.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Lechera del Cabo

Nom comú en català:

-

<b>Família:</b>	Polygalaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	1,5 - 2 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Baixa
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòls amb bon drenatge i certa quantitat de matèria orgànica.
<b>Patologies:</b>	Molt resistent a plagues i malalties.

# Polypodium vulgare

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Polipodio

Nom comú en català:

Daurada

<b>Família:</b>	Polypodiaceae
<b>Tipus:</b>	Planta
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 0,5 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Ombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Alta
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Prefereix sòls rics en matèria orgànica i àcids.
<b>Patologies:</b>	No sol tenir problemes de plagues ni malalties.

# Prunus avium

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Cerezo

Nom comú en català:

Cirerer

<b>Família:</b>	Rosaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 30 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	És indiferent al substrat, sempre que siguin sòls ben desenvolupats.
<b>Patologies:</b>	For ç a resistents a plagues i malalties.

## Prunus cerasifera

Ehrh.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Ciruelo de Pissard

Nom comú en català:

Prunera de fulla roja

<b>Família:</b>	Rosaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 6 - 7 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	No exigent amb el tipus de sòl si bé prefereix que sigui una mica argilós, ben drenat i amb matèria orgànica.
<b>Patologies:</b>	For ç a resistents a plagues i malalties.

## Prunus laurocerasus

L.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Laurel cerezo

Nom comú en català:

Llorer-cirer

<b>Família:</b>	Rosaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 6 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	El sòl ha de ser profund, contenir matèria orgànica i tenir certa capacitat de retenir la humitat.
<b>Patologies:</b>	No sol tenir problemes de plagues ni malalties.

## Prunus lusitanica

L.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Laurel de portugal

Nom comú en català:

Llorer-cirer de Portugal

<b>Família:</b>	Rosaceae
<b>Típus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	3 - 4 metres
<b>Ambient:</b>	Interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Baixa
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Típus de fulla:</b>	Perenne
<b>Típus de sòl:</b>	Sòl amb bon drenatge i amb capacitat de retenció d'aigua.
<b>Patologies:</b>	For ç a resistents a plagues i malalties.

## Prunus mahaleb

L.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Cerezo de Santa Lucia

Nom comú en català:

Cirerer de Santa Llúcia

<b>Família:</b>	Rosaceae
<b>Típus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	4 - 5 metres
<b>Ambient:</b>	Interior
<b>Exposició solar:</b>	Indiferent
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Típus de fulla:</b>	Caduca
<b>Típus de sòl:</b>	Sòls pedregosos i calcaris de muntanyes fresques i ombrívols.
<b>Patologies:</b>	For ç a resistents a plagues i malalties.

# Prunus spinosa

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Arañón

Nom comú en català:

Aranyoner

<b>Família:</b>	Rosaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 4 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	S'adapta bé a tot tipus de sòls.
<b>Patologies:</b>	Plantes resistents que no solen tenir problemes de plagues i malalties.

# Pseudotsuga menziesii

(Mirb.) Franco

DESACONSELLADA



Nom comú en castellà:

Abeto de douglas

Nom comú en català:

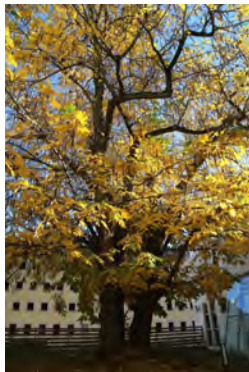
Avet de douglas

<b>Família:</b>	Pinaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 60 metres
<b>Ambient:</b>	Interior i alta muntanya
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòls frescos i humits, a més de lleugerament àcids.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a plagues (Ips sexdentatus, Hylobius abietis...) i malalties (Phytophthora cinnamomi, Armillaria mellea...).

# *Pterocarya fraxinifolia*

(Lam.) Spach.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Nogal del Cáucaso

Nom comú en català:

Nogera del Caucas

<b>Família:</b>	Juglandaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 30 metres
<b>Ambient:</b>	Interior i alta muntanya
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Alta
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòls àcids.
<b>Patologies:</b>	No sol tenir problemes de plagues ni malalties.

# *Punica granatum*

L.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Granado

Nom comú en català:

Magraner

<b>Família:</b>	Punicaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 5 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Baixa
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Prefereix sòls lleugers, permeables, profunds i frescos.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a plagues (pugons, àcars, cotxinilles...) i malalties (cremades, rovell, oïdi...).



## *Pyracantha* spp.

DESACONSELLADA 



Nom comú en castellà:

Piracanta

Nom comú en català:

Piracanta

<b>Família:</b>	Rosaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	4 - 6 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	No exigent al tipus de sòl.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a plagues (pugons, barreneta, cotxinilles...) i malalties (podridura del fruit, cribratge...).

## *Pyrus* spp.

MOLT RECOMANADA 



Nom comú en castellà:

Peral

Nom comú en català:

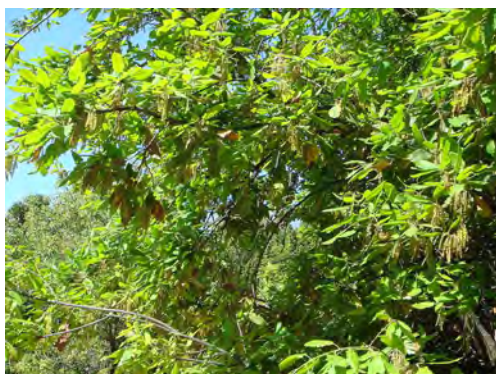
Perera

<b>Família:</b>	Rosaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	10-15 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòls profunds, ben drenats i rics en matèria orgànica.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a l'atac de foc bacterià ( <i>Erwinia amylovora</i> ), a corc de la pera ( <i>Cydia pomonella</i> )...

# Quercus canariensis

Willd.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Quejigo africano

Nom comú en català:

Roure africà

<b>Família:</b>	Fagaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 30 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòls profunds, frescos i silicis (tem la calcària).
<b>Patologies:</b>	No sol tenir problemes de plagues ni malalties.

# Quercus cerrioides

Willk. et Costa

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Roble cerrioide

Nom comú en català:

Roure cerrioide

<b>Família:</b>	Fagaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 15 metres
<b>Ambient:</b>	Interior i alta muntanya
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòls profunds amb certa humitat.
<b>Patologies:</b>	No sol tenir problemes de plagues ni malalties.

# Quercus coccifera

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Coscoja

Nom comú en català:

Garric

<b>Família:</b>	Fagaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 3 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Molt baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Indiferent al tipus de sòl.
<b>Patologies:</b>	No sol tenir problemes de plagues ni malalties.

# Quercus ilex

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Encina

Nom comú en català:

Alzina

<b>Família:</b>	Fagaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	8-12 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Indiferent, però prefereix substrats calcaris orientats al sud.
<b>Patologies:</b>	Molt resistent en general però vulnerable a l'atac d'erugues defoliadores i a la seca de l'alzina.

# Quercus petraea

(Matt.) Liebl.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Roble albar

Nom comú en català:

Roure de fulla gran

<b>Família:</b>	Fagaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 35 metres
<b>Ambient:</b>	Interior i alta muntanya
<b>Exposició solar:</b>	Semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Prefereix els sòls de tipus silici i profunds.
<b>Patologies:</b>	No sol tenir problemes de plagues ni malalties.

# Quercus pubescens

Willd.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Roble pubescente

Nom comú en català:

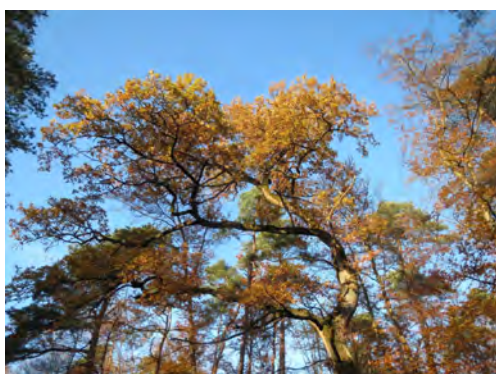
Roure martinenc

<b>Família:</b>	Fagaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 25 metres
<b>Ambient:</b>	Interior i alta muntanya
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòls calcaris, pedregosos i poc profunds.
<b>Patologies:</b>	No sol tenir problemes de plagues ni malalties.

# Quercus robur

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

**Roble pedunculado**

Nom comú en català:

**Roure pènel**

<b>Família:</b>	Fagaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 35 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Alta
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Indiferent, però prefereix sòls silicis.
<b>Patologies:</b>	Difícil que es vegi atacat el roure per plagues i malalties. Clorosi fèrrica en sòls molt calcaris.

# Quercus suber

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

**Alcornoque**

Nom comú en català:

**Surera**

<b>Família:</b>	Fagaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 15 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Mitjana
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòl desproveït de calç i, en climes suavitzats per la influència de la mar, una mica humits.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a malalties com el xancre i la Phytophthora cinnamomi.

## Rhamnus alaternus

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Aladierno

Nom comú en català:

Aladern

<b>Família:</b>	Rhamnaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 4 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Baixa
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòl permeable amb capacitat de retenció d'aigua.
<b>Patologies:</b>	Sensible a l'atac de rovell, erugues, etc.

## Rhamnus lycioides

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Espino negro

Nom comú en català:

Arçot

<b>Família:</b>	Rhamnaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	1-2 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Mitjana
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòls amb bon drenatge.
<b>Patologies:</b>	No sol tenir problemes de plagues ni malalties.

# Rhododendron ferrugineum

L.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Rododendro

Nom comú en català:

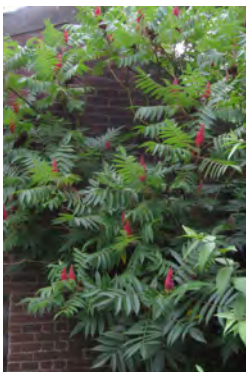
Neret

<b>Família:</b>	Ericaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 1,2 metres
<b>Ambient:</b>	Interior i alta muntanya
<b>Exposició solar:</b>	Semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Baixa
<b>Frec. de reg:</b>	Alta
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Requereix sòl àcid, humit i amb bon drenatge.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a plagues (cotxinilles, arnes...) i malalties (taques en fulles, arufat, podridura grisa...).

# Rhus typhina

L.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Zumaque de virginia

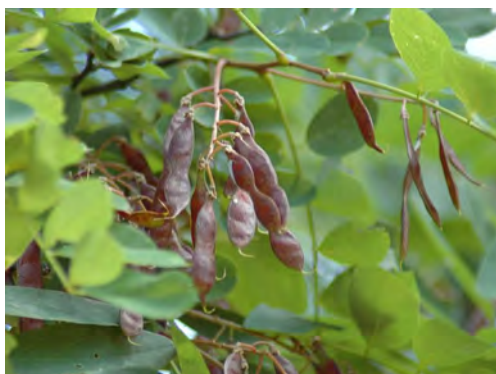
Nom comú en català:

Sumac de virgínia

<b>Família:</b>	Anacardiaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 8 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Prefereixen un sòl fresc, ben drenat, solt i amb sorra i matèria orgànica.
<b>Patologies:</b>	No sol ser atacat per les malalties i plagues dels jardins.

## Robinia pseudoacacia

L.



Nom comú en castellà:

Acacia blanca

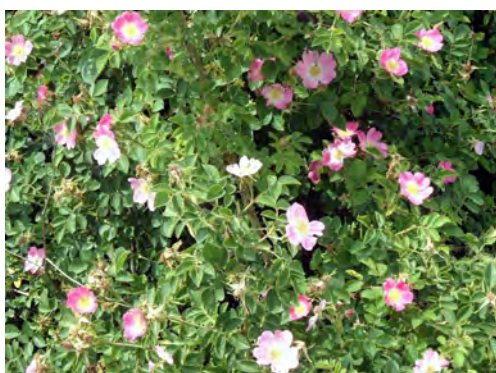
Nom comú en català:

Acàcia blanca

<b>Família:</b>	Fabaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 30 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Admet tot tipus de sòls amb preferència dels ben drenats, rics i no calcaris.
<b>Patologies:</b>	Poden ser víctimes dels atacs de pugons i de la fusariosi (provocada per fongs).

## Rosa canina

L.



Nom comú en castellà:

Rosal silvestre

Nom comú en català:

Roser bord

<b>Família:</b>	Rosaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	2-3 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Indiferent
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Gens exigent en el tipus de sòl.
<b>Patologies:</b>	Són plantes resistents a les habituals plagues i malalties.



## Rosa sp.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Rosal

Nom comú en català:

Roser

<b>Família:</b>	Rosaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Autòctona/al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 3 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Indiferent
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca o perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Gens exigent en el tipus de sòl.
<b>Patologies:</b>	Són plantes resistents a les habituals plagues i malalties.

## Rosmarinus officinalis

L.

DESACONSELLADA



Nom comú en castellà:

Romero

Nom comú en català:

Romaní

<b>Família:</b>	Lamiaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	1-2 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Preferència per sòl sorrenc però s'adapta amb facilitat a altres tipus de sòl (excepte els argilosos).
<b>Patologies:</b>	Molt resistent a les malalties i plagues que s'ocasionen al jardí.

## Rubia peregrina

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Rubia silvestre

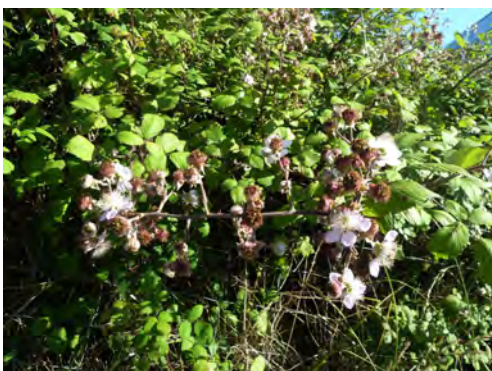
Nom comú en català:

Apegalós

<b>Família:</b>	Rubiaceae
<b>Tipus:</b>	Planta enfiladissa
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 2 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Indiferent
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòls secs, amb poca quantitat de nitrogen i lleugerament àcids.
<b>Patologies:</b>	No sol tenir problemes de plagues ni malalties.

## Rubus spp.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Zarza

Nom comú en català:

Esbarzer

<b>Família:</b>	Rosaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 10 metres
<b>Ambient:</b>	Interior i alta muntanya
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Mitjana
<b>Frec. de reg:</b>	Alta
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Tolera gran diversitat de sòls però prefereix els sòls francoargilosos amb elevat contingut de matèria orgànica.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a plagues (trips, àcars...) i malalties (podriments, xancre...).

# Ruscus aculeatus

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Brusco

Nom comú en català:

Brusc

<b>Família:</b>	Liliaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 1 metre
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Indiferent
<b>Resistència al fred:</b>	Molt alta
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Prefereix els sòls neutres tirant a lleugerament àcids i secs.
<b>Patologies:</b>	No sol ser atacat per les malalties i plagues dels jardins.

# Sabal palmetto

(Walt.) Lodd.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Palmera de Carolina

Nom comú en català:

-

<b>Família:</b>	Arecaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 20 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Creix en tot tipus de sòls.
<b>Patologies:</b>	No sol ser atacat per les malalties i plagues dels jardins.

## Salix alba

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Sauce blanco

Nom comú en català:

Salze blanc

<b>Família:</b>	Salicaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 20 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Molt alta
<b>Frec. de reg:</b>	Alta
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Indiferent al tipus de sòls.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a malalties com l'antracnosi (fongs del gènere Gloesporium o Colletotrichum) i marca d'aigua (bacteri Brenneria salicis).

## Salix babylonica

L.

DESACONSELLADA



Nom comú en castellà:

Sauce llorón

Nom comú en català:

Salze

<b>Família:</b>	Salicaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 20 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Mitjana
<b>Frec. de reg:</b>	Alta
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Indiferent al tipus de sòls amb preferència a humits.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a plagues (erugues defoliadores, crisomel·les, pugons...) i malalties (socarrat de les fulles, oïdi, taques de les fulles...).

# Salix matsudana

Koidz.

DESACONSELLADA



Nom comú en castellà:

Sauce tortuoso

Nom comú en català:

Salze xinès

<b>Família:</b>	Salicaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 18 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Mitjana
<b>Frec. de reg:</b>	Alta
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Indiferent al tipus de sòls amb preferència a humits.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a l'atac de minadors.

# Salvia microphylla

Kunth

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Salvia rosa

Nom comú en català:

Sàlvia microfil·la

<b>Família:</b>	Labiatae (Lamiaceae)
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 1,2 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	El sòl ha de ser de bon drenatge, lleuger i fèrtil.
<b>Patologies:</b>	No sol ser atacat per les malalties i plagues dels jardins.

# Sambucus nigra

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Saúco

Nom comú en català:

Saüc

<b>Família:</b>	Caprifoliaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 10 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Molt alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòls humits i secs.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a l'atac de pugons.

# Saxifraga spp.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Saxifraga

Nom comú en català:

Saxífraga

<b>Família:</b>	Saxifragaceae
<b>Tipus:</b>	Planta
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 0,2 metres
<b>Ambient:</b>	Interior i alta muntanya
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Molt alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	No són exigents amb el tipus de sòl.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a l'atac de mosca verda.

## Scabiosa spp.

L.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Escabiosa

Nom comú en català:

Escabiosa

<b>Família:</b>	Dipsacaceae
<b>Tipus:</b>	Planta
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 0,7 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Baixa
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòl ben drenat, lleugerament argilós i fèrtil.
<b>Patologies:</b>	No sol ser atacat per les malalties i plagues dels jardins.

## Schinus molle

L.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Pimiento falso

Nom comú en català:

Pebrer bord

<b>Família:</b>	Anacardiaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 10 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Molt baixa
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Indiferent al tipus de sòl.
<b>Patologies:</b>	Molt resistent a les malalties i plagues que s'ocasionen al jardí.

## Sedum spp.



Nom comú en castellà:

Sedum

Nom comú en català:

Crespinell

<b>Família:</b>	Crassulaceae
<b>Tipus:</b>	Planta
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 0,5 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Indiferent al tipus de sòl mentre disposi d'un bon drenatge.
<b>Patologies:</b>	No sol ser atacat per les malalties i plagues dels jardins.

## Sempervivum tectorum

L.



Nom comú en castellà:

Barba de Júpiter

Nom comú en català:

Herba de foc

<b>Família:</b>	Crassulaceae
<b>Tipus:</b>	Planta
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 0,5 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	No exigents amb el terra encara que prefereixen un calcari i ben drenat.
<b>Patologies:</b>	No sol ser atacat per les malalties i plagues dels jardins.



## Senecio tamoides

DC.



PROHIBIDA



Nom comú en castellà:

Hiedra amarilla

Nom comú en català:

-

<b>Família:</b>	Compositae
<b>Tipus:</b>	Planta enfiladissa
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	2-4 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Baixa
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòls ben drenats i mitjanament fèrtils.
<b>Patologies:</b>	No sol ser atacat per les malalties i plagues dels jardins.

## Sequoiadendron giganteum

(Lamb.) Hook. f



DESACONSELLADA



Nom comú en castellà:

Secuoya gigante

Nom comú en català:

Sequoia gegant

<b>Família:</b>	Taxodiaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 100 metres
<b>Ambient:</b>	Alta muntanya
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Alta
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Terrenys poc calcaris i llocs frescos.
<b>Patologies:</b>	No sol ser atacat per les malalties i plagues dels jardins.

# Smilax aspera

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Zarzaparrila

Nom comú en català:

Arítjol

<b>Família:</b>	Liliaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust enfiladís
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 15 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Indiferent
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	No exigents amb el tipus de sòl sempre que estigui ben drenat.
<b>Patologies:</b>	Plantes resistents que no solen tenir problemes de plagues i malalties.

# Sorbus aria

(L.) Crantz

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Mojera

Nom comú en català:

Moixera

<b>Família:</b>	Rosaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 25 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Creix al sol en sòls fèrtils i humits, però ben drenats.
<b>Patologies:</b>	Susceptible al foc bacterià.

# Spartium junceum

L.

DESACONSELLADA



Nom comú en castellà:

Retama macho

Nom comú en català:

Ginestera

<b>Família:</b>	Fabaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 5 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Baixa
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Preferència per terrenys calcaris.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a l'atac de pugons i aranya roja.

# Spiraea x arguta

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Espirea

Nom comú en català:

Espirea

<b>Família:</b>	Rosaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 2 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Baixa
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòl ric en matèria orgànica i un bon drenatge.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a plagues (erugues, pugons...) i malalties (oïdi).

# Stipa tenacissima

L.

DESACONSELLADA



Nom comú en castellà:

Esparto

Nom comú en català:

Espart

<b>Família:</b>	Poaceae
<b>Tipus:</b>	Planta
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 1 metre
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Mitjana
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Requereix terrenys especialment drenants. Viu bé sobre guixos i en terrenys pobres en nutrients.
<b>Patologies:</b>	No sol ser atacada per les malalties i plagues dels jardins.

# Styphnolobium japonicum

(L.) Schott

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Acacia del Japón

Nom comú en català:

-

<b>Família:</b>	Fabaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 10 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Mitjana
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Prefereix sòls profunds i ben drenats.
<b>Patologies:</b>	Bastant resistents a plagues, però poden patir nombroses malalties criptogàmiques.

# Syagrus romanzoffiana

(Cham.) Glassman

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Palmera pindó

Nom comú en català:

-

<b>Família:</b>	Arecaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 25 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Mitjana
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Prefereix sòls ben drenats, lleugerament àcids o neutres, rics en nutrients.
<b>Patologies:</b>	No sol ser atacat per les malalties i plagues dels jardins.

# Syringa vulgaris

L.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Lilo

Nom comú en català:

Lilà

<b>Família:</b>	Oleaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	2 - 5 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Molt alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Necessiten terrenys neutres o calcaris.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a plagues (cotxinilles, arna minadora...) i malalties (oïdi, taques a les fulles, necrosi en l'escorç a...).

## Tamarix africana

Poiret

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Tamariz

Nom comú en català:

Tamaric

<b>Família:</b>	Tamaricaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 4 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Indiferent al tipus de sòl però prefereix sòls relativament fèrtils. Tolera sòls salins.
<b>Patologies:</b>	Molt resistent a les malalties i plagues que s'ocasionen al jardí.

## Tamarix gallica

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Taraje

Nom comú en català:

Tamarill

<b>Família:</b>	Tamaricaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 10 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Prefereix els sòls de tipus àcid o neutre amb un bon drenatge. Pot arribar a suportar sòls salins.
<b>Patologies:</b>	No sol ser atacat per les malalties i plagues dels jardins.

# Taxodium distichum

(L.) Rich.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Ciprés de los pantanos

Nom comú en català:

Xiprer dels pantans

<b>Família:</b>	Taxaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 40 metres
<b>Ambient:</b>	Interior i alta muntanya
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Molt alta
<b>Frec. de reg:</b>	Molt alta
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòl amb molta matèria orgànica i que retengui molt bé la humitat; no tolera els sòls calcaris.
<b>Patologies:</b>	Molt resistent a les malalties i plagues que s'ocasionen al jardí.

# Taxus baccata

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Tejo

Nom comú en català:

Teix

<b>Família:</b>	Taxaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 20 metres
<b>Ambient:</b>	Interior i alta muntanya
<b>Exposició solar:</b>	Ombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Alta
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Indiferent al tipus de sòl però amb bon drenatge.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a l'atac de cotxinilles i fongs.

## Teucrium fruticans

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Olivilla

Nom comú en català:

Teucrí blau

<b>Família:</b>	Lamiaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 2,5 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Mitjana
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòl fèrtil, profund i una mica sorrenc.
<b>Patologies:</b>	Molt resistents a plagues i malalties però sensibles a l'excés d'humitat.

## Thuja spp.

DESACONSELLADA



Nom comú en castellà:

Tuya

Nom comú en català:

Tuia

<b>Família:</b>	Cupressaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 20 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	No exigents però prefereixen sòls frescos i humits.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a plagues (cotxinilles, aranyetes, barrenetes...) i malalties (Seiridium).



# Thymus vulgaris

L.

DESACONSELLADA



Nom comú en castellà:

Tomillo

Nom comú en català:

Timó

<b>Família:</b>	Labiatae (Lamiaceae)
<b>Tipus:</b>	Planta
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins 0,4 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Mitjana
<b>Frec. de reg:</b>	Molt baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Indiferent
<b>Patologies:</b>	No sol ser atacat per les malalties i plagues dels jardins.

# Tilia spp.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Tilo

Nom comú en català:

Til·ler

<b>Família:</b>	Malvaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 35 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Molt alta
<b>Frec. de reg:</b>	Alta
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Requereixen un sòl humit i ben drenat.
<b>Patologies:</b>	Susceptible al rovell i al cuc de la fusta.

# Tipuana tipu

(Benth.) Kuntze

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Nom comú en català:

Tipa

Acàcia rosa

<b>Família:</b>	Fabaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	10 - 25 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Mitjana
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Qualsevol tipus de sòl, fins i tot en calcaris.
<b>Patologies:</b>	Bastant resistent a les plagues i malalties habituals en jardins.

# Trachelospermum jasminoides

(Lindl) Lem.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Nom comú en català:

Traquelospermo

-

<b>Família:</b>	Apocynaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust enfiladís
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 7 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	No exigents en el tipus de sòl.
<b>Patologies:</b>	No sol ser atacat per les malalties i plagues dels jardins.

# Trachycarpus fortunei

(Hook.) H. Wendl.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Palmera china de abanico

Nom comú en català:

Palmera excelsa

<b>Família:</b>	Palmae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	10 - 12 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Molt resistent
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Baixa
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	No exigent sempre que retengui la humitat però prefereix sòls argilosos i amb matèria orgànica.
<b>Patologies:</b>	Bastant resistent a les plagues i malalties habituals en jardins.

# Tradescantia fluminensis

Velloso

PROHIBIDA



Nom comú en castellà:

Amor de hombre

Nom comú en català:

Fulla d'ombra

<b>Família:</b>	Commelinaceae
<b>Tipus:</b>	Planta reptant
<b>Origen:</b>	Invasora
<b>Grandària:</b>	Fins a 0,3 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Molt baixa
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	No exigents en el tipus de sòl.
<b>Patologies:</b>	Bastant resistent a plagues i malalties.

# Trifolium repens

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Trébol blanco

Nom comú en català:

Trèvol blanc

<b>Família:</b>	Fabaceae
<b>Tipus:</b>	Planta reptant
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 0,1 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Mitjana
<b>Frec. de reg:</b>	Alta
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Adaptació a tot tipus de sòls.
<b>Patologies:</b>	No sol ser atacat per les malalties i plagues dels jardins.

# Tulbaghia violacea

Harv.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Tulbagia

Nom comú en català:

-

<b>Família:</b>	Liliaceae
<b>Tipus:</b>	Planta
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 0,5 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòls ben drenats.
<b>Patologies:</b>	Bastant resistent a plagues i malalties.

# Typha latifolia

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Espadaña

Nom comú en català:

Balca

<b>Família:</b>	Typhaceae
<b>Tipus:</b>	Planta
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 2,5 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Molt alta
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòl molt humit o entollat.
<b>Patologies:</b>	Molt resistent a les malalties i plagues que s'ocasionen al jardí.

# Ulex parviflorus

Pourr.

DESACONSELLADA



Nom comú en castellà:

Aliaga morisca

Nom comú en català:

Gatosa

<b>Família:</b>	Fabaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 2 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Molt baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Indiferent al tipus de sòl (calcarí o silici). Té uns requeriments mínims en nutrients.
<b>Patologies:</b>	Molt resistent a les malalties i plagues que s'ocasionen al jardí.

# Ulmus minor

Mill.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Álamo

Nom comú en català:

Om

<b>Família:</b>	Ulmaceae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 30 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Molt alta
<b>Frec. de reg:</b>	Alta
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Prefereix els sòls lleugers, profunds, fèrtils i humits.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a la grafiosi de l'om.

# Vaccinium myrtillus

L.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Arandanera

Nom comú en català:

Anadiu

<b>Família:</b>	Ericaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	0,2-0,4 metres
<b>Ambient:</b>	Interior i alta muntanya
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Molt alta
<b>Frec. de reg:</b>	Alta
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Requereix sòls lleugerament àcids.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a malalties com la septoriosi i l'antracnosi.

## Viburnum lantana

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Barbadejo

Nom comú en català:

Tortellatge

<b>Família:</b>	Caprifoliaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 3 metres
<b>Ambient:</b>	Interior i alta muntanya
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Prefereix sòls calcaris, frescos i amb bon drenatge.
<b>Patologies:</b>	No sol ser atacat per les malalties i plagues dels jardins.

## Viburnum lucidum

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Viburnum lucidum

Nom comú en català:

Viburn lucidum

<b>Família:</b>	Caprifoliaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 2,5 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòls amb bon drenatge.
<b>Patologies:</b>	No solen afectar-la molt les plagues però pot ser atacat per cotxinilles, pugons, aranya roja i els fongs de Phytophthora.

## Viburnum tinus

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Durillo

Nom comú en català:

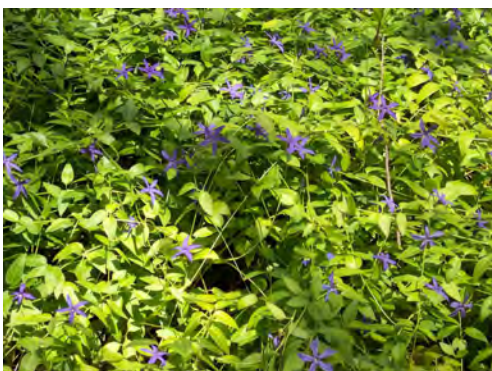
Marfull

<b>Família:</b>	Caprifoliaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	2-4 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Baixa
<b>Frec. de reg:</b>	Baixa
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòls amb bon drenatge. Tolera els sòls amb cal ç .
<b>Patologies:</b>	No sol ser atacat per plagues o malalties però pot ser que l'afecti l'oidi i els pugons.

## Vinca major

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Hierba doncella

Nom comú en català:

Herba donzella

<b>Família:</b>	Apocynaceae
<b>Tipus:</b>	Planta reptant
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	0,2-0,3 metres
<b>Ambient:</b>	Interior
<b>Exposició solar:</b>	Semiombra o ombra
<b>Resistència al fred:</b>	Baixa
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòls humits.
<b>Patologies:</b>	Resisteix for ç a bé plagues i malalties.



# Vitex agnus-castus

L.

MOLT RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Pimentera

Nom comú en català:

Pebre bord

<b>Família:</b>	Verbenaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 4 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	No exigents amb el tipus de sòl sempre que estigui ben drenat.
<b>Patologies:</b>	Resisteix forç a bé plagues i malalties.

# Vitis vinifera subsp. sylvestris

(C.C.Gmel.) Hegi

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Viña silvestre

Nom comú en català:

Vinya silvestre

<b>Família:</b>	Vitaceae
<b>Tipus:</b>	Planta
<b>Origen:</b>	Autòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 1 metre
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Mitjana
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Poc exigent en sòls.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a plagues (trips, fil·loxera, pugons...).

# Washingtonia filifera

(Lindl.) H. Wendl.

DESACONSELLADA



Nom comú en castellà:

Palmera de Califòrnia

Nom comú en català:

Washingtonia

<b>Família:</b>	Palmae
<b>Tipus:</b>	Arbre
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 18 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Molt alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	És resistent a diferents tipus de sòls, prefereix terres fèrtils i ben drenades.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a Graphiola phoenicus i Botryosphaera dothidea.

# Weigela florida

(Bunge) A.DC.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Veigela

Nom comú en català:

Weigèlia

<b>Família:</b>	Caprifoliaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 2 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòl lleuger, fresc, preferiblement neutre, i ben drenat.
<b>Patologies:</b>	Bastant resistent a plagues i malalties però pot ser atacada per pugons (en cas de sequera).

# Westringia fruticosa

(Willd) Druce

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Romero Australiano

Nom comú en català:

-

<b>Família:</b>	Lamiaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 1,5 metres
<b>Ambient:</b>	Litoral i interior
<b>Exposició solar:</b>	Solana
<b>Resistència al fred:</b>	Mitjana
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Perenne
<b>Tipus de sòl:</b>	Sòl ben drenat i tou.
<b>Patologies:</b>	No sol ser atacat per les malalties i plagues dels jardins.

# Wisteria spp.

RECOMANADA



Nom comú en castellà:

Wisteria

Nom comú en català:

Glicina

<b>Família:</b>	Fabaceae
<b>Tipus:</b>	Arbust enfiladís
<b>Origen:</b>	Al·lòctona
<b>Grandària:</b>	Fins a 15 metres
<b>Ambient:</b>	Indiferent
<b>Exposició solar:</b>	Solana o semiombra
<b>Resistència al fred:</b>	Molt alta
<b>Frec. de reg:</b>	Mitjana
<b>Frec. de poda:</b>	Alta
<b>Tipus de fulla:</b>	Caduca
<b>Tipus de sòl:</b>	S'adapta a diferents tipus de sòls, però prefereix els argilosos, fèrtils i amb bona retenció d'humitat.
<b>Patologies:</b>	Susceptible a plagues (pugons, cotxinilles...) i malalties (oïdi, rovell, agalles...).



Nom comú en castellà:

Yuca

Nom comú en català:

luca

<i>Família:</i>	Agavaceae
<i>Tipus:</i>	Arbust
<i>Origen:</i>	Al·lòctona
<i>Grandària:</i>	Fins a 10 metres
<i>Ambient:</i>	Litoral i interior
<i>Exposició solar:</i>	Solana o semiombra
<i>Resistència al fred:</i>	Baixa
<i>Frec. de reg:</i>	Mitjana
<i>Frec. de poda:</i>	Alta
<i>Tipus de fulla:</i>	Perenne
<i>Tipus de sòl:</i>	S'adapten a qualsevol tipus de sòl.
<i>Patologies:</i>	Molt resistent a les malalties i plagues que s'ocasionen al jardí.



## CAPÍTOL V. VALORACIÓ DE LA IDONEÏTAT DE LA VEGETACIÓ

15

LA VEGETACIÓ IDÒNIA PER A UN JARDÍ EN UNA INTERFÍCIE URBANO-FORESTAL

16

QUADRE RESUM DE LA IDONEÏTAT DE LES ESPÈCIES CONSIDERADES DE JARDINERIA

## 15. LA VEGETACIÓ IDÒNIA PER A UN JARDÍ EN UNA INTERFÍCIE URBANO-FORESTAL

La idoneïtat d'un jardí en la interfície urbano-forestal (IUF) se centra a aconseguir alhora:

- L'autosuficiència, per descarregar el propietari de responsabilitat, esforç de manteniment i cures.
- L'autoprotecció, per garantir unes condicions mínimes de seguretat en la pròpia parcel·la i en les parcel·les veïnes.
- La coherència i el respecte amb l'entorn forestal, ja que el nostre jardí és un espai de transició amb les masses forestals, evitant la propagació d'espècies exòtiques invasores (EEI) catalogades en l'àmbit estatal (Reial decret 630/2013, de 2 d'agost, pel qual es regula el Catàleg espanyol d'espècies exòtiques invasores) i comunitari (Reglament (UE) núm. 1143/2014 del Parlament Europeu i del Consell, de 22 d'octubre de 2014, sobre la prevenció i la gestió de la introducció i la propagació d'espècies exòtiques invasores). També es consideren les espècies no catalogades per normativa, però potencialment invasores, basant-se en el Pla Estratègic per al Control de la Flora Exòtica Invasora a les Comarques Gironines, promogut per la Diputació de Girona

EN PIROJARDINERIA, NO NOMÉS ÉS IMPORTANT ESCOLLIR BÉ UNA ESPÈCIE. HO ÉS MÉS CUIDAR-LA I MANTENIR-LA EN UN ESTAT ÒPTIM PER A LA PREVENCIÓ D'INCENDIS FORESTALS.

AVALUEU LA VOSTRA CAPACITAT PER MANTENIR EN BON ESTAT LES ESPÈCIES DEL VOSTRE JARDÍ I SUBSTITUÏU-LES SI LA SUPEREN. SIGUEU CONSEQÜENTS I RESPONSABLES.

Partint del fet que totes les plantes es cremaran si les condicions són les adequades, cal destacar que l'estat de la planta és més important que l'espècie en si. Depenent de la forma de creixement i de l'accés a l'aigua i els nutrients, la mateixa espècie pot ser lenta per encendre's en un ambient i altament combustible en un altre. En aquest sentit, la jardineria té un paper crucial, per la seva capacitat d'alterar el contingut en humitat (reg) i l'estructura i la forma de les espècies (poda).

No obstant això, assumint unes cures òptimes del jardí per a cadascuna de les espècies, sí que és possible avançar quines resistiran millor el pas del foc i generaran menys risc en les propietats on s'ubiquen, tan sols atenent a les característiques concretes següents:

- ◆ **Espècies que emmagatzemen més contingut d'humitat** a les fulles i la tija de forma natural. Les plantes crasses o suculentes en són un bon exemple.
- ◆ **Espècies que mantenen un alt contingut d'humitat amb reg limitat.** Les espècies adaptades a la sequera mantenen un estat òptim amb poc reg i són més resistents al foc amb menys quantitat d'aigua. Ho són les espècies autòctones, així com d'altres d'exòtiques, ja que la sequera no només existeix a les nostres latituds.
- ◆ **Espècies que tenen poca acumulació de vegetació morta en peu.** Les espècies de port obert de forma natural aconseguen no acumular gaire vegetació al peu, ja que deixen penetrar la llum i no mor per desnutrició cap de les seves parts. Les espècies de port tancat o compacte tenen més possibilitats d'acumular vegetació. No obstant això, també hi influeix la intensitat de poda que es faci o la confrontació de més vegetació o obstacles que dificultin l'entrada de llum, com en un bosc natural molt dens.
- ◆ **Espècies que suposen menys càrrega (quantitat) de combustible.** Com menys quantitat de vegetació, menys energia es podrà alliberar en la combustió.
- ◆ **Espècies que creixen lentament i necessiten poc manteniment.** Les espècies de creixement lent requereixen menys freqüència pel que fa a tractaments de poda, reg, etc., amb la qual cosa és més fàcil assumir les nostres responsabilitats. Moltes de les espècies autòctones, per la seva adaptació a la sequera, són de creixement lent.
- ◆ **Espècies que retenen un alt contingut de sal.** Espècies que viuen en ambients litorals amb una alta concentració de sal tenen adaptacions al respecte.
- ◆ **Espècies amb baixos nivells d'oli, resines volàtils o cera.** La presència d'altres concentracions d'aquestes substàncies, derivades d'adaptacions de les espècies a la sequera, l'atracció de pol·linitzadors, etc., influeix en gran mesura, ja que són molt inflamables.
- ◆ **Espècies llenyoses de fusta densa.** Les espècies llenyoses són més resistents al foc a causa de la baixa conductivitat tèrmica, i dins d'aquestes, les espècies amb troncs més gruixuts i densos, com alguns arbres. Les espècies herbàcies en conjunt es consideren combustible fi, molt ràpidament consumibles pel foc, mentre que les espècies llenyoses requereixen més energia perquè puguin cremar.
- ◆ **Espècies sense elements que es desprenguin fàcilment.** Les espècies amb elements fins, amb algunes estructures propícies per al transport mitjançant el vent, o amb escorces esquerdades o que es desprenen com fulls de paper, són especialment perilloses per la capacitat que tenen de propagar un foc a distància.
- ◆ **Espècies de poder calorífic baix.** Sota assaig científic, es pot obtenir el poder calorífic, és a dir, la calor despresa en la combustió. Una espècie amb poder calorífic baix contribuirà menys a la calor generada un cop inflamada.

LA CONDUCTIVITAT TÈRMICA DE LA FUSTA ÉS ESPECIALMENT BAIXA, PER TANT, ÉS IMPOSSIBLE QUE LA FUSTA CREMI MENTRE ESTIGUI PROU HUMIDA.  
 LA FUSTA GROSSA CREMA DIFÍCILMENT I, SI NO S'APORTA CALOR EXTERN, S'APAGA.  
 EL FRONT DE L'INCENDI SOL DEIXAR ENRERE LES BRASES DE BRANQUES AMB MÉS DE 8 CM DE DIÀMETRE.



**Imatge 77.** *Exemplar del gènere Araucaria, d'inflamabilitat baixa. També es coneix com a pi de Xile i no és autòcton. Disposa d'autopoda o poda natural de les branques baixes i un port obert que permet mantenir-lo sempre verd sense matèria seca en peu. A més, té una escorça gruixuda i un fullatge dur i difícil d'inflamar. Tot i això, l'arbre s'ha ubicat massa a prop de l'habitatge.*



## 16. QUADRE RESUM D'IDONEÏTAT DE LES ESPÈCIES CONSIDERADES DE JARDINERIA

La valoració global de la idoneïtat d'una espècie permet a l'usuari d'aquesta GUIA DE PIROJARDINERIA determinar si l'espècie contribueix a millorar o empitjorar les condicions del seu jardí en una IUF perquè sigui piroresistent, autoprotegit, autosuficient i sostenible.

La valoració del concepte de *idoneïtat* d'una espècie vegetal per a un jardí en una IUF s'ha establert segons una metodologia qualitativa que integra diferents característiques fàcilment definibles, de manera que s'estableixen unes bases d'anàlisi ampliables més enllà de la llista d'espècies considerades, atesa la gran varietat existent en el món de la jardineria.

La metodologia qualitativa integra, a més de ciència forestal i de coneixements de jardineria, diverses característiques o variables d'anàlisi en una espècie.

A continuació, es descriuen les **característiques considerades per valorar la idoneïtat d'una espècie en un jardí d'IUF** i se n'indica la ponderació dins de la valoració global:

- ◆ **Procedència:** origen de l'espècie o el gènere analitzat. Ponderació: 1.
  - ✓ Espècie autòctona: pròpia del territori. Requereix menys reg per aconseguir un estat òptim de contingut en humitat (està adaptada a la pluviometria), interacciona més amb la fauna local i ofereix previsiblement més resistència a plagues i malalties habituals del territori. → +
  - ✓ Espècie exòtica: no autòctona, no pròpia del territori sinó d'altres latituds. No està adaptada a la pluviometria local, té diferents interaccions amb la fauna local i la seva resistència a plagues i malalties és imprevisible. → -
  - ✓ Espècie exòtica catalogada com a invasora a Catalunya: es considera prohibida en jardineria. → X
  - ✓ Espècie exòtica amb potencial invasor a Catalunya: sobre la base d'estudis científics. → PX
  
- ◆ **Creixement:** rapidesa del desenvolupament vegetatiu de l'espècie o el gènere analitzat. Ponderació: 1.
  - ✓ Ràpid: desenvolupament vegetatiu ràpid en general (estats immadurs i madurs). Implica més manteniment i esforç per al propietari. → -
  - ✓ Lent: desenvolupament vegetatiu lent en general (estats immadurs i madurs). Implica menys manteniment i esforç per al propietari. → +

- **Matèria seca a terra:** quantitat de matèria seca acumulada a terra per defoliació estacional. Ponderació: 1.
  - ✓ Espècie caducifòlia: pèrdua de fullatge. Implica més manteniment i esforç per al propietari. → -
  - ✓ Espècie perennifòlia: sense pèrdua de fullatge. Implica menys manteniment i esforç per al propietari. → +
  - ✓ Espècie semicaducifòlia o marcescent: hi ha dessecació i mort del fullatge, però a la tardor-hivern les fulles poden romandre seques sobre les branques durant força temps. Implica més manteniment i esforç per al propietari. → -
  
- **Matèria seca o molt inflamable en peu:** quantitat de matèria acumulada en peu. Ponderació: 1
  - ✓ Hi ha romanents en peu, branques o branquillons que per falta de llum han patit dessecació i mort, i estructures papiràcies amb poca aigua com bràctees (fulles modificades). Implica més quantitat de combustible disponible (sense aigua) per cremar. → -
  - ✓ No existeixen romanents en peu, branques o branquetes seques i mortes, ni estructures papiràcies. → +
  
- **Piroresistència natural esmentada o demostrada:** cita o referència anterior en bibliografia consultada. Ponderació: nombre de signes segons nombre de referències.
  - ✓ Espècies amb cita o referència anterior sobre baixa inflamabilitat o poder calorífic baix. → +, etc.
  - ✓ Espècies sense cita o referència anterior sobre inflamabilitat o poder calorífic. → -, etc.  
(És negatiu, atès que s'aplica el principi de prevenció, en considerar que tota vegetació és combustible.)
  
- **Compostos inflamables:** compostos volàtils, olis, resina o ceres en peu. Ponderació: 1.
  - ✓ Alta concentració retinguda en peu. Implica més inflamabilitat. → -
  - ✓ Baixa o nul·la concentració retinguda en peu. Implica menys inflamabilitat. → +
  
- **Possibilitat de partícules de cendra:** basada en elements que es desprenen fàcilment pel vent o la serotinitat de les pinyes. Ponderació: 1.
  - ✓ Hi ha romanents d'elements que es desprenen amb facilitat, escorça solta o estructures plomoses, adaptades al transport pel vent, etc. Hi ha serotinitat a les pinyes. Implica major probabilitat de generar focus secundaris. → -

- ✓ No existeixen. → +
- **Tipus de combustible:** segons la seva densitat, en funció de la relació superfície/volum. Ponderació: 1.
    - ✓ Dens: combustibles gruixuts, llenyosos, arbres, arbustos, arbustos enfiladissos. → +
    - ✓ Fi: combustibles fins, no llenyosos, plantes herbàcies, enfiladisses, entapissants o no. → -.
  - **Criteri expert:** segons coneixement intrínsec adquirit dels Bombers de la Generalitat de Catalunya. Molt vinculat a la combustibilitat. Si no n'hi ha sobre l'espècie considerada, no s'aplica. Ponderació: 2.
    - ✓ Lliçons apreses davant d'emergències negatives. → - -
    - ✓ Lliçons apreses davant d'emergències positives. → + +

La valoració es fa per a cadascuna de les espècies considerades en l'epígraf 14 anterior, aplicant un signe, amb la seva ponderació assignada, i efectuant un balanç o un recompte de signes, positius i negatius, o atenent a la seva naturalesa invasora (X: invasora catalogada, o PX: potencialment invasora).

El diagnòstic o veredicte d'idoneïtat es classifica en:

- **Espècie recomanada o molt recomanada**
  - ✓ **Signe positiu (+):** contribueix a la consecució d'un jardí autosuficient, autoprotegit i sostenible amb el seu entorn natural. Si es tracta d'un balanç positiu, l'espècie serà no piròfita i per tant serà **recomanada**. Tan sols el criteri expert definirà si es tracta d'una espècie **molt recomanada** o no.

Les espècies **recomanades** o **molt recomanades** es consideren totalment idònies, i podrien i haurien de situar-se tant dins com fora de la zona de màxim risc (25 metres des de l'habitatge).

- **Espècie desaconsellada o molt desaconsellada**
  - ✓ **Signe negatiu (-):** no contribueix a la consecució d'un jardí autosuficient, autoprotegit i coherent i respectuós amb el seu entorn natural. Si es tracta d'un balanç negatiu, l'espècie serà **desaconsellada**. Tan sols el criteri expert definirà si es tracta d'una espècie **molt desaconsellada** o no.

Les espècies **desaconsellades** no es consideren idònies per situar-les en la zona de màxim risc (25 metres des d'habitatge). Les espècies **molt desaconsellades** es

consideren frontalment oposades al concepte d'idoneïtat, i no haurien de situar-se ni dins ni fora de la zona de màxim risc (25 metres des de l'habitatge).

🍃 **Espècie no recomanada o prohibida**

- ✓ **Signe indeterminat (X):** no s'efectua un balanç ni un recompte de signes, encara que sí que es valoren les característiques. Es tracta d'una espècie exòtica invasora (EEI) catalogada per normativa i el veredicté serà **prohibida** i en condicionarà la valoració totalment per prohibir la seva implantació o aconseguir la seva eliminació.
- ✓ **Signe indeterminat (PX):** no s'efectua un balanç ni un recompte de signes, encara que sí que es valoren les característiques. Es tracta d'una espècie amb potencial invasor documentat a Catalunya i el veredicté serà **desaconsellada**, davant la impossibilitat actual de prohibir-la.

ID	NOM LLATÍ	NOM CASTELLÀ	NOM CATALÀ	ORI GEN	CREIXE MENT	BIOMASSA SECA EN SÒL	BIOMASSA SECA EN PEU	PIRORESISTÈNCIA A NATURAL	COMPOSTOS INFLAMABLES	POSSIBILITAT PARTÍCULES DE CENDRA	TIPUS COMBUSTIBLE	BALANÇ	CRITERI EXPERT	VALORACIÓ
1	<i>Abelia floribunda</i>	Abelia	Abèlia	-	-	-	+	-	+	+	+	0	"++"	RECOMANADA
2	<i>Abelia x grandiflora</i>	Abelia	Abèlia	-	-	-	+	+	+	+	+	+	"++"	RECOMANADA
3	<i>Acacia dealbata</i>	Mimosa	Mimosa	X	-	+	+	-	-	+	+	X	"--"	PROHIBIDA
4	<i>Acanthus mollis</i>	Acanto	Acant	+	+	+	-	-	+	+	-	+		MOLT RECOMANADA
5	<i>Acanthus spinosus</i>	Acanto espinoso	Acant espinòs	+	+	+	-	-	+	+	-	+		MOLT RECOMANADA
6	<i>Acer campestre</i>	Arce campestre	Auró blanc	+	-	-	+	+	+	+	+	+		MOLT RECOMANADA
7	<i>Acer opalus</i>	Acirón	Auró	+	-	-	+	+	+	+	+	+		MOLT RECOMANADA
8	<i>Aesculus hippocastanum</i>	Castany de Indias	Castanyer bord	-	-	-	+	-	+	+	+	0	"++"	RECOMANADA
9	<i>Agapanthus africanus</i>	Agapanto	Agapant	-	-	-	-	+	+	+	-	-		DESACONSELLADA
10	<i>Agapanthus praecox</i>	Agapanto	Agapant	-	-	-	-	+	+	+	-	-		DESACONSELLADA
11	<i>Agave americana</i>	Pita	Piterassa	X	-	+	-	-	-	+	+	X		PROHIBIDA
12	<i>Agave attenuata</i>	Cuello de cisne	Col	-	-	+	-	-	-	+	+	-		DESACONSELLADA
13	<i>Ailanthus altissima</i>	Ailanto	Ailant	X	-	+	-	-	+	-	+	X		PROHIBIDA
14	<i>Albizia julibrissin</i>	Acacia de Constantinopla	Mimosa de constantinopla	-	-	-	-	-	-	-	+	-	"--"	MOLT DESACONSELLADA
15	<i>Alnus glutinosa</i>	Aliso	Vern	+	-	-	+	-	-	+	+	0	"++"	MOLT RECOMANADA
16	<i>Amelanchier ovalis</i>	Cornijuelo	Pomerola	+	+	-	+	-	+	+	+	+		MOLT RECOMANADA
17	<i>Araucaria araucana</i>	Araucana	Araucària de Xile	-	-	+	+	-	+	+	+	+		RECOMANADA
18	<i>Arbutus unedo</i>	Madroño	Arboç	+	+	+	+	"++"	-	+	+	+		MOLT RECOMANADA
19	<i>Arctostaphylos uva-ursi</i>	Gayuba	Boixerola	-	+	+	+	"+++"	-	+	+	+		RECOMANADA
20	<i>Aristida purpurea</i>	Aristida	-	-	-	+	-	-	+	+	-	-		DESACONSELLADA
21	<i>Asparagus acutifolius</i>	Esparraguera silvestre	Esparraguera borda	+	-	+	+	-	+	+	-	+		RECOMANADA
22	<i>Asteriscus maritimus</i>	Estrella de mar	Pare-i-fill	+	+	+	+	-	+	+	-	+		RECOMANADA

ID	NOM LLATÍ	NOM CASTELLÀ	NOM CATALÀ	ORI GEN	CREIXE MENT	BIOMASSA SECA EN SÒL	BIOMASSA SECA EN PEU	PIRORESISTÈNCIA A NATURAL	COMPOSTOS INFLAMABLES	POSSIBILITAT PARTÍCULES DE CENDRA	TIPUS COMBUSTIBLE	BALANÇ	CRITERI EXPERT	VALORACIÓ
23	<i>Atriplex halimus</i>	Orgaza	Salat blanc	+	-	+	+	"++++"	+	+	-	+	"++"	MOLT RECOMANADA
24	<i>Aucuba japonica</i>	Aucuba	Aucuba	-	-	-	+	-	+	+	+	0	"++"	RECOMANADA
25	<i>Azalea hybrida</i>	Azalea	Azalea	-	-	+	+	-	+	+	-	0	"++"	RECOMANADA
26	<i>Bambusa vulgaris</i>	Bambú	Bambú	-	-	-	+	-	+	-	+	-	"-"	MOLT DESACONSELLADA
27	<i>Begonia spp.</i>	Begonia	Begònia	-	-	+	+	-	-	+	-	-		DESACONSELLADA
28	<i>Berberis thunbergii</i>	Agracejo rojo	Coralet del Japó	-	+	-	+	-	+	+	+	+		RECOMANADA
29	<i>Berberis vulgaris</i>	Agracejo común	Coralet	-	+	-	+	-	+	+	+	+		RECOMANADA
30	<i>Beschorneria yuccoides</i>	Lirio mexicano	-	-	+	+	-	-	+	+	-	0	"++"	RECOMANADA
31	<i>Betula alba</i>	Aliso blanco	Bedoll	+	+	-	+	+	-	+	+	+		MOLT RECOMANADA
32	<i>Betula pendula</i>	Abedul	Bedoll	+	+	-	+	"++"	-	+	+	+		MOLT RECOMANADA
33	<i>Bougainvillea spp.</i>	Buganvilla	Buganvilla	-	-	-	+	-	+	-	+	-		DESACONSELLADA
34	<i>Brugmansia x candida</i>	Trompetillas	Trompetera	-	+	-	-	-	-	-	+	-		DESACONSELLADA
35	<i>Buddleja davidii</i>	Budelia	Budleia	X	-	+	+	-	-	+	+	X		PROHIBIDA
36	<i>Buxus sempervirens</i>	Boj	Boix	+	+	+	+	"+++"	-	+	+	+	"++"	MOLT RECOMANADA
37	<i>Calicotome spinosa</i>	Aliaga	Argelaga	+	+	+	+	-	+	+	+	+		MOLT RECOMANADA
38	<i>Callicarpa dichotoma</i>	Callicarpa	-	-	-	-	+	-	+	+	+	0	"++"	RECOMANADA
39	<i>Callistemon citrinus</i>	Árbol del cepillo	Cal-listèmon	-	+	+	+	-	-	+	+	+		RECOMANADA
40	<i>Calluna vulgaris</i>	Brezo	Bruguerola	+	-	+	-	-	-	-	+	-	"-"	MOLT DESACONSELLADA
41	<i>Calocedrus decurrens</i>	Libocedro	Calocedre	-	+	+	-	-	-	-	+	-	"-"	MOLT DESACONSELLADA
42	<i>Caltha palustris</i>	Calta	Calta	+	-	+	+	-	+	+	-	+		MOLT RECOMANADA
43	<i>Camellia japonica</i>	Camelia	Camèlia	-	+	+	-	-	-	+	+	0	"++"	RECOMANADA
44	<i>Campsis grandiflora</i>	Trompeta china	-	-	-	-	-	-	-	+	+	-		DESACONSELLADA

ID	NOM LLATÍ	NOM CASTELLÀ	NOM CATALÀ	ORI GEN	CREIXE MENT	BIOMASSA SECA EN SÒL	BIOMASSA SECA EN PEU	PIRORESISTÈNCIA A NATURAL	COMPOSTOS INFLAMABLES	POSSIBILITAT PARTÍCULES DE CENDRA	TIPUS COMBUSTIBLE	BALANÇ	CRITERI EXPERT	VALORACIÓ
45	<i>Carex pendula</i>	Junca	Càrex pèndul	+	-	+	+	-	+	+	+	+		MOLT RECOMANADA
46	<i>Carpinus betulus</i>	Carpe	Carpí	+	+	-	+	+	+	+	+	+		MOLT RECOMANADA
47	<i>Carpobrotus edulis</i>	Uña de gato	Bàlsam	X	-	+	+	-	-	+	-	X		PROHIBIDA
48	<i>Carya illinoensis</i>	Pecán	Pacaner	-	-	-	+	-	-	+	+	-		DESACONSELLADA
49	<i>Castanea sativa</i>	Castany de Indias	Castanyer	+	+	-	+	+	+	+	+	+		MOLT RECOMANADA
50	<i>Catalpa bignonioides</i>	Catalpa	Catalpa	-	-	-	+	-	-	+	+	-		DESACONSELLADA
51	<i>Ceanothus griseus</i>	Ceanoto	-	-	+	+	-	-	+	+	+	+		RECOMANADA
52	<i>Cedrus atlantica</i>	Cedro del atlas	Cedre de l'atles	-	+	+	+	-	-	-	+	0	"--"	MOLT DESACONSELLADA
53	<i>Cedrus deodara</i>	Cedro del Himalaya	Cedre de l'Himalaia	-	+	+	+	-	-	-	+	0	"--"	MOLT DESACONSELLADA
54	<i>Celtis australis</i>	Almez	Lledoner	+	+	-	+	+++	-	+	+	+	+++	MOLT RECOMANADA
55	<i>Centranthus ruber</i>	Hierba de San Jorge	Herba de Sant Jordi	+	+	+	+	-	-	+	-	+		MOLT RECOMANADA
56	<i>Ceratonja siliqua</i>	Algarrobo	Garrofer	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+++	MOLT RECOMANADA
57	<i>Cercis siliquastrum</i>	Árbol del amor	Arbre de l'amor	-	+	-	-	-	+	+	+	0	+++	RECOMANADA
58	<i>Cereus hildmannianus</i>	Cactus espinoso	-	-	+	+	+	-	+	+	+	+		RECOMANADA
59	<i>Chaenomeles speciosa</i>	Membrillero japonés	Codonyer del Japó	-	+	-	+	-	+	+	+	+		RECOMANADA
60	<i>Chamaecyparis lawsoniana</i>	Falso ciprés	Fals xiprer de Lawson	-	-	+	-	-	-	-	+	-	"--"	MOLT DESACONSELLADA
61	<i>Chamaerops humilis</i>	Palmito	Margalló	+	+	+	+	-	-	+	+	+		RECOMANADA
62	<i>Cistus spp.</i>	Jaras	Estepas	+	-	+	+	-	-	+	+	+	"--"	MOLT DESACONSELLADA
63	<i>Citrus spp.</i>	-	Aranger	-	+	+	+	-	-	+	+	+		RECOMANADA
64	<i>Clematis flammula</i>	Vidriera	Vidriella	+	-	+	-	-	-	-	-	-		DESACONSELLADA
65	<i>Clematis vitalba</i>	Vidalba	Vidauba	+	-	-	-	-	-	-	-	-		DESACONSELLADA
66	<i>Clerodendrum trichotomum</i>	Arbol del destino	-	-	-	-	+	-	+	+	+	0	+++	RECOMANADA

ID	NOM LLATÍ	NOM CASTELLÀ	NOM CATALÀ	ORIGEN	CREIXEMENT	BIOMASSA SECA EN SÒL	BIOMASSA SECA EN PEU	PIRORESISTÈNCIA A NATURAL	COMPOSTOS INFLAMABLES	POSSIBILITAT PARTÍCULES DE CENDRA	TIPUS COMBUSTIBLE	BALANÇ	CRITERI EXPERT	VALORACIÓ
67	<i>Colutea arborescens</i>	Espantalobos	Espantallops	+	-	-	+	-	+	+	+	+		MOLT RECOMANADA
68	<i>Cordyline australis</i>	Cordiline	Cordilina	-	-	+	+	-	+	+	+	+		RECOMANADA
69	<i>Coriaria myrtifolia</i>	Emborrachacabras	Emborratxacabres	+	-	-	+	-	-	+	+	0	"++"	RECOMANADA
70	<i>Cornus sanguinea</i>	Cornejo	Sanguinyol	+	-	-	+	"++"	-	+	+	+		MOLT RECOMANADA
71	<i>Coronilla spp.</i>	Coronilla	Coronil·la	+	+	+	+	-	+	+	+	+		MOLT RECOMANADA
72	<i>Cortaderia selloana</i>	Cortadera	Gineri	X	-	+	-	-	+	+	+	X		PROHIBIDA
73	<i>Corylus avellana</i>	Avellano	Avellaner	+	+	-	+	"++"	+	+	+	+	"++"	MOLT RECOMANADA
74	<i>Cotinus coggygria</i>	Árbol de las pelucas	-	-	+	-	-	-	-	+	+	-		DESACONSELLADA
75	<i>Cotoneaster spp.</i>	Cotoneaster	Cotoneàster	-	-	+	-	-	+	+	+	0	"--"	DESACONSELLADA
76	<i>Crataegus monogyna</i>	Espino albar	Arç blanc	+	+	-	+	-	-	+	+	+		MOLT RECOMANADA
77	<i>Cryptomeria japonica</i>	Cedro japonés	Cedre japonés	-	-	+	-	-	-	-	+	-		DESACONSELLADA
78	<i>Cupressocyparis Leylandii</i>	Leylandi	Xiprer de Leyland	-	-	+	-	-	-	-	+	-	"--"	MOLT DESACONSELLADA
79	<i>Cupressus sempervirens</i>	Ciprés	Xiprer	-	-	+	-	-	-	-	+	-	"--"	MOLT DESACONSELLADA
80	<i>Cycas revoluta</i>	Cicas	Cicas	-	+	+	+	-	+	+	+	+		RECOMANADA
81	<i>Cynara scolymus</i>	Alcachofa	Carxofera	-	+	+	+	-	+	+	-	+		RECOMANADA
82	<i>Cyperus papyrus</i>	Papiro	Papir	-	-	+	+	-	+	+	-	0	"--"	DESACONSELLADA
83	<i>Cyrtanidium falcatum</i>	Helecho acebo	-	-	+	+	+	-	+	+	+	+		RECOMANADA
84	<i>Cytisus spp.</i>	Retama	Bàlec	+	+	+	+	-	+	+	+	+		MOLT RECOMANADA
85	<i>Daphne gnidium</i>	Torvisco	Baladre	+	+	+	+	"++++"	-	+	+	+	"++"	MOLT RECOMANADA
86	<i>Daphne laureola</i>	Adelfilla	Llorer petit	+	+	+	+	-	-	+	+	+	"++"	MOLT RECOMANADA
87	<i>Delairea odorata</i>	Hiedra alemana	Heura alemana	PX	-	+	+	-	+	+	+	PX	"++"	DESACONSELLADA



ID	NOM LLATÍ	NOM CASTELLÀ	NOM CATALÀ	ORI GEN	CREIXE MENT	BIOMASSA SECA EN SÒL	BIOMASSA SECA EN PEU	PIRORESISTÈNCIA A NATURAL	COMPOSTOS INFLAMABLES	POSSIBILITAT PARTÍCULES DE CENDRA	TIPUS COMBUSTIBLE	BALANÇ	CRITERI EXPERT	VALORACIÓ
88	<i>Dermatophyllum secundiflorum</i>	Frijolito de Texas	-	-	+	+	+	-	+	+	+	+		RECOMANADA
89	<i>Dianthus rupicola</i>	Clavel marino	Clavell marí	-	+	+	+	-	+	+	-	+		RECOMANADA
90	<i>Dichondra repens</i>	Oreja de ratón	-	-	-	+	+	-	+	+	+	+		RECOMANADA
91	<i>Dorycnium pentaphyllum</i>	Bocha blanca	Botja blanca	+	+	+	+	-	+	+	-	+		MOLT RECOMANADA
92	<i>Eleagnus angustifolia</i>	Árbol del paraíso	Arbre argentat	-	+	-	+	-	+	+	+	+		RECOMANADA
93	<i>Eleagnus ebbingei</i>	Eleagnus	-	-	+	+	+	-	+	+	+	+		RECOMANADA
94	<i>Erica spp.</i>	Brezo	Bruc	+	-	-	-	-	-	-	+	-	"-"	MOLT DESACONSELLADA
95	<i>Erigeron karvinskianus</i>	Hierba de burro	Vitadínia	-	-	+	+	-	+	+	-	0	"++"	RECOMANADA
96	<i>Escallonia spp.</i>	Escallonia	-	-	-	+	+	-	-	+	+	0	"++"	RECOMANADA
97	<i>Euonymus japonicus</i>	Evónimo del Japón	Evònim del Japó	-	-	+	+	-	+	+	+	+	"-"	DESACONSELLADA
98	<i>Euphorbia characias</i>	Lletrera	Lletrera visquera	-	+	+	+	+	+	+	+	+		RECOMANADA
99	<i>Euphorbia resinifera</i>	Cardón resinoso	-	-	+	+	+	+	-	+	+	+		RECOMANADA
100	<i>Fagus sylvatica</i>	Haya	Faig	+	+	-	+	"++++"	+	+	+	+		MOLT RECOMANADA
101	<i>Festuca spp.</i>	Festuca	Festuca	-	-	+	+	-	+	+	-	0	"-"	DESACONSELLADA
102	<i>Forsythia x intermedia</i>	Forsítia	-	-	-	-	+	-	+	+	+	0	"++"	RECOMANADA
103	<i>Frankenia laevis</i>	Brezo marino	Franquènia	+	-	+	+	-	+	+	-	+		MOLT RECOMANADA
104	<i>Fraxinus angustifolia</i>	Fresno común	Freixe de fulla petita	+	+	-	+	"+++"	+	+	+	+		MOLT RECOMANADA
105	<i>Fraxinus excelsior</i>	Fresno de hoja ancha	Freixe de fulla gran	+	+	-	+	"+++"	+	+	+	+		MOLT RECOMANADA
106	<i>Furcraea selloa</i>	Falso ágave	-	-	-	+	+	-	+	+	+	+		RECOMANADA
107	<i>Gaura lindheimeri</i>	Gaura	Gaura	-	-	+	+	-	+	+	-	0	"++"	RECOMANADA
108	<i>Genista scorpius</i>	Aliaga	Argelaga	+	+	+	-	-	-	-	+	0	"-"	MOLT DESACONSELLADA
109	<i>Ginkgo biloba</i>	Gingo	Ginkgo	-	+	-	+	-	+	+	+	+		RECOMANADA

ID	NOM LLATÍ	NOM CASTELLÀ	NOM CATALÀ	ORI GEN	CREIXE MENT	BIOMASSA SECA EN SÒL	BIOMASSA SECA EN PEU	PIRORESISTÈNCIA A NATURAL	COMPOSTOS INFLAMABLES	POSSIBILITAT PARTÍCULES DE CENDRA	TIPUS COMBUSTIBLE	BALANÇ	CRITERI EXPERT	VALORACIÓ
110	<i>Gleditsia triacanthos</i>	Acàcia de tres espinas	Acàcia de tres punxes	-	-	-	+	-	+	-	+	-		DESACONSELLADA
111	<i>Grevillea juniperina</i>	Grevillea	-	-	-	+	+	-	+	+	+	+		RECOMANADA
112	<i>Halimium halimifolium</i>	Jaguarzo blanco	Estepa d'arenal	+	+	+	+	"++"	-	+	+	+	"++"	MOLT RECOMANADA
113	<i>Hedera helix</i>	Hiedra	Heura	+	-	+	+	"+++"	+	+	+	+	"++"	MOLT RECOMANADA
114	<i>Helleborus spp.</i>	Heléboro	El-lèbor verd	-	+	+	+	-	-	+	-	0	"++"	RECOMANADA
115	<i>Hibiscus spp</i>	Hibiscos	Hibisc	-	+	+	+	-	-	+	-	0	"++"	RECOMANADA
116	<i>Hosta sieboldiana</i>	Hosta	-	-	-	+	+	-	+	+	-	0	"++"	RECOMANADA
117	<i>Hydrangea macrophylla</i>	Hortensia	Hortència de fulla gran	-	-	-	+	-	+	+	+	0	"++"	RECOMANADA
118	<i>Hyparrhenia hirta</i>	Cerrillo	Albellatge	+	-	+	-	-	+	+	-	0	"--"	MOLT DESACONSELLADA
119	<i>Iberis sempervirens</i>	Carraspique	Carraspic sempreverd	-	+	+	+	-	+	+	-	+		RECOMANADA
120	<i>Ilex aquifolium</i>	Acebo	Grèvol	+	+	+	+	-	+	+	+	+		MOLT RECOMANADA
121	<i>Ilex crenata</i>	Acebo japonés	-	-	+	+	+	-	+	+	+	+		RECOMANADA
122	<i>Iris germanica</i>	Lirio azul	Lliri blau	-	+	+	+	-	+	+	-	+		RECOMANADA
123	<i>Iris pseudacorus</i>	Lirio amarillo	Lliri groc	+	+	+	+	-	+	+	-	+		MOLT RECOMANADA
124	<i>Jacaranda mimosifolia</i>	Jacaranda	Xicranda	-	-	-	+	-	+	+	+	0	"++"	RECOMANADA
125	<i>Jasminum officinale</i>	Jazmín común	Gessamí	+	+	-	+	-	-	+	+	+		RECOMANADA
126	<i>Jubaea chilensis</i>	Palma de Chile	Palmera de Xile	-	+	+	+	-	-	+	+	+		RECOMANADA
127	<i>Juglans regia</i>	Nogal	Noguera	+	-	-	+	-	-	+	+	0	"++"	MOLT RECOMANADA
128	<i>Juncus acutus</i>	Junco	Jonc	+	+	+	+	-	+	+	+	+		MOLT RECOMANADA
129	<i>Juniperus communis</i>	Enebro común	Ginebre	+	+	+	-	-	-	+	+	+	"--"	MOLT DESACONSELLADA
130	<i>Juniperus horizontalis</i>	Enebro rastrero	Ginebre rastrer	-	+	+	-	-	-	+	+	0	"--"	MOLT DESACONSELLADA
131	<i>Juniperus oxycedrus</i>	Enebro	Ginebró	+	+	+	+	-	-	+	+	+	"--"	MOLT DESACONSELLADA

ID	NOM LLATÍ	NOM CASTELLÀ	NOM CATALÀ	ORI GEN	CREIXE MENT	BIOMASSA SECA EN SÒL	BIOMASSA SECA EN PEU	PIRORESISTÈNCIA A NATURAL	COMPOSTOS INFLAMABLES	POSSIBILITAT PARTÍCULES DE CENDRA	TIPUS COMBUSTIBLE	BALANÇ	CRITERI EXPERT	VALORACIÓ
132	<i>Koeleruteria paniculata</i>	Jabonero de china	Saboner de xina	-	+	-	+	-	+	+	+	+		RECOMANADA
133	<i>Kolkwitzia amabilis</i>	-	-	-	-	-	+	-	+	+	+	0	"++"	RECOMANADA
134	<i>Laburnum x watereri</i>	Laburno	-	-	+	-	+	-	+	+	+	+		RECOMANADA
135	<i>Lagerstroemia indica</i>	Árbol de Júpiter	Arbre de Júpiter	-	-	-	+	-	+	+	+	0	"++"	RECOMANADA
136	<i>Lantana camara</i>	Lantana	Lantana	PX	-	+	+	-	-	+	+	PX		DESACONSELLADA
137	<i>Larix decidua</i>	Alerce	Alerç	-	+	-	+	-	-	+	+	0	"--"	MOLT DESACONSELLADA
138	<i>Laurus nobilis</i>	Laruel	Llorer	+	+	+	+	-	-	+	+	+	"--"	DESACONSELLADA
139	<i>Lavandula spp.</i>	Espiego	Espígol	+	+	+	+	-	-	+	-	+		MOLT RECOMANADA
140	<i>Ligustrum japonica</i>	Aligustre del Japón	-	-	-	+	+	-	-	+	+	0	"++"	RECOMANADA
141	<i>Ligustrum lucidum</i>	Aligustre de China	Troana	-	-	+	+	-	+	+	+	+		RECOMANADA
142	<i>Ligustrum ovalifolium</i>	Aligustre de California	Troanella	-	-	-	+	-	+	+	+	0	"++"	RECOMANADA
143	<i>Ligustrum vulgare</i>	Aligustre	Albena	+	-	-	+	-	+	+	+	+		MOLT RECOMANADA
144	<i>Lippia nodiflora</i>	Lipia	Verbena de rucs florits	-	-	-	+	-	-	+	-	-		DESACONSELLADA
145	<i>Liquidambar styraciflua</i>	Liquidambar	Liquidàmbar	-	-	-	+	-	-	+	+	-		DESACONSELLADA
146	<i>Liriodendron tulipifera</i>	Árbol de las tulipas	Tuliper de Virgínia	-	-	-	+	-	+	+	+	0	"++"	RECOMANADA
147	<i>Liriope muscari</i>	Serpentina	-	-	+	+	+	-	+	+	-	+		RECOMANADA
148	<i>Lonicera etrusca</i>	Madreselva etrusca	Lligabosc etrusc	+	-	-	+	-	-	+	+	0	"++"	MOLT RECOMANADA
149	<i>Lonicera implexa</i>	Madreselva	Lligabosc	+	-	+	+	-	+	+	+	+		MOLT RECOMANADA
150	<i>Lonicera nitida</i>	Madreselva de hoja	Lligabosc de fulla	-	-	+	+	-	+	+	+	+		RECOMANADA
151	<i>Lonicera periclymenum</i>	Madreselva de los bosques	Lligabosc atlàntic	+	-	-	+	-	-	+	+	0	"++"	MOLT RECOMANADA
152	<i>Lonicera xylosteum</i>	Sanjueña	Xuclamel	+	-	+	+	-	+	+	+	+		MOLT RECOMANADA
153	<i>Loropetalum chinense</i>	Loropetálo	-	-	+	+	+	-	+	+	+	+		RECOMANADA

ID	NOM LLATÍ	NOM CASTELLÀ	NOM CATALÀ	ORI GEN	CREIXEMENT	BIOMASSA SECA EN SÒL	BIOMASSA SECA EN PEU	PIRORESISTÈNCIA A NATURAL	COMPOSTOS INFLAMABLES	POSSIBILITAT PARTÍCULES DE CENDRA	TIPUS COMBUSTIBLE	BALANÇ	CRITERI EXPERT	VALORACIÓ
154	<i>Lotus citysoides</i>	Cuernecillo de mar	Trèvol femella	+	-	+	+	+	-	+	-	+		MOLT RECOMANADA
200	<i>Lycium europaeum</i>	Cambrón	Arcer	-	-	-	+	+	-	+	+	0	"++"	RECOMANADA
155	<i>Magnolia grandiflora</i>	Magnolia	Magnòlia	-	+	+	+	-	-	+	+	+		RECOMANADA
156	<i>Mahonia × media</i>	Mahonia	-	-	+	+	+	+	-	+	+	+		RECOMANADA
157	<i>Malus domestica</i>	Manzano	Pomera	-	-	-	+	++++	-	+	+	+	"++"	RECOMANADA
158	<i>Matricaria tchihatchewii</i>	Manzanilla alemana	-	-	-	+	-	-	-	+	-	-		DESACONSELLADA
159	<i>Medicago arborea</i>	Alfalfa arbòrea	Alfals arbori	-	-	+	+	-	+	+	+	+		RECOMANADA
160	<i>Melia azedarach</i>	Cinamono	Cinamon	-	-	-	+	-	-	+	+	-		DESACONSELLADA
161	<i>Metasequoia glyptostroboides</i>	Metasecuoya	Metasequoia	-	-	-	-	-	+	-	+	-		DESACONSELLADA
162	<i>Mimosa pudica</i>	Mimosa sensitiva	Sensitiva	PX	-	+	+	-	-	+	-	PX	"--"	DESACONSELLADA
163	<i>Miscanthus sinensis</i>	Eulalia	Eulalia	-	-	+	+	-	-	+	-	-		DESACONSELLADA
164	<i>Morus alba</i>	Morera	Morera	-	-	-	+	+	-	+	+	0	"++"	RECOMANADA
165	<i>Myrtus communis</i>	Mirto	Murta	+	+	+	+	-	-	+	+	+		DESACONSELLADA
166	<i>Nandina domestica</i>	Nandina	Nandina	-	+	-	-	-	+	+	+	0	"++"	RECOMANADA
167	<i>Nerium oleander</i>	Adelfa	Baladre	+	-	+	+	-	-	+	+	+	"--"	DESACONSELLADA
168	<i>Olea europeae var. sylvestris</i>	Acebucho	Ullastre	+	+	+	+	++++++	-	+	+	+	"++"	MOLT RECOMANADA
169	<i>Ononis tridentata</i>	Asnallo	Arnall	+	-	+	+	-	-	+	+	+	"++"	MOLT RECOMANADA
170	<i>Opuntia maxima</i>	Chumbera	Figa de pala	X	-	+	+	-	+	+	-	X		PROHIBIDA
171	<i>Osmanthus heterophyllus</i>	Falso acebo	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+		RECOMANADA
172	<i>Osyris alba</i>	Guardalobo	Ginestó	+	-	+	+	+	+	+	+	+	"++"	MOLT RECOMANADA
173	<i>Paeonia officinalis</i>	Peonia	Peònia	-	+	+	+	-	-	+	-	0	"++"	RECOMANADA
174	<i>Paeonia suffruticosa</i>	Peonia	Peònia	-	+	-	+	-	-	+	+	0	"++"	RECOMANADA
175	<i>Parrotia persica</i>	Árbol de hierro	-	-	+	-	+	-	+	+	+	+		RECOMANADA
176	<i>Parthenocissus spp.</i>	Parra virgen	Parra verge	-	-	-	+	-	+	+	+	-	"++"	RECOMANADA

ID	NOM LLATÍ	NOM CASTELLÀ	NOM CATALÀ	ORI GEN	CREIXE MENT	BIOMASSA SECA EN SÒL	BIOMASSA SECA EN PEU	PIRORESISTÈNCIA A NATURAL	COMPOSTOS INFLAMABLES	POSSIBILITAT PARTÍCULES DE CENDRA	TIPUS COMBUSTIBLE	BALANÇ	CRITERI EXPERT	VALORACIÓ
177	<i>Paulownia tomentosa</i>	Paulonia	Paulònia	-	-	-	+	-	+	+	+	0	"++"	RECOMANADA
178	<i>Pelargonium spp.</i>	Geranio	Gerani	-	-	+	+	-	-	+	-	-		DESACONSELLADA
179	<i>Pennisetum setaceum</i>	Cola de plumas	Cua de rabosa	X	-	+	+	-	+	-	-	X		PROHIBIDA
180	<i>Perovskia atriplicifolia</i>	Salvia rusa	-	-	-	+	+	-	-	+	-	-		DESACONSELLADA
181	<i>Philadelphus coronarius</i>	Jeringuilla	Xeringuilla	-	-	-	+	-	+	+	+	0	"++"	RECOMANADA
182	<i>Phillyrea angustifolia</i>	Labièrnago	Aladern de fulla estreta	+	-	+	+	-	-	+	+	+	"--"	MOLT DESACONSELLADA
183	<i>Phillyrea latifolia</i>	Agracejo	Aladern de fulla ampla	+	-	+	+	-	-	+	+	+	"--"	MOLT DESACONSELLADA
184	<i>Phlomis italica</i>	Matagallos	Matagalls	+	-	+	+	-	+	+	+	+		MOLT RECOMANADA
185	<i>Phoenix canariensis</i>	Palmera canaria	Palmera canària	+	-	+	-	-	+	-	+	0	"--"	MOLT DESACONSELLADA
186	<i>Phormium tenax</i>	Fornio	Lli de Nova Zelanda	-	-	+	+	-	+	+	-	0	"++"	RECOMANADA
187	<i>Photinia x fraseri</i>	Fotinia	-	-	-	+	+	-	+	+	+	+		RECOMANADA
188	<i>Phyllostachys aurea</i>	Bambú japonés	Bambú groc	-	-	+	+	-	+	+	+	+	"--"	MOLT DESACONSELLADA
189	<i>Physocarpus opulifolius</i>	Ninebark	-	-	-	-	+	-	+	+	+	0	"++"	RECOMANADA
190	<i>Picea abies</i>	Abeto rojo	Avet roig	-	+	+	+	-	-	+	+	+	"--"	MOLT DESACONSELLADA
191	<i>Picea bicolor</i>	Abeto bicolor	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+	"--"	MOLT DESACONSELLADA
192	<i>Picea glauca</i>	Abeto blanco	-	-	+	+	+	-	-	+	+	+	"--"	MOLT DESACONSELLADA
193	<i>Picea orientalis</i>	Abeto oriental	Píce d'orient	-	+	+	+	-	-	+	+	+	"--"	MOLT DESACONSELLADA
194	<i>Picea pungens</i>	Abeto azul	Píce pungent	-	+	+	+	-	-	+	+	+	"--"	MOLT DESACONSELLADA
195	<i>Pieris japonica</i>	Andròmeda		-	+	+	+	-	+	+	+	+		RECOMANADA
196	<i>Pinus halepensis</i>	Pino carrasco	Pi blanc	+	+	+	-	-	-	-	+	0	"--"	MOLT DESACONSELLADA
197	<i>Pinus nigra</i>	Pino laricio	Pinassa	+	+	+	-	-	-	-	+	0	"--"	MOLT DESACONSELLADA

ID	NOM LLATÍ	NOM CASTELLÀ	NOM CATALÀ	ORI GEN	CREIXE MENT	BIOMASSA SECA EN SÒL	BIOMASSA SECA EN PEU	PIRORESISTÈNCIA A NATURAL	COMPOSTOS INFLAMABLES	POSSIBILITAT PARTÍCULES DE CENDRA	TIPUS COMBUSTIBLE	BALANÇ	CRITERI EXPERT	VALORACIÓ
198	<i>Pinus pinaster</i>	Pino rodeno	Pi marítim	+	+	+	-	-	-	-	+	0	"--"	MOLT DESACONSELLADA
199	<i>Pinus pinea</i>	Pino piñonero	Pi pinyer	+	+	+	-	-	-	-	+	0	"--"	MOLT DESACONSELLADA
200	<i>Pinus sylvestris</i>	Pino silvestre	Pi roig	+	+	+	-	-	-	-	+	0	"--"	MOLT DESACONSELLADA
201	<i>Pinus uncinata</i>	Pino negro	Pi negre	+	+	+	-	-	-	-	+	0	"--"	MOLT DESACONSELLADA
202	<i>Pistacia lentiscus</i>	Lentisco	Llentiscle	+	+	+	+	+	-	+	+	+	"++"	MOLT RECOMANADA
203	<i>Pistacia terebinthus</i>	Cornicabra	Cornicabra	+	+	-	+	+	-	+	+	+	"++"	MOLT RECOMANADA
204	<i>Pittosporum tobira</i>	Pitòspero japonés	Pitòspor	-	-	+	+	-	-	+	+	0	"++"	RECOMANADA
205	<i>Platanus hispanica</i>	Plátano	Plàtan	-	-	-	-	-	+	+	+	-	"++"	RECOMANADA
206	<i>Plumbago auriculata</i>	Jazmín azul	Jaramí blau	-	-	+	+	-	-	+	+	0	"++"	RECOMANADA
207	<i>Polygala myrtifolia</i>	Lechera del Cabo	-	-	+	+	+	-	+	+	+	+		RECOMANADA
208	<i>Polypodium vulgare</i>	Polipodio	Daurada	+	-	+	+	-	+	+	-	+		MOLT RECOMANADA
209	<i>Prunus avium</i>	Cerezo	Cirerer	+	+	-	+	+	-	+	+	+	"++"	MOLT RECOMANADA
210	<i>Prunus cerasifera</i>	Ciruelo de Pissard	Prunera de fulla roja	-	+	-	+	+	-	+	+	+		RECOMANADA
211	<i>Prunus laurocerasus</i>	Laurel cerezo	Llorer-cirer	-	+	+	+	+	-	+	+	+		RECOMANADA
212	<i>Prunus lusitanica</i>	Laurel de Portugal	Llorer-cirer de Portugal	-	+	+	+	+	+	+	+	+		RECOMANADA
213	<i>Prunus mahaleb</i>	Cerezo de Santa Lúcia	Cirerer de Santa Lúcia	-	+	-	+	+	+	+	+	+		RECOMANADA
214	<i>Prunus spinosa</i>	Arañón	Aranyoner	+	+	-	+	+	+	+	+	+		MOLT RECOMANADA
215	<i>Pseudotsuga menziesii</i>	Abeto de douglas	Avet de douglas	-	-	+	+	-	-	+	+	0	"--"	DESACONSELLADA
216	<i>Pterocarya fraxinifolia</i>	Nogal del Cáucaso	Nogera del Caucas	-	-	-	+	-	+	+	+	0	"++"	RECOMANADA
217	<i>Punica granatum</i>	Granado	Magraner	-	+	-	+	-	+	+	+	+		RECOMANADA
218	<i>Pyracantha spp.</i>	Piracanta	Piracanta	PX	-	+	+	-	+	+	+	PX		DESACONSELLADA

ID	NOM LLATÍ	NOM CASTELLÀ	NOM CATALÀ	ORI GEN	CREIXEMENT	BIOMASSA SECA EN SÒL	BIOMASSA SECA EN PEU	PIRORESISTÈNCIA A NATURAL	COMPOSTOS INFLAMABLES	POSSIBILITAT PARTÍCULES DE CENDRA	TIPUS COMBUSTIBLE	BALANÇ	CRITERI EXPERT	VALORACIÓ
219	<i>Pyrus spp.</i>	Peral	Perera	+	+	-	+	-	+	+	+	+		MOLT RECOMANADA
220	<i>Quercus canariensis</i>	Quejigo africano	Roure africà	+	+	-	+	+	+	+	+	+		RECOMANADA
221	<i>Quercus cerrioides</i>	Roble cerrioide	Roure cerrioide	+	+	-	+	+	+	+	+	+		RECOMANADA
222	<i>Quercus coccifera</i>	Coscoja	Garric	+	+	-	+	-	+	+	+	-		DESACONSELLADA
223	<i>Quercus ilex</i>	Encina	Alzina	+	+	+	+	+	+	+	+	+		RECOMANADA
224	<i>Quercus petraea</i>	Roble albar	Roure de fulla gran	+	+	+	+	+	+	+	+	+		RECOMANADA
225	<i>Quercus pubescens</i>	Roble pubescente	Roure martinenc	+	+	-	+	+	+	+	+	+		RECOMANADA
226	<i>Quercus robur</i>	Roble pedunculado	Roure pèñol	+	+	-	+	+	+	+	+	+		RECOMANADA
227	<i>Quercus suber</i>	Alcornoque	Surera	+	+	-	+	+	+	+	+	+		RECOMANADA
228	<i>Rhamnus alaternus</i>	Aladierno	Aladern	+	+	+	+	+	+	+	+	+	"++"	MOLT RECOMANADA
229	<i>Rhamnus lycioides</i>	Espino negro	Arçot	+	+	+	+	-	+	+	+	+		RECOMANADA
230	<i>Rhododendron ferrugineum</i>	Rododendro	Neret	-	+	+	+	-	-	+	+	+		RECOMANADA
231	<i>Rhus typhina</i>	Zumaque de virginia	Sumac de virginia	-	+	-	+	-	+	+	+	+		RECOMANADA
232	<i>Robinia pseudoacacia</i>	Acacia blanca	Acàcia blanca	PX	-	-	+	-	+	-	+	PX	"-"	MOLT DESACONSELLADA
233	<i>Rosa canina</i>	Rosal silvestre	Roser bord	+	+	-	+	-	-	+	+	+		MOLT RECOMANADA
234	<i>Rosa sp.</i>	Rosal	Roser	+	+	-	+	-	-	+	+	+		MOLT RECOMANADA
235	<i>Rosmarinus officinalis</i>	Romero	Romaní	+	+	+	-	-	-	+	-	0	"-"	MOLT DESACONSELLADA
236	<i>Rubia peregrina</i>	Rubia silvestre	Apegalós	+	+	+	+	+	+	+	-	+	"++"	MOLT RECOMANADA
237	<i>Rubus spp.</i>	Zarza	Esbarzer	+	+	+	+	+	+	+	+	+	"++"	MOLT RECOMANADA
238	<i>Ruscus aculeatus</i>	Brusco	Brusc	+	+	+	+	+	+	+	+	+	"++"	MOLT RECOMANADA
239	<i>Sabal palmetto</i>	Palmera de Carolina	-	-	-	+	-	+	+	+	+	+		RECOMANADA
240	<i>Salix alba</i>	Sauce blanco	Salze blanc	+	-	-	+	"+++"	-	-	+	+		RECOMANADA

ID	NOM LLATÍ	NOM CASTELLÀ	NOM CATALÀ	ORIGEN	CREIXEMENT	BIOMASSA SECA EN SÒL	BIOMASSA SECA EN PEU	PIRORESISTÈNCIA A NATURAL	COMPOSTOS INFLAMABLES	POSSIBILITAT PARTÍCULES DE CENDRA	TIPUS COMBUSTIBLE	BALANÇA	CRITERI EXPERT	VALORACIÓ
241	<i>Salix babylonica</i>	Sauce llorón	Salze	-	-	-	+	-	-	-	+	-		DESACONSELLADA
242	<i>Salix matsudana</i>	Sauce tortuoso	Salze xinès	-	-	-	+	-	-	-	+	-		DESACONSELLADA
243	<i>Salvia microphylla</i>	Salvia rosa	Sàlvia microfil·la	-	-	+	+	+++	-	+	-	+	++	MOLT RECOMANADA
244	<i>Sambucus nigra</i>	Saúco	Saüc	+	-	+	+	-	+	-	+	+		MOLT RECOMANADA
245	<i>Saxifraga spp.</i>	Saxifraga	Saxifraga	-	-	+	+	-	+	+	-	0	++	RECOMANADA
246	<i>Scabiosa spp.</i>	Escabiosa	Escabiosa	-	+	+	+	-	+	+	-	+		RECOMANADA
247	<i>Schinus molle</i>	Pimiento falso	Pebrer bord	-	-	+	+	-	+	+	+	+		RECOMANADA
248	<i>Sedum spp.</i>	Sedum	Crespinell	-	+	+	+	++	+	+	-	+	++	MOLT RECOMANADA
249	<i>Sempervivum tectorum</i>	Barba de Júpiter	Herba de foc	-	+	+	+	-	+	+	-	+		RECOMANADA
250	<i>Senecio tamoides</i>	Hiedra amarilla	-	PX	-	+	+	-	+	+	+	PX		DESACONSELLADA
251	<i>Sequoiadendron giganteum</i>	Secuoya gigante	Sequoia gegant	-	-	+	-	-	-	+	+	-		DESACONSELLADA
252	<i>Smilax aspera</i>	Zarzaparrila	Arítjol	+	-	+	+	++	+	+	-	+	++	MOLT RECOMANADA
253	<i>Sorbus aria</i>	Mojera	Moixera	+	+	-	+	-	+	+	+	+		MOLT RECOMANADA
254	<i>Spartium junceum</i>	Retama macho	Ginestera	+	-	-	+	-	+	+	-	0	--	DESACONSELLADA
255	<i>Spiraea x arguta</i>	Espirea	Espirea	-	-	-	+	-	+	+	-	-		DESACONSELLADA
256	<i>Stipa tenacissima</i>	Esparto	Espart	+	-	+	-	-	+	+	-	0	--	DESACONSELLADA
257	<i>Styphnolobium japonicum</i>	Acacia del Japón	-	-	-	-	+	-	+	+	+	0	++	RECOMANADA
258	<i>Syagrus romanzoffiana</i>	Palmera pindó	-	-	-	+	-	-	+	+	+	0	++	RECOMANADA
259	<i>Syringa vulgaris</i>	Lilo	Lilà	-	-	-	+	+++	-	+	+	+		RECOMANADA
260	<i>Tamarix africana</i>	Tamariz	Tamaric	+	-	-	+	+	+	+	+	+	++	MOLT RECOMANADA
261	<i>Tamarix gallica</i>	Taraje	Tamarill	+	-	-	+	+	+	+	+	+	++	MOLT RECOMANADA
262	<i>Taxodium distichum</i>	Ciprés de los pantanos	Xiprer dels pantans	-	-	-	+	-	+	+	+	0	--	MOLT DESACONSELLADA



ID	NOM LLATÍ	NOM CASTELLÀ	NOM CATALÀ	ORI GEN	CREIXE MENT	BIOMASSA SECA EN SÒL	BIOMASSA SECA EN PEU	PIRORESISTÈNCIA A NATURAL	COMPOSTOS INFLAMABLES	POSSIBILITAT PARTÍCULES DE CENDRA	TIPUS COMBUSTIBLE	BALANÇ	CRITERI EXPERT	VALORACIÓ
263	<i>Taxus baccata</i>	Tejo	Teix	+	+	+	+	-	+	+	+	+		MOLT RECOMANADA
264	<i>Teucrium fruticans</i>	Olivilla	Teucrí blau	+	-	+	+	+	+	+	+	+		MOLT RECOMANADA
265	<i>Thuja spp.</i>	Tuya	Tuia	-	-	+	-	-	-	+	+	-	"--"	DESACONSELLADA
266	<i>Thymus vulgaris</i>	Tomillo	Timó	+	-	+	-	-	-	+	-	-		DESACONSELLADA
267	<i>Tilia spp.</i>	Tilo	Til·ler	+	-	-	+	"++"	+	+	+	+		MOLT RECOMANADA
268	<i>Tipuana tipu</i>	Tipa	Acàcia rosa	-	-	-	+	-	+	+	+	0	"++"	RECOMANADA
269	<i>Trachelospermum jasminoides</i>	Traquelospermo	-	-	+	+	+	-	+	+	+	+		RECOMANADA
270	<i>Trachycarpus fortunei</i>	Palmera china de abanico	Palmera excelsa	-	+	+	-	-	+	+	+	+		RECOMANADA
271	<i>Tradescantia fluminensis</i>	Amor de hombre	Fulla d'ombra	X	-	+	-	-	+	+	-	X		PROHIBIDA
272	<i>Trifolium repens</i>	Trèbol blanco	Trèvol blanc	+	-	+	+	-	+	+	-	+		MOLT RECOMANADA
273	<i>Tulbaghia violacea</i>	Tulbagia	-	-	-	+	+	+	+	+	-	+		RECOMANADA
274	<i>Typha latifolia</i>	Espadaña	Balca	+	-	+	+	-	+	+	-	+		MOLT RECOMANADA
275	<i>Ulex parviflorus</i>	Aliaga morisca	Gatosa	+	-	+	-	-	+	+	-	0	"--"	MOLT DESACONSELLADA
276	<i>Ulmus minor</i>	Álamo	Om	+	-	-	+	-	+	+	+	+		MOLT RECOMANADA
277	<i>Vaccinium myrtillus</i>	Arandanera	Anadiu	-	-	-	+	-	+	+	+	0	"++"	RECOMANADA
278	<i>Viburnum lantana</i>	Barbadejo	Tortelatge	+	-	-	+	-	+	+	+	+	"--"	DESACONSELLADA
279	<i>Viburnum lucidum</i>	Viburnum lucidum	-	+	-	+	+	-	+	+	+	+	"--"	DESACONSELLADA
280	<i>Viburnum tinus</i>	Durillo	Marfull	+	-	+	+	-	+	+	+	+		RECOMANADA
281	<i>Vinca major</i>	Hierba doncella	Herba donzella	+	-	+	+	+	+	+	-	+		MOLT RECOMANADA
282	<i>Vitex agnus-castus</i>	Pimentera	Pebre bord	+	-	-	+	-	+	+	-	0	"++"	MOLT RECOMANADA
283	<i>Vitis vinifera subsp. sylvestris</i>	Viña silvestre	Vinya silvestre	-	-	-	+	+	+	+	+	+	"++"	MOLT RECOMANADA

ID	NOM LLATÍ	NOM CASTELLÀ	NOM CATALÀ	ORIGEN	CREIXEMENT	BIOMASSA SECA EN SÒL	BIOMASSA SECA EN PEU	PIRORESISTÈNCIA A NATURAL	COMPOSTOS INFLAMABLES	POSSIBILITAT PARTÍCULES DE CENDRA	TIPUS COMBUSTIBLE	BALANÇ	CRITERI EXPERT	VALORACIÓ
284	<i>Washingtonia filifera</i>	Palmera de Califòrnia	Washingtonia	-	-	+	-	-	+	+	+	0	"-"	DESACONSELLADA
285	<i>Weigela florida</i>	Veigela	Weigèlia	-	-	-	+	-	+	+	+	0	"++"	RECOMANADA
286	<i>Westringia fruticosa</i>	Romero Australiano	-	-	-	+	+	-	+	+	+	+		RECOMANADA
287	<i>Wisteria spp.</i>	Wisteria	Glicina	-	-	-	+	+	+	+	-	0	"++"	RECOMANADA
288	<i>Yucca spp.</i>	Yuca	luca	-	-	+	+	"+++"	+	+	+	+		RECOMANADA



## CAPÍTOL VI. ALTERNATIVES A LES ESPÈCIES MÉS PIRÒFITES EMPRADES EN JARDINERIA

17	ARBRES
18	ARBUSTOS I PLANTES ENFILADISSES
19	PLANTES HERBÀCIES

## 17. ARBRES

Seguint els criteris d'idoneïtat, a continuació s'ofereixen a disposició de l'usuari alternatives a espècies piròfites, intentat en la majoria de casos aconseguir valors estètics i ornamentals similars.

### *Platanus hispanica* / Plàtan d'ombra

El plàtan d'ombra procedeix d'un creuament de dues espècies connectades: *Platanus occidentalis* i *Platanus orientalis*. De fet, no es recomana científicament la introducció d'híbrids pel risc de contaminació genètica que això produeix.

Encara que la seva copa espessa projecta una ombra densa, amb la qual cosa redueix l'efecte de la calor i genera un microclima més humit (enemic del foc), se li associen problemes pel que fa a la inflamabilitat i no es recomana per les característiques següents:

- La seva escorça es caracteritza pel fet de semblar un mosaic de tons verds, grisos i grocs, que es desprèn amb facilitat en grans plaques.
- Les fulles són caduques, les juvenils tenen un toment dens que es va perdent amb l'edat.
- Els fruits són compostos i globosos, apareixen generalment en parells, fan entre 3 i 5 cm de diàmetre i són penjants. Aquestes boles sovint es mantenen a l'arbre en arribar l'hivern, després es desfan i tenen moltes llavors amb pèls fins (aquenis) que afavoreixen la seva dispersió pel vent.

→ Alternativa recomanada: *Acer pseudoplatanus* i *Acer platanoides*

El gènere *Acer* disposa de múltiples referències sobre la seva baixa inflamabilitat, a més d'oferir llenya de bona qualitat, amb una velocitat baixa de consum i un poder calorífic alt.

### Gènere *Pinus*. Família *Pinaceae*

La família *Pinaceae*, en general, està especialment adaptada al foc i desenvolupa focs ràpids i explosius. En concret, el gènere *Pinus*, molt inflamable i un dels més comuns a Girona, presenta una sèrie de característiques que desaconsellen totalment de disposar-ne en jardins d'IUF:

- Les altes concentracions en olis essencials i de resina, unes substàncies molt inflamables.
- Les fulles en forma d'acícules i les seves branques, que es consumeixen amb rapidesa.
- Les pinyes seròtines, que surten disparades amb l'acció del foc i generen focus secundaris explosius a una distància de fins a 200 metres. En són exemples el pi blanc (*Pinus halepensis*), el pi pinyoner (*Pinus pinea*) i el pi canari (*Pinus canariensis*).
- En altes densitats d'arbres, les branques sota l'espessor moren per falta de llum.

A continuació, com a curiositat, es disposen algunes adaptacions contra el foc:

- El pi canari (*Pinus canariensis*), que rebrota.
- El pi pinyoner (*Pinus pinea*), amb l'escorça gruixuda i una ombra densa per la copa globosa.
- La pinassa (*Pinus nigra*), amb gemmes gruixudes.
- La pinassa (*Pinus nigra*), el pi canari (*Pinus canariensis*) i el pi roig (*Pinus sylvestris*), de 40 metres d'alçària en bones condicions. Amb aquestes alçàries, les copes solen quedar fora de perill dels focs de superfície que cremen el sotabosc si no hi ha gran continuïtat.
- La major part de les espècies del gènere tenen capacitat d'autopoda, ja que les branques velles cauen a terra. Això és positiu, ja que les copes dels pins de certa alçària aconsegueixen escapar-se dels focs de superfície (sòl, no copes). No obstant això, entre les espècies hi ha diferències que marquen un comportament millor o pitjor davant d'un incendi. Per exemple, el pi blanc (*Pinus halepensis*) és l'espècie amb poda natural més escassa i més tardana, que a més té poca dominància apical, la qual cosa deriva en el fet que en peu hi haurà branques mortes sense caure a terra i això empitjora el desenvolupament d'un foc eventual.

Les espècies més desfavorables del gènere *Pinus* són el pi blanc (*Pinus halepensis*), que destaca per la seva poda natural tardana d'entre les característiques comunes, i el pi resiner (*Pinus pinaster*), pel seu contingut excepcional en resina, del qual s'extreu aprofitament forestal en aquest sentit.

→ Alternativa recomanada: *Araucaria spp.*

Conífera no autòctona, perennifòlia, també de port piramidal, nativa del centre i del sud de Xile i de l'oest de l'Argentina. Encara que és un arbre d'aroma resinosa, té fulles no aciculars, esquamiformes, i disposa d'autopoda o poda natural de les branques baixes i d'un port obert que permet mantenir-la sempre verda, sense matèria seca al peu. A més, posseeix una escorça gruixuda i un fullatge dur i difícil d'inflamar-se.

L'*Araucaria araucana* o pi de Xile, que és apta per a zones de sòls humits i lleugerament àcids, perjudicada per calors excessives, aires secs i sòls calcaris, resisteix molt bé les gelades.

L'*Araucaria heterophylla* o pi de Norfolk s'adapta a diferents temperatures i tipus d'ambients. Al contrari que l'anterior, suporta gelades suaus, ambients marítims, variabilitat en les precipitacions i estius una mica secs.

→ Alternativa recomanada: *Abies spp.*

L'abet és una conífera autòctona, perennifòlia, de fulles aciculars i de port piramidal, que pot superar els 40 m de talla. De fulles linears, tot i que les pinyes es componen de multitud d'escates papiràcies (anomenades escates tectrius), com a avantatge té una fusta molt poc resinosa, ja que no té canals resinífers fisiològics (no com la picea o *Picea abies*).

L'abet blanc o pivet (*Abies alba*) no és apte per a tots els llocs, ja que necessita força humitat tant en el subsol com en l'ambient, i no suporta bé ni les sequeres prolongades estivals ni les gelades tardanes hivernals. És indiferent al substrat i creix des dels 700 fins als 2.000 m d'altitud.

El pinsap (*Abies pinsapo*) comparteix amb altres avets la seva exigència pluviomètrica tan concreta, però suporta un període d'aridesa significatiu. És indiferent al substrat i creix des dels 600 fins als 1.800 m d'altitud.

### Gènere *Eucaliptus*

Un altre gènere que cal evitar en els jardins d'IUF sens dubte són els eucaliptus, els quals també es coneixen com a «arbres gasolina», ja que generen un oli altament inflamable. Tot i que es tracta d'arbres perennifolis, que conserven la fulla i contenen molta aigua estructural pels ambients humits en els quals es desenvolupen, els problemes pel que fa a la inflamabilitat deriven de:

- L'escorça, que es desprèn amb facilitat en grans plaques que, en cas de ser arrossegades pel vent, poden generar focus secundaris.
- L'alta concentració d'oli essencial, que a més reprimeix l'activitat descomponedora de restes a terra, la qual cosa fomenta l'acumulació d'una alta quantitat de material sec que eleva el volum de material combustible.

→ Alternativa recomanada: *Salix alba*

El salze blanc (*Salix alba*) és autòcton, caducifoli (biomassa seca a terra) i també viu associat a sòls humits (alta aigua estructural). Aguanta temperatures molt baixes, a diferència de l'eucaliptus, i té un port esvelt, que el fa molt adequat com a ornament i alternativa a l'eucaliptus. Les flors neixen a la primavera, en llargs filaments anomenats *aments*, i els fruits són càpsules que s'obren en madurar i alliberen llavors embolicades en un teixit cotonós (dispersió pel vent). Es recomana per les referències sobre la seva baixa inflamabilitat i la seva idoneïtat per a la pirojardineria.

→ Alternativa recomanada: *Celtis australis*

El lledoner és un parent dels oms que pot arribar al 30 m, autòcton, encara que caducifoli (biomassa seca a terra). Creix des del nivell del mar fins als 1.200 m, en ambients mediterranis una mica humits,

i és indiferent al tipus de sòl. Com el salze blanc, disposa de múltiples referències que el cataloguen de baixa inflamabilitat i, per tant, recomanable en un jardí d'IUF.

**Gèneres *Callitris*, *Calocedrus*, *Chamaecyparis*, *Cupressocyparis*, *Cupressus*, *Juniperus*, *Diselma*, *Fitzroya*, *Platycladus*, *Tetraclinis*, *Thuja*, *Thujopsis* i *Widdringtonia***

La família *Cupressaceae* es caracteritza pel fet d'estar composta per plantes arbustives o arbòries perennifòlies. La perillositat que comporta aquesta família resideix en el seu contingut de resines i en el fet que la gran majoria de gèneres presenten un port atapeït i dens que no permet que la llum penetri i genera una alta quantitat de biomassa seca en peu (en particular, els gèneres anteriors). Hi ha nombroses referències bibliogràfiques sobre l'alta inflamabilitat que comporta i el reg que genera.

→ Alternativa recomanada: altres espècies de baixa inflamabilitat, encara que estèticament no són alternatives similars

- *Olea europaea* o ullastre: perennifoli que no sol sobrepassar els 8-10 m d'alçària, de fulles simples i coriàcies. La fusta és de qualitat excel·lent, de les més dures i pesants. Està adaptat al clima mediterrani —d'hiverns no gaire freds, ja que l'afecten molt les gelades— i als estius secs i calorosos. Té un port obert sense acumulació de biomassa seca al peu. No acumula compostos volàtils.
- *Prunus avium* o cirerer: caducifoli que no sol sobrepassar els 25 m d'alçària. La seva fusta és dura, de baixa velocitat de consum i amb una aportació mitjana de calor. Té un port obert sense acumulació de biomassa seca al peu. No acumula compostos volàtils.
- *Tamarix spp.* o tamarell: perennifoli de terrenys humits i propers a la mar. Té la capacitat de secretar les sals del substrat per mitjà d'unes petites glàndules amb forma de papil·les, cosa que li atorga una baixa inflamabilitat davant el foc.
- *Quercus spp.* o surera, alzina i roure: de perennifòlies frondoses a caducifòlies, algunes de fulla gran, no són espècies resinoses o amb retenció de compostos volàtils, de manera que disminueix en una proporció alta la inflamabilitat. Les fustes són denses, de baixa velocitat de consum, tot i que de poder calorífic mitjà-alt. Tenen els ports més oberts, sense acumulació de biomassa seca en peu. Alguns *Quercus* com el *Quercus suber* (alzina surera) i el *Quercus ilex* (alzina) rebroten després d'un incendi.
- *Castanea sativa* o castanyer, *Fraxinus ornus/excelsior* o freixe, *Betula pendula* o bedoll, *Alnus glutinosa* o vern i *Fagus sylvatica* o faig: frondoses de fulla gran, associades a sòls humits sense sequeres i, per tant, ben humectades estructuralment i sense biomassa seca en peu ni acumulació de compostos volàtils.

**Gèneres *Acacia***

Moltes de les espècies conreades d'aquest gènere, com l'*A. caven*, l'*A. tortilis*, l'*A. karroo* o l'*A. nilotica*, no es recomanen en jardins d'IUF perquè l'escorça, en individus adults, es caracteritza per profunds solcs o fissures longitudinals que es desprenen fàcilment amb el vent, amb la possibilitat que això comporta de generar focus secundaris.

En concret, és especialment preocupant la mimosa (*Acacia dealbata*), una espècie invasora caducifòlia molt estesa en jardineria. És originària del sud-est d'Austràlia, des de Nova Gal·les del Sud fins a Victòria, i de Tasmània. Presenta diverses cites d'alta inflamabilitat. Produeix problemes d'al·lèrgia. Disposava de mecanismes adaptats al foc com el rebrot, la qual cosa, donat el seu caràcter colonitzador, agreuja encara més el problema de la invasió biològica.

→ Alternativa recomanada: *Prunus avium*

El cirerer, autòcton i també caducifoli, disposa d'un valor ornamental similar a la mimosa, i a diferència d'aquesta hi ha referències de la seva baixa inflamabilitat. De fet, segons el Decret 123/2005, de 14 de juny, de mesures de prevenció dels incendis forestals en les urbanitzacions sense continuïtat immediata amb la trama urbana, s'ha de prioritzar la seva permanència en jardins d'IUF perquè dificulta l'inici i la propagació del foc.

## 18. ARBUSTOS I PLANTES ENFILADISSES

A continuació, amb relació a l'especial risc que comporten les tanques vegetals o tanques perimetrals, hi ha un seguit de recomanacions i advertiments que cal tenir en compte en cas de voler implementar vegetació com a tancament.

Com a primera opció, segons el que s'ha exposat a l'epígraf 12 (Consells i alternatives per al disseny de tanca vegetal), hi hauria la revegetació de murs artificials no combustibles (pedra, acer, etc.).

En aquest sentit, es recomanen o desaconsellen les espècies o gèneres següents:

DESACONSELLADES	RECOMANADES
<p><b>Gènere <i>Clematis</i></b></p> <p>Autòcton. Perennifòlia (<i>Clematis flammula</i>) i caducifòlia (<i>Clematis vitalba</i>). Creixement ràpid. Els fruits són plomosos per a la dispersió anemocora i resulten molt inflamables (focus secundaris).</p> <p>Exemples: <i>C. flammula</i>, <i>C. vitalba</i></p>	<p><b><i>Hedera helix</i> (heura)</b></p> <p>Autòctona. Perennifòlia. Creixement ràpid.</p> <p>Reg ocasional. Requereix reg freqüent si no es troba a l'ombra. Tiges llenyoses de duresa considerable.</p>
<p><b>Gènere <i>Bougainvillea</i></b></p> <p>Al·lòctona. Caducifòlia. Creixement ràpid.</p> <p>Reg freqüent. Té fulles modificades d'un altre color diferent al verd, bràctees, que s'assemblen a flors, d'un material semblant al paper molt inflamable i volàtil (focus secundaris).</p> <p>Exemples: <i>B. spectabilis</i>, <i>B. glabra</i>.</p>	<p><b><i>Rubia peregrina</i> / Rogeta</b></p> <p>Autòctona. Perennifòlia. Creixement ràpid.</p> <p>Malgrat que és un combustible fi, hi ha referències sobre la seva piroresistència natural.</p> <p>Reg innecessari. Alta rusticitat i, per tant, poc manteniment. Fulles petites.</p>
<p><b><i>Tradescantia fluminensis</i> / Tradescància</b></p> <p>Al·lòctona invasora catalogada. Perennifòlia. Creixement molt ràpid. Prohibida.</p>	<p><b><i>Vitis vinifera</i> / Parra</b></p> <p>Autòctona. Caducifòlia. Creixement ràpid.</p> <p>Alt contingut d'aigua estructural.</p>
<p><b><i>Rosmarinus officinalis var. prostratus</i> / Romaní</b></p> <p>Autòctona. Risc d'hibridació. Alta inflamabilitat del romaní per olis essencials.</p>	<p><b><i>Lonicera spp.</i> / Lligabosc</b></p> <p>Autòctona. Perennifòlia. Creixement molt ràpid.</p> <p>(A excepció de la <i>Lonicera nitida</i>, que és al·lòctona i caducifòlia; no recomanada). Reg ocasional.</p>
	<p><b><i>Rubus ssp.</i> / Esbarzer</b></p> <p>Autòctona. Perennifòlia. Creixement molt ràpid.</p> <p>Ofereix seguretat per espines i fruits comestibles. Reg ocasional.</p>
	<p><b><i>Smilax aspera</i> / Aritjol</b></p> <p>Autòctona. Perennifòlia. Creixement molt ràpid. Ofereix seguretat per espines. Reg ocasional.</p>
	<p><b><i>Jasminum officinalis</i> / Gessamí</b></p> <p>Autòctona. Perennifòlia. Creixement ràpid. Reg moderat.</p>

En segon lloc, es proposen algunes recomanacions destacables per a la segona opció, pantalles vegetals opaques amb vegetació, és a dir, **arbustos perennifolis**, mitjans/alts (d'1 m i de més de 2 m) i espessos. Tot això, sobre la base del que s'ha valorat prèviament quant al grau d'idoneïtat.

DESACONSELLADES	RECOMANADES
<p><b><i>Cupressocyparis leylandii</i> / Xiprer de Leyland</b></p> <p>Al·lòctona. Gran quantitat de matèria seca a l'interior i de resina, cosa que la fa molt inflamable. Genera problemes d'al·lèrgia. Creixement molt ràpid (fins a 1,5 m/any).</p>	<p><b><i>Ilex aquifolium</i> / Grèvol</b></p> <p>Autòcton. Creixement lent. Efecte dissuasiu per les punxes. Tolera bé les podes. Requereix una aportació d'aigua, sobretot durant l'estiu, en zones seques. Millor en sòl profund i si la planta es troba a l'ombra.</p>
<p><b>Gènere <i>Cupressus</i> / Xiprer</b></p> <p>Al·lòctona. Gran quantitat de matèria seca a l'interior i de resina, cosa que la fa molt inflamable. Genera problemes d'al·lèrgia. Creix molt ràpid i és molt opaca i resistent a la sequera. Molt pocs requeriments. Tolera molt bé les podes.</p> <p>Exemples: <i>C. sempervirens</i>, <i>C. arizonica</i>, <i>C. macrocarpa</i>, etc.</p>	<p><b>Gènere <i>Pistacia</i></b></p> <p>Autòcton. L'espècie <i>Pistacia lentiscus</i> rebrota després d'un incendi.</p> <p>Exemples: <i>Pistacia lentiscus</i>, <i>Pistacia terebinthus</i>.</p>
<p><b>Gènere <i>Thuja</i> / Tuia</b></p> <p>Al·lòctona. Gran quantitat de matèria seca a l'interior i de resina, cosa que la fa molt inflamable. Genera problemes d'al·lèrgia. Creixement més lent que l'anterior. És vigorosa i resistent a malalties i al fred.</p> <p>Exemples: <i>T. plicata</i>, <i>T. orientalis</i></p>	<p><b><i>Olea europaea var. sylvestris</i> / Ullastre</b></p> <p>Autòctona. Creixement lent. Suporta molt bé la sequera i els vents marins forts.</p> <p>No requereix suport de reg a l'estiu un cop implantada. Suporta bé la poda severa i la retallada de les fulles. Poc sensible a les plagues i malalties. Genera problemes d'al·lèrgia.</p>
<p><b><i>Calocedrus decurrens</i> / Libocedre</b></p> <p>Al·lòctona. Gran quantitat de matèria seca a l'interior i de resina, cosa que la fa molt inflamable.</p>	<p><b><i>Buxus sempervirens</i> / Boix</b></p> <p>Autòctona. Creixement lent. Fulles coriàcies. Perennifòlia. No acumula biomassa seca al peu.</p>
<p><b><i>Chamaecyparis lawsoniana</i></b></p> <p>Al·lòctona. Gran quantitat de matèria seca a l'interior i de resina, cosa que la fa molt inflamable.</p>	<p><b><i>Arbutus unedo</i> / Arboç</b></p> <p>Autòcton. Rebrotta després d'un incendi. Copa densa i globosa que genera molta ombra. Fusta densa de baixa velocitat de consum.</p>
<p><b>Gènere <i>Taxodium</i></b></p> <p>Al·lòcton. Gran quantitat de resina altament inflamable.</p> <p>Exemples: <i>T. distichum</i>.</p>	<p><b><i>Pittosporum tobira</i> / Pitòspor</b></p> <p>Al·lòctona. Alt contingut d'aigua estructural.</p>

En el cas de voler disposar a la parcel·la de tanques vegetals amb **arbustos caducifolis** mitjans/alts (d'1 m i de més de 2 m) i espessos, a continuació es recomanen les espècies autòctones i poc piròfites següents:



RECOMANADES

*Acer campestre* / Auró blanc

*Corylus avellana* / Avellaner

*Sambucus nigra* / Saüc

*Prunus spinosa* / Aranyoner

*Cornus sanguinea* / Sanguinyol

*Sorbus aria* / Moixera

*Prunus avium* / Cirerer

## 19. PLANTES HERBÀCIES

Pel que fa a les plantes herbàcies, i després d'haver desaconsellat en general l'ús d'herbàcies anuals pel curt cicle vital que tenen i l'esforç que requereixen, a continuació es disposen les alternatives següents. Les plantes recomanades tenen característiques que els confereixen avantatges pel que fa a la inflamabilitat. Les aromàtiques del clàssic jardí rocós o rocalla contenen molts olis essencials que cal evitar.

Les perennes herbàcies que es recomanen en un jardí adaptat al foc s'ubiquen, bé com a elements singulars i espaiats (testos, illes de jardí, etc.), o bé reunides en platabandes (d'una alçària superior a 30 cm) o rocalles.

DESACONSELLADES	RECOMANADES
<p><b><i>Rosmarinus officinalis</i> / Romaní</b></p> <p>Autòctona. D'alçària baixa i llenyosa. Conté una alta quantitat d'oli essencial, però la seva alta inflamabilitat també prové del fet que a l'estiu s'asseca molt ràpidament.</p>	<p><b>Gèneres <i>Acanthus</i>, <i>Helleborus</i> i <i>Paeonia</i> / Perennes de platabanda</b></p> <p>Plantes com <i>Acanthus</i>, <i>Hellebourus</i> i <i>Paeonia</i>, que no es marceixen a l'hivern, pràcticament no requereixen cures durant diverses dècades.</p>
<p><b>Gènere <i>Erica</i>, <i>Calluna</i> / Brucs</b></p> <p>Autòctones. Llenyoses. En general es cataloguen com a molt inflamables durant tot l'any. Tenen moltes flors petites reunides en inflorescències molt denses. A l'estiu són papiràcies.</p>	<p><b><i>Ononis tridentata</i> / Ruac</b></p> <p>Autòctona. Fulles carnosos que retenen humitat. De fet, hi ha una subespècie anomenada <i>O. tridentata subsp. crassifolia</i>.</p>
	<p><b><i>Osyris alba</i> / Ginestó o gessamí de llop</b></p> <p>Autòctona. Espècie de baixa inflamabilitat. Planta hemiparàsita que, encara que fa fotosíntesi, aconsegueix aigua i sals minerals de la saba bruta que obté a partir dels haustoris que pot fixar en les arrels d'altres plantes. Pot parasitar vegetals de diversos gèneres, encara que també és capaç de viure de manera independent.</p>
	<p><b><i>Atriplex halimus</i> / Salat blanc</b></p> <p>Manté en peu altes concentracions de sal gràcies a òrgans especials, fet que en redueix dràsticament la inflamabilitat.</p>
<p><b>Gènere <i>Cistus</i> / Estepes</b></p> <p>Autòctona. Llenyosa. Especialment la <i>Cistus ladanifer</i> és molt inflamable a l'estiu. N'hi ha d'altres que són moderadament inflamables, com <i>C. albidus</i>, <i>C. salviifolius</i> o <i>C. laurifolius</i>. En concret, l'estepa ladanifera (<i>C. Ladanifer</i>) està impregnada de làdan, substància enganxosa formada per resina fortament olorosa, que li proporciona un aspecte brillant, molt inflamable.</p>	<p><b>Gènere <i>Halimium</i> / Estepa</b></p> <p>Autòcton. Disposa de mecanismes per gestionar la quantitat de sals al sòl, cosa que li permet de viure en ambients dunars i costaners.</p> <p>La baixa inflamabilitat de les sals li confereix bones propietats en la matèria.</p>
<p><b>Gènere <i>Lavandula</i> / Lavanda o espígol</b></p> <p>Autòctona. Llenyosa. Existeixen referències que l'espècie <i>Lavandula stoechas</i> té una alta inflamabilitat a l'estiu. Contingut alt d'oli essencial.</p>	<p><b><i>Clivia minata</i></b></p> <p>Al·lòctona. Fulles i arrels gruixudes.</p>

DESACONSELLADES	RECOMANADES
<p><b><i>Thymus vulgaris</i> / Farigola</b></p> <p><b>Autòctona. Llenyosa. D'alçària baixa. Conté una alta quantitat d'oli essencial i és molt inflamable tot l'any.</b></p>	<p><b><i>Agapanthus africanus</i> / Lliri africà</b></p> <p>Al·lòctona. Arrels tuberoses que acumulen una gran quantitat d'aigua per poder utilitzar en cas de necessitat.</p>
<p><b>Gespa ornamental; molt exigent pel que fa al reg</b></p> <p>Barreja d'espècies cespitoses no adaptada a la sequera; genera un alt consum d'aigua. A l'estiu és costosa pel que fa a la plantació i altres tasques de manteniment (sega, airejament, adobament). Si això no és adequat, es poden desenvolupar tot un seguit de plagues i malalties o sequedat i mort, la qual cosa genera una extensió d'elements fins fàcilment combustibles pel foc.</p>	<p><b>Herba ornamental resistent al clima local</b></p> <p>Gespa de grama, sovint de fulla gruixuda, procedent de llavors de climes subtropicals i que sovint presenta latència hivernal. Són plantes amb una gran capacitat per resistir la sequera estival. <i>Stenotaphrum secundatum</i> / <i>Stenotaphrum americanum</i> / <i>Zoysia japonica</i> / <i>Zoysia tenuifolia</i> / <i>Paspalum notatum</i> / <i>Paspalum vaginatum</i> / <i>Cynodon dactylon</i> (grama o herba de les Bermudes).</p> <p>També hi ha una altra agrupació resistent, encara que menys que l'anterior: <i>Festuca arundinacea</i> / <i>Poa pratensis</i> / <i>Lolium perenne</i> / <i>Festuca ovina</i> / <i>Festuca rubra</i> / <i>Agrotis tenuis</i> / <i>Agrotis stolonifera</i> / <i>Poa trivialis</i>.</p> <p><b>Alternativa a la gespa. Entapissants de xerojardineria</b></p> <p>Permeten obtenir els mateixos efectes visuals que la gespa i minimitzar enormement el consum d'aigua, el cost, el temps d'implantació i el manteniment.</p> <p>Al·lòctones. <i>Dichondra repens</i> i <i>Frankenia laevis</i>.</p> <p>Arrels profundes, que fixen el sòl i cobreixen la superfície. Ofereixen uns efectes visuals millors que les gespes en mostrar les flors i els fruits.</p> <p>La <i>Frankenia laevis</i> és trepitjable amb moderació, creix ràpidament i no cal segar-la. Viu a ple sol i fins a -7 °C. La <i>Dichondra repens</i> necessita espais assolellats i humitat constant. No tolera sòls salins.</p>
<p><b>Determinades suculentes d'exterior</b></p> <p><b>Família <i>Euphorbiaceae</i></b></p> <p>Al·lòctona. Conté làtex, barreja de greixos, ceros i resines.</p>	<p><b>Altres suculentes d'exterior</b></p> <p>Família <i>Portulacaceae</i>: <i>Portulaca oleracea</i> / Verdolaga.</p> <p>Família <i>Crassulaceae</i>: Gèneres <i>Sedum</i>, <i>Sempervivum</i>, <i>Crassula</i>. <i>Echeveria</i>.</p> <p>Família <i>Agavaceae</i>. Gèneres <i>Atzavara</i> i <i>Luca</i></p> <p>Família <i>Aloaceae</i>. Gènere <i>Aloe</i>.</p> <p>Família <i>Dracaenaceae</i>. Gèneres <i>Cordyline</i> i <i>Dracaena</i>.</p> <p>Totes les anteriors són carnoses amb un alt contingut d'aigua.</p>



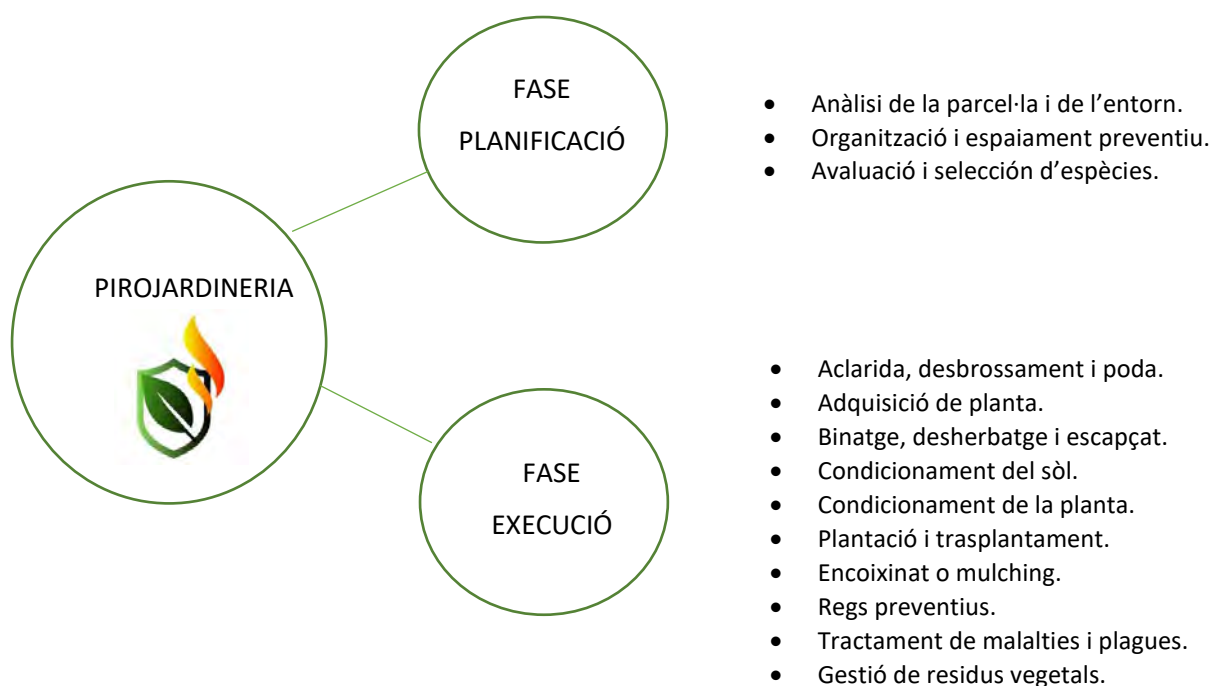
## CAPÍTOL VII. RACTAMENTS DE LA VEGETACIÓ PER REDUIR EL RISC D'INCENDI FORESTAL

20	ANÀLISI DE LA VULNERABILITAT
21	ORGANITZACIÓ I ESPAIAMENT PREVENTIU
22	SELECCIÓ D'ESPÈCIES
23	ACLARIDA, DESBROSSAMENT I PODES PREVENTIVES
24	ADQUISICIÓ DE PLANTA IDÒNIA
25	BINATGE, DESHERBATGE I ESCAPÇAT
26	CONDICIONAMENT DE SÒL
27	CONDICIONAMENT DE LA PLANTA
28	PLANTACIÓ I TRASPLANTAMENT
29	ENCIXINAMENT O <i>MULCHING</i>
30	REGS PREVENTIUS
31	MALALTIES I PLAGUES
32	NETEJA DE LA FULLARACA I GESTIÓ DE LES RESTES VEGETALS

Tal com s'ha enunciat en repetides ocasions, per aconseguir un jardí al més idoni possible en una interfície urbano-forestal (IUF) en tots els aspectes, i sabent que tota vegetació pot cremar amb un foc d'alta intensitat, cal integrar les diferents tècniques que s'exposen a continuació.

La gran majoria de tècniques se sustenten en la xerojardineria —una combinació de la paraula grega *xeros*, que significa 'sec', i *jardineria*—, una disciplina que cerca reduir i optimitzar el consum d'aigua.

Encara que pugui semblar contradictori, no fomentar el consum d'aigua en aquestes zones d'alt risc, entenent l'aigua com un recurs preventiu, és completament lògic, ja que d'aquesta manera s'adopta l'estratègia de la resiliència o resistència de la vegetació davant la sequera (escassetat d'aigua) i els incendis forestals (intensificació del règim d'incendis), és a dir, l'escenari del canvi climàtic present i futur. Un ús eficient del recurs de l'aigua que garanteixi un estat òptim de la vegetació sense malbaratar-lo i la implementació de pautes o directrius de maneig de la vegetació es consideren l'adaptació integrada en un jardí d'IUF a l'escenari de canvi global.



**Imatge 78. Tractaments de la vegetació per reduir el risc d'incendi forestal. (Font: Medi XXI).**

Cal entendre que la pirojardineria cerca reduir l'aparició de focus secundaris i dificultar la propagació dels incendis en les parcel·les de les urbanitzacions, però mai eliminar-la, ja que no hi ha plantes ignífugues; senzillament hi ha estructures vegetals

més resistents al foc que d'altres. Cal transmetre aquesta idea adequadament als propietaris.

En aquest sentit, és igualment important tenir en compte que l'aigua estructural present en les plantes verdes té un paper molt important a l'hora d'augmentar-ne la resistència al pas del foc. En efecte, l'aigua present en les fulles, els branquillons i les inflorescències és un factor que disminueix notablement la intensitat de la combustió.

Paral·lelament, la pirojardineria respon, a més, a criteris estètics i de control de l'ombra, uns valors que els propietaris demanen. La pirojardineria també atén a la distribució dels elements vulnerables (edificacions, instal·lacions, mobiliari, objectes) de la parcel·la que es puguin veure exposats a les fonts de calor. La distància entre les diferents plantes i tanques que poden cremar, així com la seva orientació i exposició (factor de forma), afecta molt el nivell de la calor rebuda.



**Imatge 79.** *Jardí ideal des del punt de vista de la prevenció d'incendis forestals i la xerojardineria (utilització eficient de l'aigua), tot i que predominen les espècies al·lòctones. La majoria d'espècies són de baixa inflamabilitat i estan adaptades a un reg i un manteniment escassos. Hi ha poca vegetació, d'alçària baixa i càrrega de combustible baixa, majoritàriament amb un contingut alt d'humitat (plantes suculentes, cactus i palmàcies amb troncs gruixuts). La grava no combustible separa la vegetació espacialment. L'encoixinat incombustible de grava evita pèrdues per evaporació. Hi ha superfícies dures de pas a través del jardí. (Font: Lluís Regincós. Bombers de la Generalitat de Catalunya.)*

## 20. ANÀLISI DE VULNERABILITAT: PARCEL·LA I ENTORN

De manera prèvia a l'execució de tractaments de la vegetació de pirojardineria, en la fase de disseny, cal fer una anàlisi de vulnerabilitat sobre la base de tot el que s'ha exposat en els capítols II (Elements en reg dels habitatges) i III (Tanca vegetal parcel·lària). Per facilitar aquesta anàlisi, en el capítol X (Annexos) hi ha un test d'autoavaluació de la vulnerabilitat del jardí que és aconsellable de fer.



**Imatge 80.** *Les carreteres suposen discontinuïtats no combustibles que ens ajuden a complir la distància de la franja de protecció. No obstant això, la vegetació de la nostra parcel·la queda igualment exposada a la calor i a les seves diferents formes de transmissió. L'elecció de les espècies és crucial en aquests casos, i si el nostre habitatge és el més exposat pel fet de limitar amb un voral urbà, cal evitar tanques vegetals de manera íntegra. (Font: Medi XXI)*

## 21. ORGANITZACIÓ I ESPAIAMENT PREVENTIU

Amb posterioritat a l'anàlisi i l'avaluació de la nostra situació de vulnerabilitat davant un foc forestal, cal planificar els tractaments de la vegetació d'acord amb una zonificació preventiva concreta.

La pirojardineria també atén a la distribució dels elements vulnerables (edificacions, instal·lacions, mobiliari, objectes) de la parcel·la que estan potencialment exposats a les fonts de calor. La distància entre les diferents plantes i tanques que poden cremar, així com la seva orientació i exposició (factor de forma), afecta molt el nivell de la calor rebuda.

### Objectiu

L'organització i l'espaiament preventiu del nostre jardí d'IUF és una qüestió crucial que recull la pirojardineria. A part d'organitzar el jardí sobre la base dels requeriments de les espècies, cal complir unes disposicions de seguretat mínimes establertes legalment i intentar separar la vegetació, especialment mitjançant superfícies incombustibles que permetin l'accés o una possible evacuació en cas d'emergència.

L'objectiu és aconseguir un espai defensable i autoprotegit, i per a això l'espaiament o discontinuïtat entre els elements és vital per dificultar la propagació d'un incendi.



**Imatge 81.** *En ocasions puntuals, l'arbratge —segons l'espècie— absorbeix l'impacte del foc sobre l'habitatge. Com a recomanació general, la presència d'arbratge en els voltants de l'habitatge és perjudicial pel risc que comporta durant l'emergència. (Font: Medi XXI)*





**Imatge 82.** *Independentment de la selecció de l'espècie, en aquest cas iuca (Yucca arborea) poc inflamable, la vegetació mal disposada espacialment i prop d'elements vulnerables, com finestres i portes, pot suposar o no l'afectació greu o lleu d'un habitatge, segons la intensitat del foc. (Font: Medi XXI)*

### Zonificació

Abans d'executar qualsevol acció en un jardí d'IUF, és preceptiu conèixer-ne les dades bàsiques, sobretot quant al clima local i el sòl.

Un cop coneguem els requeriments que necessiten les espècies del nostre jardí, ja que compartiran un espai amb les mateixes característiques de llum, aigua, sòl, etc., es pot zonificar en funció de la proximitat a l'habitatge i a la massa forestal, en relació amb el risc.

En aquest sentit, la clàssica zonificació en hidrozones de jardí és molt important a tots els nivells, i en matèria de prevenció també. Cal agrupar les diferents plantes segons els requisits hídrics, de llum i de manteniment, sense comprometre altres aspectes tan importants per al propietari com la funcionalitat, l'estètica i l'estil paisatgístic que es vulgui donar al jardí.

La divisió del jardí en hidrozones ha de contenir almenys tres àrees, segons els criteris de consum d'aigua: elevat, moderat i baix.



- Hidrozona 1: es requereixen regs mínims amb un consum d'aigua baix. Aquí cal agrupar-hi espècies molt autònomes, molt adaptades a la sequera i amb estructures de retenció d'aigua pròpies i abundants, com les suculentes, capaces de sobreviure amb regs mínims abans i després d'un trasplantament. Un cop establertes, passat el primer o segon any, aquestes espècies sobreviuran amb la pluja i la precipitació local de la zona.

- Hidrozona 2: es requereixen regs ocasionals amb un consum d'aigua moderat, en què només cal regar en els períodes de sequera i quan es detecti en les plantes un canvi de color cap a més groguenc, marciment o altres símptomes d'estrès.

- Hidrozona 3: es requereixen regs freqüents amb un consum d'aigua elevat. Sol agrupar

plantes d'ombra i, per tant, requereix un reg regular. Per aquest motiu, en un jardí eficient convé que siguin zones de dimensions reduïdes.

A la zonificació clàssica del jardí per hidrozones cal sumar-hi les directrius i les pautes preventives de maneig de la vegetació per a un jardí d'IUF, d'acord amb el risc per incendi forestal. Així doncs, des de l'edificació es defineixen dues zones prioritàries concèntriques i es prescriuen tècniques específiques de maneig de la coberta vegetal per a cadascuna d'elles.



Imatge 83. **Zona de màxim risc (mínim de 25 metres des de la façana).** Hi ha obligacions concretes pel propietari pel que fa a la vegetació. 1. Anell immediat a l'habitatge: 0-3 metres, amb supressió de vegetació. 2. Anell hídic: amb espècies d'alt contingut d'humitat o sal i espècies de requeriment hídic alt (hidrozona 3), cultius humectats (fruiters, hortes) i punts d'aigua al voltant de l'habitatge, com ara piscines i estanys. Espècies de baixa inflamabilitat i separades preventivament (els arbres ocupen un màxim del 35 % de la parcel·la i estan separats 6 metres com a mínim i podats d'altura un terç fins a 5 metres com a màxim; els arbustos ocupen un màxim del 15 % de la parcel·la i estan separats com a mínim 3 metres). 3. Anell intermedi: espècies de baixa inflamabilitat i separades preventivament (els arbres ocupen un màxim del 35 % de la parcel·la i estan separats 6 metres com a mínim i podats d'altura un terç fins a 5 metres com a màxim; els arbustos ocupen un màxim del 15 % de la parcel·la i estan separats com a mínim 3 metres). Zona fora de màxim risc (més enllà de 25 metres des de la façana). No hi ha responsabilitats; només recomanacions. 4. Anell de transició amb la massa forestal: espècies de baixa inflamabilitat i contributives a la riquesa forestal. Hi pot haver excepcions pel que fa a les distàncies preventives, com ara taques o bosquets de vegetació, si es vol. Es recomana l'eliminació del sotabosc. Esforç preventiu concentrat en el límit parcel·lari. (Font: Medi XXI)

## Directrius de maneig de la vegetació

- ◆ **Zona de màxim risc, mínim de 25 metres comptats des de la façana de l'habitatge.**  
**En el cas de nuclis de població i urbanitzacions, en tractar-se d'un sol polígon obligat, els 25 metres es comencen a comptar a partir del límit del sòl urbà.**

En el cas de construccions aïllades, de vegades aquesta és l'única superfície la gestió de la qual depèn del propietari.

Hi ha distàncies normatives de compliment obligatori concretes pels propietaris. Les mesures de maneig de vegetació d'aquesta zona han de tendir a controlar la propagació dels incendis forestals cap a les edificacions.

Si el pendent o l'exposició incrementen el risc (ubicacions perimetrals en urbanitzacions i en contacte amb massa forestal), cal ampliar aquesta zona a més de 25 metres. Consulteu-ho amb tècnics especialitzats.

Les directrius de maneig preventiu concretes i específiques es descriuen a continuació:

- ✓ A la zona de 0-3 metres des de la façana no hi ha d'haver arbratge, arbustos ni plantes enfiladisses. Tan sols s'hi poden situar plantes herbàcies suculentes d'alt contingut d'aigua, i mai a prop d'elements vulnerables, com ara portes i finestres.
- ✓ No hi pot haver punts d'acumulació de residus vegetals ni llenya a menys de 10 metres de l'habitatge. Aquests han de quedar airejats, però lluny de l'habitatge.
- ✓ Cal intentar no disposar de vegetació a la zona més crítica, de 0-10 metres des de l'habitatge. Ni viva ni morta.
- ✓ Cal tractar de concentrar en aquesta zona més crítica, de 0-10 metres des de l'habitatge, l'ús de l'aigua de jardí, tant la ubicació de punts d'aigua com piscines i estanys, com la situació de les plantes més exigents pel que fa al reg (hidrozona 3 del jardí). Preferiblement, cal disposar d'un reg per aspersió o dispersió per humectar la zona en cas d'emergència i mantenir-la irrigada de manera preventiva.
- ✓ Hi ha d'haver superfícies dures incombustibles que envoltin tota la casa i que constitueixin el camí d'accés o de sortida de la casa.
- ✓ Cal tenir cura especialment de la vegetació del camí d'accés o de sortida a l'habitatge, i s'ha d'evitar el contacte de vegetació i el temut efecte túnel verd, amb vol aeri sobre la via.
- ✓ Els arbres i arbustos han de ser elements singulars i han d'estar aïllats els uns dels altres. Els arbres han d'ocupar un màxim del 35 % de la parcel·la i estar espaiats un mínim de 6 metres entre ells i podats d'altura un terç de l'arbre i fins a un màxim de 5 metres. Els arbustos han d'ocupar un màxim del 15 % de la parcel·la i

estar espaiats entre ells 3 metres com a mínim. Les plantes herbàcies haurien de reunir-se en massissos o platabandes i ser preferentment perennes de rocalla; es desaconsellen les plantes herbàcies anuals i bianuals per l'esforç de manteniment que requereixen.

- ✓ Les tanques vegetals i les pantalles per al vent, com a elements lineals i continus vius i combustibles, no s'haurien de situar a menys de 10 metres de l'habitatge.
- ✓ Les àrees de conreu, de fruiters o horta, ben irrigats, s'haurien de situar al voltant de la casa, en aquesta zona crítica preferentment, a menys de 10 metres de l'habitatge. Com a mínim cal interposar-los entre l'habitatge i la massa forestal sempre que es trobin actius i mantinguts.
- ✓ En la mesura que sigui possible, en la selecció d'espècies cal evitar les coníferes per la seva alta inflamabilitat generalitzada, i cal promoure les espècies ideals pel que fa a pirojardineria i xerojardineria, les plantes suculentes per l'alt contingut d'aigua que presenten i l'escàs manteniment que requereixen.
- ✓ Pel que fa als arbres, preferiblement haurien de ser perennifolis, així com els arbustos, per evitar la generació de fullaraca i la neteja posterior. Si s'utilitzen arbres caducifolis, cal situar-los a més de 10 metres des de la façana per evitar l'acumulació de fulles en elements vulnerables, com ara teulades, porxos i baixants d'aigua.
- ✓ Cal mantenir l'espai lliure de sotabosc. Per això cal eliminar del terra de la parcel·la elements fins, com ara pinassa, branques, fullaraca, fruits llenyosos i altres materials combustibles. Cal segar les herbes o arrencar-les perquè, en cas d'ignició, la flama sigui al més petita possible.
- ✓ Quant a l'ús d'encoixinat o de cobertes de sòl, preferentment es recomana que siguin no combustibles, com ara graves i pedres, i cal evitar cobertes orgàniques combustibles i lleugeres, que podrien derivar en partícules de cendra per l'acció del vent.
- ✓ La selecció de les espècies ha de ser crucial en aquesta zona. Cal substituir les espècies més piròfitas desaconsellades i descrites anteriorment per alternatives coherents o per altres espècies recomanades. En aquest sentit, amb el suport d'aquesta GUIA DE PIROJARDINERIA i la informació dels professionals en jardineria com els viveristes, disposarem de llistes de plantes adequades a les diferents zones.
- ✓ Si aquesta zona inclou el perímetre de la parcel·la, cal evitar tanques íntegres vegetals. Com a molt es recomana disposar murs artificials combinats amb plantes enfiladisses de baixa inflamabilitat (revegetació) i assegurar discontinuïtats no combustibles (sense plantes enfiladisses) a prop de portes i finestres i a la creu de connexió amb la resta de parcel·les.

- ✓ També cal evitar superfícies extenses d'espècies de cobertora, com ara prades de gespa de manteniment freqüent, sobretot a la zona més crítica (0-10 metres des de la façana). Com a molt es recomana seleccionar espècies reptants molt autònomes, de manteniment baix i amb un contingut d'humitat alt, en petites extensions. L'opció més recomanable per apujar el terra és el material incombustible, i no la vegetació a la zona més crítica (0-10 metres des de la façana).
- ✓ El maneig efectiu de la vegetació en aquesta zona requereix un esforç notable al principi i un programa de manteniment posterior de compliment obligatori.



**Imatge 84.** *Incompliments en l'anell més immediat de 0-3 metres. Arbusts en alineació amb les finestres (element vulnerable). Arbratge fins i tot amb vol aeri sobre l'habitatge, molt probablement deixat per l'efecte d'ombregat perenne sobre l'habitatge. (Font de la imatge esquerra: Medi XXI. Font de la imatge dreta: Lluís Regincós. Bombers de la Generalitat de Catalunya.)*

#### ◆ Zona fora del risc màxim, més enllà dels 25 metres fins al final de la parcel·la

No hi ha obligacions concretes pel propietari. Per tant, la gestió de la vegetació en aquesta zona només està recomanada per a aquelles situacions de risc elevat, com ara en cas de proximitat de la massa forestal i/o d'un pendent elevat, o quan no ha estat possible reduir el risc a la zona dins del risc màxim al nivell descrit.

Les directrius de maneig preventiu concretes i específiques es descriuen a continuació:

- ✓ Si es fa una aclarida, cal conservar rodals i individus caducifolis (per exemple, àlbers), atès que aquestes espècies dificulten la propagació del foc durant bona part de l'any.
- ✓ L'arbratge es pot presentar en taques de vegetació o bosquets. En canvi, a la zona de risc màxim els arbres han d'aparèixer com a elements singulars. Els arbustos també, en platabandes o illes. No es recomanen continuïtats de vegetació gaire extenses. Igualment, es recomana la poda d'altura dels arbres, a un terç de la seva alçària i fins a un màxim de 5 metres.
- ✓ Es recomana el desbrossament del sotabosc igualment.
- ✓ Es poden disposar bardisses o pantalles vegetals lineals, sempre que siguin amb espècies d'inflamabilitat baixa, tot evitant l'ús de cupressàcies.
- ✓ Es recomana disposar igualment espècies d'inflamabilitat baixa i espècies d'hidrozones 1 i 2, menys exigents quant al reg i el manteniment.
- ✓ Cal centrar els esforços en el límit perimetral de la parcel·la, evitant les tanques vegetals integrals o els contactes directes amb la vegetació del jardí i la massa forestal. Com a molt es recomanen murs artificials no combustibles amb revegetació, sempre amb espècies de baixa inflamabilitat i discontinuïtats assegurades en llocs estratègics, com ara a prop de portes i finestres i a la creu de connexió amb la resta de parcel·les.

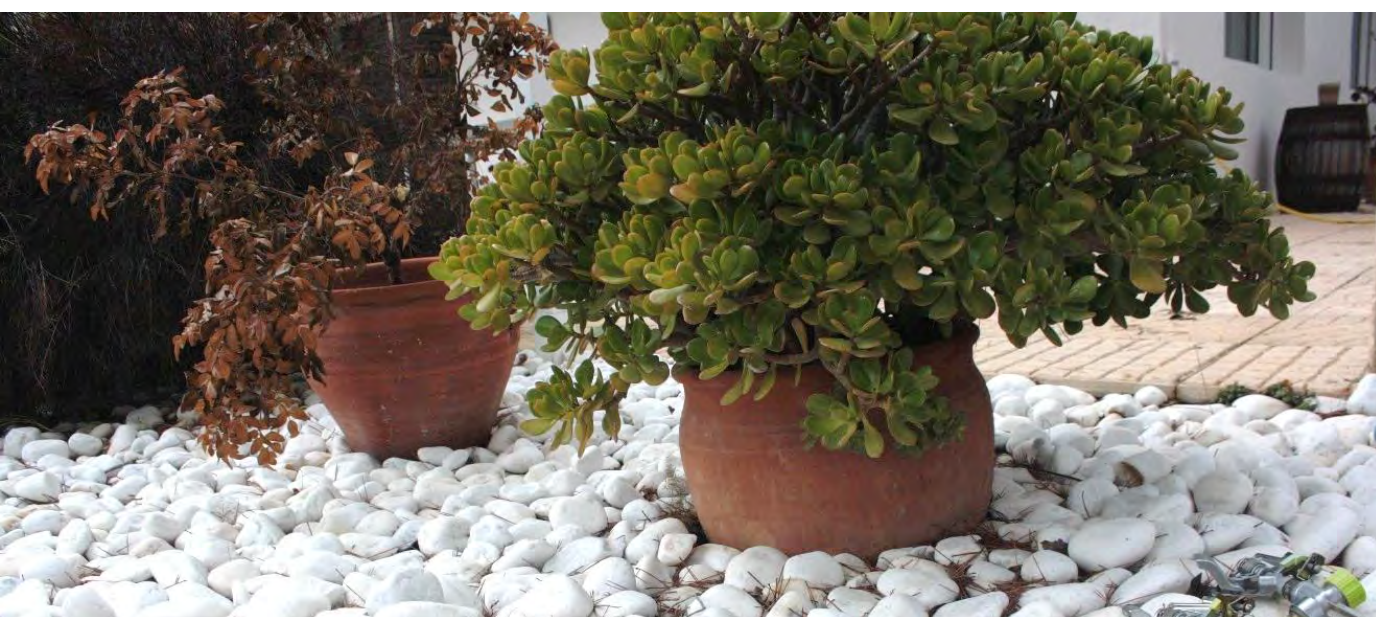
Les directrius anteriors es grafien al capítol X (Annexos: Models de jardí).

## 22. SELECCIÓ D'ESPÈCIES

### Objectiu

La pirojardineria atén a una selecció d'espècies correcta, basada en el risc que poden generar quan hi ha un incendi forestal, la seva adaptació a la terra i l'esforç de manteniment preventiu que requereixen (reg, poda, etc.).

No es tracta de seleccionar espècies que no cremin —totes poden cremar—, sinó les que ho facin amb una intensitat i una velocitat de propagació baixes. Les plantes més inflamables solen ser espècies que acumulen grans quantitats de fullatge i branques seques, que tenen un contingut alt de resines o olis, i plantes que s'assequen ràpidament en l'època àrida.



**Imatge 85.** *La selecció d'espècies és important. Mentre que el test de l'esquerra ha estat afectat totalment pel foc, el de la dreta no ho ha estat gens. L'explicació rau en el fet que el test de la dreta conté una planta suculenta, amb un alt contingut d'humitat, al contrari que l'altre test. (Font: Medi XXI)*

### Conèixer el nostre jardí: dades prèvies a la selecció

Abans de seleccionar les espècies i les varietats del nostre jardí en una IUF, hem de conèixer unes dades mínimes del nostre jardí, especialment sobre la ubicació, el clima, el sòl i l'aigua.

Per a això és necessari documentar-nos o consultar un professional especialitzat.



Les dades mínimes que hem de conèixer sobre el nostre jardí són les següents:

- ◆ Temperatura i precipitació mitjana anual. Règim pluviomètric.
- ◆ Temperatura mínima. Resistència a gelades.
- ◆ Temperatura màxima mitjana del mes més càlid. Resistència a la sequera i a la calor.
- ◆ Textura principal i proporcions de la terra del jardí.
- ◆ pH del sòl. Tolerància a la calç.
- ◆ Exposició solar; nombre d'hores aproximat per zones i estacions.
- ◆ Proximitat al mar o a masses forestals.
- ◆ Disponibilitat d'aigua. Sistemes de reg possibles.

### ◆ Factors climàtics

#### ➔ Tipus i subtipus de clima: segons la temperatura i la precipitació anual mitjana

Podem esbrinar-ho consultant aquesta taula comarcal i buscant dades oficials sobre la nostra localitat.

**Taula 2. Divisió climàtica de Catalunya. (Font: MARTÍN VIDE, J.: «El clima». *Geografia general dels Països Catalans*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1992.)**

COMARCA	TIPUS I SUBTIPUS	PRECIPITACIÓ MITJANA ANUAL (mm)	RÈGIM PLUVIOMÈTRIC ESTACIONAL	T. MITJANA ANUAL (°C)
La Cerdanya	Mediterrani, de tipus prepirinenc occidental a la plana ceretana.	650-900	Màxim a l'estiu o a la primavera i mínim a l'hivern.	9-12
	Mediterrani pirenaic. Occidental en l'àrea del Puigpedrós.	1.000-3.000	Màxim a l'estiu i mínim a l'hivern	2-9
El Ripollès	Mediterrani, de tipus pirinenc oriental al costat pirinenc.	1.000-2.000	Màxim a l'estiu i mínim a l'hivern.	3-9
	Mediterrani, de tipus prepirinenc oriental al costat prepirinenc.	850-1.000	Màxim a l'estiu o a la primavera i mínim a l'hivern.	9-12
La Garrotxa	Mediterrani, de tipus prepirinenc oriental al sector nord-oest.	850-1.000	Màxim a l'estiu o a la primavera i mínim a l'hivern.	9-12
	Mediterrani, de tipus prelitoral nord a sud-est.	750-1.000	Màxims equinoccials.	14-15
L'Alt Empordà	Mediterrani litoral nord a la part oriental.	550-750	Màxim a la tardor.	14,5-16
	Mediterrani prelitoral nord a la zona central.	750-1.000	Màxims equinoccials.	14-15

COMARCA	TIPUS I SUBTIPUS	PRECIPITACIÓ MITJANA ANUAL (mm)	RÈGIM PLUVIOMÈTRIC ESTACIONAL	T. MITJANA ANUAL (°C)
	Mediterrani prepirinenc oriental a l'extrem més occidental.	850-1.000	Màxim a l'estiu o la primavera i mínim a l'hivern.	9-12
El Baix Empordà	Mediterrani litoral nord.	550-750	Màxim a la tardor.	14,5-16
	Mediterrani prelitoral nord localment a l'interior.	750-1.000	Màxims equinoccials.	14-15
El Pla de l'Estany	Mediterrani de tipus prelitoral nord.	750-1.000	Màxims equinoccials.	14-15
El Gironès	Mediterrani prelitoral nord.	750-1.000	Màxims equinoccials.	14-15
	Part més oriental i l'extrem meridional, on es qualifica de litoral.	550-750	Màxim a la tardor.	14,5-16
La Selva	Mediterrani prelitoral nord.	750-1.000	Màxims equinoccials.	14-15
	Zona litoral que té un clima mediterrani litoral nord.	550-750	Màxim a la tardor.	14,5-16

### ➔ Zona de rusticitat o de temperatures mínimes

Segons el risc de gelades que suporten les espècies. Ho podem esbrinar consultant un mapa oficial o preguntant-ho a un professional especialitzat. Es considera resistent una espècie que pugui viure en zones on anualment hi ha gelades fortes inferiors a 15 °C. Es consideren sensibles a les gelades les espècies que resisteixen tan sols gelades febles, d'entre 0 i -6 °C. Una espècie tolerant resistiria gelades d'entre -6 °C i -15 °C.

### ➔ Resistència a la calor i a la sequera

Segons si suporten més o menys la calor i la sequera. Ho podem esbrinar coneixent la temperatura màxima mitjana del mes més càlid a la nostra zona i segons la precipitació mitjana anual. Si resisteix temperatures màximes mitjanes al mes més càlid superiors a 28 °C, és una espècie resistent. Si no les tolera —tan sols suporta períodes excepcionals de calor i amb regs— o hi és sensible, és una espècie no suportada. Si resisteix precipitacions inferiors a 500 mm a l'any, és resistent a la sequera. Si admet una certa restricció de precipitació en els mesos més secs, d'entre 500 i 1.000 mm a l'any, és tolerant. Si requereix una precipitació mitjana anual superior a 1.000 mm, és sensible.

### ◆ Factors del sòl

#### ➔ Textura de la terra

Cal conèixer mínimament si la terra del nostre jardí és sorrenca o argilosa. Ho podem esbrinar amb un simple gest: agafant una mica de terra amb la mà. Si la terra és seca,

lleugera i rellisca fàcilment, és sorrenca, i si, per contra, és suau, enganxosa i fosca, és argilosa. Això és important per la seva relació amb el reg: la terra sorrenca requereix més aigua perquè el nostre sòl drena més, i l'argilosa, al contrari.

#### ➔ **Percentatge de cada textura de la terra**

Segons si la terra del jardí té una proporció més alta o més baixa de textura sorrenca o argilosa/llimosa. Ho podem esbrinar amb una simple comprovació: agafeu una mostra de terra i, un cop estigui ben seca, esmicoleu-la i trilleu-la. Ompliu fins a la meitat un pot de vidre amb la mostra i afegiu-hi aigua a poc a poc fins a gairebé omplir-lo.

Agiteu-ho enèrgicament i deixeu-ho reposar unes hores. Al fons del flascó es dibuixarà la proporció de sorra, que pesa més, i a dalt del tot, el llim i l'argila.

#### ➔ **Tolerància a la calç**

Segons si les espècies poden viure en sòls molt calcaris, àcids o intermedis. Relatiu al pH del sòl. Ho podem esbrinar agafant un pot de vidre i incorporant-hi una barreja: 1 part de terra i 2 parts d'aigua destil·lada (pH neutre). Agiteu-la i introduïu-hi paper tornassol per conèixer-ne el pH.

### ◆ **Factors de situació topogràfica**

#### ➔ **A prop del mar**

Segons la ubicació del jardí amb relació a la costa, podem saber si les espècies poden viure a primera línia de costa, tolerar-hi una certa proximitat, però amb protecció del vent carregat de sal, o si, per la seva alta sensibilitat, no es recomana per a ambients litorals.

#### ➔ **Exposició solar**

Segons les hores de sol del nostre jardí. Si es pot desenvolupar amb situacions de ple sol, d'ombra densa o en situacions intermèdies.

#### ➔ **Espais naturals o proximitat a les masses forestals**

Si el jardí es troba molt pròxim a les masses naturals, cal extremar les precaucions: evitar espècies exòtiques invasores, utilitzar preferentment espècies autòctones perquè hi hagi més interacció biològica, però tan sols varietats de la zona geogràfica, evitant varietats ornamentals o d'origen llunyà —hi ha un risc de contaminació genètica o hibridació.

### ◆ **Factors d'aigua**

#### ➔ **Disponibilitat d'aigua i sistema de reg**

Analitzarem les nostres fonts de subministrament i les nostres possibilitats. En funció d'això, seleccionarem els sistemes de reg. Consulteu l'apartat específic disposat a l'epígraf 30 (Regs preventius) d'aquest capítol.

### Espècies idònies per a un jardí d'interfície urbano-forestal

La identificació d'espècies segons la inflamabilitat i/o la capacitat de propagació és essencial, però en pirojardineria no és el més crucial. Les cures posteriors sobre les espècies seleccionades en determinen l'estat fisiològic i, per tant, la resistència davant un incendi eventual. És per això que la pirojardineria, en aquest sentit, també busca aconseguir i mantenir en el temps l'estat òptim de la planta. Aconseguir un estat òptim fisiològicament de l'espècie suposa piroresistència.

En aquest sentit, en primer lloc cal analitzar les espècies que actualment hi ha al nostre jardí. Consulteu el capítol V (Valoració de la idoneïtat de les espècies considerades de jardineria) i el capítol VI (Alternatives a les espècies més piròfites), recordant el següent:

- Cal una valoració aproximativa i d'índole qualitativa, feta sense el suport d'assajos certificats d'inflamabilitat en moltes ocasions.
- Cal una relació no exhaustiva d'espècies, ja que n'hi ha moltíssimes d'utilitzades en jardineria.
- Qualsevol espècie pot cremar, sobretot quan les condicions són molt desfavorables —com vents forts i sequera prolongada—, fins i tot les espècies recomanades, que cremen en aquestes situacions amb una intensitat i una velocitat de propagació baixes.

En segon lloc, substituïu les espècies més perilloses per d'altres que tinguin un punt d'ignició més baix i menys capacitat de propagació d'incendis, cosa que proporciona més seguretat davant un incendi eventual i més temps de reacció, tant per als serveis d'extinció com per a l'evacuació de zones de perill.

## 23. ACLARIDA, DESBROSSAMENT I PODA

Com a propietaris de jardins en IUF, tenim obligacions i responsabilitats concretes, almenys a 25 metres des de la nostra façana o bé des del límit del sòl urbà.

Cal, per tant, que executem treballs silvícoles de prevenció de riscos forestals i de maneig de la nostra vegetació, i que complim les prescripcions tècniques recollides en la llei —capítol I, epígraf 5 (Mesures legals).

Aquests treballs inclouen bàsicament l'execució d'una aclarida preventiva sobre arbres i arbustos, així com el desbrossament del sotabosc tal com es prescriu.

Addicionalment, també es recomana executar un maneig de la vegetació del nostre jardí d'acord amb la resta de directrius de la zonificació preventiva anterior —epígraf 21 (Organització i espaiament preventiu).

Per a tots aquests treballs es recomana generalment acudir a serveis professionals de jardineria i treballs forestals, ja que l'aclarida d'arbratge en zones d'IUF sol requerir una caiguda assistida i controlada per evitar danys sobre béns aliens.

A continuació us donem una sèrie de recomanacions per a l'execució dels treballs preventius:

### Aclarida i desbrossament

D'acord amb el Decret 123/2005, de 14 de juny, de mesures de prevenció dels incendis forestals en les urbanitzacions sense continuïtat immediata amb la trama urbana, cal tenir en compte les especificacions tècniques següents, que són de compliment obligatori per al propietari.

- Masses d'arbratge adult (ocupen un 20 % o més de la parcel·la i tenen un diàmetre més gran de 15 cm): cal eliminar l'arbratge de manera que no superi el 35 % de la parcel·la i aïllar-ne els peus un mínim de 6 metres. Cal estassar l'estrat arbustiu de manera que ocupi un màxim del 15 % de la superfície, i cal deixar-hi mates aïllades separades com a mínim 3 metres entre elles.
- Zones amb matoll, garriga i arbratge jove: cal estassar de manera que la cobertura vegetal màxima admesa del total de matoll, garriga i arbratge jove sigui del 35 % de la superfície, i cal deixar-ne peus aïllats separats com a mínim 3 metres entre ells.

Pel que fa a l'aclarida, es recomana prioritzar la tala d'exemplars arboris dominats, amb poc vigor i sota dosser arbori, també malalts. En zones de vents forts, cal comptar que, després de l'aclarida d'arbres, podria succeir un enderroc addicional. Per això, l'aclarida d'arbres en aquestes zones s'ha de fer en dues fases: una aclarida inicial

sobre la meitat o les dues terceres parts del que s'hagi previst i una aclarida secundària, passats alguns anys, per veure com evoluciona el fiançament.

Pel que fa a l'estassada preventiva, sobre l'estrat arbustiu i herbaci, cal esmentar que ha de ser selectiva i conservar les espècies de baixa inflamabilitat establertes en el decret que dificultin l'inici i la propagació del foc. Aquestes espècies són: *Olea europaea* (olivera, ullastre), *Prunus avium* (cirerer), *Buxus sempervirens* (boix), *Pistacia lentiscus* (llentiscle), *Pistacia terebinthus* (cornicabra), *Rhamnus alaternus* (aladern), *Hedera helix* (heura), *Daphne gnidium* (matapoll), *Ruscus aculeatus* (galzeran), *Rubia peregrina* (rogeta), *Smilax aspera* (arítjol), *Viburnum tinus* (marfull), *Quercus sp.* (alzina, alzina surera i roures), *Arbutus unedo* (arboç), *Rhamnus lycioides* (arçot), *Rubus sp.* (esbarzer), *Ononis tridentata* (ruac), *Osyris alba* (ginestó), *Halimium sp.* (estepa), *Atriplex halimus* (salat blanc), *Tamarix sp.* (tamariu).

S'aconsella també desbrossar el ginebre (*Juniperus communis*) i el garric (*Quercus coccifera*), malgrat que estan indicats en aquest Decret.

### Poda

El propòsit principal de la poda preventiva és l'eliminació de ramificació, per disminuir la càrrega combustible o la quantitat de vegetació davant d'un incendi forestal eventual.

Per a això hi ha diferents opcions que reverteixen en més beneficis per al nostre jardí:

- ◆ Eliminar els troncs de baixa qualitat, com branques mortes i malaltes i tiges danyades.
- ◆ Donar forma a l'arbre i l'arbust, eliminant-ne el tronc bo però no desitjat, de manera que controlem on volem focalitzar el vigor del creixement.
- ◆ Regular la quantitat i la qualitat de les flors.
- ◆ Crear ombra per aconseguir condicions microclimàtiques més humides i favorables.
- ◆ Complir les especificacions tècniques de poda d'altura d'arbratge del Decret 123/2005, de 14 de juny, de mesures de prevenció dels incendis forestals en les urbanitzacions sense continuïtat immediata amb la trama urbana. Els arbres inclosos a la zona de màxim risc o a la franja de protecció han d'estar podats a un terç de la seva alçària i fins a un màxim de 5 metres.

La poda, segons els objectius descrits, ha de consistir en les tasques següents:

- ◆ Tallar el tronc mort: molt freqüent en espècies de fullatge. S'ha de tallar just per on surt del tronc o d'una altra branca.
- ◆ Tallar el tronc malalt i el danyat: cal tallar les branques danyades pel vent, per la neu o per una malaltia per disminuir la quantitat de combustible. La superfície de tall no ha de presentar taques.

- Tallar el tronc feble i el tronc sobrecarregat: les tiges massa primes i febles, brolles de tiges entrecruades. Cal eliminar i aclarir el tronc vell per aconseguir vigor i obertura de port.
- Eliminar xucladors: deriven energia necessària per maximitzar la capacitat de fer front a un eventual incendi.
- Tallar les branques sobrants: cal eliminar les branques massa llargues, que impedeixin de complir les distàncies preventives, o les que no permetin una generació d'ombregat, el qual busca protegir l'estructura i la humitat de la terra.

De manera opcional, també pot consistir a tallar per aconseguir una floració abundant; en funció de l'espècie cal consultar-ho específicament.

Pel que fa al tipus de poda, segons la fase d'execució podem diferenciar les següents:

- Poda de formació: en exemplars joves, per definir-ne la forma durant el desenvolupament. En el cas dels fruiters, es pot practicar tota la vida.
- Poda de manteniment: durant el desenvolupament, obeint la forma definida en la formació.

Pel que fa a l'època de poda, resulta essencial conèixer quin és el moment adequat per a la planta. Si es poda fora de l'època correcta, es pot produir la pèrdua d'una temporada sencera de floració, i fins i tot revertir en una malaltia o la mort de l'espècie. Per això, i davant l'amenaça que suposa en pirojardineria el decaïment vegetal de l'espècie, cal atendre a l'espècie en cada cas, si és necessari amb el coneixement tècnic d'un professional especialitzat.

- Poda en sec o en parada vegetativa: moment en què les plantes estan en repòs. Es fa durant els mesos de tardor-hivern i sempre que no hi hagi perill de gelades.
- Poda en verd: en actiu, durant els mesos de primavera-estiu. No ha de ser mai gaire forta —es pot generar un greu perjudici. S'ha d'entendre com un suport o retoc de la poda en sec.

Els tipus específics de poda preventiva en pirojardineria, segons l'efecte esperat, són els següents:

- Poda baixa d'altura de l'arbratge: aplicada a la zona de màxim risc o a la franja de protecció, dins d'aquests 25 metres des de la façana. En aquest cas, cal podar tots els arbres segons el Decret 123/2005, de 14 de juny, de mesures de prevenció dels incendis forestals en les urbanitzacions sense continuïtat immediata amb la trama urbana. És a dir, cal efectuar una poda de branques baixes, fins a un terç de l'altura de l'arbre i un màxim de 5 metres.
- Poda d'aclarida d'arbres i arbustos: quan el brancatge és molt dens i impedeix que la llum i l'aire arribin a tot arreu, cal fer una aclarida per disminuir la quantitat de

combustible sec al peu. Es tracta de tallar branques senceres alleugerint de càrrega el tronc principal, de manera que les branques romanents es tornin més vigoroses. Cal prioritzar les branques menys robustes i de menys importància. Des del punt de vista de la prevenció d'incendis, es considera més positiu aconseguir un port més obert, ja que és més vigorós (nodrit amb més llum i menys biomassa seca al peu) que un de compacte. Un port compacte també pot ser beneficiós en estar menys exposat a l'oxigen o a l'aire, que aviva el foc com a comburent.

- ◆ Poda de copa o pinçament d'arbustos: la poda adequada per conservar una forma artificial, usada en topiària i en tanques de tipus formal o de manteniment en informals. Es tracta d'eliminar els extrems de les branques amb el propòsit d'estimular les gemmes de creixements inferiors.

La tècnica del retallat s'utilitza per a tanques o topiària, amb tisores manuals o un retallador elèctric. En el cas de les plantes petites, que haurien de ser més denses, es fa servir la tècnica del pinçat amb els dits per eliminar els àpexs de creixement d'un en un.



**Imatge 86.** *Diferència entre aclarida (imatge esquerra) i poda de copa o pinçament (imatge dreta).* (Font: Medi XXI)

- ◆ Poda de floració d'arbustos: abans de podar un arbust amb aquesta finalitat, cal conèixer la floració que desenvoluparà. Segons l'època en què apareixen les flors, la poda s'ha d'efectuar a l'hivern sense gelades; per als arbustos de fulla caduca amb floració, a l'estiu-tardor, o en el cas d'arbustos caducifolis que floreixen a l'hivern-primavera, immediatament després de la floració.
- ◆ Poda de formació de l'ombrejat d'arbratge. Port en forma de para-sol: la poda d'altura adequada per a la generació d'ombra densa i canó net. La generació d'ombrejat busca protegir l'estructura i la humitat de la terra que sustenta les plantes verdes. A més, es creen unes condicions d'exposició solar diferents i es



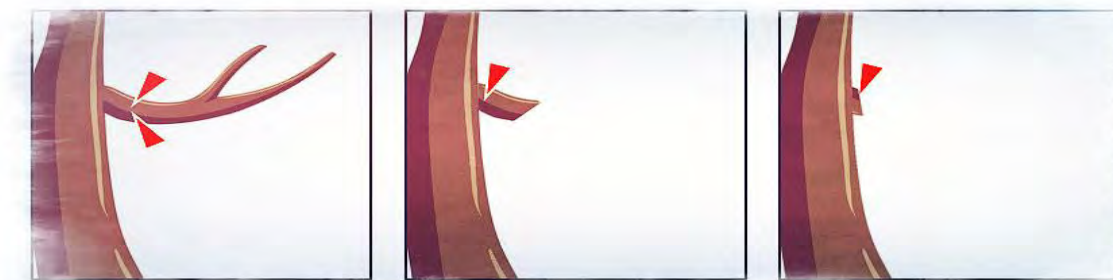
permet rebaixar la temperatura a la base de l'arbre. Un bon exemple de port parasolat és el del pi pinyoner (*Pinus pinea*), per la producció de pinyes.

- Poda de plantes enfiladisses: igual que en el cas dels arbustos, cal atendre a l'època de floració. En plantes enfiladisses noves, d'implantació recent, cal tallar els brots joves perquè produeixin una bona cobertura general i cal cuidar les tiges més vigoroses que es subjecten al suport. Cal dirigir les tiges volubles al suport amb talls i deixant una gemma sempre propera a les branques principals. En plantes enfiladisses que han crescut amb poques cures, pot ser necessària una reorientació; per a això cal fer una poda de rejuveniment fins a l'estructura principal (es podria produir una pèrdua de floració de diversos anys). Les plantes enfiladisses amb òrgans de fixació propis requereixen poques intervencions quan estan establertes (com l'heura). En general, si se separen del suport per accident, cal tallar tota la part despresa.
- Poda en bardisses: una bardissa formal sol requerir almenys dues podes a l'any, una a la primavera i una altra a principis d'estiu. En canvi la bardissa informal requereix pinçaments lleugers per fomentar-ne la ramificació. Hi ha tres fases de poda: la poda inicial o del primer any, en què s'eliminen les gemmes principals per aconseguir un gran nombre de tiges a la meitat de la seva alçària (plantes amb arrels al descobert) o a dos terços de la seva alçària (plantes de test o contenidor); la poda del segon any, per augmentar la densitat i crear la forma desitjada abans que arribi a l'altura definitiva (la forma correcta de fer-la requereix que la part superior sigui més estreta que la base, ja que si és a l'inrevés les fulles de la part inferior es moren en no rebre llum (ombra projectada), i la retallada de la bardissa madura, un cop assolida l'alçària desitjada i sempre que hagi començat a perdre la forma correcta.

Des del punt de vista dels incendis forestals, les bardisses formals o molt tractades solen deixar la part superior horitzontal plana, fet que suposa una perfecta plataforma de captació de materials fins morts (especialment de pinassa i fullaraca provinents dels arbres que poden tenir per sobre) i de partícules de cendra en cas d'incendi. Això constitueix un punt crític en la iniciació i la propagació dels incendis per les bardisses, que, com s'ha dit, actuen com a metxes i transmeten el foc a altres parcel·les.

Finalment, cal emfasitzar la importància de fer la poda correctament. Els talls han de ser nets, cal fer-los evitant esquinçaments i sempre de dalt a baix per facilitar la tasca. Es defineix com a poda correcta aquella que en la branca efectua un tall a certa

distància del tronc, on no queden soques de branca (tall molt separat del tronc) ni es produeixen ferides i putrefacció posterior (tall molt enganxat al tronc).



**Imatge 87. Procediment de poda correcta: passos a seguir. (Font: Medi XXI)**

## 24. ADQUISICIÓ

### Objectiu

Tant si adquirim les espècies seleccionades en forma de llavor com si les obtenim en forma de planta (més desenvolupada), hem de seguir unes pautes per assegurar-nos que no introduïm material vegetal en mal estat al nostre jardí. Això implicaria introduir-hi plantes febles, que són més sensibles a plagues i malalties i menys resistents al foc en cas d'incendi forestal.

Hi ha molts formats i possibilitats d'adquirir o comprar plantes. En cada cas n'hem de fer una inspecció i diferents comprovacions, segons la modalitat de venda, en relació amb els aspectes següents:

### Llavors, bulbs i corms

S'acostumen a comercialitzar per a plantes anuals i bianuals; no es recomanen per prevenir incendis per l'esforç que implica mantenir-los en estat òptim.

En cas d'optar per aquesta alternativa, només cal assegurar-se del bon estat de la bossa que els conté i de seguir les instruccions de manera correcta. En el cas concret dels bulbs i els corms, cal comprovar que no se n'ha iniciat el desenvolupament i que no hi ha floridura ni escates marcides.

### Planta cultivada en un contenidor o test

Aquesta planta s'ha obtingut a partir d'una llavor, un esqueix o un empelt i ha crescut en un test o fins a passar al contenidor.

Cal fer les comprovacions següents:

1. Observeu el contenidor o test: si està trencat o presenta cap fractura, no el seleccioneu.
2. Observeu el contenidor o test: si hi ha cap arrel gruixuda que sobresurt del contenidor, no el seleccioneu —indica desnutrició de la planta o que porta massa temps en aquest contenidor. Tampoc no el seleccioneu si hi ha arrels gruixudes que sobresurten del terra. Si hi ha arrels petites que en sobresurten, és bon senyal: la planta està afermada.
3. Observeu el terra: si hi creixen unes poques herbes verdes, seleccioneu-lo: la planta està afermada. Per contra, si hi ha mates d'herbes espesses, no el trieu.
4. Observeu un cop més el terra: si està sec, no el seleccioneu.
5. Estireu de la tija amb suavitat per comprovar si surt fàcilment del contenidor. Si la planta se separa del terra, no el seleccioneu: no està ben afermada.
6. Observeu la planta amb deteniment: si hi ha fulles o tiges marcides, no el seleccioneu. Tampoc no el seleccioneu si hi ha tiges llargues i clapetes de fulles, fulles descolorides o petites, amb els marges socarrimats: poden indicar desnutrició.

Observeu també si presenta talls de tisora, a causa d'una poda dràstica, o un desenvolupament desigual entre la part esquerra i la dreta.

### Safates o cubetes

Les plantes anuals i bianuals s'acostumen a comercialitzar en safates o cubetes de fusta o plàstic. Encara que no es recomanen en jardins d'IUF, les comprovacions s'han de fer segons els criteris següents:

- 1. Observeu les safates: no han d'estar trencades.
- 2. Observeu les plantes: no han d'estar en plena floració, no han de tenir tiges llargues, esquerdades o malaltes, ni fulles tacades o grogues, ni arrels en creixement al fons de la safata. Les tiges han de ser compactes, robustes i amb un desenvolupament uniforme.

### Planta amb les arrels nues o empaquetades

Aquestes plantes han estat desarrelades al viver i després han estat transportades sense terra. Les arrels s'emboliquen amb torba o amb algun material humit perquè no s'assequin.

- 1. Observeu la planta: ha de tenir un sistema radicular desenvolupat. La plantació s'ha de fer en període de parada vegetativa, abans que les gemmes s'activin.
- 2. Observeu la planta: no hi ha d'haver gemmes foliars actives, ni tiges esquerdades o malaltes, ni petites arrels blanques entre la torba.

En el cas de les plantes empaquetades, que són plantes d'arrels nues embolicades en torba humida, i tot això cobert d'una bossa de plàstic o caixa, cal fer les mateixes observacions. Les bosses de plàstic acceleren el desenvolupament de les gemmes si fa calor.

### Planta amb les arrels cobertes

Un cop desarrelades, el terra que envolta les arrels es deixa intacte (pa de terra) i s'embolica atapeïdament amb una tela o una xarxa. Aquest mètode se sol utilitzar per a arbustos i arbres perennifolis.

Cal seleccionar els exemplars més joves, perquè s'afermen més de pressa que els vells, i a més cal fer les comprovacions següents:

- 1. Observeu la part aèria de la planta: si és perennifòlia, les branques han de ser gruixudes i han d'estar cobertes de fulles sanes. No seleccioneu plantes amb creixement no uniforme i diferent entre la part dreta i l'esquerra. Tampoc no en seleccioneu si tenen grans zones de color marró.

- 2. Observeu el pa de terra: comproveu que no està trencat ni té el terra sec a l'interior. Tampoc hi ha d'haver arrels que creixin horitzontalment a la base del tronc en palpar el coll del pa d'arrels.

## 25. BINATGE, DESHERBATGE I ESCAPÇAT

### Objectius

Una altra tècnica considerada en la pirojardineria com a tractament de la vegetació és la gestió de la vegetació espontània no conreada, amb la consecució dels objectius següents:

- Evitar la competència pels nutrients de les plantes herbàcies espontànies, no cultivades.
- Evitar el creixement de combustible fi i disponible a la base de les espècies cultivades.

### Binatge

Encara que s'hagin eliminat les males herbes en condicionar la terra, això no significa que hagin desaparegut per sempre. Binar la terra consisteix justament en això, en un manteniment per a l'eliminació d'herbes que competeixen pels recursos d'aigua i llum amb les espècies que hem seleccionat nosaltres i que, si no es controlen, afegeixen combustible al jardí; a més, són un tipus de combustible fi que en poc temps s'exhaureix, mor i roman molt a disposició del foc.

Aquesta operació es fa regularment amb una aixada i amb una profunditat no més gran de 3 cm, atès que es podrien danyar les arrels de les espècies cultivades. Cal fer-la lluny de les tiges.

El binatge es redueix a mesura que reduïm la superfície de sòl fèrtil, que, des del punt de vista dels incendis, és convenient en gran mesura per garantir la nostra responsabilitat.

### Desherratge

Igual que el binatge, es tracta d'eliminar herbes espontànies, moltes d'elles anuals, que agostegen aviat i deixen combustible disponible per al foc.

Aquesta operació es fa a mà, per arrencament, i també s'ha de practicar amb regularitat.

### Escapçat

Aquesta operació, que consisteix en l'eliminació de flors o inflorescències marcides que romanen al peu, cal intentar de dur-la a terme en la mesura que sigui possible, atès que de vegades es tracta d'arbres que dificulten l'accés. Aquestes estructures dessecades són un combustible que fàcilment queda a disposició del foc. També té avantatges estètics. En alguns casos, segons l'espècie, perllonga la floració i indueix a una segona floració.

Aquesta operació es practica, segons l'espècie, amb tisoires, dits o ganivets esmolats. Òbviament, aquesta operació no es du a terme quan el motiu de plantació és el fruit.

## 26. CONDICIONAMENT DEL SÒL: ESMENES

### Objectiu

Hem d'entendre el sòl com la casa, l'allotjament de les nostres espècies. Així doncs, l'hem de conèixer amb exactitud (tot fent-hi diferents proves) i condicionar-lo correctament, atès que, per molt que s'encerti en l'elecció de les espècies, pocs sòls són ideals per si mateixos.

### Característiques del sòl

Cada terreny presenta característiques físiques i químiques diferents, que cal tenir en compte. Per saber si hi calen esmenes, hem de saber com és el sòl.

Les característiques necessàries, que podem consultar a l'epígraf 22 (Selecció d'espècies) d'aquest capítol, es presenten en una llista a continuació:

- Saó: grau òptim d'humitat del sòl. Quan el sòl és més sec, les plantes creixen més a poc a poc.
- pH: indica l'acidesa o l'alcalinitat del sòl. Limita l'ús de certes plantes. El valor neutre és el 7. Les quantitats inferiors indiquen acidesa, i les superiors, alcalinitat. Una terra molt àcida reté pocs nutrients, i una de molt alcalina assimila malament el ferro, que és fonamental en la fotosíntesi.
- Textura: equival a les diverses mides de les partícules que formen el sòl, i en confereixen l'estructura. La part més visible, la granulada gruixuda o fina s'anomena *sorra*, i la més fina i menys visible, *argila* o *llims*. Segons la proporció, pot ser un sòl més sorrenc, amb més permeabilitat, bona ventilació i poc fèrtil o més argilós, el contrari.
- Estructura: els sòls amb una estructura bona uneixen argiles, llims i sorres de manera que s'assoleix una bona ventilació i retenció i circulació de l'aigua.

Si després d'aquestes proves encara tenim dubtes, hem de consultar a un professional especialista les cures que necessiten les espècies, i agrupar-les en funció d'això per facilitar-nos la tasca.

Després d'examinar les propietats del sòl i conèixer-ne les carències, aquestes s'han de corregir amb esmenes, una operació que tracta d'afegir determinades substàncies al sòl i modificar-ne les propietats per al bon creixement de les plantes.

### Substrats

Els substrats són terres de cultiu ja preparades que s'afegeixen al terreny quan aquest presenta deficiències de nutrients o d'estructura. També es poden fer servir en testos

o jardineres. Aquestes terres estan molt ben equilibrades i propicien un mitjà idoni per al desenvolupament de les plantes.

Es pot seleccionar entre tota una multitud de substrats i materials inerts: torbes, barreges de terres, perlita, vermiculita, argila expandida, etc.

En matèria d'incendis forestals, als jardins de les IUF es desaconsella del tot l'ús d'escorça de pi, per la inflamabilitat que representa, com també el poliestirè expandit, un material plàstic que s'empra per disgregar el substrat.

### Adobament

Abans de la plantació, en fer el condicionament del sòl, es pot fer un adobament per augmentar la quantitat de nitrogen, fosfats i potassi, entre d'altres, que les plantes utilitzen per a la producció de fulles, tiges, arrels i flors.

Hi ha adobaments orgànics (procedents de la descomposició d'animals o vegetals) i minerals, que actuen més directament i poden ser assimilats sense experimentar cap transformació prèvia.

No hi ha cap regla general comuna per a totes les espècies, però moltes necessiten un adobament. També hi ha diverses maneres d'aplicar el fertilitzant: en aplicació radicular o foliar. El sistema radicular —en expansió contínua— d'una planta ja afermada pot arribar en alguns moments a minvar els nutrients del sòl, de manera que requereix un adobament:

- Un arbre o arbust trasplantat recentment no ha tingut temps de desenvolupar el sistema radicular de manera extensa.
- En arribar la primavera és habitual l'adobament, perquè contribueix a la reactivació del creixement vegetatiu.
- Els arbustos amb grans inflorescències o els que floreixen molt de temps necessiten una compensació extra a aquesta minva de nutrients, i cal adobar-los cada any.



## 27. CONDICIONAMENT DE LA PLANTA

### Objectiu

De vegades cal condicionar les plantes abans de la plantació perquè presentin un arrelament i un afermament més bons, ideal per assolir un estat òptim i més resistència enfront d'un foc eventual.

### Planta cultivada en un contenidor o test

Les plantes cultivades en test o en contenidor es poden guardar diverses setmanes abans de fer-ne la plantació, sempre que el terra es mantingui humit.

Si la plantació es fa tard, i si es tracta d'un arbust o d'un arbre carregat de fulles, cal subjectar la tija en un suport que eviti que la planta es doblegui si fa vent, i humitejar el terra fins al moment de la plantació.

### Planta amb les arrels nues o empaquetades

Aquestes plantes es poden guardar uns dies abans de plantar-les. Se n'han d'eliminar totes les fulles marcides, i també les flors i les tiges. Si les arrels estan seques o les tiges clivellades, cal submergir les arrels en una galleda d'aigua durant 2 hores. Abans de la plantació, les arrels no s'han d'assecar mai; s'han de mantenir tapades fins que estiguem a punt de ficar la planta al forat. Aquestes arrels que estan seques o les que són massa llargues (fins a una longitud de 30 cm) s'han de tallar.

Si hem de tardar 3 o 4 dies, cal deixar-les en un lloc humit i fresc de la parcel·la, o bé al garatge o al soterrani. Si hem de tardar més dies, hem de cavar una rasa en forma de «V» i cobrir amb terra les arrels i la part inferior de les tiges.

### Planta amb les arrels cobertes

Aquestes plantes es poden guardar unes setmanes abans de plantar-les, sempre que el pa de terra estigui humit. També cal disposar d'un suport per si fa vent, i mai no se n'ha de retirar la tela o la xarxa. Si hem de tardar molt a fer la plantació, cal envoltar la tela o la xarxa amb terra humida, torba o compost.

## 28. PLANTACIÓ I TRASPLANTAMENT

### Objectiu

De la mateixa manera que s'han considerat tècniques per assegurar el bon arrelament de les espècies cultivades, i les distàncies preventives entre vegetació, garantir la tècnica de plantació o el trasplantament correctes també té a veure amb la pirojardineria.

Si aquesta operació no es fa correctament, s'indueix la planta a debilitat, malaltia i mal arrelament, amb la pèrdua consegüent d'estat òptim i resiliència enfront d'un incendi eventual.

### Època

Les plantes de test o contenidor presenten el gran avantatge que es poden plantar en qualsevol època de l'any, sempre que el sòl estigui en bones condicions (bona saó).

Les plantes amb arrels nues i les plantes empaquetades s'han de plantar en parada vegetativa, és a dir, d'octubre a març.

Les perennifòlies amb arrels cobertes, els mesos de setembre i abril, i també la primera quinzena d'octubre i de març.

### Moment

El terra no ha d'estar gelat ni entollat. Cal fer una prova senzilla: agafar un grapat de terra amb la mà i prèmer-la. Ha d'estar prou humida perquè es faci una bola i prou seca perquè es desfaci si es llança contra una superfície dura.

### Procediment

Es recomana preparar una barreja en un carretó un dia que el sòl estigui força sec, composta de terra del sòl mateix (50 %) i de torba humida (50 %), pocs dies abans de fer la plantació. Hem de conservar aquesta barreja en un lloc humit i fresc, com ara el cobert o el garatge.

El dia de la plantació hem de portar la barreja fins al lloc i marcar amb canyes o senyals els punts on han d'anar les plantes, a fi de respectar les distàncies segons l'organització i l'espaiat preventiu dissenyats. Després cavarem el forat corresponent.

En plantes d'arrels nues o empaquetades, la profunditat es calcula sobre la base de la marca de terra que hi ha a la tija o el tronc de la planta. El forat, a més, ha de ser prou ample. Hem de comprovar amb un tauló de fusta, abans d'omplir el forat, que la profunditat és correcta. Dipositem un parell de paletades de la barreja de terra seca i torba a la base, al voltant de les arrels. Movem lleugerament la planta de dalt a baix i hi afegim una mica més de barreja. La premem amb els dits al voltant de les arrels amb cura. Omplim la resta del forat fins a la meitat i la trepitgem, amb compte, sense

destruir l'estructura del terra. Després cal acabar d'omplir la resta del forat amb la barreja i trepitjar-ho de nou amb cura. En acabat, cal fer un petit cercol de reg, on l'aigua es retindrà més bé durant el reg d'implantació.

En plantes amb arrels cobertes i en plantes de contenidor, cavem un clot prou ample i profund perquè el pa de terra estigui envoltat per uns 10 cm de la mescla de plantació. El forat ha de ser prou profund perquè després de la plantació el pa de terra estigui a uns 3 cm de la superfície. Un cop excavat el forat, hi aboquem una capa de barreja d'uns 10 cm al fons. Abans de la plantació, reguem el pa de terra amb abundància. Tallem el contenidor o deslliguem la tela, examinem la superfície del pa de terra i eliminem les arrels embolicades o enroscades al tronc, sense desfer el pa de terra. Omplim l'espai entre el pa de terra i les parets del forat amb la barreja. Després de la plantació hi ha d'haver aquest buit d'uns 3 cm de la superfície, a manera de cercol de reg.

## 29. ENCOIXINAMENT O MULCHING

### Objectius

Una pràctica convenient en pirojardineria, derivada de la xerojardineria, és l'ús de cobertes de sòl, amb el propòsit d'obtenir els beneficis de l'humus natural d'un bosc. Així podem:

- ◆ Retenir la humitat del sòl.
- ◆ Regular la temperatura del sòl i protegir les arrels del fred i la calor.
- ◆ Reduir l'acció erosiva de la pluja.
- ◆ Reduir l'acció erosiva i d'evaporació del vent.
- ◆ Endarrerir i disminuir l'aparició d'herbes espontànies.
- ◆ Millorar la incorporació dels nutrients al sòl.
- ◆ Millorar la percolació de l'aigua al sòl.
- ◆ Millorar l'estètica.

Hi ha tota mena d'encoixinaments, però el més important a l'hora d'elegir-ne un, a banda de tenir en compte que no estigui constituït de materials fàcilment inflamables (naturals o sintètics), és atenent a l'efecte que tenen en el sòl i tenint en compte la higiene i la durabilitat.

### Tipus

Són malles geotèxtils o antiherba i s'utilitzen per cobrir el sòl d'una manera contínua, fixades a terra amb grapes o claus. Permeten el pas de l'aigua, l'aire i els nutrients.

Algunes són orgàniques i es fabriquen amb materials com ara fibra de coco, fenc, espart, jute o tela de sac, palla o altres fibres vegetals, tots ells biodegradables. Algunes són inorgàniques i estan compostes per materials de fibres sintètiques de polipropilè, polièster o poliamides; estan dissenyades per ser resistents i estables a les variacions de les temperatures i a les estrebades, i perquè no es degradin.

A l'hora de seleccionar-les, evidentment, cal tenir-ne en compte la inflamabilitat. Pel que fa a les orgàniques, es desaconsellen en general les que presenten una inflamabilitat alta i poca densitat i grandària, que el vent pot traslladar amb facilitat. Exemples desaconsellats són l'escorça de pi, les estelles de fusta, les serradures, el cartró, la llana, les fibres de paper, la palla de cereals, les acícules de pi i les closques de fruits secs. S'aconsella, per la baixa inflamabilitat, l'escorça d'alzina surera (*Quercus suber*), humus o terra vegetal. Pel que fa a les inorgàniques o sintètiques, cal destacar que provenen de productes que poden ser d'origen natural, extrets de les roques.

En general, en pirojardineria no s'aconsellen cobertes orgàniques, ja no tan sols per la inflamabilitat i la possibilitat de transport pel vent, sinó perquè requereixen un esforç de substitució més gran, amb el risc consegüent d'abandonament preventiu.

S'aconsella l'ús de malles inorgàniques, atès que, malgrat que no són biodegradables ni contribueixen a l'aportació de matèria orgànica al sòl, asseguren que no es produeixi un transport pel vent que pugui generar partícules de cendra i focus secundaris. Concretament, s'aconsellen triturats de pedra i grava, que presenten una gran varietat de tonalitats de colors, amb una malla geotèxtil no inflamable que eviti que els materials de recobriment es barregin amb el sòl i faciliti els treballs de manteniment.

### Procediment d'instal·lació

Cada tipus d'encoixinament té unes característiques d'aplicació, però les següents són comunes en tots dos tipus:

- ◆ 1. Fer un birbatge manual de la vegetació espontània i, especialment, de la vegetació 1 (potencialment invasora); cal eliminar-ne també les arrels.
- ◆ 2. Posar una malla geotèxtil.
- ◆ 3. Posar la capa d'encoixinament. Ha de cobrir una àrea determinada amb una profunditat uniforme i tota la superfície radicular de la planta adulta, i el de les plantes juvenils ha de sobrepassar uns 30 centímetres. Ha d'augmentar progressivament a mesura que la planta es desenvolupa. En encoixinaments orgànics sobre sòls drenats s'ha d'aplicar amb un gruix de 5-10 centímetres, segons el tipus de granulometria (5 centímetres de gruix en materials de textura fina, i de 7 a 10 centímetres de gruix en materials de textura gruixuda); si els sòls tenen poc drenatge, amb 5 centímetres n'hi ha prou per poder controlar les herbes. Cal evitar el contacte amb el coll de les plantes; la distància recomanada en plantes joves és de 7,5-15 centímetres, i de 20-30 centímetres en les plantes adultes. Els encoixinaments d'hivern s'apliquen a la fi de la tardor, quan la terra ja s'ha refrescat, però sempre abans de les glaçades. Els encoixinaments d'estiu s'han d'establir a final de la primavera, quan la terra s'ha escalfat i les arrels han començat a créixer.

### 30. REGS PREVENTIUS

L'aigua és un component estructural del jardí, perquè és un dels elements vitals per a les plantes i forma part de processos essencials com la nutrició, el transport de substàncies o la regulació tèrmica, i també ho és en matèria de prevenció d'incendis forestals. Constitueix una mitigació tant de la inflamabilitat com de la combustibilitat en un complex de vegetació, i a més ofereix una oportunitat de control més gran enfront d'un foc eventual, ja que està molt connectada a la resiliència de les plantes. És per això que la tècnica de regs preventius es considera especialment estratègica.

De tots els factors que determinen la disponibilitat de la vegetació de ser arrasada pel foc, el més important és el contingut d'humitat. Els combustibles humits poques vegades estan disponibles per cremar i produeixen velocitats de consum de combustible molt baixes. L'aigua absorbeix part de la calor abans que els materials vegetals entrin en combustió. Si la calor absorbida és suficient, perquè hi ha prou aigua en les plantes o en les restes vegetals, pot passar que no hi hagi ni ignició ni propagació.

Habitualment, els jardins no estan sectoritzats per hidrozones i hi ha una barreja d'espècies amb diferents necessitats hídriques. En pirojardineria, i com ja s'ha esmentat a l'epígraf anterior d'organització i espaiament preventiu, cal corregir aquesta situació. Hi ha diverses opcions per poder revertir aquesta situació desorganitzada, com per exemple: trasplantaments, sempre que sigui possible, segons els requisits hídrics, o reeducació de les plantes respecte del reg, per exemple amb degotadors autocompensats que regulin el subministrament de l'aigua i es prolonguin progressivament els períodes entre regs. L'adaptació de les plantes té un component d'aprenentatge: un reg freqüent pot crear plantes dependents del reg i sense arrels estimulades fortes i extenses; un reg ocasional estimula el creixement de les arrels i les dota de més autonomia hídrica.

#### Els regs preventius

El reg preventiu té com a objectiu mantenir un grau d'humitat i turgència en les fulles i altres parts vives de les plantes, de manera que ofereix més resiliència al pas del foc. Aquesta aigua és molt important en cas d'incendi forestal, atès que redueix notablement la probabilitat d'ignició i disminueix la propagació del foc i l'emissió d'energia. Aquesta aigua present en les parts verdes es coneix com a *aigua estructural*, perquè forma part dels teixits estructurals de la vegetació.

Hi ha diversos tipus de regs preventius:

- Regs d'implantació i manteniment preventiu, efectuats abans de l'emergència: no han de ser mai excessius i han de respondre a les necessitats hídriques de les espècies. També, en funció de l'espècie que es tracti, poden contribuir a l'eliminació ràpida de biomassa seca al peu, una tècnica de pirojardineria

recomanada perquè neteja les tanques vegetals amb una llança amb aigua a alta pressió. Consulteu amb un especialista la neteja amb aigua a pressió, atès que, segons l'espècie, aquesta tècnica pot induir a l'aparició de plagues i malalties.

- ◆ Regs d'autoprotecció, efectuats en l'emergència i en fases prèvies a un possible impacte de l'incendi al front urbà, molt puntuals.



**Imatge 88.** *Fins i tot les espècies que es recomanen en general en pirojardineria, com ara l'heura, es poden tornar combustible sec i estar disponibles per a un incendi si no es fa el reg requerit —generalment dos o tres regs a la setmana durant els mesos de més calor, i un o dos per setmana la resta de l'any. (Font: Medi XXI)*

Un increment en l'aportació d'aigua, en general, pot derivar en problemes de sanitat vegetal i implica més producció de biomassa, i per tant més presència de càrrega de combustible. A més, les espècies no s'habituen a l'escenari del canvi climàtic ni són coherents amb el seu entorn climàtic.

Davant d'aquest escenari, el reg ha d'incorporar una sèrie de decisions prèvies per donar resposta a:

- ◆ Com es rega? Cal conèixer com es comporta l'aigua en el sòl i en la vegetació. També cal conèixer els requeriments hídrics de les plantes i la manera de fer l'aplicació correcta del reg.
- ◆ Quan es rega? Elaboreu el pla de reg de manteniment preventiu anual.

- Quant es rega? Cal conèixer com es comporta l'aigua al sòl, i la qualitat que hi ha. Hem de seleccionar el sistema de reg més idoni segons les àrees i les zones regables. Per això hem d'instal·lar cabalímetres i tensiòmetres, per poder conèixer el consum d'aigua del jardí.

### El curs de l'aigua de reg en el complex sòl-planta

L'aigua procedent de la pluja o el reg que comença a ser absorbida i a moure's cap a l'interior del sòl es coneix com a *aigua d'infiltració*. A mesura que plou o es rega, l'aigua ocupa tots els porus i es mou cap avall pel perfil del sòl, arrossegada per la força de la gravetat. En aquest cas és coneguda com a *aigua de gravitació*. Aquesta aigua, si plou molt o els regs són excessius, travessa el perfil del sòl fins a arribar a les capes freàtiques profundes. En el cas que trobi obstacles, com ara una capa impermeable en els horitzons inferiors del sòl (generalment una capa rica en argiles o horitzons endurits) i si el pendent és feble o nul, es reté més temps en el perfil del sòl.

La major part de l'aigua de gravitació, l'anomenada *de flux ràpid*, drena durant les primeres hores per les esquerdes i els porus més grans del sòl. Una altra part —la de flux lent— pot tardar uns quants dies a baixar pels porus més petits.

Quan ja ha drenat l'aigua de gravitació, el sòl presenta una determinada capacitat de retenció d'aigua o capacitat de camp. Aquesta aigua està retinguda per les forces d'adsorció que apareixen entre les partícules i les fines capes d'aigua. Aquesta aigua que hi ha retinguda, un cop que ha drenat l'aigua gravitacional, la podem dividir en: aigua capil·lar i aigua lligada. L'aigua capil·lar és la fracció de l'aigua retinguda pel sòl que pot ser absorbida per les arrels de les plantes, mentre que l'aigua lligada forma una capa tan fina al voltant de les partícules del sòl i hi està tan fortament unida, que no es pot aprofitar. Si la manca d'aigua es perllonga, l'aigua s'evapora i és consumida per les plantes, fins al punt que les arrels ja no en poden extreure; és en aquest moment quan les plantes es comencen a marcir.

Pel que fa a la vegetació, el temps de permanència de la humitat que hi aporten el reg o la pluja varia segons el gruix. Els combustibles fins guanyen humitat amb més rapidesa que els combustibles densos de més gruix. Ara bé, els combustibles fins també perden aquesta humitat més de pressa una vegada que les temperatures i la humitat relativa tornen a les condicions més seques. Un combustible més dens pot continuar guanyant humitat després que la pluja o el reg s'hagin aturat, en part a causa dels sòls humits circumdants. Per això són tan perillosos els dies secs i calorosos: la humitat dels elements fins és molt baixa i la inflamabilitat és molt alta (qualsevol petita font d'ignició pot provocar una flama). Els materials fins morts (herba seca, branquillons morts, fullaraca, etc.) també tenen aigua, però molt menys que les parts verdes. La fusta morta està en equilibri amb la humitat de l'atmosfera que l'envolta, i aquesta sovint depèn de la humitat relativa i la temperatura.



## Control del reg

### • Freqüència del reg

La freqüència del reg depèn de la zona climàtica i de les espècies cultivades.

La recomanació general per als jardins d'una IUF és emprar, sempre que sigui possible, espècies que requereixen poca freqüència de reg:

- ✓ Plantes autòctones de cada regió, que acostumen a valer-se de la precipitació local i de regs ocasionals, com per exemple els que s'efectuen com a compensació en època de sequera i de nova implantació.
- ✓ Plantes suculentes adaptades a l'escassetat d'aigua —perquè ja presenten piroresistència d'una manera natural, amb molta aigua estructural— que a penes necessiten reg.

De la mateixa manera, és preceptiu conèixer l'aigua que necessita cada planta en cada moment de l'any.

També es recomana per als jardins d'una IUF la reeducació d'espècies de jardí, o acostumar les plantes a un reg escàs progressivament i durant diversos anys. Es recomana que el sòl es deixi assecar moderadament entre 2 regs per estimular que les arrels busquin aigua en profunditat. En els sòls sorrencs es rega amb més freqüència i menys quantitat, atès el drenatge excessiu que presenta. En els argilosos, passa el contrari.

En els regs d'implantació, és a dir, en el moment de plantar, s'aconsella de manera general regar cada 8-10 dies i reduir el reg fins que la planta sigui autònoma i capaç de sobreviure amb l'aigua de la pluja.

En els regs de manteniment no s'ha d'obviar —i menys pel que fa a la prevenció d'incendis forestals— el reg de suport i compensació durant la sequera estival.

Cal controlar-ne la freqüència, i per això es recomana l'ús de tensiòmetres, uns dispositius que tracten d'actuar com una arrel veritable i que ens faciliten la tasca de decidir quan cal regar. La col·locació de tensiòmetres, per exemple, un a 30 centímetres i un altre a 60 centímetres de profunditat, en llocs estratègics ens ajuda a corregir la freqüència de reg.

### • Quantitat del reg

A fi d'aconseguir una vegetació en estat òptim, la quantitat del reg ha de ser coherent amb els requeriments mínims de l'espècie, i a més, amb l'objectiu d'adaptar les espècies al clima local, s'aconsella de regar segons el règim pluviomètric de cada zona, bé pugui ser de manera espaiada i abundant o sovint en petites dosis. Es recorda que la resistència a la sequera, un escenari present i futur pel canvi climàtic, no només és una qüestió de genètica, sinó que també hi ha una part d'aprenentatge.

Cal considerar en aquest punt els jardins litorals de les IUF, per l'efecte de les brises marines, que a banda de reduir el risc de glaçades, sovint contribueixen a mantenir un nivell d'humitat (bàsicament a la nit i la matinada) molt beneficiós en el període estival.

La recomanació general és que, malgrat totes les qüestions esmentades, cal vigilar constantment l'aspecte de la planta i controlar la humitat del sòl.

És important, en aquest sentit, remarcar la rellevància d'anotar els consums i disposar de cabalímetres (mesuradors del cabal en canonades) per poder calcular el consum d'aigua mensual i anual.

### ◆ Moment del dia

En el context de sequera en què ens trobem cal evitar, lògicament, les hores de més insolació, que acceleren l'evaporació de l'aigua a l'atmosfera.

A l'estiu es recomana regar a la posta de sol o al vespre, per evitar que la calor diürna evapori l'aigua. En canvi, a l'hivern, el més recomanable és regar a primera hora del matí, per evitar que l'aigua es glaci durant la nit. A més, els regs matinals suposen menys risc de patologies.

Acudint de nou a la lògica, no s'ha de regar quan el vent bufa fort amb sistemes d'aspersió o difusió per evitar les pèrdues per deriva del vent.



Imatge 89. Reg nocturn per aspersió a l'estiu. (Font: Medi XXI)

## ◆ Elaboració d'un pla de reg preventiu

Per al control efectiu del reg, es recomana l'elaboració d'un pla de reg del jardí, en què constin dades de consum, i tensions si es considera adient, segons el calendari. Això ha de permetre conèixer amb exactitud el moment de fer els regs i la quantitat d'aigua que s'hi ha d'esmerçar, i ens ha d'ajudar a ser responsables en el manteniment del contingut d'aigua estructural, tan important en els jardins d'una IUF.

Taula 3. Exemple de pla de reg anual, per períodes quinzenals

Mes	Quinzena	Reg per aspersió (mm)			Reg localitzat (mm)		
		Hidrozona 1	Hidrozona 2	Hidrozona 3	Hidrozona 1	Hidrozona 2	Hidrozona 3
Gener	De l'1 al 15						
	Del 16 al 31						
etc.							

En l'elaboració del pla de reg preventiu s'incorporen també les fites marcades de manteniment de les instal·lacions de reg pel que fa a la integritat i el recanvi de components, possibles obstruccions de sortides d'aigua, etc.

Sobre la base del pla de reg preventiu, el reg es pot automatitzar amb un programador de reg, que permet més precisió de reg segons cada hidrozona: les quantitats exactes que es volen esmerçar els dies i les hores que es fixin, etc. Fins i tot es pot instal·lar un pluviòmetre electrònic que, connectat al programador de reg, pot evitar que un reg prescrit (programat) s'activi quan ha plogut.

## Elecció del sistema de reg

Els sistemes de reg es poden classificar en tres grans categories: reg manual, reg aeri i reg localitzat. Cadascun té uns avantatges i unes limitacions que cal tenir en compte a l'hora de triar el sistema més idoni o a l'hora de fer una combinació de sistemes.

En concret, en pirojardineria es recomanen diferents tipus de sistemes de reg segons el tipus de reg preventiu, tal com s'esdevé:

## ◆ Regs de manteniment preventiu

Sobre la base del que s'ha exposat sobre xerojardineria i la seva vinculació amb la pirojardineria pel que fa a l'ús eficient del recurs de l'aigua, per als regs del dia a dia, d'implantació i manteniment preventiu, es recomanen els sistemes que afecten els bulbs humits estrictament necessaris i s'obvia el reg de grans extensions de superfície.

A continuació, es presenten les opcions de sistemes de reg:

- ✓ Reg manual per inundació de la superfície. Per a regs d'implantació i de suport per compensació de sequera estival; es practica de manera directa, amb mànega o regadora, i presenta un 45 % d'eficiència.
- ✓ Reg localitzat. Hi ha dues modalitats de reg per humidificació a baixa pressió: els microaspersors, o microdifusors, que projecten l'aigua espacialment de manera molt controlada en les proximitats del bulb humit (80 % d'eficiència), i el degoteig, o aeri o subterrani, en què l'aplicació d'aigua es fa per tubs de plàstic que reguen el bulb humit gota a gota (90 % d'eficiència). També hi ha les canonades d'exsudació, adients per a tanques perimetrals en línia, que són de material porós i distribueixen l'aigua pels porus de manera continuada, fet que dona lloc a la formació d'una franja contínua d'humitat (90 % d'eficiència).

### ◆ Regs d'autoprotecció

En cas d'un incendi eventual, i sempre que sigui possible adoptar maniobres d'autoprotecció, els sistemes de reg exposats més amunt òbviament no serien rellevants excepte per l'estat d'humitat de la planta que permeten consolidar. En canvi, ho serien els sistemes de reg que projecten aigua sobre grans extensions de superfície, i per això es recomanen els següents:

- ✓ Reg per aspersió. L'aigua injectada a alta pressió arriba als aspersors (elements giratoris), que la distribueixen en forma de gotes de pluja sobre una distància rellevant i de manera uniforme (70 % d'eficiència).
- ✓ Reg per difusió. L'aigua injectada a alta pressió arriba als difusors (elements immòbils) i es distribueix en forma de ventall de pluja (75 % d'eficiència).

Cal tenir present que la contribució d'aquests regs d'autoprotecció és relativa, atès que l'efecte de deriva de les gotes de pluja no segueix una distribució uniforme en condicions de vent fort. No obstant això, el fet mateix d'humectar i rebaixar la calor d'una superfície exposada, com pot ser el nostre jardí, ja es considera beneficiós.

### Jardí de pluja, un estalvi d'aigua de reg

Un jardí de pluja és un recurs per al nostre jardí que ens estalvia aigua de reg. Es tracta d'aprofitar l'aigua de pluja mitjançant una depressió del terreny situada a una certa distància de la caiguda d'aigües del nostre habitatge. Segons la pluviometria local, hi podem incorporar unes espècies o unes altres, depenent de les seves necessitats hídriques.

Un jardí de pluja pot tenir qualsevol forma: de mitja lluna, de ronyó, de gota, etc.

La profunditat més idònia de la depressió la determina el pendent del terreny, que s'ha d'evitar que superi el 12 %:

- ◆ Amb un pendent del terreny del 4 %, es recomana una profunditat de 7-13 cm.

- Amb un pendent del terreny de 5-7 %, una profunditat de 15-18 cm.
- Amb un pendent del terreny de 8-12 %, una profunditat de 20 cm.

Pel que fa a l'extensió de terreny que ha d'ocupar el jardí de pluja, en general s'estima que ha de ser un 30 % de l'àrea de drenatge de l'habitatge, de la teulada sense volum i en pla. Per a una determinació més precisa cal considerar més factors, com ara el tipus de sòl, atès que d'això depèn que hi hagi més o menys drenatge de l'aigua de pluja. La fórmula per calcular la superfície és la següent:

$$\text{Superfície del jardí de pluja} = \text{Àrea de drenatge (àrea de la teulada en base, pla)} \times \text{factor de mesura}$$

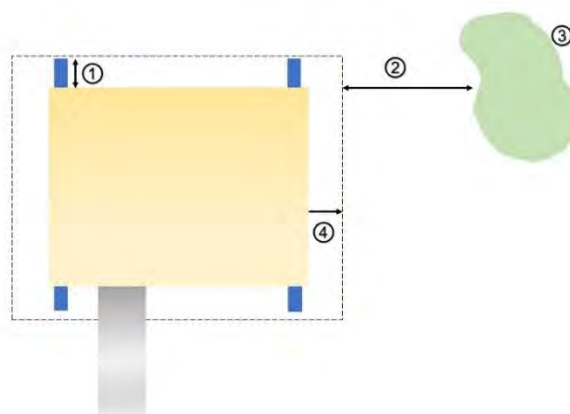
Pel que fa al factor de mesura, a continuació es mostren dues taules: segons si el jardí de pluja s'implanta a una distància de menys de 30 metres de la canonada de sortida de l'aigua, o de més de 30 metres.

**Taula 4. Factor de mesura per distància de jardí de pluja a més de 30 m de la canonada de sortida d'aigua**

Tipus de sòl	Profunditat del terreny (segons el pendent)		
	7-13 cm	15-18 cm	20 cm
Arenós	0,19	0,15	0,08
Llimós	0,34	0,25	0,16
Argilós	0,43	0,32	0,20

**Taula 5. Factor de mesura per distància del jardí de pluja a més de 30 m de la canonada de sortida d'aigua**

Tipus de sòl	Profunditat del terreny (segons el pendent)	
	Profunditat indiferent	
Arenós	0,03	
Llimós	0,06	
Argilós	0,10	



**Imatge 90. Croquis del jardí de pluja. 1. Amplada dels fonaments de l'habitatge. 2. Distància del jardí de pluja des de la canonada de sortida d'aigües. 3. Jardí de pluja amb vegetació. 4. Àrea de drenatge de l'habitatge (teulada). (Font: Medi XXI)**

### 31. MALALTIES I PLAGUES

Les plagues i malalties no ataquen només les plantes malaltisses. Per molt bon aspecte que presenti la vegetació del nostre jardí, es poden presentar problemes que en generin el debilitament i fins i tot la mort. La vegetació en mal estat representa un combustible més sec i disponible per al foc, que ofereix menys resistència a les flames.

És per això que, com s'ha indicat anteriorment, en matèria de prevenció d'incendis és fonamental mantenir l'estat òptim de la vegetació. En relació amb aquesta qüestió, és més probable que la nostra vegetació estigui afectada per causes internes derivades de la nostra gestió, que no per enemics naturals externs. Aquestes causes internes de la mort de la nostra vegetació poden ser:

- Una mala selecció de les espècies.
- Una mala qualitat del material plantat.
- Una plantació incorrecta, amb arrels al descobert, bosses d'aire o destrucció del pa de terra.
- La ruptura pel vent.
- Un sòl entollat.
- Danys hivernals o socarrimat primaverat.
- La sequera de les arrels.
- Les plagues o malalties fatals.
- Danys produïts per herbicides.

La prevenció de plagues i malalties es concreta aleshores en:

- La selecció i l'adquisició adequada de les plantes, que en cas de dubte cal consultar amb un professional especialista.
- El condicionament o l'adobament del sòl: una planta vigorosa es recobra més bé d'una plaga o malaltia que una planta feble.
- La plantació o sembra incorrecta: bosses d'aire, manca d'expansió d'arrels, etc.
- L'acumulació de residus, que poden ser llocs d'atracció per a insectes i altres éssers vius; les plantes podrides també poden ser-ho.
- El tractament adequat del problema, que en cas de dubte cal consultar amb un professional especialista.

Per això cal que incorporem en el nostre calendari de treballs preventius una inspecció regular de les plantes —revisió de fulles, tiges, capolls i flors, troncs, etc. Un cop sapiguem de què es tracta, haurem d'actuar amb rapidesa. La majoria de plagues i malalties es poden eliminar, però això no és possible si no es coneixen o si som negligents.

## 32. NETEJA DE LA FULLARACA I GESTIÓ DE LES RESTES VEGETALS

La gestió preventiva de la vegetació del jardí genera restes vegetals, bé sigui pel simple fet de retirar la fullaraca dels arbres i arbustos caducifolis com per l'execució de podes preventives.

Hi ha diverses opcions per a la gestió de les restes vegetals. La recomanació preventiva per als jardins d'una IUF és que no n'hi hagi a la parcel·la, sobretot en èpoques de més risc, com ara l'estiu.

És preceptiu gestionar les restes de menys de 10 cm de diàmetre, perquè són combustible fi que crema amb facilitat i a més són motiu d'atracció d'insectes xilòfags. Les restes vegetals de més de 10 cm s'han d'apilar en un punt airejat, però a recer i lluny de l'habitatge.

En una primera instància, cal consultar amb l'ajuntament si hi ha cap ordenança que ho reguli, i així en tindrem clara la gestió. En cas que no hi hagi cap regulació específica, a continuació oferim una llista d'opcions per a la gestió d'aquestes restes.

- ◆ Dipositar-les en un contenidor o abocador: consulteu a quines hores està permès de fer-ho.
- ◆ Triturar-les o estellar-les: amb una màquina trituradora o estelladora. Els fragments són biomassa seca o aviat ho seran, i tant si es descomponen de pressa com si ho fan més a poc a poc, sempre generen un risc. Si bé és cert que es poden emprar com a encoixinament, o *mulch*, que facilita la retenció de la humitat, estimula el creixement de les plantes i prevé l'erosió, solen tenir un cost elevat i al cap i a la fi representen matèria combustible en la nostra parcel·la.
- ◆ Compostatge: permet el reciclatge dels nutrients. Els inconvenients principals són que les restes de coníferes requereixen molts anys perquè es descomponguin totalment. D'altra banda, les restes de plantes caducifòlies i herbàcies es descomponen amb més rapidesa i presenten bones qualitats per al compostatge.
- ◆ Recuperació: la fusta i la llenya es poden emprar per a la calefacció, però cal disposar-les en els punts més segurs possibles de la parcel·la, airejades i lluny de l'habitatge, a una distància mínima de 10 metres.
- ◆ Apilament i crema: l'opció més desaconsellada pel risc que comporta. Per posar-la en pràctica, ens n'hem d'informar bé abans. La crema en zones d'una IUF ha d'estar autoritzada pel departament de la Generalitat competent, o per l'ajuntament, en cas que reculli cap regulació de les cremes en l'àmbit local. Cal comprovar les condicions de seguretat del punt de foc, si és que es pot utilitzar. Cal que hi hagi una malla de seguretat mataespurnes i assegurar un punt d'aigua proper. Per minimitzar la generació de fum, el combustible ha d'estar ben sec. Convé fer la crema quan les restes estiguin ben seques, per la qual cosa cal que transcorrin almenys una estació i un període sec. Les millors condicions per a la

crema solen donar-se entre el migdia i les quatre de la tarda, amb llum i vent moderat. Atès que per dispersar el fum hi ha d'haver moviment d'aire, es recomana d'evitar l'alba i el capvespre, les inversions tèrmiques o els dies de calma, perquè en aquestes condicions el fum no es dispersa i la qualitat de l'aire s'altera.

Per a un millor resultat de la crema, amb menys producció de fum, convé iniciar un foc intens de mida petita, que s'anirà estenent sense perdre intensitat. Quan hi ha menys quantitat de residus es poden utilitzar barrils adequats, que redueixen el risc de propagació. Un cop s'ha extingit la flama, cal apagar totes les restes en combustió, perquè en aquesta fase es genera una gran quantitat de fum. Les cremes han d'estar vigilades permanentment, atès que els focs abandonats poden causar problemes a les edificacions o al bosc. En tot cas, l'execució dels treballs de crema s'ha de fer sobre la base del que exigeix el Decret 64/1995, de 7 de març, pel qual s'estableixen mesures de prevenció d'incendis forestals.

- Transport als cremadors controlats, centrals tèrmiques, plantes de compostatge, centrals d'aprofitament de biomassa, etc.

Està prohibit, amb caràcter general, segons el Decret 123/2005, de 14 de juny, de mesures de prevenció dels incendis forestals en les urbanitzacions sense continuïtat immediata amb la trama urbana, abandonar les restes vegetals en l'entorn forestal.

Així mateix, i tal com indica el Decret esmentat, quan es fan treballs de prevenció d'incendis en parcel·les interiors i en zones verdes, s'han de tractar els residus d'acord amb alguna de les operacions següents:

- a) Triturar-los fins a obtenir restes de menys de vint centímetres i repartir-los sobre el terreny de manera uniforme. En cap cas poden quedar restes no triturades sobre la vegetació de la zona.
- b) Transportar-los a cremadors controlats, centrals tèrmiques, plantes de compostatge, centrals d'aprofitament de biomassa o plantes similars en què s'hi aplica el tractament adequat.
- c) Cremar-los de manera controlada tal com ho autoritzi el departament competent de la Generalitat de Catalunya."





## CAPÍTOL VIII. AVALUACIÓ DEL JARDÍ POSTINCENDI

### 33. ACTUACIONS DESPRÉS DE L'INCENDI

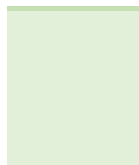
Un cop passat l'incendi, i sempre que sigui segur, hem d'avaluar l'estat de la nostra parcel·la i aprendre la lliçó sobre què ha passat després del pas del foc.

Per fer una valoració precisa dels danys postincendi sobre la vegetació i les diferents infraestructures presents al jardí, cal recordar que hi pot haver foc de subsol latent, i que la superfície ja cremada encara podria assolir temperatures altes. Sobre aquest aspecte s'aconsella calçar sabates tancades amb sola aïllant i seguir les pautes de revisió següents:

- Recorreu el jardí a la recerca d'elements que s'hagin cremat i que encara puguin mostrar algun tipus d'activitat (fumejants), amb la intenció de rebaixar-ne la calor i la temperatura amb aigua o un altre agent extintor. Recordeu que molts dels habitatges es destrueixen per petits incendis que apareixen després del pas del front principal de flama.
- Observeu quins han estat els punts per on el foc s'ha propagat cap al jardí. Amb l'observació podem comprendre i identificar quines estructures i elements vegetals han servit de vector de propagació, i posar-hi remei de cara a incendis futurs. Compartiu les lliçons que hàgiu après perquè en el futur se'n puguin beneficiar els veïns i la comunitat.
- Observeu l'estat de la vegetació afectada. Totes les espècies que presenten danys de menys del 50 % de la capçada verda tenen possibilitats elevades de sobreviure. Abans de fer cap actuació de sanejament, és important retirar, en la mesura del que sigui possible, les cendres sense remoure la terra. En els dies posteriors s'aconsella fer un reg d'emergència i, si és possible, ruixar les capçades amb aspersió de manera periòdica per afavorir la rehidratació de la planta. En el moment que s'observa que la planta evoluciona favorablement, cal fer una poda de les parts seques o cremades per sanejar-la.
- Retireu els individus calcinats completament que no disposin d'una estratègia adaptativa al pas del foc i rebrotin. Consulteu a l'ajuntament els permisos que necessiteu per dur a terme aquestes actuacions.
- Substituïu la vegetació que hagi estat afectada greument tenint en compte el que ha succeït al jardí i seguint les recomanacions d'aquesta GUIA DE PIROJARDINERIA.



## CAPÍTOL IX. CONCLUSIONS



1. Les persones que es dediquen professionalment a la jardineria, el personal tècnic forestal, d'enginyeria, d'arquitectura, etc., tenen un paper fonamental en el procés de transformació d'una jardineria que pot jugar a favor de la propagació dels incendis forestals o pot ajudar a generar espais enjardinats que previnguin la propagació del foc i danys en els habitatges.
2. La formació, el compromís i el desenvolupament professionals poden ser una part important de la solució davant del problema dels incendis forestals que afecten zones poblades. Per contribuir a la matèria preventiva, calen dissenys i pautes de gestió i manteniment que incorporin el risc d'afecció per focs forestals i plantegin espais defensables.
3. Davant d'una intensitat de foc alta, tota la vegetació pot ser combustible. Generar espais de jardineria de combustibilitat baixa representa, sens dubte, una contribució rellevant a la feina que hauran de fer els serveis d'emergència quan es desencadeni l'incendi. Els habitatges defensables i els jardins ben preparats representen una oportunitat per al control del foc, i fins i tot per a l'ancoratge de les maniobres que desenvolupen els Bombers de la Generalitat i altres unitats. Els habitatges no defensables i els jardins mal dissenyats, mal mantinguts i no preparats representen una amenaça greu, que a més incrementa els danys econòmics, socials i ambientals.
4. La defensa contra el foc d'un espai urbà que està preparat per rebre l'impacte d'un incendi consumeix menys recursos públics. Aquesta preparació contribueix a tenir més unitats disponibles per atacar el motor del problema, que és l'incendi forestal. Si els bombers no han d'estar defensant cases, poden estar apagant el foc al bosc. Si estan defensant cases, es cremaran més hectàrees.
5. Tota persona que viu en una zona de risc ha d'entendre, assumir i gestionar el fet que la propietat del seu habitatge implica la propietat dels riscos als quals està exposat el seu habitatge. La jardineria preventiva contra incendis forestals representa una oportunitat de gestió d'aquest risc i una millora substancial de la seguretat, que pot tenir un paper fonamental perquè, en el pitjor dels casos, l'habitatge no es destrueixi malgrat que el foc n'afecti l'entorn. *Propietat* implica responsabilitat, gestió i formació per afrontar els riscos.
6. Protegir un habitatge és senzill si se sap com. Aquesta GUIA DE PIROJARDINERIA vol aportar pautes per contribuir a aquesta protecció i alhora generar un espai estèticament agradable i que sigui segur en cas de necessitat. La gestió de

l'aigua mitjançant la reutilització o l'aprofitament més eficient (creació de dipòsits, estanys, filtres verds, etc.) pot incrementar de manera notable la resistència del jardí i aportar més seguretat als propietaris de l'habitatge.

7. En la interfície urbano-forestal (IUF) és habitual trobar combustibles diferents dels que hi ha en un incendi forestal, que impliquen un risc afegit per a la població i el personal operatiu. Aquests combustibles de la IUF, per les seves composicions químiques, poden contribuir a la propagació i agreujar-la. A l'incendi d'arbres ornamentals i plantes de jardineria s'hi afegeixen des de l'acumulació de restes de diversa procedència (vegetals, llenya, etc.) fins a mobiliari de jardí fet de materials plàstics o sintètics, teles, gomes, cautxús, material de construcció, així com molts altres elements combustibles i inflamables de les mateixes construccions. La gestió d'aquests combustibles correspon als propietaris, que han d'entendre que no actuar pot implicar la destrucció de casa seva en l'incendi.
8. És més important l'estat de la planta que la selecció de l'espècie. Per descomptat, no sembla que la solució per als incendis sigui la substitució d'unes espècies per unes altres, atès que gairebé totes cremen en les dures condicions dels estius mediterranis. Hi ha algunes espècies que presenten un contingut elevat en sals (*Atriplex*, *Tamarix*, etc.) o en aigua (suculentas), que cremen amb més dificultat i endarrereixen l'avançament del foc, i donen així una oportunitat a l'operatiu d'extinció d'incendis.
9. Per fer efectiva la gestió de l'espai de defensa, tenint en compte que tant en l'interior com en l'entorn de la parcel·la hi ha elements no modificables (ubicació i orientació de l'habitatge, etc.), el gestor hauria de generar i mantenir, en la mesura del que sigui possible, discontinuïtats entre els elements combustibles que hi hagi, i aplicar regs defensius si s'ha dotat dels recursos per fer-ho. Si bé aquestes actuacions podrien no impedir del tot la propagació d'un incendi, com s'ha descrit abans, doten la parcel·la dels avantatges següents:
  - Reducció de la velocitat i de la probabilitat de propagació del foc.
  - Reducció del poder calorífic de l'incendi i, per tant, de la intensitat i del potencial d'afecció.
  - Reducció dels danys ocasionats per la conducció de la calor pel contacte directe de les flames.
  - Possibilitat d'una intervenció de l'operatiu d'extinció més fàcil, segura i eficient.
  - Reducció de les ignicions per focus secundaris.

- Possibilitat d'execució de maniobres d'autoprotecció.

**10.** En termes econòmics, l'adopció d'aquestes mesures sempre és més rendible que la reparació dels danys, sobretot en edificacions que presenten un risc elevat de destrucció parcial o total. Perquè això sigui possible a la parcel·la, té un paper fonamental la pirojardineria, ja descrita, pels objectius de disseny següents:

- Possibilitat d'aprofitament de qualsevol recurs hídic en cas d'incendi.
- Reducció del nombre d'ignicions per partícules de cendra i dels danys sobre l'edificació.
- Reducció de la propagació i la consolidació dels fronts de flama, l'emissió d'energia.
- Reducció de l'afectació potencial de la construcció i d'altres estructures exposades potencialment.



## CAPÍTOL X.ANNEXOS

ANNEX 1    MODELS DE JARDÍ: INTERIOR I LITORAL

ANNEX 2    TEST D'AUTOAVALUACIÓ DE LA VULNERABILITAT DEL JARDÍ

## ANNEX I. MODELS DE JARDÍ: INTERIOR I LITORAL

A continuació, teniu dos models de jardí, un per a zones d'interior de província i un altre per al litoral. El disseny del model per als jardins litorals en una interfície urbano-forestal (IUF) ha de considerar el règim de vents a què estan exposats.



**Imatge 91.** Model de jardí d'una interfície urbano-forestal en una zona interior, en situació perimetral de la urbanització i confrontant amb massa forestal. 1. Franja de protecció mínima de 25 metres. Arbratge que ocupa menys del 35 % de la parcel·la, amb una separació mínima de 6 metres entre arbre i arbre, podats a un terç de l'altura i fins a un màxim de 5 metres. Arbusts que ocupen menys del 15 % de la parcel·la, amb una separació mínima de 3 metres entre ells. Sotabosc desbrossat. 2. Tanca perimetral de parcel·la de mur de pedra, no combustible, sense vegetació. 3. Jardí de la parcel·la amb espècies de baixa inflamabilitat, distanciades segons la franja de protecció perimetral de la urbanització. 4 i 5. Zones de reg actiu i punts d'aigua (piscina i estany) a prop de l'habitatge i de l'accés o sortida de la parcel·la. 6. Caducifolis, preferentment lluny de l'habitatge per caiguda de fullaraca. (Font: Medi XXI)





**Imatge 92.** Model de jardí d'una interfície urbano-forestal en una ona costanera, en situació ventosa a primera línia i confrontant amb massa forestal. 1. Vial d'accés o sortida sense vegetació circumdant. 2. Zones de reg actiu i punt d'aigua (piscina) a prop de l'habitatge i de l'accés o sortida de la parcel·la. Paviments incombustibles. 3. Caducifolis separats d'elements vulnerables, com ara teulades. 4. Jardí interior amb espècies d'inflamabilitat baixa, adaptades a ambients litorals i separats preventivament: arbres que ocupen menys del 35 % de la parcel·la i que estan separats una distància mínima de 6 metres i esporgats a un terç de l'altura de l'arbre i fins a un màxim de 5 metres d'altura, arbustos que ocupen menys del 15 % de la parcel·la i que estan separats una distància mínima de 3 metres, i desbrossament de sotabosc. 5. Punt d'aigua interposat entre la massa forestal i l'habitatge. 6. Tanca paravent d'espècies d'inflamabilitat baixa, alineada amb vents dominants. (Font: Medi XXI)

## ANNEX 2. TEST D'AUTOAVALUACIÓ DE LA VULNERABILITAT DEL JARDÍ

### Estic autoprotegit enfront dels incendis forestals?

#### **1. Finestres i obertures**

- a. Hi ha alguna obertura per on pot entrar el fum de l'incendi i la xemeneia no té mataespurnes.
- b. Totes les obertures es poden tancar i les finestres són de vidre i de fusta o alumini.
- c. L'habitatge està aïllat totalment. Les finestres disposen de vidre doble i de porticons de fusta o de persianes metàl·liques. La xemeneia té mataespurnes.

#### **2. Jardí - Vegetació al voltant de l'habitatge**

- a. En els 2 metres immediats a la façana hi ha vegetació en contacte directe, com ara plantes enfiladisses, vol aeri d'arbratge, branques vora les finestres o sortides de fum, vegetació seca i d'altra matèria orgànica combustible propera. Més enllà dels 2 metres hi ha contacte directe entre arbres i arbustos, no hi ha separació entre peus, els arbres no estan podats d'altura. No he fet cap selecció de les espècies del meu jardí, he conservat algunes espècies que ja eren a la parcel·la i hi he posat les que m'han agradat segons l'aspecte, sense tenir-ne en compte el manteniment ni la resposta al foc. Hi faig un manteniment esporàdic, de tant en tant rego i netejo les fulles mortes quan puc. Com que no disposo de temps, vora l'habitatge hi he posat gespa artificial.
- b. Faig un manteniment estricte i periòdic dels primers metres des de la façana. En els 2 primers metres no hi ha arbres, només plantes suculentes i amb contingut elevat d'aigua. No hi ha vol aeri de vegetació sobre l'habitatge. Tampoc hi ha branques que apunten a les finestres ni a prop de les sortides de fums. Més enllà dels 2 metres, hi tinc piscina, cultius o àrees de reg i hi ha illes de vegetació al jardí separades per superfícies artificials o graves i pedres. Aquestes illes formen bosquets, on hi ha arbres sense podar i arbustos sota el dosser de les capçades. Hi faig un manteniment periòdic, però puntual i lleuger: rego el que cal i netejo les restes de vegetació seca. No he fet cap selecció de les espècies del meu jardí, he conservat algunes espècies que ja eren a la parcel·la i hi he posat les que m'han agradat segons l'aspecte, sense tenir-ne en compte el manteniment ni la resposta al foc.

c. Faig un manteniment estricte i periòdic dels primers metres des de la façana. En els 2 primers metres no hi ha arbres, només plantes suculentas i amb contingut elevat d'aigua. No hi ha vol aeri de vegetació sobre l'habitatge. Tampoc hi ha branques que apunten a les finestres ni a prop de les sortides de fums. Més enllà dels 2 primers metres, al meu jardí hi ha arbres separats una distància mínima de 6 metres, arbustos separats una distància mínima de 3 metres i plantes herbàcies perennes (plurianuals) amb un contingut elevat d'humitat. A l'entorn de la casa hi ha zones d'aigua (piscina, cultius o àrees de reg) i faig un manteniment periòdic de tot el jardí: elimino la vegetació seca, de terra i al peu de la planta, faig podes de control i regs segons si és necessari. He fet una selecció de les espècies del meu jardí, tenint en compte el temps de què dispo i el manteniment que requereixen (poda, reg, neteja de les fulles), les condicions i els requeriments naturals (clima, rusticitat i sòl), tot tenint cura que siguin espècies autòctones i excloent-ne les invasores. Al meu jardí no hi ha espècies resinoses ni amb olis essencials, com ara pins o xiprers, ni tampoc plantes herbàcies que s'agostegen a l'estiu.

### **3. Mitjans d'autoprotecció: mànega de reg i extintors**

a. Al voltant de l'habitatge no hi ha cap mànega de reg. A l'habitatge no hi ha extintors de polivalents ABC per a diferents classes de foc, ni a la cuina, ni a les golfes ni al garatge.

b. Hi ha una mànega, però només arriba a algunes parts de la casa. A l'habitatge no hi ha extintors de polivalents ABC per a diferents classes de foc, ni a la cuina, ni a les golfes ni al garatge.

c. Una mànega d'aigua arriba a qualsevol punt de la parcel·la i dispo d'una bomba de motor d'explosió per fer-la funcionar si falla el subministrament elèctric. A l'habitatge hi ha extintors de polivalents ABC per a diferents classes de foc, a la cuina, a les golfes i al garatge.

### **4. Tanca de delimitació de parcel·les**

a. Està confeccionada amb vegetació de xiprer o bruc, amb branquillons secs a l'interior, o amb algun material sintètic inflamable (policarbonats, metacrilats, PVC, etc.).

b. És de fusta massissa o de vegetació que es manté verda durant l'estiu i no genera gaires restes vegetals.

c. Està feta amb material incombustible (pedra, ceràmica, acer, etc.).

### **5. El combustible emmagatzemat**

- a.* Hi ha un dipòsit homologat de gas, gasolina o llenya a menys de 10 metres de la casa.
- b.* Hi ha un dipòsit homologat de gas o gasolina a més de 10 metres de la casa.
- c.* Tinc una mica de llenya i és a més de 10 metres de la casa, o el dipòsit homologat de gas o gasolina està enterrat o en un recinte ventilat no combustible.

### **6. Senyalitzacions**

- a.* Els carrers d'entrada i sortida de l'habitatge no estan senyalitzats, l'habitatge no està numerat de manera visible, i tampoc ho estan els punts d'aigua del voltant.
- b.* Els carrers d'entrada i sortida de l'habitatge estan senyalitzats, però l'habitatge no està numerat de manera visible, i tampoc ho estan els punts d'aigua del voltant.
- c.* Els carrers d'entrada i sortida de l'habitatge estan senyalitzats, l'habitatge està numerat de manera visible, i també ho estan els punts d'aigua del voltant.

### **7. Vies d'accés a l'habitatge**

- a.* Només hi ha un camí d'accés a l'habitatge, i si n'hi ha més són estrets i permeten només el pas d'un vehicle.
- b.* Hi ha més d'un camí d'accés, però no permeten l'entrada d'un camió de bombers gran, encara que en diversos punts es poden creuar dos vehicles.
- c.* Hi ha més d'un camí d'accés per on els camions de bombers poden entrar a l'habitatge i que permeten la circulació de dos vehicles en sentit contrari.

### **8. Franja de protecció perimetral**

- a.* En el límit de l'habitatge més proper a la massa forestal no hi ha cap franja perimetral.
- b.* En el límit de l'habitatge més proper a la massa forestal hi ha una franja perimetral de menys de 25 metres d'amplada que no compleix els requisits de tractament de la vegetació.
- c.* En el límit de l'habitatge hi ha una franja perimetral de com a mínim 25 metres d'amplada que compleix els requisits de tractament de la vegetació.

### **9. Parcel·les del voltant**

*a.* L'habitatge té al voltant parcel·les no edificades o edificades que tenen molta vegetació seca o molta densitat de vegetació. A més, la vegetació entra en contacte amb la meva bardissa, que és vegetal de xiprer o bruc o de branquillons secs a l'interior, o de material sintètic inflamable (policarbonats, metacrilats, PVC, etc.).

*b.* L'habitatge té al voltant diverses parcel·les no edificades o edificades, però hi ha poca vegetació i està distanciada. La meva bardissa és vegetal de xiprer o bruc o de branquillons secs a l'interior, o de material sintètic inflamable (policarbonats, metacrilats, PVC, etc.).

*c.* L'habitatge té al voltant una o diverses parcel·les no edificades o edificades, però totes estan lliures de vegetació seca i tenen la vegetació distanciada (arbres a 6 metres i arbustos a 3 metres). La meva bardissa està feta amb material incombustible (pedra, ceràmica, acer, etc.).

### **10. Pla d'autoprotecció per a emergències**

*a.* L'habitatge està integrat en una urbanització en la qual no sé si hi ha un pla d'emergències. És igual, no sé per a què serveix.

*b.* L'habitatge està integrat en una urbanització en què hi ha un pla d'emergències, però no l'hem assajat mai.

*c.* L'habitatge està integrat en una urbanització en què hi ha un pla d'emergències, i l'hem assajat fa menys de 3 anys.

#### **Puntuació**

Respostes *a*: 0 punts. Respostes *b*: 1 punt. Respostes *c*: 2 punts

#### **Valoració**

#### **Menys de 8 punts**

La vostra parcel·la presenta un risc d'incendi de conseqüències greus. Heu de prendre mesures per reduir el risc d'incendi.

#### **Entre 8 i 16 punts**

El risc d'incendi es pot reduir. Si us plau, examineu els consells d'aquesta GUIA DE PIROJARDINERIA per minimitzar el risc i poseu-los en pràctica.

#### **Més de 16 punts**

Ja heu pres mesures de prevenció, però cal recordar que no es pot abaixar la guàrdia.

## REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

- ANDERSON, H. E. *Aids to determining fuel models for estimating fire behaviour*. USDA Forest Service: Intermountain Forest and Range Experiment Station Odgen, 1982. (GTR INT; 122)
- ANDREU, J.; VILA; M. «Gestió de les invasions vegetals a Catalunya». *L'Atzavara* (Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals), 18.
- BARCELÓ ROIG, M. M.; UYÁ MARTÍN, N. *Manual de xerojardineria: Guia pràctica per a l'ús eficient de l'aigua al jardí a les Illes Balears*. Direcció General de Recursos Hídrics: Govern de les Illes Balears, 2011.
- BARKLEY, Y. C.; SCHNEPF, C.; COHEN, J. *Protecting and landscaping homes in the wildland/urban interface*. University of Idaho, 2005.
- *Bones pràctiques de jardineria a Barcelona: conservar i millorar la biodiversitat*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona, 2017.
- *Choosing the right plants for northern Nevada's high fire hazard areas*. University of Nevada: Cooperative Extension, 2017.
- *Defensible space landscaping in the urban/wildland interface: A compilation of fire performance ratings of residential landscape plants*. California Department of Forestry & Fire Protection: Office of the State Fire Marshal: University of California Forest Products Laboratory, 1997.
- DUCHÉ, Y.; SAVAZZI, R.; TEISSIER DU CROS, B. *Guide DFCI: Sensibilite des haies fase aux incendies de forêt sous climat mediterraneen*. Office National des Forêt, 2012.
- ECHENAGUSIA, J. [et al.]. *Manual práctico de la jardinería*. Madrid: El País, 1998.
- ELVIRA MARTÍN, L. M. «Respuesta de la madera ante el fuego en la construcción». *Informes de la construcción* (Madrid: Instituto Nacional de Investigaciones Agrarias), vol. 35, núm. 358 (1984).
- ELVIRA MARTÍN, L. M.; HERNANDO LARA, C. *Inflamabilidad y energía de las especies de sotobosque*. Madrid: Instituto Nacional de Investigaciones Agrarias, 1989. (Libros INIA; núm. 68)
- *Fire resistance of plants master data base & placement of species within firewise landscape zones for Southern Idaho*. Idaho Firewise, 2010.
- *Firescaping with native plants*. Califòrnia: San Mateo County, 2010.
- *Fire-resistant plants for home landscapes: Selecting plants that may reduce your risk from wildfire*. Oregon State University: Washington State University: University of Idaho, PNW 590 (2006).
- *Guía para la planificación preventiva en interfaz urbano-forestal*. [en línia] València: Generalitat Valenciana: TECNOMA - Grupo TYPESA.
- HESSAYON, D. G. *Árboles y arbustos de jardín: Manual de cultivo y conservación*. Barcelona: Blume, 1995.

- HESSAYON, D. G. *Flores de jardín: Manual de cultivo y conservación*. Barcelona: Blume, 1995.
- «Jardineria». *Guia per a la selecció d'espècies de verd urbà*. Diputació de Barcelona, 2015. (Col·lecció Document de Treball. Sèrie Territori; 27)
- *Jardinería de baja inflamabilidad para las zonas de interfaz urbano-forestal*. [en línia] València: Grupo VAERSA: Generalitat Valenciana.
- *Jardinería mediterránea ecológica*. València: Fundación Enrique Montoliu, 2006.
- *Les tanques vegetals a les urbanitzacions i nuclis habitats*. Lluís Regincós, sotsinspector de l'Àrea d'Operacions dels Bombers de la Generalitat a Giron, 2018.
- *Pla estratègic per al control de la flora exòtica invasora a les comarques gironines*. Diputació de Barcelona: Àrea de Territori i Sostenibilitat.
- *Plant Selection Guidelines by Zone*. County of Los Angeles, 2003.
- QUARLES, S.; SMITH, E. *The combustibility of landscape mulches*. Reno: Extension: University of Nevada, 2011.
- SALVAT, A. [et al.]. *Parc Natural del Montseny. Plantes exòtiques invasores: Guia d'identificació i substitució en jardineria*. Diputació de Barcelona: Diputació de Girona, 2017.
- TERRADAS, J. *Ecologia del foc*. Barcelona: Proa, 1996.
- URREA, G. *Guía práctica de xerojardinería*. Catalunya Estalvia Aigua, 2004.
- VÉLEZ, M. *La defensa contra incendios forestales: Fundamentos y experiencias*. Madrid: McGraw-Hill, 2009.